

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان حفظ نباتات

معاونت کنترل و مبارزه با آفات

دفتر پیش آگاهی و کنترل عوامل خسارتزا

فهرست آفات، بیماری‌ها و علف‌های هرز مهم محصولات عمده کشاورزی، سموم و روش‌های توصیه شده جهت کنترل آن‌ها

ویراستاران

مهندس سعیده نوربخش، مهندس حمیده صحرائیان

تجدید نظر: سال ۱۳۹۴

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

پیش‌گفتار:

امروزه جهان با مشکل بزرگی به نام رشد جمعیت مواجه است که یکی از پیامدهای آن کمبود غذا می‌باشد و تامین غذای این جمعیت رو به رشد به بخش کشاورزی مربوط می‌شود. افزایش جمعیت سبب شده است تا کودهای شیمیایی، سموم دفع آفات نباتی، فراورده‌های هورمونی و سایر عوامل خطرزا برای محیط زیست به صورت کنترل نشده و بی‌رویه به بخش کشاورزی وارد شوند تا این بخش بتواند به تقاضای رو به رشد مواد غذایی پاسخ دهد. اما این افزایش تولید همواره مشکلات زیست محیطی و اجتماعی گوناگونی همچون آلودگی منابع آب، تداوم فشارهای اقتصادی بر کشاورزان، نبود اطمینان از وجود بازارهای مناسب، نگرانی مصرف‌کنندگان از سلامت و کیفیت مواد غذایی و به خطر افتادن سلامت و محیط زیست را به دنبال داشته است.

با روند افزایش جمعیت جهان و کشورمان و نیز محدودیت منابع موجود در بخش کشاورزی و نیاز به افزایش تولید محصولات کشاورزی، انجام مبارزه منطقی و اصولی در قالب مدیریت تلفیقی آفات (**IPM**) ضروری می‌باشد. استراتژی مدیریت آفات **IPM**، بر جلوگیری یا مهار دراز مدت آفات با

حداقل اثرات بر سلامتی انسان، محیط زیست و موجودات غیرهدف تکیه می‌کند. در مدیریت تلفیقی آفات استفاده از سموم مجاز به عنوان آخرین راهبرد اجرایی با در نظر گرفتن حداقل اثرات سوء برای محیط زیست و دشمنان طبیعی آفات محسوب شده که در آن سعی می‌شود تا با تلفیق پدیده‌های طبیعی و استفاده از آن‌ها در کشاورزی، از مصرف نهاده‌های خارجی مانند سموم و کودهای شیمیایی تا حد امکان جلوگیری شود و شرایط مناسب برای سلامت بشر و محیط زیست فراهم گردد.

روش‌های ترجیحی کنترل آفات شامل کنترل بیولوژیکی با استفاده از عوامل موجود در طبیعت، استفاده‌ی تناوبی از گونه‌ها یا ارقام گیاهی مقاوم به آفات، انتخاب آفت‌کش‌هایی با حداقل سمیت برای انسان یا موجودات غیر هدف، انتخاب عملیات هرس، کوددهی یا آبیاری که منجر به کاهش مشکل آفات شود، تغییر گیاه میزبان برای جلوگیری از گسترش آفت است. این رویکرد پایدار، بر کنترل آفات بوسیله‌ی تلفیق ابزارهای بیولوژیکی، زراعی، فیزیکی و شیمیایی در مسیری که مخاطرات اقتصادی، بهداشتی و زیست محیطی را به حداقل برساند، توجه بسیاری دارد. در نهایت **IPM** از شناخت آفت، محصول و شرایط زیست محیطی برای انتخاب بهترین تلفیق استراتژی‌های مدیریتی استفاده می‌کند.

روش کنترل شیمیایی (کاربرد سموم) هنوز در اغلب موارد به عنوان سریع ترین، موثرترین و ارزان ترین روش کنترل آفات مخصوصاً زمانی که تراکم آفت به سطح زیان اقتصادی رسیده باشد مطرح است، لذا با توجه به طیف تاثیر گسترده آفت کش ها بایستی کاربرد آن ها در چارچوب برنامه مدیریت آفات با در نظر گرفتن جنبه های اکولوژیکی محیط زیست باشد تا به عنوان ابزار قابل اعتماد به حساب آیند. علیرغم این تاثیرات مفید استفاده بی رویه و ناآگاهانه از آفت کش ها با اصول اکولوژیکی مغایرت داشته و می تواند منشاء مشکلات عدیده ای از قبیل ایجاد نژادهای مقاوم در برابر سموم، شیوع آفات درجه دوم، اثرات نامطلوب روی موجودات غیر هدف (پارازیتوئید و پرده تورها)، باقیمانده سموم در محصولات کشاورزی و مسمومیت مستقیم برای مصرف کننده باشد. با توجه به کاربرد سموم به عنوان سهمی از راهکارهای مدیریت تلفیقی آفات و برای دستیابی به نتایج مطلوب در کاربرد این مواد، توجه به نکات زیر الزامی می باشد:

- ۱- با توجه به اینکه در مبارزه با آفات کاربرد سموم شیمیایی آخرین راه محسوب می گردد، لذا به قسمت ملاحظات (مشمول بر سایر روش های مبارزه، نکات قابل توجه و هشدارها) در مورد هر آفت توجه شده و نخست سایر روش های مبارزه مد نظر قرار گیرد و در مصرف سموم نهایت دقت به عمل آید.

۲- جهت کنترل آفات، نظر کارشناس منطقه (کلینیک‌های گیاهپزشکی و حفظ نباتات استان‌ها) و توجه به موازین پیش‌آگاهی بایستی رکن مبارزه قرار گرفته و زمان مبارزه، میزان مصرف سم در هکتار، نوع سمپاش، نحوه سمپاشی و... با توجه به شرایط خاص محیطی و شرایط آفت در منطقه صورت گیرد تا نتیجه رضایت‌بخش حاصل گردد. سمپاشی در ساعات اولیه صبح و یا غروب انجام شود و در ساعات گرم روز از سمپاشی خودداری گردد.

۳- در سال‌های اخیر سموم جدید و کم‌خطری در کشور به ثبت رسیده است لذا پیشنهاد می‌گردد از سمومی که خطرات زیست محیطی کمتری دارند با توجه به ضمیمه فهرست سموم (صفحه ۱۲۲) این کتاب مشتمل بر **LD50** سموم و درجه خطر آن‌ها استفاده گردد.

۴- سمومی که به صورت ستاره‌دار درج شده است، برای آفت هدف ذکر شده مراحل ثبت را نگذرانده‌اند ولی با توجه به سابقه مصرف آن‌ها و یا انجام آزمایشات آن توسط محققین محترم با نظر کارشناس منطقه قابل توصیه می‌باشند لذا درج آن‌ها روی برچسب سموم ممنوع بوده و پیگرد قانونی دارد.

با عنایت به موارد فوق در این مجموعه آخرین یافته‌های علمی، تحقیقاتی و اجرایی برای بهره بردارن (کلیه کارشناسان کشاورزی به ویژه کارشناسان حفظ نباتات و کلینیک‌های گیاهپزشکی و کشاورزان پیشرو) تهیه شده است و امید است کمک موثری برای حفظ محصولات کشاورزی از گزند عوامل خسارتزا باشد.

در پایان از همه اساتید و محققان موسسه تحقیقات گیاهپزشکی و سایر موسسات تحقیقاتی کشور، مدیران و کارشناسان سازمان حفظ نباتات، سپاسگزاری نموده و برای همه آنان از خداوند توفیق روزافزون مسئلت می‌نمایم، امیدوارم این مجموعه در افزایش آگاهی‌ها و استفاده از روش‌های کنترل غیر شیمیایی و کاربرد صحیح سموم به عنوان آخرین راهکار مفید فایده باشد.

باغستانی

رئیس سازمان حفظ نباتات کشور

سال ۱۳۹۴

فهرست مندرجات

ردیف	محصول	صفحه
۱	غلات (گندم و جو مراتع)	۱
۲	برنج	۱۷
۳	درختان میوه سردسیری	۲۰
۴	تاکستان (مو)	۳۱
۵	حبوبات	۳۴
۶	سبزی و جالیز - علفهای هرز پیاز، سیر و هویج	۳۹
۷	سیبزمینی	۴۷
۸	گوجه‌فرنگی	۴۹ - ۵۱
۹	یونجه، شبدر و اسپرس	۵۲
۱۰	مرکبات	۵۵
۱۱	پسته	۶۰
۱۲	نخیلات	۶۵
۱۳	انار	۶۸
۱۴	توت	۶۹
۱۵	زیتون	۶۹
۱۶	چای	۷۳
۱۷	انجیر	۷۴
۱۸	چغندر قند	۷۴
۱۹	پنبه	۸۱
۲۰	ذرت	۸۶
۲۱	نیشکر	۹۰

فهرست مندرجات

ردیف	محصول	صفحه
۲۲	توتون	۹۲
۲۳	آفتابگردان	۹۴
۲۴	سویا	۹۵
۲۵	کلزا	۹۹
۲۶	زعفران (علف‌های هرز)	۱۰۲
۲۷	کنجد	۱۰۲
۲۸	گلرنگ	۱۰۴
۲۹	زیره سبز (علف‌های هرز)	۱۰۵
۳۰	کیوی	۱۰۵
۳۱	درختان جنگلی و غیرمثمر	۱۰۶
۳۲	گیاهان زینتی	۱۱۲
۳۳	اراضی غیرمزروعی و تاسیسات صنعتی	۱۱۶
۳۴	درختان میوه گرمسیری (انبه ، موز)	۱۱۶
۳۵	فرآورده‌های انباری	۱۱۸
۳۶	قارچ خوراکی - توت فرنگی	۱۲۱
۳۷	فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم (ضمیمه ۱)	۱۲۲
۳۸	جدول انواع فرمولاسیون‌های سموم کشاورزی (ضمیمه ۲)	۱۴۷
۳۹	جدول کلاس سمیت بر اساس طبقه بندی WHO و جدول گروه‌های مختلف آفت‌کش‌ها (ضمیمه ۳)	۱۴۸
۴۰	فهرست نام فارسی و علمی آفات (ضمیمه ۴)	۱۴۹
۴۱	فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی (ضمیمه ۵)	۱۷۴
۴۲	فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز (ضمیمه ۶)	۱۹۱
۴۲	فهرست اسامی افرادی که در تهیه مجموعه حاضر به نحوی سهیم بوده‌اند	۲۰۰

نام محصول: غلات (گندم و جو)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سن های زیان آور <i>Eurygaster integriceps</i> <i>Aelia spp.</i>	فیتروتیون	EC 50%	۱ لیتر	طبق آخرین دستورالعمل با توجه به شرایط	ادامه آزمایشات برای تعیین مناسب ترین سموم توصیه می شود. حتی المقدور از سه نوع سم به نسبت و با توجه به شرایط و اثرات هر کدام استفاده شود. تری کلروفن در جاهایی که سابقه سمپاشی کمتر است، بیشتر برای سن مادر توصیه می شود. دلنامترین در مراحل مبارزه با سن مادر و پوره های سن قابل استفاده است.
	تری کلروفن	SP 80%	۱/۲ کیلوگرم		
	دلنامترین	EC 2.5%	۳۰۰ میلی لیتر		
	دلنامترین	SC 2.5%	۲۵۰ میلی لیتر		
	دلنامترین	Tablet 2.5%	۱۵ عدد در هکتار		
	لامبدا سای هالوتترین	CS 10%	۷۵ میلی لیتر		
موش مغان <i>Microtus socialis</i>	فسفردوزنگ (۱-۱/۵) گرم فسفر دوزنگ + ۲ گرم روغن + ۱۰۰ گرم گندم یا جو)	P80%	۵ گرم طعمه مسموم در هر لانه فعال	در طول سال، اواخر زمستان تا اوایل بهار و پاییز پس از برداشت محصول	برای تکمیل مبارزه و حصول نتیجه بهتر، بعد از مبارزه با فسفر دوزنگ، از ایستگاه های طعمه مسموم آنتی کواگولانت، به میزان ۲۰۰ گرم سم در هر ایستگاه می توان استفاده کرد. این موش در بیشتر مزارع مانند یونجه کاری ها، صیفی کاری ها و باغات ایجاد خسارت می کند.
	کلروفاسینون + سولفاکوئین اکسالین	B(0.006% +0.019)	۱۰ - ۵ گرم در هر لانه فعال		
	برومادیولون	B 0.005%, Bait block, Bait pellet, block	“ “ “		
	برودیفاکوم	B 0.005% Wax block, Pellet	۱۰ گرم در هر لانه		
	دفتیالون	B 0.0025%	۵ - ۳ گرم در هر لانه		
	برومتالین	Waxblock pellet Bait %0.01	“ “ “		
	دیفناکوم	B 0.005% P0.005% Waxblock , pasta	۱۰ - ۵ گرم در هر لانه		

نام محصول: غلات (گندم و جو)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p>موش کلاهو یا سنجاب هندی</p> <p><i>Spermophilus fulvus</i></p>	<p>فسفیدآلومینیوم*</p> <p>فسفیدمنیزیم*</p>	<p>Tb56%</p> <p>Plate 56% Round66%</p>	<p>۱-۲ عدد درازه Round سه گرمی در هر لانه (که هر کدام حداقل ۱ گرم گاز فسفین آزاد نمایند)</p>	<p>اواخر زمستان تا اوایل تابستان</p>	<p>نوبت اول: دو هفته بعد از بیدار شدن موش از خواب زمستانی که اغلب آبستن هستند (اوایل تا آخر اسفندماه). نوبت دوم: اواسط خرداد که بچه‌ها و مادر از لانه خارج شده و به تغذیه مشغولند و متعاقباً آماده خواب تابستانه و زمستانه می‌شود.</p> <p>تدارک و کاربرد فسفیدآلومینیوم و فسفیدمنیزیم جهت کنترل موش کلاهو فقط توسط مدیریت آفات عمومی و همگانی امکان پذیر است.</p>
<p>موش تاترا یا جریبل هندی</p> <p><i>Tatera indica</i></p>	<p>فسفردوزنگ (۲ - ۱/۵ گرم فسفر دوزنگ + ۲ گرم روغن + ۱۰۰ گرم گندم یا جو)</p> <p>کلروفاسینون + سولفاکوئین اکسالیلین</p> <p>برومادپولون</p> <p>برودیفاکوم</p> <p>دیفتبالون</p> <p>برومتالین</p>	<p>P80%</p> <p>B(0.006% +0.019)</p> <p>B 0.005%</p> <p>B 0.005%</p> <p>B 0.0025%</p> <p>Waxblock , pellet Bait %0.01</p>	<p>۱۵۰ - ۱۰۰ گرم در هکتار یا ۲۵ - ۱۰ گرم طعمه مسموم در هر لانه</p> <p>۲۰ - ۱۰ گرم در هر لانه</p> <p>“ “ “</p> <p>“ “ “</p> <p>۲۰ گرم در هر لانه</p> <p>۳ - ۵ گرم “ “</p>	<p>در طول سال، اواخر زمستان تا اوایل بهار و پاییز پس از برداشت محصول</p>	<p>برای تکمیل مبارزه و حصول نتیجه بهتر، بعد از مبارزه با فسفردوزنگ، از ایستگاه‌های طعمه مسموم آنتی‌کواگولانت به میزان ۲۰۰ گرم سم در هر ایستگاه می‌توان استفاده کرد.</p>

نام محصول: غلات (گندم و جو)

ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	نام آفت
به علت اینکه لانه توسط این موش‌ها در روز بسته می‌شود، طعمه‌گذاری باید در غروب انجام گیرد. در بیشتر مزارع مانند بونجه‌کاری‌ها، صیفی‌کاری‌ها و باغات ایجاد خسارت می‌کند.	در طول سال بر اساس تراکم	۱۵۰ - ۱۰۰ گرم در هکتار یا	P80%	فسفردوزنگ (۲ - ۱/۵ گرم فسفردوزنگ + ۳ - ۲ گرم روغن + ۱۰۰ گرم گندم یا جو)	موش ورامین <i>Nesokia indica</i>
		۲۵ - ۱۰ گرم طعمه مسموم در هر لانه			
		۲۰ - ۱۰ گرم در هر لانه	B(0.006%+0.019)	کلروفاسیتون + سولفاکوئین اکسالیلین	
		۲۰ - ۱۰ گرم در هر لانه	B 0.005%,Bait block, Bait pellet,block	برومادیولون	
		۲۰ - ۱۰ گرم در هر لانه	B 0.005%,Wax block ,Waxpellet, pellet , pasta	برودینفاکوم	
		۲۰ گرم در هر لانه	B 0.0025%	دیفنتیالون	
		۵ - ۳ گرم ، ، ،	Waxblock, pellet Bait %0.01	برومتالین	
		۱۰ - ۵ گرم در هر لانه	Block Bait 0.005%	کلروفاسیتون	
		۲۰ - ۱۰ گرم در هر لانه	B 0.005% P 0.005% Waxblock , pasta	دیفناکوم	

نام محصول: غلات (گندم و جو)

ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	نام آفت
<p>در مبارزه با موش‌ها، خصوصاً مریونها، برای جلوگیری از بروز اپیدمی بیماری‌های واگیردار با واحدهای مسئول بهداشت منطقه و انستیتو پاستور هماهنگی به عمل آید.</p> <p>گونه <i>M. Libycus</i>: این جنده می‌تواند به صورت کلنی زندگی کند و در مزارع نیز ایجاد خسارت نماید.</p>	<p>در طول سال، اواخر زمستان تا اوایل بهار و پاییز پس از برداشت محصول</p>	۱۵۰ - ۱۰۰ گرم در هکتار یا	P80%	فسفردوزنگ (۲ - ۱/۵ گرم فسفردوزنگ + ۳ - ۲ گرم روغن + ۱۰۰ گرم گندم یا جو)	مریونها Meriones spp.
		۲۵ - ۱۰ گرم طعمه مسموم در هر لانه	B(0.006% +0.019)	کلروفاسینون + سولفاکونین اکسالین	
		۲۰ - ۱۰ گرم در هر لانه	B 0.005%	برومادیولون	
		“ “ “	B 0.005%	برودیفاکوم	
		۲۰ گرم در هر لانه	B 0.0025%	دیفتالون	
		۳ - ۵ گرم “ “	Waxblock , pellet Bait %0.01	برومتالین	
	<p>در طول سال بر اساس تراکم</p>	۵ تا ۱۰ گرم طعمه مسموم ۲٪ در هر لانه	P80%	فسفردوزنگ (۲ - ۱/۵ گرم فسفر دوزنگ + ۳ - ۲ گرم روغن + ۱۰۰ گرم گندم یا جو)	رات‌ها موش قهوه‌ای Rattus norvogenicus
		۲۰ - ۱۰ گرم در هر لانه	B(0.006% +0.019)	کلروفاسینون + سولفاکونین اکسالین	
		“ “ “	B 0.005% , Bait pellet, block, fresh	برومادیولون	موش سیاه Rattus rattus
		۳۰ - ۲۰ گرم در هر دو مترمربع	B 0.005%	برودیفاکوم	
		۲۰ - ۱۰ گرم در هر لانه	B 0.005%	برودیفاکوم	
		۳ - ۵ گرم “ “	Waxblock , pellet Bait %0.01	برومتالین	

نام محصول: غلات (گندم و جو) ملخ‌های مهم و سموم توصیه شده آن‌ها

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
ملخ صحرایی (شاخک کوتاه) <i>Schistocerca gregaria</i>	فنیتروتیون	ULV	۰/۵ لیتر	۱- ملخ صحرایی : به محض مشاهده تغییر رفتار از فاز انفرادی به مهاجر و یا افزایش جمعیت پوره‌ها در فاز انفرادی و در زیستگاه‌های طبیعی	دیده‌بانی مستمر در مناطق مستعد از افزایش جمعیت ناگهانی جلوگیری می‌کند. ملخ ایتالیایی معمولاً از گیاهان پهن‌برگ تغذیه می‌کند ولی در صورت طفیان به غلات نیز خسارت می‌زند، گفته می‌شود طفیان این گونه با خشکی نسبی نسبت مستقیم دارد. در جنگل‌ها برای مبارزه با ملخ‌ها از مصرف سموم با طیف وسیع خودداری شود. تدارک و مصرف کاربایل توسط مدیریت آفات عمومی و همگانی (بعد از مهرماه سال ۱۳۹۰، تاریخ حذف آن) جهت کنترل ملخ تا معرفی جایگزین مجاز می‌باشد.
ملخ مراکشی (شاخک کوتاه) <i>Dociostaurus maroccanus</i>	فنیتروتیون	EC50%	۱ لیتر	۲- ملخ‌های بالدار: به محض خروج پوره تا بالدار شدن آن‌ها (حساس‌ترین مرحله، پوره سن ۳ می‌باشد).	
<i>D. hauensteini</i>	مالاتیون	ULV	۰/۵ لیتر		
<i>D. crassiusculus</i>	مالاتیون	EC57%	۱/۵ - ۱ لیتر		
ملخ ایتالیایی <i>Calliptamus italicus</i>	دیفلوبنزورون	ODC 45%	۲۰۰ میلی‌لیتر به روش ULV		
ملخ بربری <i>C. barbarus</i>	کاربایل	WP85%	طعمه مسموم ۰/۵ ، ۱/۲ کیلوگرم در هکتار		
ملخ تورانی (شاخک کوتاه) <i>C. turanicus</i>					
ملخ آسیایی <i>Locusta migratoria</i>					
ملخ کوهان دار تاغ <i>Dericorys albidula</i>					
ملخ شکم بادمجانی <i>Bradyporus latipes</i>					
ملخ پلی سارکوس <i>Polysarcus elbursianus</i>					

نام محصول: غلات (گندم و جو) ملخ‌های مهم و سموم توصیه شده آن‌ها

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
ملخ‌های درختی	فنیتریون	ULV	۰/۵ لیتر	ملخ‌های بالدار : به محض خروج پوره تا بالدار شدن آن‌ها	<p>ملخ کروئوکونوس: استفاده از طعمه مسموم در زمان خروج جوانه بذر تا زمان چهار برگی شدن گیاه به صورت نواری در محل کشت شده توصیه می‌شود.</p> <p>در جنگل‌ها برای مبارزه با ملخ‌ها از مصرف سموم با طیف وسیع خودداری شود.</p> <p>تدارک و مصرف کاربایل توسط مدیریت آفات عمومی و همگانی (بعد از مهرماه سال ۱۳۹۰، تاریخ حذف آن) جهت کنترل ملخ تا معرفی جایگزین مجاز می‌باشد.</p>
ملخ مصری	فنیتریون	EC50%	۱ لیتر	(حساس‌ترین مرحله، پوره سن ۳ می‌باشد).	
<i>Anacridium aegyptium</i>	مالاتیون	ULV	۰/۵ لیتر		
<i>A.rubrispinum</i>	مالاتیون	EC57%	۱ - ۱/۵ لیتر		
ملخ سبز شاخک بلند	دیفلوبنزورون	ODC 45%	۲۰۰ میلی‌لیتر به روش ULV		
<i>Tettigona viridisma</i>	کاربایل	WP85%	طعمه مسموم ۱/۲۰/۵ کیلوگرم در هکتار		
ملخ شاخک بلند					
<i>Uvarovisita zebra</i>					
ملخ (شاخک کوتاه)					
<i>Sphingonotus spp.</i>					
<i>Sphingonotus satraps</i>					
<i>Thisioctrinus pterostichus</i>					
ملخ بومی					
<i>Decorana capitata</i>					
ملخ شاخک بلند پیشانی سفید					
<i>Decticus albifrons</i>					
ملخ کروئوکونوس					
<i>Chrotogonus trachypterus</i>					
ملخ بال کوتاه					
<i>Esfandiarina obesa</i>					
<i>Aiolopus thalassinus</i>					

نام محصول: غلات (گندم و جو)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پروانه برگخوار(مینوز) <i>Syringopais temperatella</i>	دیازینون*	EC 60%	۱ لیتر	مرحله ۴ - ۳ برگی تا اوایل پنجه‌زنی	مبارزه زراعی: شخم تا عمق ۲۵ سانتی‌متر و تناوب کشت با نباتات غیرمیزبان، دادن کود سرک و آبیاری برای ترمیم خسارت و کشت ارقام زودرس توصیه می‌شود. در صورت انجام مبارزه زراعی نیازی به مبارزه شیمیایی نمی‌باشد(مگر در موارد حاد).
شته روسی <i>Diuraphis noxia</i>	اکسی‌دیمتون‌متیل	EC 25%	۱/۵ لیتر	در مرحله رویشی ۲ برگی، تراکم شته بیش از ۵ عدد روی هر بوته باشد.	انجام تحقیقات بر روی نرم مبارزه ضروری است. ۱- زراعی: حذف گرامینه‌های میزبان، تنظیم تاریخ کاشت، رعایت آبیاری صحیح، کوددهی به موقع، کاربرد کود سرک در هر هکتار ۵۰ کیلوگرم، استفاده از ارقام مقاوم
شته معمولی گندم <i>Schizaphis graminum</i>	دیمتوات	EC 40%	۱/۵ لیتر		۲- بازدید منظم از مزارع گندم و جو توسط شبکه‌های مراقبت و پیش‌آگاهی از پاییز هر سال عموماً شته روسی در سالهایی که بارندگی مناسب در پاییز و زمستان صورت گیرد مشکلی ایجاد نمی‌کند. مالاتیون برای مبارزه با شته روسی توصیه نمی‌شود.
شته معمولی گندم <i>Haplothrips tritici</i>	پیریمیکارب*	WP 50%	۱ - ۰/۵ کیلوگرم	مرحله ظهور حشرات کامل و لاروها	مبارزه زراعی: شامل شخم عمیق زمستانه که تا ۹۰٪ تریس‌ها را که داخل خاک و مزرعه زمستان‌گذرانی می‌کنند از بین می‌برد. مبارزه شیمیایی: با توجه به اینکه ظهور حشرات کامل و لاروها با برنامه مبارزه سن گندم مصادف است سمپاشی با سن گندم بر روی آنها نیز موثر است و در مناطقی که مبارزه با سن انجام نمی‌شود از سموم مذکور استفاده می‌شود.
زنبور ساقه‌خوار گندم <i>Cephus pygmaeus</i>	مالاتیون	EC 75%	۲/۵ لیتر		مبارزه زراعی شامل شخم عمیق بعد از برداشت، تناوب زراعی، آیش و استفاده از ارقام مقاوم دارای ساقه شکنجه و توپر و ارقام متحمل، جمع‌آوری و انهدام بقایای ریشه و برداشت محصول بلافاصله پس از رسیدن دانه‌ها می‌باشد. سمپاشی علیه سن مادر در مناطق سن‌خیز (جهت از بین بردن حشرات کامل زنبور) و بررسی‌های لازم در مورد دیگر روش‌های عملی مبارزه توصیه می‌شود.

نام محصول: غلات (گندم و جو)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک قهوه‌ای غلات <i>Anisoplia spp.</i> <i>Amphimallon spp.</i>					مبارزه شیمیایی توصیه نمی‌شود، در صورت طغیان آفت در بعضی مزارع، مبارزه شیمیایی با نظر کارشناس با استفاده از سموم فسفره به صورت لکه‌ای انجام شود. تناوب زراعی و شخم اراضی آلوده در پاییز بعد از باران دوم و یا اوایل بهار و شخم عمیق بلافاصله پس از برداشت گندم در انهدام لاروهای آفت موثر است.
سوسک سیاه گندم <i>Zabrus tenebrioides</i>	دیازینون* دیازینون* فوزالن* کلرپیریفوس*	G 5% EC60% EC35% EC40.8%	۴۰ - ۳۰ کیلوگرم ۱ لیتر ۲ - ۱/۵ لیتر ۲ - ۱/۵ لیتر	به محض دیدن اولین علائم خسارت در صورت لزوم	مبارزه زراعی شامل انجام شخم عمیق تابستانه بلافاصله پس از برداشت محصول و تناوب زراعی، عدم کشت گندم و جو در مزارع آلوده حداقل به مدت ۲ سال، شخم پاییزی بعد از باران دوم توصیه می‌شود. آزمایش و بررسی سموم جدید توصیه می‌شود.
ساقه‌خوار جو <i>Oria musculosa</i>					سوزاندن کاه و کلش هر چند سال یکبار، شخم بعد از برداشت و تناوب زراعی توصیه می‌شود.
شپشک ریشه گندم <i>Porphyrophora tritici</i>					برداشت به موقع و جلوگیری از ریزش دانه‌ها، شخم عمیق بعد از برداشت، رعایت تناوب زراعی، آیش، از بین بردن علف‌های هرز میزبان به صورتی که از ریزش بذور علف‌های هرز میزبان جلوگیری شود و آبیاری مزارع خسارت دیده که سبب ترمیم خسارت می‌شود، توصیه می‌گردد. محققین در حال بررسی سموم جدید و قابل توصیه می‌باشند.
سوسک برگ‌خوار غلات <i>Oulema melanopus</i>					هیچ‌گونه سمپاشی علیه آن توصیه نمی‌شود. در مناطقی که علیه پوره‌های سن گندم مبارزه می‌شود روی این آفت نیز موثر است و در صورت شدت حمله و در سطوح کوچک از مالتیون یا تری‌کلروفن به نسبت ۱ در هزار استفاده شود.

نام محصول: غلات (گندم و جو)

ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	نام آفت
مناطق انتشار: خوزستان، چهارمحال و بختیاری، فارس، مرکزی، سمنان با مشاهده علائم خسارت به صورت زرد شدن برگ‌های تحتانی با نظر کارشناس منطقه از کنه‌کش‌های رایج در شرایط مزرعه‌ای استفاده شود. تحقیقات جهت دستیابی به سموم مناسب جهت کنترل پیشنهاد می‌گردد.					کنه قهوه‌ای گندم <i>Petrobia latens</i>
در صورتی که سیاهک پنهان آشکار و پنهان با هم باشند از کاربوکسین تیرام استفاده شود.	ضد عفونی بذر قبل از کشت	“ “ “ “ “ “ “ “ “ ۲-۲/۵ در هزار ۰/۲ در هزار “ “ ۰/۵ “ “ ۱/۵ ۱ در هزار “ “ “ ۱۰-۱۵ میلی‌لیتر برای یکصد کیلوگرم بذر ۳۰ میلی‌لیتر برای یکصد کیلوگرم بذر	WP 75% DS 5% DS 7.5% FS 40% FS 20% FS 6% DS2% DS3% FS3% FS40% LS 12.5%	کاربوکسین تیرام تیابندازول + فلوتریافول تریادیمنول کاربوکسین تیرام تری‌تیکونازول تیوکونازول تیوکونازول دیفنوكونازول دیفنوكونازول پروتیوکونازول + تیوکونازول تراکونازول	سیاهک پنهان گندم <i>Tilletia laevis</i> (<i>T. foetida</i>) <i>Tilletia tritici</i>

نام محصول: غلات (گندم و جو)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سیاهک آشکار گندم <i>U. nuda f.sp. tritici</i> <i>(Ustilago tritici)</i>	کاربندازیم	WP 60%	۲ در هزار	ضدعفونی بذر قبل از کاشت	کاربوکسین تیرام (WP ۷۵%) دو در هزار در سطح وسیع برای سیاهکهای آشکار و پنهان کاربرد دارد.
	کاربوکسین	WP 75%	۲ در هزار		
	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۲ در هزار		
	کاربوکسین تیرام	FS 40%	۲-۲/۵ در هزار		
	دیفنو کونازول	DS 3%	۲ در هزار		
	تیوکونازول	DS 2%	۱/۵ در هزار		
	تیوکونازول	FS6%	۰/۵ در هزار		
	تیابتدازول + فلوتریافول	DS 5%	۲ در هزار		
	تریادیمنول	DS 7.5%	۲ در هزار		
	پروتیوکونازول + تیوکونازول	FS40%	۲۰ میلی‌لیتر برای یکصد کیلوگرم بذر		
سایروکونازول + دیفنوکونازول	FS 3.63%	۱۰۰ میلی‌لیتر برای یکصد کیلوگرم بذر			
تتراکونازول	LS 12.5%	۱۰۰ میلی‌لیتر برای یکصد کیلوگرم بذر			
سیاهک آشکار جو <i>Ustilago nuda</i>	کاربندازیم	WP 60%	۲ در هزار	ضدعفونی بذر قبل از کاشت	کاربندازیم برای بذور مادری برای سیاهک جو کاربرد دارد.
	کاربوکسین	WP 75%	۲ در هزار		
	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۲۰۰ گرم برای یکصد کیلوگرم بذر		
	کاربوکسین تیرام	FS 40%	۲-۲/۵ در هزار		
	تریادیمنول	DS 7.5%	۱۵۰ گرم برای یکصد کیلوگرم بذر		
	تری تیوکونازول	FS20%	۲۰ میلی‌لیتر برای یکصد کیلوگرم بذر		
	سایروکونازول + دیفنوکونازول	FS 3.63%	۲۰۰ میلی‌لیتر برای یکصد کیلوگرم بذر		

نام محصول: غلات (گندم و جو)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سیاهک پنهان (سخت) جو <i>Ustilago hordei</i>	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۲ - ۱ در هزار	ضد عفونی بذر قبل از کاشت	در صورتی که سیاهک‌های آشکار و پنهان با هم باشند فقط از کاربوکسین تیرام استفاده شود.
سیاهک پنهان پاکوتاه گندم <i>Tilletia controversa</i>	دیفنو کونازول دیفنو کونازول	DS 3% FS 3%	۲۰۰ گرم برای یک‌صد کیلوگرم بذر ۱ در هزار	ضد عفونی بذر ضد عفونی بذر	روش مبارزه مکانیکی: شخم عمیق (۱۵ تا ۲۰ سانتی‌متر) و استفاده از ارقام مقاوم می‌باشد.
لکه قهوه‌ای نواری جو <i>Pyrenophora graminea</i> (<i>Helminthosporium gramineum</i>)	ایمازالیل ایپرودیون + کاربندازیم کاربوکسین تیرام	LS 5% WP 52.5% WP 75%	۱ در هزار ۱ در هزار ۲/۵ - ۲ در هزار	ضد عفونی بذر قبل از کاشت	
سیاهک هندی <i>Tilletia indica</i>	سایپروکونازول* پروپیکونازول* تیوکونازول*	SL10% EC 25% EW 25%	۰/۵ لیتر ۰/۵ لیتر ۱ لیتر	زمانی که ۸۰٪ بوته‌ها به مرحله گل‌دهی رسیدند.	استفاده از بذور مقاوم، تناوب زراعی، کاهش آبیاری و مصرف کودهای شیمیایی، استفاده از بذور سالم، شخم عمیق و تناوب بعد از برداشت، کاهش تراکم در واحد سطح، کاشت در زمین‌های سبک، تنظیم زمان آبیاری، خودداری از کشت ارقام حساس، از بین بردن علف‌های هرز گرامینه، خودداری از کشت کرتی، خودداری از کشت دیر هنگام توصیه می‌شود.
سیاهک برگری <i>Urocystis agropyri</i> (<i>Urocystis tritici</i>)					تناوب زراعی، استفاده از بذور سالم، انهدام کاه و کلش، استفاده از ارقام مقاوم، خودداری از کشت عمیق بذر توصیه می‌شود. (انجام تحقیقات و بررسی در خصوص کنترل شیمیایی نیاز است).

نام محصول: غلات (گندم و جو)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p>زنگ‌های غلات (گندم)</p> <p><i>Puccinia spp.</i></p>	سایبروکونازول	SL 10%	۰/۵ لیتر	<p>طبق دستور و بر اساس پیش‌آگاهی</p>	<p>مبارزه شیمیایی به محض مشاهده علائم بیماری و به روش کانون‌کوبی در صورت اپیدمی انجام شود. استفاده از ارقام مقاوم و متحمل، تراکم مناسب بوته، رعایت زمان کاشت مناسب، استفاده متعادل از کود سرک و پناس، جلوگیری از هر گونه عاملی که باعث افزایش عفنی شدن گیاه شود و کشت موزاییکی (کشت چند رقم با درجه حساسیت و مقاومت‌های متفاوت) توصیه می‌شود.</p>
	تیوکونازول	EW25%	۱ لیتر		
	فلوتریافول	SC12.5%	۰/۵ لیتر		
	پروپیکونازول	EC 25%	۰/۵ لیتر		
	سایبروکونازول + پروپیکونازول	EC33%	۰/۴ لیتر		
	فلوزیلازول + کاربندازیم*	SC37.5%	۱ لیتر		
	اسپیروکسامین + تیوکونازول + تریادیمتول	SC 46%	۰/۶ لیتر		
	آزوکسی استروبین + سیپروکونازول	SC 28%	۰/۷۵ لیتر		
سفیدک پودری (سطحی)	پروپیکونازول*	EC25%	۰/۵ لیتر	انجام تحقیقات لازم برای دستیابی به روش‌های مناسب مبارزه توصیه می‌شود. در صورت نیاز به مبارزه شیمیایی از سموم توصیه شده برای زنگ غلات می‌توان استفاده کرد. استفاده از ارقام مقاوم یا متحمل، تناوب، از بین بردن بقایای گیاهی، شخم عمیق، مصرف متعادل کود ازته و تنظیم دور آبیاری توصیه می‌شود.	
پاخوره غلات				مبارزه زراعی: کم کردن مصرف کودهای ازته با بنیان نیتريت و نترات و اجرای تناوب کشت پیشنهاد می‌گردد. کنترل علف‌های هرز، آبیاری به موقع، از بین بردن بقایای گیاهی، شخم عمیق بلافاصله پس از برداشت، تهیه بستر مناسب کاشت و خودداری از مصرف بیش از حد بذر توصیه می‌شود. انجام تحقیقات لازم برای دستیابی به روش‌های مناسب مبارزه توصیه می‌شود.	
پوسیدگی طوقه و ریشه گندم				انجام تحقیقات لازم برای دستیابی به روش‌های مناسب مبارزه توصیه می‌شود.	

نام محصول: غلات (گندم و جو)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سپتوریوز خوشه <i>Phaeosphaeria nodorum</i> (<i>Stagonospora nodorum</i>)					انجام تحقیقات لازم برای دستیابی به روش‌های مناسب مبارزه توصیه می‌شود.
فوزاریوم خوشه گندم <i>Gibberella zeae</i> (<i>Fusarium graminearum</i>) <i>F. Culmorum</i>	سایپروکونازول + کاربندازیم	SC42%	۰/۵ لیتر	۱ نوبت سمپاشی در مرحله گل‌دهی (در صورت نیاز، تکرار سمپاشی به فاصله ۷ روز)	توصیه‌های زراعی: تناوب، از بین بردن بقایای محصول، خودداری از کشت ارقام زودرس، شخم عمیق و به موقع، در صورت نیاز از سمومی که برای زنگ مصرف می‌گردند، در مرحله تورم خوشه، استفاده گردد. استفاده از ارقام متحمل توصیه می‌گردد. بذور تولید شده توسط بوته‌های آلوده به فوزاریوم خوشه حاوی زهرابه‌های خاصی هستند که مصرف آن‌ها برای انسان و دام زیان‌آور می‌باشد.
	پروپیکونازول	EC 25%	۱ لیتر		
	اپوکسی کونازول + تیوفانات متیل	SC 49.7%	۰/۵ لیتر		
سپتوریوز برگ گندم <i>Mycosphaerella graminicola</i>	فلوزیلازول + کاربندازیم	SC37.5%	۱/۲۵ لیتر	به محض بروز علائم بیماری و حتی‌الامکان قبل از تشکیل پیکتیدهای قارچ عامل بیماری	آزمایش تحقیقی در خصوص مبارزه شیمیایی به عمل نیامده ولی طرح‌های تحقیقی - اجرایی انجام شده و یک مرحله سمپاشی در مرحله تورم خوشه توصیه شده است. رعایت تناوب ۲ تا ۳ ساله، آیش (۱ سال)، از بین بردن بقایای محصول، خودداری از کشت ارقام زودرس، شخم عمیق و به موقع و استفاده از ارقام متحمل توصیه می‌شود.
	سایپروکونازول + پروپیکونازول*	EC33%	۰/۳ لیتر		
نماتد مولد زخم ریشه غلات <i>Pratylenchus thornei</i> <i>P. neglectus</i> <i>Paratylenchoides ritteri</i>					آیش و تناوب، تقویت خاک با کودهای شیمیایی، کشت زود و به موقع در کاهش میزان جمعیت بسیار مؤثر است.
نماتد سیستی گندم و جو <i>Heterodera filipjevi</i> <i>H. latipons</i>					۱- آیش و تناوب با کشت نباتات غیرمیزبان ۲- استفاده از ارقام مقاوم انجام آزمایشات لازم برای دستیابی به روش مناسب مبارزه با نماتدها، توصیه می‌شود.
نماتد گالزای گندم <i>Anguina tritici</i>					۱- کشت بذر سالم و بدون گال از طریق بوجاری ۲- انهدام گال‌های حاوی نماتد از طریق خرد کردن (کنسائره) ۳- کنترل علف‌های هرز مثل یولاف و چاودار ۴- تناوب دو ساله

نام محصول: غلات (گندم و جو)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
علف‌های هرز کشیده‌برگ	دیکلوفوپ‌متیل	EC 36%	۲/۵ لیتر	بعد از رویش در مرحله ۴ - ۲ برگ‌ی شدن علف‌ها تا اوایل ساقه رفتن گندم و جو	دیکلوفوپ‌متیل یولاف و چچم را بیشتر کنترل می‌کند. زمان مناسب برای مبارزه به طور کلی از اول تا پایان پنجه زدن گندم بوده و از اختلاط آن با پهن‌برگ‌کش‌های رایج خودداری شود. با برمایسید و گرانتسار قابل اختلاط است.
یولاف بهاره <i>Avena fatua</i>	فلم‌پروپ ام ایزوپروپیل	EC 20%	۳ لیتر	۴ - ۲ برگ‌ی شدن علف‌ها (۳ برگه شدن تا ساقه رفتن گندم)	فلم‌پروپ - ام - ایزوپروپیل برای مبارزه علیه یولاف وحشی حداقل با یک هفته فاصله با توفوردی مصرف شود، در مواردی که مقاومت یولاف به بازدارنده‌های ACCase اتفاق افتاده است کاربرد آن توصیه می‌شود.
یولاف زمستانه <i>Avena ludoviciana</i>	کلودینافوب پروپارژیل	EC 8%	۰/۸ - ۱ لیتر	حداکثر تا پایان پنجه‌زنی	کلودینافوب پروپارژیل در صورت اختلاط با توفوردی به میزان ۱ لیتر در هکتار مصرف شود، در مزارع جو اکیدا " مصرف نشود. سمپاشی با هواپیما و سمپاش‌های پشت تراکتوری انجام شود. فنوکساپروپ بی - اتیل + مفن‌پایردی اتیل چچم را کنترل نمی‌کند.
گونه‌های خونی علف <i>Phalaris spp.</i>	فنوکساپروپ بی - اتیل + مفن پایردی اتیل	EW 7.5%	۰/۸ - ۱ لیتر	در مرحله پنجه زدن علف هرز	سموم توصیه شده برای کنترل چاودار موثر نمی‌باشد.
گونه‌های چچم <i>Lolium spp.</i>	پینوکسادون + مویان	EC 4.5%	۱/۵ لیتر	حداکثر تا پایان پنجه‌زنی	
دم روباهی کشیده <i>Alopecurus myosuroides</i>	پینوکسادون + کلودینافوب پروپارژیل	EC 4.5%	۱/۵ لیتر	حداکثر تا پایان پنجه‌زنی	
جودره <i>Hordeum spontaneum</i> جو وحشی <i>Hordeum murinum</i>					
چاودار <i>Secale cereale</i>					
گونه‌های بروموس <i>Bromus spp.</i>					

نام محصول: غلات (گندم و جو)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p>علف‌های هرز کشیده‌برگ و پهن‌برگ (علف‌کش‌های دومنظوره گندم)</p>	سولفوسولفورون	WG75%	۲۶/۶ گرم	۴ - ۱ برگی علف هرز	<p>از مصرف سولفوسولفورون در مزارع جو خودداری شود. در صورت کاربرد سولفوسولفورون در مزارع گندم، از کشت محصولات چغندر قند، آفتابگردان و سورگوم در فصل بعدی اجتناب شود. سولفوسولفورون + مت‌سولفورون متیل فقط در مزارع گندم مصرف شود، چون دارای حرکت زیاد در خاک است و به طور کلی اسیدبته خاک، میزان مواد آلی و بارندگی از عوامل اصلی تعیین‌کننده میزان حرکت آن در خاک است. لذا در برخی شرایط خاص سبب ایجاد خسارت به محصولات حساس اطراف و یا بعدی در تناوب می‌شوند.</p>
	ایزوپروتورون + دی‌فلوفن‌کان	SC55%	۲/۵ - ۲ لیتر	پیش‌رویشی (کاشت گندم، مصرف آن و سپس آبیاری)	<p>سولفوسولفورون، سولفوسولفورون + مت‌سولفورون متیل و مزوسولفورون متیل + یدوسولفورون متیل + مفن پایدی اتیل (OD ۱.۲٪) صرفاً برای گندم توصیه می‌شود.</p>
	سولفوسولفورون + مت‌سولفورون متیل	WG80%	۴۵ - ۴۰ گرم به همراه ۱۲۵۰ میلی‌لیتر سورفکتانت	از ۳ برگی تا انتهای پنجه‌زنی	<p>سولفوسولفورون، سولفوسولفورون + مت‌سولفورون متیل و مزوسولفورون متیل + یدوسولفورون متیل + مفن پایدی اتیل (OD ۱.۲٪) در زمره علف‌کش‌های پرخطر از نظر مقاومت به علف‌های هرز می‌باشد لذا از مصرف متوالی آن‌ها جدا خودداری شود.</p>
	مزوسولفورون متیل + یدوسولفورون متیل + مفن پایدی اتیل	OD1.2%	۱/۵ لیتر		
	یدوسولفورون متیل سدیم + مزوسولفورون متیل + دینفلوفنیکان + ایمن‌کننده	OD 8.25% ایمن‌کننده 2/25%	۱/۶ لیتر		

نام محصول: غلات (گندم و جو)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
علف‌های هرز پهن‌برگ خردل وحشی <i>Sinapis arvensis</i>	توفوردی	SL 72%	۱ - ۱/۵ لیتر	از پنجه زدن تا تشکیل ساقه گندم	توفوردی را برای علف‌های هرز دائمی مانند پیچک، تلخه و کنگر می‌توان حداکثر تا ۲ لیتر در هکتار با نظر کارشناس در مرحله غنچه و گل علف هرز و پس از دانه‌بندی گندم (جهت کنترل علف‌های هرز سال آینده) مصرف کرد. در مزارع گندم همچوار با محصولات حساس، در شرایط کاملاً بدون باد سمپاشی شود.
تربچه وحشی <i>Raphanus raphanistrum</i>	توفوردی + ام سی پی آ	SL 67.5%	۱ - ۱/۵ لیتر	پس‌رویشی، مرحله ۴ - ۲ برگی شدن علف هرز	پس از سمپاشی با توفوردی، شستشوی سمپاش طبق دستورالعمل‌های مربوطه ضروری است. بروموکسینیل قابل اختلاط با سموم باریک‌برگ‌کش است، در جایی که احتمال drift وجود دارد، در محصولات تحت تنش آبی مصرف نشود.
شلمی <i>Rapistrum rugosum</i>	بروموکسینیل	SL 22.5%	۲/۵ لیتر		بهترین زمان مصرف تری‌بنورون‌متیل از اول تا پایان پنجه‌زنی است.
گونه‌های ماشک <i>Vicia spp.</i>	تری‌بنورون‌متیل	DF 75%	۲۰ - ۲۵ گرم	در هنگام ۴ - ۲ برگی شدن علف‌ها	مکوپروپ‌پی + دیکلوپروپ‌پی + ام سی پی آ
گونه‌های بی‌تی‌راخ <i>Galium spp.</i>	مکوپروپ‌پی + دیکلوپروپ‌پی + ام سی پی آ	SL 60%	۲/۵ لیتر	۵ - ۶ برگی شدن گندم	مکوپروپ‌پی + دیکلوپروپ‌پی + ام سی پی آ بیشتر برای کنترل پنی‌ک مؤثر است.
گونه‌های شقایق <i>Papaver spp.</i>	تری‌بنورون‌متیل + تریاسولفورون	WG 64%	۲۵۰ - ۲۰۰ گرم	قبل از کاشت تا اواسط پنجه‌زنی گندم	تری‌بنورون‌متیل و ام سی پی آ + بروموکسینیل قابلیت اختلاط با باریک‌برگ‌کش‌های گندم را دارد. مصرف دیر هنگام تری‌بنورون‌متیل + تریاسولفورون سبب ایجاد خسارت به گندم می‌شود.
گونه‌های خردل وحشی <i>Lathyrus spp.</i>	بروموکسینیل + ام سی پی آ	EC40%	۱/۵ لیتر	۴ - ۲ برگی علف‌ها	با توجه به اینکه شیرین‌بیان به صورت لکه‌ای در مزارع گندم ظاهر می‌شود، کاربرد توفوردی به میزان ۲ لیتر در هکتار در مرحله خمیری گندم در همان محل لکه‌ها توصیه می‌شود.
کنگر وحشی <i>Cirsium arvense</i>	دای کامبا + توفوردی	SL46.4%	۰/۸ لیتر	از پنجه زدن تا تشکیل ساقه گندم	
سلمک <i>Chenopodium album</i>	دای کامبا + تریاسولفورون	WG70%	۱۶۵ گرم	از پنجه زدن تا تشکیل ساقه گندم	
سرشکافه <i>Cephalaria syriaca</i>					
پیچک صحرائی <i>Convolvulus arvensis</i>					
ماستونک <i>Turgenia latifolia</i>					
گونه‌های پنی‌ک <i>Malva spp.</i>					
تلخه <i>Acroptilon repens</i>					
شیرین‌بیان <i>Glycyrrhiza glabra</i>					

نام محصول: برنج					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم ساقه‌خوار برنج <i>Chilo suppressalis</i>	دیازینون	G 10%	۱۵ کیلوگرم		مبارزه غیرشیمیایی: زمان‌بندی تاریخ کاشت در ارقام زود، میان و دیررس به منظور تنظیم و کوتاه شدن دوره برداشت، شخم، آب‌تخت اراضی و انهدام علف‌های هرز حاشیه مزارع قبل از شکار اولین پروانه انجام شود. مبارزه بیولوژیک: با استفاده از زنبور تریکوگراما ۴-۳ نوبت با توجه به دستورالعمل توصیه می‌شود. از دیازینون ۱۰٪ G برای مبارزه در خزانه و مزرعه، از دیازینون ۵٪ G با نظر کارشناس برای مبارزه در شالیزار به میزان ۳۰ کیلوگرم و از کارتاپ در نوبت دوم با نظر کارشناس و به میزان ۴۰ کیلوگرم استفاده شود. استفاده از دیازینون ۶۰٪ EC به میزان یک لیتر در هکتار صرفاً در محدوده ظهور حداکثر لاروهای نارس، به خصوص برای نسل‌های آخر و زیر نظر کارشناس انجام شود.
	دیازینون	G 5%	۳۰	، ،	
	کارتاپ	G 4%	۳۰ - ۴۰	، ،	
	فیپرونیل	G 0.2%	۲۰	، ،	
کرم سبز برگ‌خوار برنج <i>Naranga diffusa</i> (<i>N. aenescens</i>) کرم برگ‌خوار تک نقطه‌ای <i>Mythimna unipuncta</i> (<i>Cirphis unipuncta</i>)	تری‌کلروفن* مالاتیون*	SP 80% EC 57%	۱ کیلوگرم ۲ لیتر	به محض مشاهده اولین علائم خسارت	در حاشیه مزارع و مناطق سایه‌گیر مبارزه بایستی به صورت موضعی انجام گیرد.
گونه‌های مگس خزانه <i>Ephydra spp.</i>	تری‌کلروفن	SP 80%	۱ کیلوگرم	با مشاهده آفت با نظر کارشناس	محلول‌پاشی در خزانه انجام شود. در مناطق جنوب، با توجه به فعالیت پارازیت‌ها، حتی‌المقدور سمپاشی انجام نشود و در صورت لزوم، با احتیاط و با نظر کارشناس انجام گردد.
کرم ساقه‌خوار (سزامیا) <i>Sesamia nonagrioides</i>	دیازینون*	EC 60%	۲ لیتر	اواسط مرداد و اواسط شهریور	این آفت ۳ نسل دارد. با توجه به نظر کارشناس شبکه مراقبت و پیش‌آگاهی مبارزه صورت گیرد.
آبدزدک <i>Gryllotalpa gryllotalpa</i>					آزمایش سموم جدید و موثر جهت مبارزه پیشنهاد می‌گردد.

نام محصول: برنج					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بلاست برنج <i>Magnaporthe grisea</i> (<i>Pyricularia oryzae</i>)	تریسیکلازول کارپروپامید تیوفانات متیل + تریسیکلازول تریفلوکسیاستروبین + تیوکونازول	WP 75% SC30% WP 72.5% WG75%	۰/۵ کیلوگرم ۴۰۰ میلی لیتر ۰/۴ - ۰/۵ کیلوگرم ۱۶۰ گرم	در خزانه به محض مشاهده علائم و در مزرعه پس از ظهور ۴۰-۳۰ درصد خوشه‌ها	استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود. مبارزه بر اساس پیش‌آگاهی و دستورالعمل صورت گیرد. کاربرد تریفلوکسیاستروبین + تیوکونازول به صورت حداکثر دو نوبت سمپاشی در سال و در تناوب با سایر قارچ‌کش‌ها توصیه می‌شود.
شیت بلاست <i>Thaenatephorus cucumeris</i> (<i>Rhizoctonia solani</i>)	ایپرودیون + کاربندازیم پروپیکونازول	WP 52.5% EC 25%	۱ کیلوگرم ۱ لیتر	در صورت آلودگی ۲۰٪ از ساقه‌ها	در صورت آلودگی ۲۰٪ از ساقه‌های برنج پروپیکونازول به صورت محلول‌پاشی استفاده شود. در صورت لزوم، سمپاشی ۱۵-۱۰ روز بعد تکرار شود. انجام تحقیقات جهت معرفی قارچ‌کش‌های جدید نیاز می‌باشد.
لکه قهوه‌ای <i>Cochliobolus miyabeanus</i> (<i>Drechslera oryzae</i>)	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۲ در هزار	ضد عفونی بذر قبل از کاشت	ضد عفونی بذر برنج به مدت ۲۴ ساعت در محلول ۲ در هزار صورت گیرد.
پوسیدگی طوقه و ریشه (جیبرلا) <i>Gibberella fujikuroi</i>	کاربوکسین تیرام تیوفانات متیل تیرام تری فلومیزول فلودیوکسونیل	WP 75% WP 80% EC 15% FS 2.5%	۲ در هزار ۳ در هزار ۳۳۰ میلی لیتر برای یک صد کیلوگرم بذر ۲۰۰ میلی لیتر برای یک صد کیلوگرم بذر	ضد عفونی بذر قبل از کاشت “ “ “ “ “ “	بذر به مدت ۲۴ ساعت در محلول سمی خیس‌انده و سپس برای جوانه‌زدن در گرمخانه نگهداری شود. تیوفانات متیل تیرام، تری فلومیزول و فلودیوکسونیل منحصرآ جهت کاربرد در شمال کشور می‌باشد.
سپاهک دروغی برنج <i>Ustilaginoidea virens</i>	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۱ کیلوگرم		کشت ارقام مقاوم و مصرف متعادل کود ازته در پیشگیری از بیماری نقش مهمی دارد.

نام محصول: برنج

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
علف‌های هرز	بوتاکلر	EC 60%	۳ - ۴ لیتر		بوتاکلر برای مبارزه در خزانه و مزرعه مناسب است (اثر بوتاکلر در زمینهای باتلاقی باید بررسی گردد).
سوروف	بوتاکلر	G5%	۴۰ - ۴۵ کیلوگرم		تیونیکارب می‌تواند ۳-۵ روز قبل از بذرباشی در خزانه درکشت مستقیم به کار رود.
<i>Echinochloa crus-galli</i>	بوتاکلر	EW 60%	۳-۴ لیتر	۴ - ۷ روز پس از نشا و قبل از دو برگی شدن سوروف	مولینیت بیشتر برای کنترل سوروف تا مرحله دو برگی (در کشت نشایی و مستقیم) در مزارع برنج نیز مصرف می‌شود. برای خزانه کشت‌های نشایی و مستقیم، آب باید کاملاً تحت کنترل باشد.
گونه‌های اویارسلام	تیونیکارب	EC 50%	۵ - ۶ لیتر		پروپانیل مخصوص کشت نشانی (۷-۴ روز پس از نشاء و تا مرحله ۴-۲ برگی شدن سوروف) و بن‌سولفورون متیل درکشت مستقیم و نشانی استفاده شود.
<i>Cyperus spp.</i>	تیونیکارب	G6%	۵۰ کیلوگرم		از مصرف توفوردی در نزدیکی مزارع پنبه و گوجه‌فرنگی (به طور کلی مزارع حساس به توفوردی) و همچنین دمای کمتر از ۱۲ درجه سانتیگراد خودداری شود. سیتوسولفورون علیه علف‌های هرز
قاشق‌واش	مولینیت	EC 71%	۵ - ۶ لیتر		پهن‌برگ و جگن ثبت شده است. دز بالا جهت مبارزه با علف‌های هرز مقاوم‌تر مانند تیرکمان آبی به کار برده شود.
<i>Alisma plantago- aquatica</i>	اکزادپازون	SL 12%	۳/۵ - ۴ لیتر	دو برگی شدن سوروف	آیلوفوس + اتوکسی‌سولفورون علیه علف‌های هرز پهن‌برگ، سوروف و جگن ثبت شده است.
تیرکمان آبی	پروپانیل	EC 36%	۱۰ - ۱۵ لیتر		پرتیلاکلر علیه سوروف و جگن با تاثیر کمی روی قاشق‌واش ثبت شده است.
<i>Sagittaria sagittifolia</i>	بن‌سولفورون متیل	DF 60%	۵۰ - ۷۵ گرم		اکسادیارزیل علیه علف‌های هرز یک‌ساله مزارع برنج ثبت شده است.
گونه‌های سیرپوس (پیزور)	توفوردی	SL 72%	۱/۵ - ۳ لیتر	در مرحله ۵ تا ۷ برگی شدن برنج	بنتازون علیه علف‌های هرز پهن‌برگ و خانواده اویارسلام در زراعت برنج به صورت پس از ظهور کاربرد دارد. برای سمپاشی با بنتازون بایستی آب مزرعه تخلیه شود.
<i>Scirpus spp.</i>	سینوسولفورون	WG 20%	۱۰۰ - ۱۵۰ گرم		درمورد همه علف‌کش‌های برنج غیر از توفوردی و بنتازون برای ۳ - ۲ روز پس از سمپاشی از تعویض آب کرت‌ها خودداری شود. کنترل پاسپالوم در حاشیه شالیزار برای جلوگیری از ورود آن به داخل شالیزار ضروری است.
سل‌واش	آیلوفوس + اتوکسی‌سولفورون	SC 31.5%	۳ لیتر		پنکسولام جهت کنترل علف‌های هرز نازک‌برگ، پهن‌برگ و جگن ثبت شده است.
<i>Monochoria vaginalis</i>	پرتیلاکلر	EC 50%	۱/۵ - ۲ لیتر	۶ روز بعد از نشا	
پاسپالوم	اکسادیارزیل	WG80%	۱۵۰ - ۱۲۵ گرم		
<i>Paspallom dilatatum</i>	اکسادیارزیل	EC30%	۳ - ۳/۵ لیتر		
<i>Paspallom distichum</i>	بنتازون	SL48%	۳ - ۴ لیتر	۵-۷ برگی شدن برنج	
	پنوکسولام	SC 24%	۱۵۰ میلی‌لیتر		

نام محصول: درختان میوه سردسیری

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p>کرم سیب <i>Cydia pomonella</i> <i>(Laspeyresia pomonella)</i></p> <p>کرم به <i>Euzophera bigella</i></p> <p>کرم آلو <i>Grapholitha funebrana</i></p>	فوزالن	EC 35%	۱/۵ در هزار	<p>با توجه به اطلاعیه‌های پیش‌آگاهی یا نظر کارشناس منطقه</p>	<p>استفاده از عوامل کنترل بیولوژیک ثبت شده از جمله زنیور تریکوگراما با توجه به دستورالعمل، روغن پاشی به نسبت ۱۰ - ۵ در هزار در نسل اول و دوم جهت از بین بردن تخم‌های نسل اول و دوم، رعایت اصول باغبانی و جمع‌آوری میوه‌های آلوده ارکان اصلی مبارزه تلفیقی با آفات سیب را تشکیل می‌دهند. استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی آفت، استفاده از کارت‌ن یا گونی در دور تنه درختان در انتقال جمعیت از نسلی به نسل دیگر و از سالی به سال دیگر موثر می‌باشد.</p> <p>استامی‌پرید برای کنترل کرم سیب در مناطق کوهستانی برای مبارزه با نسل اول کرم سیب ثبت شده است. ایندوکساکارب در مناطق کوهستانی با دو نسل آفت اثر مطلوب‌تری دارد.</p> <p>در مناطقی که خسارت لیسه نیز وجود دارد، پیشنهاد می‌شود در نوبت اول برای کنترل هر دو آفت از سم ایندوکساکارب یا لوفنورون استفاده شود. از ایندوکساکارب و لوفنورون با توجه به ماهیت عملکرد آن‌ها، باید ۴ - ۳ روز قبل از بقیه ترکیبات حشره‌کش استفاده شود.</p> <p>دیازینون WP تعلیق شده است.</p>
	دیازینون	EC 60%	۱ در هزار		
	دیازینون	WP 40%	۱/۵ در هزار		
	سایپرترین	EC 40%	۷۵ میلی‌لیتر در هزار		
	استامی‌پرید	SP 20%	۰/۵ در هزار		
	ایندوکساکارب	SC 15%	۰/۴۵ در هزار		
	تیاکلورپرید	OD 24%	۰/۵ در هزار		
	لوفنورون	EC5%	۱ در هزار		
<p>کنه قرمز اروپایی <i>Panonychus ulmi</i></p>	کلوفنتزین	SC 50%	۰/۵ - ۰/۳ در هزار	<p>سمپاشی اول پیش بهاره و سمپاشی‌های بعدی با مشاهده میانگین ۲ الی ۳ عدد از مراحل متحرک کنه روی برگ و یا ۲۰٪ آلودگی برگ‌های نمونه‌برداری شده از مجموع ۱۰۰ برگ (در صورت نیاز به فاصله ۱۵ - ۱۰ روز بعد یا نظر کارشناس تکرار شود).</p>	
	بنزوکسی‌میت	EC 20%	۱/۵ در هزار		
	پروپارژیت	EC 57%	۱ در هزار		
	پروپارژیت	EW 57%	۱ در هزار		
	فن پروپاترین	EC10%	۲ - ۱/۵ در هزار		
	فنازاکوبین	SC 20%	۰/۴ در هزار		
	بروموپروبیلات*	EC 25%	۱ در هزار		
	فن پیروکسی‌میت	SC 5%	۰/۵ در هزار		
	اتوکسازول	SC10%	۰/۵ در هزار		
	اسپیرودیگلوفن	SC24%	۰/۶ - ۰/۵ در هزار		
<p>بی فناژیت</p> <p>روغن امولسیون‌شونده</p>	SC24%	۰/۷ در هزار			
	O 80%	۲ - ۱/۵ در صد			

نام محصول: درختان میوه سردسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
گونه‌های کنه‌های تارتن <i>Tetranychus spp.</i>	بنزوکسی میت	EC 20%	۱ در هزار	اوایل تابستان با نظر کارشناس (شروع مبارزه با مشاهده ۲-۳ کنه متحرک و یا ۲۰٪ آلودگی برگ‌های نمونه برداری شده)	رعایت اصول به‌زراعی: هرس علف‌های هرز پهن‌برگ و تا حد امکان اجتناب از سمپاشی بر علیه آن‌ها رعایت گردد. حفظ رطوبت باغ و کوتاه نگهداشتن پوشش گیاهی باغ در کنترل جمعیت آفت بسیار مؤثر است. سمپاشی باید اوایل صبح و قبل از گسترش آفتاب صورت گیرد و از سمپاشی در دیگر ساعات روز خودداری شود.
	پروپارزیت	EC 57%	۱ در هزار		
	بروموپروپیلات*	EC 25%	۱ در هزار		
	فن‌پیروکسی میت*	SC 5%	۰/۵ در هزار		
	اتوکسازول*	SC10%	۰/۵ در هزار		
	اسپیرودیکلوفن	SC24%	۰/۵ - ۰/۶ در هزار		
لیسه درختان میوه <i>Yponomeuta padellus</i> لیسه سیب <i>Y. malinellus</i>	مالاتیون	EC 57%	۲ در هزار	پس از متورم شدن جوانه‌ها و درست قبل از باز شدن گل‌ها طبق برچسب	در صورتی که اختصاصاً برای لیسه سمپاشی می‌شود ترجیحاً از سم مالاتیون استفاده شود. اگر جمعیت کم باشد در تلفیق با دیگر آفات از سموم نفوذی استفاده شود. این آفت در صورت مبارزه شیمیایی با سایر حشرات زیان‌آور باغات، معمولاً خسارت ایجاد نمی‌کند. کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت و در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک توصیه می‌گردد.
	دیازینون	EC 60%	۱ در هزار		
	<i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i> *	-			
میوز لکه گرد سیب <i>Leucoptera malifoliella</i>	دیفلوبنزورون	WP 25%	۰/۵ در هزار	طبق نظر کارشناس	در نسل اول در تلفیق با نسل اول کرم سیب از یک ترکیب پایرتروئید برای کنترل هر دو آفت استفاده شود. در نسل‌های دوم و سوم به علت فعالیت دشمنان طبیعی ترجیحاً مبارزه شیمیایی صورت نگیرد.
	دلتامترین	EC 2.5%	“ “ “		
	پرمترین	EC 25%	“ “ “		
	فن‌والریت	EC20%	۰/۵ در هزار		
	استامی پرید	SP 20%	۰/۵ در هزار		

نام محصول: درختان میوه سردسیری

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
برگخوار و جوانه خوار <i>Archips sp.</i>					در صورت لزوم مبارزه شیمیایی، با نظر کارشناس منطقه در زمان ظهور غنچه و قبل از باز شدن گل‌ها در تلفیق با سرخ‌طومی و یا لسه سیب انجام شود.
پسیل گلایی <i>Psylla pyricola</i>	فوزالن دiazinon روغن امولسیون‌شونده دیفلوبنزورون لوفنورون	EC 35% EC 60% O 80% SC 48% EC5%	۱/۵ در هزار ۱ در هزار ۲ - ۱/۵ در صد ۰/۵ در هزار ۱ در هزار	هم‌زمان با تورم جوانه‌ها و بلافاصله پس از ریختن گلبرگ‌ها با توجه به تراکم آفت	نصب تله‌های زرد رنگ قبل از تورم جوانه‌های گل برای نظارت بر فعالیت آفت، سمپاشی پیش بهره با استفاده از Diazinon و روغن امولسیون‌شونده توصیه می‌شود. در صورت نیاز به سمپاشی مجدد، ترجیحاً در تلفیق با کرم سیب یا کرم به صورت گیرد. در صورت زیاد بودن ترشحات قبل از سمپاشی، درخت با آب شستشو شود. آزمایش و بررسی سموم جدید پیشنهاد می‌شود.
پروانه فری <i>Zeuzera pyrina</i>					تقویت درخت، آبیاری منظم و رعایت اصول باغبانی شرط اول در پیشگیری و مهار آفت است. استفاده از جلب‌کننده‌های فرمونی به منظور ردیابی توسط تله‌های فرمونی به تعداد ۲ عدد در هکتار در ارتفاع ۴ الی ۶ متری از سطح زمین و همچنین تله‌های نوری جهت شکار انبوه و همچنین پوشاندن دالان‌های فعال لاروی در پایین آوردن جمعیت آفت بسیار مؤثر است.
سوسک شاخک بلند <i>Osprantheria Coerulescens</i>					رعایت اصول باغبانی، از جمله تقویت درختان و آبیاری منظم، هرس و سوزاندن سرشاخه‌های آلوده بلافاصله پس از ظهور علامت و کشت گیاهان تله جهت جمع آوری حشرات بالغ توصیه می‌گردد. آزمایش ترکیبات کم‌خطر و موثر جهت کنترل پیشنهاد می‌گردد.
پروانه زنبورمانند <i>Synanthedon myopaeformis</i>					رعایت اصول باغبانی تقویت درختان و مسامتت از هر گونه تنش‌های آبی و همچنین پوشاندن مدخل‌های نفوذی لاروها در کنترل این آفت اهمیت ویژه‌ای دارد. از تله‌های فرمونی به تعداد ۲ عدد در هکتار جهت ردیابی آفت در هر ایستگاه استفاده شود. با توجه به حذف سمومی که قبلاً در کنترل این آفت کاربرد داشته است، لزوم انجام آزمایشات تحقیقاتی جهت بررسی سموم موثر، ضروری می‌باشد.

نام محصول: درختان میوه سردسیری

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات	
شته سبز سیب <i>Aphis pomi</i>	اکسی دیمتون متیل	EC 25%	“ “ “	با نظر کارشناس و در صورت وجود آفت به تعداد کافی	در صورت ضرورت برای شته‌هایی که ایجاد پیچیدگی می‌کنند از سموم سیستمیک استفاده شود. مبارزه پیش بهاره با یکی از سموم فسفره تماسی، ترجیحاً، سموم پردوام در اوایل فصل و سموم کم‌دوام در اواخر فصل مصرف شوند.	
شته خونی سیب <i>Eriosoma lanigerum</i>	مالاتیون	EC 57%	۲ در هزار	روغن پاشی پیش بهاره علاوه بر تخم کنه قرمز اروپایی تخم شته سبز سیب را نیز کنترل می‌کند.		
شته سبز هلو <i>Myzus persicae</i>	پیریمیکارب*	DF 50%	۰/۵ در هزار	اکسی دیمتون متیل برای درختان هلو و شلیل توصیه نمی‌شود.	انجام آزمایشات برای دستیابی به سموم مناسب توصیه می‌شود.	
شته خالدار هلو <i>Pterochloroides persicae</i>	پیریمیکارب*	WP 50%	۰/۵ در هزار			
	هپتئفوس*	EC 50%	۱ در هزار			
	دیازینون	EC 60%	۱ در هزار			
کرم سفید ریشه <i>Polyphylla olivieri</i>	دیازینون	EC 60%	با نظر کارشناس منطقه در زمان اوج خروج لاروهای سن ۱ برای هر درخت ۲۰ تا ۴۰ لیتر محلول ۱/۵ در هزار در زمین‌های سنگین	جمع‌آوری و از بین بردن حشرات کامل، بیل زدن باغ در بهار و محلول‌پاشی پای درخت برای تقلیل جمعیت آفت موثر است. بهتر است پس از ریختن محلول پای درخت یک آبیاری سبک نیز انجام شود. تداوم مدیریت آفت برای سه‌سال متوالی در مناطق آلوده الزامی می‌باشد. انجام آزمایشات سموم جدید و موثر پیشنهاد می‌گردد.		
مگس گیلاس <i>Rhagoletis cerasi</i>	دیازینون* تری کلروفن* مالاتیون	WP 40% SP 80% EC 57%	۱ در هزار “ “ “ ۲ در هزار	شروع تغییر رنگ میوه در ارقام دیررس از سبز به زرد	دوره کارنس سموم توجه شود. در صورت عدم دسترسی به پودر دیازینون از دیازینون EC می‌توان به نسبت ۱ در هزار استفاده کرد. استفاده از تله‌های زرد رنگ به همراه لور جهت ردیابی و کنترل آفت (تله‌های فرمونی جهت ردیابی آفت و کارت‌های زرد عمودی همراه یا بدون جلب‌کننده به تعداد ۱ عدد برای هر درخت) جهت کنترل آفت کاربرد دارد. در صورت ظهور آفت قبل از تغییر رنگ میوه یک نوبت سمپاشی انجام شود. بررسی سموم جدید و موثر پیشنهاد می‌گردد. دیازینون WP تعلیق شده است.	

نام محصول: درختان میوه سردسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
زنبور مغزخوار بادام <i>Eurytoma amigdali</i>					جمع آوری همگانی و معدوم نمودن میوه‌های آلوده روی درخت و زیر درخت توصیه می‌شود.
زنبور گلایی <i>Hoplocampa brevis</i> زنبور گوجه <i>Hoplocampa flava</i>	دبازینون فوزالن	WP 40% EC 35%	۱ در هزار ۱/۵ در هزار	زنبور گلایی: بعد از ریزش یک‌چهارم گلبرگ‌ها (علیه حشرات کامل) و بعد از ریزش سه‌چهارم گلبرگ‌ها (علیه لاروها) زنبور گوجه: از زمان ریزش گلبرگ‌ها تا یک هفته پس از آن	شخم پای درخت و بیخ‌آب زمستانه در کاهش جمعیت آفت مؤثر است. دبازینون WP تعلیق شده است.
سوسک گرده‌خوار <i>Epicomētis hirta</i> <i>Oxythrea cinctella</i>					۱- کشت گیاهان تله در اطراف باغ ۲- جمع‌آوری مکانیکی با تکان دادن شاخه‌های درخت ۳- اجتناب از کشت مخلوط درختان ۴- جلوگیری از انباشت مواد پوسیده گیاهی و کود حیوانی در مجاورت باغ‌ها تحقیقات لازم جهت استفاده از تله‌های رنگی و بهترین نوع گیاهان تله پیشنهاد می‌شود.
شپشک آسیایی <i>Chlidaspis asiatica</i> (<i>Neochionaspis asiatica</i>) شپشک واوی <i>Lepidosaphes malicola</i> سپردار بنفش <i>Parlatoria oleae</i> شپشک سان‌زوزه <i>Diaspidiotus perniciosus</i> شپشک گوجه <i>Diaspidiotus prunorum</i> شپشک (توت) سفید هلو <i>Pseudaulacaspis pentagona</i> شپشک‌های نرم تن <i>Pseudococcidae</i>	اتیون کلرپیریفوس روغن امولسیون‌شونده دبازینون*	EC 47% EC 40.8% O 80 % EC 60%	۱/۵ در هزار ۱-۱/۵ در هزار ۲ - ۱/۵ در صد ۱/۵ در هزار	در صورت وجود آفت به تعداد کافی و با توجه به پیش‌آگاهی	از زنبور پروسیالتلا روی ۱۰ - ۵ شاخه پنجاه سانتی‌متری پوشیده از شپشک با توجه به دستورالعمل ۱ نوبت استفاده گردد. سمپاشی پیش بهاره با روغن در کنترل و کاهش جمعیت آفت مؤثر است. سمپاشی در طول فصل پس از خروج دوسوم پوره‌ها قبل از ترشح سپر، همراه با سم و ۱/۵ درصد روغن مصرف شود. در مورد سپردار بنفش روغن به میزان ۲/۵ درصد توصیه می‌شود. از اختلاط روغن و کاپتان خودداری شود، در صورت لزوم کاربرد به فاصله ۱۰ روز از یکدیگر استفاده شود.

نام محصول: درختان میوه سردسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سرخرطومی سیب و گلابی <i>Anthonomus pomorum</i>	دیازینون	WP 40%	۱ در هزار	در مرحله ظهور غنچه قبل از باز شدن گلها	در صورت لزوم سمپاشی، در مرحله ظهور غنچه قبل از باز شدن گلها در تلفیق با جوانه‌خوار و یا لیسه سیب مبارزه انجام شود. دیازینون WP تعلیق شده است.
	فوزالن	EC 35%	۱/۵ در هزار		
سرخرطومی‌های گیلاس و آلبالو <i>Rhynchites spp.</i>	دیازینون*	WP 40%	۱ در هزار	حدود ۵ تا ۶ روز پس از ریزش کامل گلها	شخم پای درخت پای درخت در اواخر پاییز و یخ‌آب زمستانه در کاهش جمعیت آفت اهمیت دارد. دیازینون WP تعلیق شده است.
سرشاخه‌خوار هلو <i>Anarsia lineatella</i>					روغن پاشی پیش بهاره در تلفیق با کنترل کنه و شته توصیه می‌شود. آزمایشات لازم در خصوص روش‌های مناسب کنترل شامل بررسی سموم و فرمون‌ها پیشنهاد می‌گردد.
مگس میوه مدیترانه‌ای <i>Ceratitis capitata</i>	مراجعه به صفحه ۵۷				به بخش آفات مرکبات مراجعه شود.
موش و رامین <i>Nesokia indica</i>	مراجعه به صفحه ۳				در فصل گرما از طعمه آبدار استفاده شود. استفاده از تله‌های زنده‌گیر توصیه می‌شود. با توجه به اینکه در روز لانه توسط این موش‌ها بسته می‌شود، طعمه‌گذاری باید در غروب انجام گیرد.
لکه سیاه سیب <i>Venturia inaequalis</i>	بیترتانول	WP 25%	۰/۷۵ در هزار	سمپاشی اول از مرحله نوک نقره‌ای تا تورم جوانه‌های گل، سمپاشی‌های بعدی در صورت نیاز و با نظر کارشناس پس از ریزش گلبرگ‌ها ، با توجه به چرخه زندگی بیمارگر	زمان و دفعات سمپاشی با توجه به وجود شرایط مناسب (دما و رطوبت) و اطلاعات حاصل از جدول Mills & Laplas طبق دستورالعمل، جمع‌آوری و سوزاندن برگ‌های آلوده در اواخر پاییز، رعایت اصول باغبانی اعم از فاصله کشت و هرس صحیح جهت تهویه مناسب توصیه می‌شود.
	کاپتان	WP 50%	۳ در هزار		
	دودین	WP 65%	۱ در هزار		
	تری‌فلوکسی‌استروبین	WG50%	۰/۲ در هزار		
	کرزواکسیم‌متیل	WG50%	۰/۲ در هزار		

نام محصول: درختان میوه سردسیری

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سفیدک حقیقی سیب <i>Podosphaera leucotricha</i>	دینوکاپ	WP 18.25%	۱ در هزار	اولین سمپاشی در مناطق گرم در زمان تورم جوانه و در مناطق معتدل بلافاصله بعد از ظهور غنچه با سموم غیرگوگردی تکرار سمپاشی حداقل ۲ بار به فاصله ۱۰ - ۷ روز در بهار با نظر کارشناس و توجه به چرخه زندگی بیمارگر	هرس سرشاخه‌های آلوده هم‌زمان با هرس میوه‌دهی و فرم‌دهی (اواخر زمستان) و سوزاندن آنها توصیه می‌شود. از مصرف بیش از حد کودهای ازته خودداری شود. برخی از ارقام سیب مانند ارقام گلاب نسبت به سولفور حساس می‌باشند. سولفور در دمای بین ۱۶ تا ۳۰ درجه سانتیگراد مصرف شود. از اختلاط سموم قارچ‌کش با کنه‌کش‌ها جداً اجتناب شود. از اختلاط سولفور با حشره‌کش فوزالین اجتناب شود. دینوکاپ (کاراتان) با سموم حشره‌کش مخلوط نشود. کاربرد تراکونازول در سه نوبت صورتی شدن جوانه‌ها، اواسط دروه گلدهی و بعد از ریزش کامل گل توصیه می‌شود.
	دینوکاپ	EC 35%	۱ در هزار		
	سولفور	WP 80-90%	۳ - ۴ در هزار		
	تری‌فلوکسی‌استروبین	WG50%	۰/۲ در هزار		
	کرزواکسیم‌متیل	WG50%	۰/۲ در هزار		
تراکونازول	EC10%	۰/۳ در هزار			
سفیدک حقیقی هلو و شلیل <i>Podosphaera pannosa</i> (<i>Sphaerotheca pannosa</i> var. <i>persica</i>)	دینوکاپ	EC 48% EC 35%	۱ در هزار	در زمان تورم جوانه‌ها، بعد از ریختن گلبرگ‌ها و تشکیل میوه، تکرار سمپاشی با نظر کارشناس به فاصله ۱۰ - ۷ روز و توجه به چرخه زندگی بیمارگر	انجام عملیات باغبانی مناسب جهت تهویه هوا در بین ردیف‌ها، هرس علیه سفیدک پودری (سرشاخه‌های آلوده) به همراه هرس علیه شانکر سیتوسپورایی و باردهی در پاییز پس از ریزش برگ‌ها توصیه می‌شود. (پس از هرس با اکسی‌کلورومس ۳ در هزار اندام‌های درخت سمپاشی شود).
	دینوکاپ	WP 18.25%	۱ در هزار		
	سولفور	WP 80-90%	۳ - ۴ در هزار		
	سولفور	SC 40%	۳/۷۵ در هزار		
	بوسکالید + پیراکلواستروبین	WG 38%	مناطق خشک : ۰/۷ در هزار مناطق مرطوب : ۱ در هزار		
بوسکالید + کرزواکسیم‌متیل	SC 30%	۰/۵ در هزار			
آتشک درختان میوه دانه‌دار <i>Erwinia amylovora</i>	مخلوط بردو* اکسی‌کلورومس* اکسید مس	WP 35% WG 75%	۱ درصد قبل از باز شدن گل‌ها ۰/۷ درصد در زمان گل ۳ در هزار قبل از باز شدن گل‌ها ۲ در هزار در زمان گل ۱ در هزار	نوبت اول قبل از تورم جوانه و نوبت‌های بعدی در زمان باز شدن گل‌ها (اگر میانگین دما زیر ۱۴ درجه سانتی‌گراد بود نیاز به مبارزه ندارد).	زمان و تعداد سمپاشی با توجه به اطلاعات پیش‌آگاهی شرط اول موفقیت در کنترل شیمیایی است. روش‌های مبارزه: انهدام درختانی که بیش از ۵۰٪ آلودگی دارد، در آلودگی‌های کمتر از ۵۰٪ هرس شاخه‌های آلوده ۲۰ سانتی‌متر پایین‌تر از مرز آلودگی و سوزاندن آنها به محض مشاهده علائم بیماری، ضدعفونی و پوشاندن محل زخم و بریدگی‌ها با چسب پیوند و ضدعفونی ابزار هرس، استفاده از ارقام متحمل، عدم استقرار کندوی زنبور عسل در مناطق آلوده توصیه می‌شود. توجه: در ترکیب بردو ۰/۷۵ درصد در زمان گل، مقدار آهک ۱/۵ درصد در نظر گرفته شود.

نام محصول: درختان میوه سردسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پپیچیدگی برگ هلو <i>Taphrina deformans</i>	کاپتان مخلوط بردو	WP 50%	۳ - ۲/۵ در هزار ۲ درصد	۱- در پاییز پس از ریزش برگ‌ها ۲- اوایل بهار قبل از تورم جوانه‌ها	توجه: از مصرف مخلوط بردو در فصل رشد بر روی درختان هسته‌دار اجتناب شود.
بلایت گردو یا پوسیدگی مغز گردو <i>Xanthomonas arboricola pv. Juglandis</i>	اکسی کلورمس* مخلوط بردو*	WP 35%	۴ - ۳ در هزار ۱ درصد	به شرح ستون ملاحظات	نوبت اول مبارزه قبل از باز شدن کامل جوانه‌های گل و برگ ترجیحاً با مخلوط بردو، نوبت دوم پس از خاتمه مرحله گل با نسبت ۳ در هزار (اکسی کلورمس). نوبت‌های بعدی در صورت مساعد بودن شرایط محیطی و با نظر کارشناس و ترجیحاً با اکسی کلورمس صورت گیرد.
شانکر سیئوسپورائی درختان میوه هسته‌دار و دانه‌سخت <i>Cytospora spp.</i>	مخلوط بردو اکسی کلورمس* تیوفانات متیل*	WP 35% WP 70%	۲ درصد ۳ در هزار ۰/۶ - ۰/۵ در هزار	پاییز پس از ریزش برگ‌ها، اوایل بهار قبل از تورم جوانه‌های گل و نوبت بعدی پس از ریزش گلبرگ‌ها با نظر کارشناس منطقه و در صورت نیاز	حذف اندام‌های آلوده و بیمار، تقویت درختان و مدیریت صحیح اصول باغبانی با تاکید بر آبیاری صحیح و کوددهی بر اساس آزمایش تجزیه خاک و برگ توسط مراجع ذیصلاح توصیه می‌شود. از مصرف مخلوط بردو و اکسی کلورمس در فصل رشد خودداری شود.
بیماری غربالی درختان میوه هسته‌دار <i>Stigmina carpophila</i> <i>(Wilsonomyces carpophilus)</i>	کاپتان مخلوط بردو اکسی کلورمس* بردوفیکس بردو (میشوپردوکس)	WP 50% WP 35% SC18% SC18%	۳ در هزار ۲ درصد ۳ در هزار ۱/۵ - ۱ درصد ۱ درصد	به شرح ستون ملاحظات	سمپاشی پاییزه بعد از ریزش برگ‌ها و قبل از شروع باران‌های پاییزی، سمپاشی زمستانه قبل از متورم شدن جوانه‌های گل، سمپاشی مجدد بعد از ریزش گل‌ها و تکرار آن پس از تشکیل میوه می‌باشد. از مخلوط کردن کاپتان با روغن اجتناب شده و به فاصله حداقل ۱۰ روز از یکدیگر استفاده شود.
شانکر و سرخشیدگی ناشی از سیئوسپورای دانه‌دارها <i>Cytospora spp.</i>	مخلوط بردو اکسی کلورمس* تیوفانات متیل*	WP 35% WP 70%	۲ درصد ۳ در هزار ۰/۶ - ۰/۵ در هزار	پاییز پس از هرس سرشاخه‌های آلوده و ریزش برگ‌ها، اوایل بهار قبل از تورم جوانه‌های برگ، اوایل بهار پس از ریزش گلبرگ‌ها با نظر کارشناس منطقه و در صورت نیاز	حذف و سوزاندن اندام‌های آلوده و بیمار، تقویت درختان و مدیریت صحیح اصول باغبانی توصیه می‌شود. از احداث باغ در زمینهای کم عمق و با PH بالا خودداری شود. از مصرف مخلوط بردو و اکسی کلورمس در فصل رشد خودداری شود.

نام محصول: درختان میوه سردسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پوسیدگی آرمیلاریایی ریشه <i>Armillaria mellea</i> (<i>Armillariella mellea</i>)	تیوفانات متیل	WP 70%	مقدار ۶۰-۵۰ گرم در ۵۰ لیتر آب نزدیک طوقه درخت	به محض مشاهده علائم بیماری	رعایت اصول باغبانی و انجام زهکنی در زمین‌های دارای لایه زیر سخت (hard pan)، انتخاب نهال سالم، عدم کشت در زمین‌های با سابقه آلودگی، حذف درختان آلوده توصیه می‌شود. در باغاتی که آلودگی وجود دارد، جهت پیشگیری از ابتلای دیگر درختان از سم ذکر شده استفاده گردد.
بیماری مومیایی <i>Monilinia fructicola</i> <i>M. Laxa</i>	کاپتان* مانکوزب* زینب	WP 50% WP 80% WP80%	۳ در هزار نوبت اول: قبل از باز شدن گل‌ها نوبت دوم: بعد از ریزش گلبرگ‌ها ۲ در هزار ۲ در هزار	رعایت بهداشت باغ از جمله جمع‌آوری میوه‌ها و برگ‌های آلوده و سپس سوزاندن آنها، هرس و سوزاندن شاخه‌های آلوده، عدم بستن‌بندی و حمل میوه‌های آلوده، سمپاشی‌های بعدی به محض بروز شرایط مساعد و یا مشاهده اولین علائم بر روی میوه و با نظر کارشناس توصیه می‌شود. از مصرف کاپتان روی زردآلو خودداری شود. زینب تعلیق شده است. ثبت سموم جدید پیشنهاد می‌شود.	
شانکر باکتریایی درختان میوه هسته‌دار <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>syringae</i>	مخلوط بردو اکسی کلرومس*	WP 35%	۱ درصد نوبت اول: پس از ریزش برگ‌ها در پاییز نوبت دوم: در بهار قبل از تورم جوانه‌ها ۳ در هزار	هرس شاخه‌های آلوده در پاییز قبل از سمپاشی توصیه می‌گردد. استفاده از پایه‌ها یا ارقام متحمل در صورت امکان، تقویت درختان، رعایت اصول صحیح باغبانی و پرهیز از هر گونه تنش که موجب بروز ضعف در درخت می‌شود، شرط اول کنترل بیماری است.	
لکه آجری بادام <i>Polystigma ochraceum</i> <i>Polystigma amygdalium</i>	مانکوزب اکسی کلرومس* مخلوط بردو*	WP 80% WP 35%	۲ در هزار نوبت اول دو هفته پس از ریزش گلبرگ‌ها و سمپاشی بعدی ۱۵ روز پس از نوبت اول ۳ در هزار ۱ درصد	سمپاشی نوبت اول مهم‌تر و در کنترل بیماری موثرتر می‌باشد. جمع‌آوری و دفن برگ‌های آلوده انجام و توجه گردد که برگ‌های دفن شده با شخم در اواخر زمستان به سطح خاک آورده نشود.	
پوسیدگی سفید ریشه <i>Rosellinia necatrix</i>	تیوفانات متیل	WP70%	مقدار ۶۰-۵۰ گرم در ۵۰ لیتر آب نزدیک طوقه درخت	با مشاهده آلودگی	به شعاع ۱ متر خاک اطراف طوقه کنار زده شده و سمپاشی صورت گیرد، سپس خاک برگردانده شود. درختان آلوده معدوم شده و خاک آنها با بتومیل ضدعفونی گردد. رعایت اصول باغبانی و انجام زهکنی در زمین‌های دارای لایه زیر سخت (hard pan)، انتخاب نهال سالم، عدم کشت در زمین‌های با سابقه آلودگی توصیه می‌شود. بررسی در مورد سموم جدید پیشنهاد می‌شود.

نام محصول: درختان میوه سردسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پژمردگی ورتیسیلیومی درختان دانه‌دار و هسته‌دار <i>Verticillium dahliae</i>					۱- عدم احداث باغ در خاک‌های آلوده ۲- تقویت درختان با کوددهی مناسب و آبیاری منظم ۳- عدم کشت گیاهان میزبان این قارچ در جوار درختان (مانند سیب‌زمینی، گوجه‌فرنگی، جالبیز و توت‌فرنگی) ۴- حذف درختان آلوده و سوزاندن آن‌ها
پوسیدگی فیتوفترائی درختان دانه‌دار و هسته‌دار <i>Phytophthora spp.</i>					۱- اجتناب از آبیاری غرقابی، تنظیم دور آبیاری بر اساس نیاز گیاه و بافت خاک و عدم تماس طوقه با آب آبیاری ۲- استفاده از پایه‌های متحمل ثبت سموم جدید و موثر پیشنهاد می‌گردد.
لکه سیاه یا آنتراکنوز گردو <i>Gnomonia leptostyla</i> <i>(Marssonniella juglandis)</i>	زینب* اکسی کلورمس* مخلوط پردو*	WP 80% WP 35%	۲ در هزار ۳ در هزار ۱ - ۰/۵ درصد		جمع‌آوری و سوزاندن برگ‌های آلوده ریخته شده در فصل پاییز به صورت همگانی انجام پذیرد. مخلوط پردو فقط برای نوبت اول سمپاشی توصیه می‌شود. نوبت سوم سمپاشی در صورت نیاز با توجه به شرایط آب و هوایی و با نظر کارشناس صورت گیرد. زینب تعلیق شده است.
پوسیدگی طوقه سیب <i>Phytophthora cactorum</i>					کاشت در خاک‌های سبک یا ایجاد زهکش در خاک‌های سنگین، مدیریت آبیاری و استفاده از منابع آبی سالم، بالا نگه‌داشتن محل پیوند از سطح خاک و جلوگیری از زخم شدن طوقه درخت، حذف علف‌های هرز و تمیز نگه‌داشتن اطراف طوقه، استفاده از پایه‌های مقاوم توصیه می‌شود.
پوسیدگی میوه سیب و گلایی در انبار <i>Penicillium italicum</i> <i>Rhizopus sp.</i> <i>Alternaria spp.</i>					رعایت بهداشت در مراحل برداشت، حمل و نقل صحیح، جلوگیری از صدمات فیزیکی، جدا کردن میوه‌های زخمی و بسیار رسیده از سایر میوه‌ها، استفاده از روش‌های مدرن نگهداری توصیه می‌شود.
نماتد ریشه گیلاس و گردو و فندق <i>Pratylenchus vulnus</i>					رعایت نکات بهداشتی در تولید نهال و جلوگیری از انتقال نهال آلوده توصیه می‌شود. بررسی نماتدکش‌های جدید جهت مبارزه پیشنهاد می‌شود.

نام محصول: درختان میوه سردسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p>علف‌های هرز</p> <p>قیاق</p> <p><i>Sorghum halepense</i></p> <p>پاسپالوم</p> <p><i>Paspalum distichum</i></p> <p>مرغ</p> <p><i>Cynodon dactylon</i></p> <p>سلمک</p> <p><i>Chenopodium album</i></p> <p>فی</p> <p><i>Phragmites australis</i></p> <p>کنگر وحشی</p> <p><i>Cirsium arvense</i></p> <p>پیچک صحرایی</p> <p><i>Convolvulus arvensis</i></p> <p>علف خرس یا کاتوس</p> <p><i>Cynanchum acutum</i></p> <p>گونه‌های اسفناج وحشی</p> <p><i>Atriplex spp.</i></p> <p>گونه‌های ارزن وحشی</p> <p><i>Setaria spp.</i></p> <p>گونه‌های تاج‌خروس</p> <p><i>Amaranthus spp.</i></p> <p>گونه‌های دارواش</p> <p><i>Viscum spp.</i></p> <p>سس درختی</p> <p><i>Cuscuta monogyna</i></p>	<p>گلیفوزیت</p> <p>پاراکوات</p> <p>گلو فوسینت آمونیوم</p>	<p>SL 41%</p> <p>SL 20%</p> <p>SL 20%</p>	<p>۱۲-۴ لیتر</p> <p>۳ لیتر</p> <p>۵-۱۰ لیتر</p>	<p>اوایل گل‌دهی علف‌های هرز</p> <p>وقتی ارتفاع علف‌ها ۱۰-۱۵ سانتی‌متر باشد.</p> <p>“ “ “ “</p>	<p>گلیفوزیت برای علف‌های هرز دائمی ۱۲-۶ لیتر در هکتار و برای علف‌های هرز یک‌ساله ۶-۴ لیتر در هکتار استفاده شود. از ریختن روی شاخ و برگ و تنه درختان جوان خودداری شود. مصرف فوری گیت به میزان ۵ در هزار (۲ لیتر در هکتار) و یا سولفات آمونیوم به میزان ۲٪ (۸ کیلوگرم در هکتار) همراه با گلیفوزیت مصرف آن را کاهش می‌دهد. دز مصرفی گلیفوزیت ۶ لیتر در هکتار جهت کنترل مناسب می‌باشد.</p> <p>پاراکوات به شاخ و برگ و تنه درختان پاشیده نشود.</p> <p>گلو فوسینت آمونیوم در درختان جوان‌تر از ۴ سال مصرف نشود.</p> <p>رعایت بهداشت باغ و مبارزه مکانیکی توصیه می‌شود.</p> <p>جهت مبارزه با علف‌های هرز باریک‌برگ از باریک‌برگ‌کش‌های متداول استفاده گردد.</p> <p>میزان مصرف آب در هکتار برای گلیفوزیت ۲۰۰ لیتر و برای پاراکوات و گلو فوسینت آمونیوم ۵۰۰ لیتر توصیه می‌گردد.</p>

نام محصول: تاکستان (مو)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم خوشه‌خوار <i>Lobesia botrana</i> (<i>Polychrosis botrana</i>)	دیازینون	WP 40%	۱/۵ در هزار	بر اساس اطلاعیه‌های پیش‌آگاهی	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی آفت و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود. نوبت اول مبارزه، در مرحله غنچه و قبل از باز شدن گل‌ها، نوبت دوم زمان غوره و نوبت سوم در شروع آبدار شدن میوه و بر اساس اطلاعیه‌های پیش‌آگاهی می‌باشد. دادن یخ‌آب زمستانه برای نابودی شفیره‌های زمستان‌گذران توصیه می‌شود. کاربرد <i>Bt</i> جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت و در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک توصیه می‌گردد. بررسی روش‌های کنترل فرمونی پیشنهاد می‌گردد. دیازینون WP تعلیق شده است.
	فوزالین	EC 35%	“ “ “		
	تری‌کلروفن*	SP 80%	۱/۵ - ۱ در هزار		
	دیازینون*	EC 60%	“ “ “		
	اتیون*	EC 47%	“ “ “		
	اسپینوساد	SC24%	۰/۲۵ در هزار		
* <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i>	-	طبق برچسب			
تریپس‌های مو <i>Retithrips syriacus</i> <i>Thrips tabaci</i> <i>Taeniothrips discolor</i> <i>Drepanothrips reuteri</i>	دیازینون دیازینون مالاتیون*	WP 40% EC 60% EC 57%	۱/۵ در هزار “ “ “ ۲ در هزار	یک هفته پس از باز شدن جوانه‌ها	دیازینون WP هم‌زمان با سمپاشی علیه سفیدک حقیقی به صورت مخلوط با قارچ‌کش‌های پودری استفاده شود. دیازینون WP تعلیق شده است.
شپشک آردآلود مو <i>Planococcus ficus</i> (<i>Planococcus vitis</i>)	کلرپیریفوس*	EC40.8%	۱/۵ در هزار	در زمان خروج پوره‌ها از تخم	مبارزه بیولوژیک با استفاده از کفشدوزک کریبتولموس طبق دستورالعمل، رعایت بهداشت باغ، عدم انتقال ادوات کشاورزی و اندام گیاهی از باغ‌های آلوده به دیگر باغ‌ها، شخم خاک در اوایل بهار جهت تخریب لانه مورچه‌ها و روغن‌پاشی پیش‌بهاره ۱/۵ - ۱ درصد جهت کنترل توصیه می‌شود. انجام تحقیقات برای دستیابی به روش‌های مبارزه توصیه می‌شود.
زنجبرک گل سرخ <i>Edwardsiana rosae</i>					در تلفیق با کرم خوشه‌خوار مو، این آفت نیز کنترل می‌گردد.

نام محصول: تاکستان (مو)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
زنجیره مو <i>Psalmocharias alhageos</i>					۱- یخ آب زمستانه ۲- تقویت باغ با استفاده از کود حیوانی و شیمیایی ۳- بیل زدن عمیق پای بوته‌ها در اواخر زمستان ۴- آبیاری مرتب ۵- هرس شاخه‌های آلوده به تخم در ۲ نوبت: (مرحله غوره و آبدارشدن میوه)
سفیدک دروغی مو <i>Plasmopara viticola</i>	کاپتان زینب* مانب*	WP 50% WP 80% WP 80%	۳ در هزار ۳ - ۲/۵ در هزار ۲ - ۲/۵ در هزار	نوبت اول قبل از گل‌دهی در مناطق که سابقه آلودگی وجود دارد.	هرس سبز جهت تهویه درخت و تکرار سمپاشی هر ۱۰-۷ روز یکبار بر اساس پیش‌آگاهی توصیه می‌شود. زینب و مانب تعلیق شده است. انجام آزمایشات برای دستیابی به سموم مناسب ضروری است.
سرطان مو <i>Rhizobium radiobacter</i> (<i>Agrobacterium tumefaciens</i>)					هرس، ضدعفونی ابزار هرس، جلوگیری از زخمی شدن شاخ و برگ و استفاده از نهال‌های سالم توصیه می‌شود. برای دستیابی به روش‌های مبارزه بررسی بیشتر انجام گیرد.
سفیدک حقیقی مو <i>Erysiphe necator</i> (<i>Uncinula necator</i>)	سولفور (گوگرد میکرونیزه) سولفور دینوکاپ پنکونازول هگزاکونازول سولفور سولفور	WP80-90% WP 18.25% EW 20% SC 5% DF 80% SC 80%	۹۰ - ۶۰ کیلوگرم ۳ - ۴ در هزار ۱ در هزار ۰/۱۲۵ در هزار ۰/۲۵ در هزار ۳ در هزار ۲/۵ در هزار	به شرح ستون ملاحظات	حذف بقایای گیاهی و هرس شاخه‌های آلوده و سوزاندن آنها، کاهش تراکم کاشت و ایجاد تهویه و نوردهی مناسب، تعادل در کوددهی و آبیاری، هرس سبز و از بین بردن علف‌های هرز، جهت تهویه باغ توصیه می‌شود. نوبت اول مبارزه شیمیایی در ۷ - ۶ برگی جوانه‌ها به میزان ۱۵ - ۱۰ کیلوگرم، نوبت دوم بعد از ریختن گلبرگ‌ها و بسته شدن دانه به میزان ۳۰ - ۲۰ کیلوگرم، نوبت سوم ۲۰ - ۱۵ روز بعد به میزان ۴۰ - ۳۰ کیلوگرم، در صورت انبوهی تاکستان تا ۶۰ کیلوگرم قابل افزایش است. دینوکاپ در نوبت اول که هوا خنک‌تر است و سولفور در نوبت‌های بعدی که هوا گرم‌تر است، مصرف شوند.
پوسیدگی آباری انگور <i>Botrytis sp.</i> <i>Penicillium sp.</i> <i>Rhizopus sp.</i>	متابی سولفیت سدیم	پد کاغذی ۷ گرمی	۷ گرم به ازاء ۵ کیلوگرم انگور، یا یک بسته برای ۵ کیلوگرم		کاهش صدمات فیزیکی، تعادل در کوددهی و کاهش مصرف کودهای ازته، بهبود وضعیت بسته‌بندی، حمل و نقل و نگهداری، کنترل سایر آفات و بیماری‌های میوه انگور مورد تاکید است.

نام محصول: تاکستان (مو)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
علف‌های هرز تلخه <i>Acroptilon repens</i> مرغ <i>Cynodon dactylon</i> شیرین بیان <i>Glycyrrhiza glabra</i> پیچک صحرائی <i>Convolvulus arvensis</i> قیاق <i>Sorghum halepense</i> گونه‌های چچم <i>Lolium spp.</i> نی <i>Phragmites australis</i> چسبک <i>Setaria verticillata</i> سس درختی <i>Cuscuta monogyna</i> تلخ بیان <i>Sophora alopecuroides</i> (<i>Goebelia alopecuroides</i>) گونه‌های اسفناج وحشی <i>Atriplex spp.</i> کنگر وحشی <i>Cirsium arvense</i> سلمک <i>Chenopodium album</i> کانوس <i>Cyanchum acutum</i>	گلیفوزیت پاراکوآت گلو فوسینت آمونیوم پندی متالین*	SL 41% SL 20% SL20% EC 33%	۶ - ۱۲ لیتر ۳ - ۵ لیتر ۵ - ۱۰ لیتر ۵ لیتر	اوایل مرحله گل‌دهی زمانی که ارتفاع علف‌ها به ۱۵-۱۰ سانتی متر برسد. " " " " قبل از سبز شدن علف‌های هرز	مصرف فری‌گیت به میزان ۵ در هزار (۲ لیتر در هکتار) و یا سولفات آمونیوم به میزان ۲٪ (۸ کیلوگرم در هکتار) همراه با گلیفوزیت مصرف آن را کاهش می‌دهد (۶ لیتر در هکتار). در موارد اضطراری و با نظر کارشناس از سموم باریک‌برگ‌کش موجود می‌توان استفاده کرد. کلیه علف‌کش‌ها در کنترل سس موثر می‌باشند. میزان مصرف آب در هکتار برای پاراکوات و گلو فوسینت آمونیوم ۵۰۰ لیتر و گلیفوزیت ۲۰۰ لیتر توصیه می‌گردد.

نام محصول: حبوبات (لوبیا)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه تارتن دونقطه‌ای <i>Tetranychus urticae</i>	پروپارزیت	EC 57%	۱ در هزار	شروع مبارزه با مشاهده ۳-۲	مبارزه اصولی با علف‌های هرز توصیه می‌شود. آب‌پاشی می‌تواند در کاهش خسارت موثر باشد و در جاهایی که کشت تحت آبیاری بارانی است نیاز به مبارزه شیمیایی ندارد. سمپاشی باید اوایل صبح و قبل از گسترش آفتاب صورت گیرد و از سمپاشی در دیگر ساعات روز خودداری شود.
	پروپارزیت	EW 57%	۱ در هزار	کنه مراحل فعال یا ۲۰٪ آلودگی برگ‌ها و بعد تکرار آن هر ۱۰ تا ۱۵ روز با نظر کارشناس و در صورت نیاز	
	ترادیفون	EC 7.52%	۲ در هزار		
تریس پیاز <i>Thrips tabaci</i>	اکسی‌دیمتون‌متیل* مالاتیون	EC 25% EC 57%	۱ - ۰/۵ لیتر ۱ لیتر		انجام آزمایشات جهت دستیابی به روش‌های مبارزه پیشنهاد می‌شود.
اگروتیس (کرم‌های طوقه‌بر) <i>Agrotis segetum</i> <i>Agrotis ipsilon</i>	دیازینون*	EC60%	۱ لیتر	اوایل رویش	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی آفت و تعیین زمان مبارزه، شخم عمیق بعد از برداشت محصول و از بین بردن بقایای گیاهی توصیه می‌شود.
مگس لوبیا <i>Delia platura</i> (<i>Hylemyia cilicrura</i>)					به بخش آفات سبزی و صیفی مراجعه شود.
مرگ گیاهچه <i>Thanatephorus cucumeris</i> (<i>Rhizoctonia solani</i>) <i>Fusarium spp.</i> <i>Pythium spp.</i>	تیابتدازول	WP 60%	۲ در هزار	ضدعفونی بذر قبل از کاشت	تنظیم تاریخ کاشت، عمق مناسب کاشت، شخم عمیق پاییزه، رعایت تناوب زراعی و استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.
	کاربوکسین	WP 75%	۲ در هزار		
بیماری آنتراکنوز <i>Colletotrichum lindemuthianum</i>					استفاده از بذر سالم، رعایت تناوب، ضدعفونی بذر، رعایت بهداشت مزرعه و ارقام مقاوم توصیه می‌شود. انجام تحقیقات و دستیابی به راه‌های کنترل ضرورت دارد.
ویروس موزاییک زرد لوبیا <i>Bean yellow mosaic virus</i> (BYMV)					کاشت بذر سالم و واریته‌های مقاوم و حذف علف‌های هرز توصیه می‌شود.
بلایت باکتریایی لوبیا <i>Pseudomonas marginalis</i>					شخم عمیق، کاشت بذر سالم، رعایت تناوب، رعایت بهداشت مزرعه و از بین بردن بقایای گیاهی توصیه می‌شود.

نام محصول: حبوبات (لوبیا)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p>علف‌های هرز</p> <p>گونه‌های تاج خروس</p> <p>Amaranthus spp.</p> <p>سلمک</p> <p>Chenopodium album</p> <p>پیچک صحرائی</p> <p>Convolvulus arvensis</p> <p>گونه‌های ارزن وحشی</p> <p>Setaria spp.</p> <p>سوروف</p> <p>Echinochloa crus-galli</p> <p>تاتوره</p> <p>Datura stramonium</p> <p>غوزک (کنف وحشی)</p> <p>Hibiscus trionum</p>	<p>تری فلورالین *</p> <p>کلرتال‌دیمتیل *</p> <p>بنتازون *</p> <p>اتال فلورالین *</p> <p>ای بی تی سی *</p>	<p>EC 48%</p> <p>WP 75%</p> <p>SL 48%</p> <p>EC 33%</p> <p>EC 82%</p>	<p>۲/۵ - ۱/۵ لیتر</p> <p>۸-۱۲ کیلوگرم</p> <p>۲/۵ - ۲ لیتر</p> <p>۲ - ۴ لیتر</p> <p>مخلوط با خاک قبل از کشت لوبیا</p> <p>مخلوط با خاک قبل از کشت لوبیا</p>	<p>تری فلورالین، کلرتال‌دیمتیل، اتال‌فلورالین و ای بی تی سی دوماظوره هستند. جهت کاربرد تری فلورالین، اتال‌فلورالین و ای بی تی سی عملیات خاک‌ورزی مناسب انجام (خاک بدون کلوخه باشد) و رطوبت خاک نیز تامین گردد. اگر قرار است در تناوب بعدی بلافاصله گندم کشت شود، از تری فلورالین استفاده نگردد.</p> <p>بنتازون به‌هم‌برگ‌کش بوده و در کنترل اوبارسلام نیز موثر است. برای مبارزه با باریک‌برگ‌ها می‌توان از باریک‌برگ‌کش‌های متداول استفاده کرد. انجام تحقیقات جهت دستیابی به سموم جدید ضروری می‌باشد.</p>	<p>مخلوط با خاک قبل از کشت لوبیا</p> <p>بعد از کشت و قبل از سبز شدن</p> <p>۲ - ۴ برگی شدن علف هرز</p> <p>مخلوط با خاک قبل از کشت لوبیا</p> <p>مخلوط با خاک قبل از کشت لوبیا</p>
نام محصول: حبوبات (نخود)					
<p>کرم پبله‌خوار (هلیوتیس)</p> <p>Heliothis virescens</p> <p>Helicoverpa armigera</p> <p>کارادینا</p> <p>Spodoptera exigua</p>	<p>تری کلروفن</p> <p>تیودیکارب *</p> <p>ایندوکساکارب</p> <p>ایندوکساکارب</p> <p>پیریدالیل</p> <p>Bacillus thuringiensis subsp. Kurstaki *</p>	<p>SP 80%</p> <p>DF 80%</p> <p>SC 15%</p> <p>EC 15%</p> <p>EC50%</p> <p>-</p>	<p>۲-۱ کیلوگرم</p> <p>۱ کیلوگرم</p> <p>۲۰۰ میلی‌لیتر</p> <p>۲۰۰ میلی‌لیتر</p> <p>۲۰۰ میلی‌لیتر در هکتار در قالب مدیریت تلفیقی</p> <p>طبق برچسب</p>	<p>با توجه به پیش‌آگاهی در زمان نیاز با تشکیل اولین پبله‌ها</p>	<p>استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی آفت و تعیین زمان مبارزه، مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبور براکون ماده با توجه به دستورالعمل توصیه می‌شود. روش‌های زراعی شامل تنظیم تاریخ کاشت با نظر کارشناس، شخم زمین‌های آلوده در پاییز و زمستان برای نابودی شفیره‌ها و در صورت امکان دادن بیخ‌آب و سمپاشی به موقع اهمیت خاصی دارد.</p> <p>کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت و در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک (شامل: زنبورهای پارازیت تریکوگراما و براکون) توصیه می‌گردد.</p>

نام محصول: حبوبات (نخود)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
مگس‌های مینوز برگ نخود <i>Liriomyza congesta</i> <i>L. cicerina</i> <i>L. trifolii</i> <i>Phytomyza sp.</i>	کلرپیرفوس	EC 40.8%	۲ - ۲/۵ لیتر	به محض مشاهده آفت	تحقیقات بیشتر در مورد کنترل این آفت پیشنهاد می‌گردد.
بوته‌میری فوزاریومی <i>Fusarium oxysporum f.sp. Ciceris</i>	کاپتان	WP 50%	۲ در هزار	ضدعفونی بذر قبل از کشت	چون بذر یک نوبت ضدعفونی می‌شود، استفاده از سموم چندمنظوره توصیه می‌گردد. اقدامات زراعی مثل تنظیم تاریخ کاشت (کشت زود هنگام)، بهداشت مزرعه، آیش، تناوب، آبیاری صحیح و استفاده از ارقام مقاوم نیز توصیه می‌گردد.
برق‌زدگی <i>Didymella rabiei</i> (<i>Aschochyta rabiei</i>)	تیابندازول* مانکوزب	WP 60% WP 80%	۲ در هزار ۲ در هزار	ضدعفونی بذر قبل از کشت یا سمپاشی بوته‌های جوان به خصوص بعد از هر بارندگی	انجام تحقیقات در مورد دستیابی به ارقام مقاوم پیشنهاد می‌شود. انتخاب بذر سالم و تناوب صحیح توصیه می‌شود.
زردی نخود <i>Macrophomina phaseolina</i> (<i>Macrophomina phaseoli</i>)	ایپرودیون + کاربندازیم*	WP 52.5%	۲ در هزار	ضدعفونی بذر قبل از کشت	کاشت بذر سالم (عاری از قارچ)، رعایت تناوب زراعی، شخم عمیق و استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.

نام محصول: حبوبات (نخود)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<u>علف‌های هرزنخود</u>					
تلخه <i>Acrotilon repens</i>	لینورون	SC 45%	۲ لیتر	قبل از کاشت و مخلوط با خاک	لینورون جهت کنترل علف‌های هرز پهن‌برگ مزارع نخود و عدس دیم ثبت شده است. (۱/۵ لیتر درهکتار برای مزارع عدس)، این سم دارای باقیماندگی در خاک است و باید به میزان حساسیت محصول بعدی توجه نمود. پیریدات جهت کنترل علف‌های هرز پهن‌برگ مزارع نخود دیم ثبت شده است. برای کنترل باریک‌برگ‌ها می‌توان از باریک‌برگ‌کش‌های متداول استفاده نمود، بجز ستوکسیدیم که ایجاد سوزندگی می‌نماید. انجام تحقیقات جهت دستیابی به سموم جدید ضروری می‌باشد.
ازمک <i>Lepidium draba</i> (Cardaria draba)	پیریدات	EC 60%	۲ لیتر	۴ - ۲ برگ علف‌های هرز پهن‌برگ	
قندرونک <i>Chondrilla juncea</i>					
بی‌تی‌راخ <i>Galium spp.</i>					
آفتاب‌پرست <i>Heliotropium spp.</i>					
علف شور <i>Salsola kali</i>					
پیچک صحرائی <i>Convolvulus arvensis</i>					
سس <i>Cuscuta campestris</i>					
گونه‌های فرنیون <i>Euphorbia spp.</i>					
گل‌گندم <i>Centaurea depressa</i>					
<u>نام محصول: حبوبات (عدس)</u>					
پژمردگی عدس <i>Fusarium oxysporum f.sp. lentis</i>					تنظیم تاریخ کاشت (کشت زود هنگام) و رعایت تناوب توصیه می‌شود.
<u>علف‌های هرز عدس</u>					
تلخه <i>Acrotilon repens</i>	پندی‌متالین	EC 33%	۴/۵ - ۳ لیتر	بعد از کشت محصول و قبل از سبز شدن علف‌های هرز و محصول در عدس دیم	هر سه علف‌کش دو منظوره هستند. برای کنترل باریک‌برگ‌ها می‌توان از باریک‌برگ‌کش‌های متداول استفاده نمود. انجام تحقیقات جهت دستیابی به سموم جدید ضروری می‌باشد.
گل‌رنگ وحشی <i>Carthamus oxyacantha</i>	پرومترین*	WP 80%	۱/۵ کیلوگرم		
سرشکافته <i>Cephalaria syriaca</i>	لینورون	SC 45%	۱/۵ لیتر	قبل از کاشت و مخلوط با خاک	
قندرونک <i>Condrilla juncea</i>					
بی‌تی‌راخ <i>Galium spp.</i>					
سگ‌دندانه <i>Lisaea heterocarpa</i>					
علف شور <i>Salsola kali</i>					

نام محصول: حبوبات (باقلا)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شته سیاه <i>Aphis fabae</i>	اکسی دیمتون متیل* دیمتوات*	EC 25% EC 40%	“ “ “ “	با نظر کارشناس بر حسب نیاز	این شته دومیزبانه بوده که میزبان اول آن درختان و درختچه‌های شمشاد و میزبان دوم آن انواع گیاهان پهن‌برگ یک‌ساله است، لذا میزبان‌های متعددی داشته و از نظر انتقال بیماری‌های ویروسی نیز اهمیت دارد.
شته لگومینوز <i>Aphis craccivora</i> شته نخود <i>Acyrtosiphon pisum</i>					انجام تحقیقات جهت دستیابی به روش‌های مبارزه ضروری می‌باشد.
برق زدگی باقلا <i>Didymella fabae</i> (<i>Aschochyta fabae</i>)					کاشت بذر سالم و حذف پوته‌های آلوده توصیه می‌شود.
زنگ باقلا <i>Uromyces viciae-fabae</i>					از بین بردن منابع آلوده مانند بقایای آلوده در کاهش بیماری موثر است.
لکه قهوه‌ای (شکل‌تبی) باقلا <i>Botrytis fabae</i>	زینب* مانب* کاپتان*	WP 80% WP 80% WP 50%	۲ کیلوگرم “ “ “ “ “ “		تناوب و حذف بقایای گیاهی آلوده در جلوگیری از انتشار بیماری در سال‌های بعد موثر است. این قارچ به همراه <i>B. cinerea</i> عامل پوسیدگی خاکستری باقلا، در شرایط رطوبت بالا از مزرعه وارد انبار شده و به سرعت گسترش می‌یابد و سبب فساد بذور و تولید توکسین می‌شود که از کیفیت محصول می‌کاهد. زینب و مانب تعلیق شده است.

نام محصول: سبزی و جالیز

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
گونه‌های کنه تارتن (سبزی - جالیز) <i>Tetranychus spp.</i>	ترادیفون	EC 7.52%	۲ در هزار	با مشاهده ۳ - ۲ کنه مراحل فعال در سطح زیری ۲۰٪ برگهای نمونه برداری شده	سمپاشی با احتیاط، قبل از طلوع آفتاب و در ساعات اولیه صبح انجام گیرد. (خصوصاً در مورد خانواده کدوئیان) رعایت بهداشت مزرعه و حذف علف‌های هرز داخل و حاشیه مزارع در کاهش آلودگی موثر است. از مصرف سولفور روی خیار به علت ایجاد گیاه‌سوزی خودداری شود. اسپیروسیفین جهت کنترل کنه تارتن جالیز (فقط جهت کاربرد در مزارع) ثبت گردیده است. سیترونل + فارتزول + نرولیدول + گرانیول (بیومایت) جهت کنترل کنه تارتن روی خیار و خربزه ثبت شده است. آزمایشات و بررسی سموم مؤثرتر با دوره کارنس کمتر (بین ۳ تا ۷ روز) جهت ثبت پیشنهاد می‌گردد.
	سولفور	WP80-90%	۳ در هزار		
	پروپارزیت*	EC 57%	۱ در هزار		
	بی فنازیت	SC 24%	۰/۳ در هزار		
	اسپیروسیفین	SC 24%	۰/۵ لیتر (فقط در مزرعه)		
	سیترونل + فارتزول + نرولیدول + گرانیول	EC 1.36%	۲ در هزار		
کنه حنایی گوجه‌فرنگی <i>Aculops lycopersici</i>	دینوکاپ*	WP 18.25%	۱ کیلوگرم	طبق نظر کارشناس	رعایت بهداشت مزرعه و حذف علف‌های هرز داخل و حاشیه مزارع در کاهش آلودگی موثر است.
	بروموپروپیلات*	EC 25%	۱/۵ لیتر		
مگس مینوز <i>Liriomyza trifolii</i> <i>Liriomyza spp.</i>	کلرپیریفوس*	EC 40.8%	۱/۵ لیتر	به محض مشاهده اولین خسارت	استفاده از کارت‌های زرد به تعداد ۱ عدد در هر ۲۰۰ مترمربع (جهت ردیابی) و ۱ عدد در هر ۱۰ مترمربع تا حداکثر ۱ عدد در هر ۲ مترمربع (جهت شکار انبوه)، رعایت تناوب زراعی و کشت گیاهان تله توصیه می‌شود. از کاربرد کلرپیریفوس بر روی خربزه‌مشهدی به دلیل ایجاد گیاه‌سوزی خودداری شود و در مورد سایر وارته‌های خربزه حداکثر ۱ لیتر در هکتار از سم یاد شده استفاده شود. در صورت استفاده از آبامکتین محلول‌پاشی هر ۸ روز یکبار می‌تواند تکرار شود، به منظور جلوگیری از پدیده مقاومت سمپاشی حداکثر ۳ بار در سال مجاز می‌باشد و در صورت نیاز به سمپاشی بیشتر، پایداری از سایر حشره‌کش‌ها با نحوه اثر متفاوت استفاده نمود. فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۲۱ روز می‌باشد. سیرومازین جهت کنترل لارو مگس مینوز جالیز در خیار گلخانه‌ای به ثبت رسیده است. آزادپراختین جهت کنترل مگس مینوز جالیز در گلخانه ثبت شده است.
	آبامکتین	EC 1.8%	۰/۶ لیتر		
	سیرومازین	WP 75%	۰/۴ در هزار		
	آزادپراختین	EC 1%	۱ - ۱/۵ لیتر در هزار متر مربع		
تیوسیکلام	SP 50%	۰/۷۵ کیلوگرم			

نام محصول: سبزی و جالیز

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p>عسلک جالیز</p> <p><i>Bemisia tabaci</i></p> <p>سفیدبالک گلخانه</p> <p><i>Trialeurodes vaporariorum</i></p>	دیکلرووس	EC 50%	جالیز: ۱- ۰/۵ در هزار سبزی کاری: ۲- ۱/۵ در هزار گلخانه: ۰/۸ در هزار	طبق نظر کارشناس	<p>استفاده از کارت‌های زرد به تعداد ۱ عدد در هر ۲۰۰ مترمربع (جهت ردیابی) و ۱ عدد در هر ۱۰ مترمربع تا حداکثر ۱ عدد در هر ۲ مترمربع (جهت شکار انبوه)، مبارزه زراعی از طریق گل‌گیری، رعایت تناوب، عملیات زراعی مناسب، تنظیم تاریخ کاشت، تنظیم دورآبیاری، کشت ارقام مقاوم، رعایت بهداشت زراعی و رعایت فاصله از سایر محصولات میزبان توصیه می‌شود.</p> <p>تیاکلورپرید + دلتامترین و تیمتوکسام جهت مبارزه با حشره بالغ سفیدبالک جالیز به ثبت رسیده‌اند.</p> <p>اسپیرومسیفن جهت مبارزه با پوره سن یک سفید بالک جالیز به ثبت رسیده است.</p> <p><i>Lecanicillium muscarium</i> جهت کنترل سفیدبالک در گلخانه‌های گوجه‌فرنگی ثبت شده است.</p> <p>تحقیقات و بررسی در خصوص ثبت سموم جدید و ترکیبات IGR پیشنهاد می‌شود.</p> <p>پیریمیفوس متیل تعلیق شده است.</p>
	مالاتیون	EC 57%	۱ - ۱/۵ در هزار		
	پیریمیفوس متیل*	EC 50%	۲ لیتر		
	تیاکلورپرید + دلتامترین	OD 11%	۱ لیتر		
	تیمتوکسام	SC 24%	۰/۲۵ لیتر (فقط به صورت محلول‌پاشی)		
	اسپیرومسیفن	SC 24%	۰/۴ لیتر (فقط به صورت محلول‌پاشی)		
	آزادیرااختین	EC 0.15%	۲/۵ لیتر در هکتار درمزرعه ۲/۵ در هزار در گلخانه ۰/۷۵ کیلوگرم (به صورت محلول‌پاشی)		
	دینوتفوران	SG 20%			
	تیمتوکسام + لامبداسای هالوترین	SC 24.7%	۰/۳ در هزار (فقط در گلخانه)		
	پیرترین	EC 5%	۴ در هزار (فقط در گلخانه)		
<i>Lecanicillium muscarium</i>	WP	۱ در هزار			
مگس پیاز	تری کلروفن	SP 80%	۲- ۱ کیلوگرم	<p>پس از چند برگی یا کفتری شدن بوته</p>	<p>تنظیم تاریخ کاشت و خزانه‌کاری توصیه می‌شود. در صورت استفاده از تری کلروفن فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۷ روز باشد.</p> <p>اگر از پیاز به عنوان پیازچه استفاده می‌شود، دوره کارنس رعایت شود.</p>
<i>Hylemya antiqua</i>	دیازینون*	EC 60%	۲ لیتر		
هپنتنفس*	EC 50%	۱ لیتر			
مگس جالیز	فوزالن*	EC 35%	۱/۵ لیتر	<p>سمپاشی در مناطق آلوده از شروع تشکیل میوه‌های ریز(سیبچه‌دهی) (در مورد خیار میوه‌ها به اندازه یک هسته خرما باشد) و با نظر کارشناس به فاصله هر ۷ تا ۱۰ روز سمپاشی تکرار گردد.</p>	<p>استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی، مبارزه زراعی شامل تنظیم تاریخ کاشت، رعایت بهداشت مزرعه، استفاده از گیاهان تله و سمپاشی گیاهان تله، رعایت تناوب، گل‌گیری، جمع‌آوری و انهدام میوه‌های آلوده در امر مبارزه اهمیت دارد. انجام شخم و دیسک بلافاصله پس از برداشت محصول در کاهش جمعیت آفت در سال بعد مؤثر است. در خیار با رعایت دوره کارنس محلول‌پاشی می‌تواند به طور هفتگی صورت گیرد.</p> <p>در صورت استفاده از تری کلروفن فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۷ روز باشد.</p>
<i>Dacus ciliatus</i>	تری کلروفن	SP 80%	۲ - ۱ کیلوگرم		
مگس خربزه	دیازینون*	EC 60%	۱/۵ لیتر		
<i>Carpomya pardalina</i> (<i>Myiopardalis pardalina</i>)	دیمتوات*	EC 40%	۱/۵ لیتر		
	مالاتیون	EC 57%	۱/۵ لیتر		

نام محصول: سبزی و جالیز					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
مگس لویا <i>Delia platura</i> (<i>Hylemyia ciliicrura</i>)					تاریخ کاشت در امر مبارزه با این آفت اهمیت خاصی دارد. چنانچه هنگام کشت لویا در عمق ۱۰ سانتی متری، حرارت خاک از ۱۵ درجه بیشتر باشد خسارت به حداقل خواهد رسید.
تریس پیاز <i>Thrips tabaci</i>	دیکلوروس مالاتیون هیپتئوس تیاکلوپرید + دلتامترین اسپیروترامات	EC 50% EC 57% EC 50% OD 11% SC 10%	جالیز: ۱- ۰/۵ در هزار سبزی کاری: ۲- ۱/۵ در هزار گلخانه: ۰/۸ در هزار ۲ در هزار ۱ در هزار ۰/۷ لیتر ۰/۶ لیتر	پس از چند برگی یا کفتری شدن بوته	عملیات خاک ورزی مناسب به منظور از بین بردن پناهگاه‌های زمستان‌گذرانی آفت، استفاده از ارقام متحمل، کاشت ارقام زودرس، حذف علف‌های هرز و تمیز نگه داشتن مزرعه توصیه می‌شود. در محلول پاشی از مواد چسبنانده (مویان) استفاده شود.
شته ها خانواده <i>Aphididae</i>	دیکلوروس پیریمیکارب پیریمیکارب هیپتئوس پی متروزین پی متروزین دی اتانول آمیدروغن نارگیل فلونیکامید	EC 50% WP 50% DF50% EC 50% WG 50% WP 25% WSC 65% WG 50%	جالیز: ۱- ۰/۵ در هزار سبزی کاری: ۲- ۱/۵ در هزار گلخانه: ۰/۸ در هزار ۰/۷ - ۰/۵ حیوچرم (محلول پاشی) " " " ۱ در هزار ۰/۵ کیلوگرم ۱ کیلوگرم ۲- ۱/۵ در هزار ۰/۲ در هزار	در صورت آلودگی	استفاده از ارقام مقاوم و متحمل و رعایت بهداشت زراعی توصیه می‌شود. پی متروزین فقط روی شته جالیز (<i>Aphis gossypii</i>) توصیه می‌شود و روی شته مومی کلم بی‌تاثیر است. پیریمیکارب طبق آزمایش کاربردی سال ۱۳۷۹ روی شته مومی کلم کاملاً موثر ولی روی شته جالیز کم‌تاثیر است. در صورت استفاده از پیریمیکارب حداقل فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۱۴-۷ روز بسته به نوع محصول و آفت رعایت گردد. پی متروزین با توجه به دارا بودن فرمولاسیون گرانول قابل انتشار در آب (WG) به لحاظ ایجاد خطرات کمتر برای مصرف‌کننده در ارجحیت مصرف قرار دارد. در صورت استفاده از پی متروزین به فاصله ۷-۵ روز با نظر کارشناس منطقه سمپاشی تکرار گردد. دی اتانول آمیدروغن نارگیل جهت کنترل شته جالیز خیار گلخانه‌ای به ثبت رسیده است.
پروانه سفید کلم <i>Pieris brassicae</i>	تری کلروفن <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i>	SP 80% -	۲- ۱ کیلوگرم طبق برچسب	با دیدن اولین لاروهای آفت	از بین بردن بقایای گیاهی و رعایت بهداشت مزرعه توصیه می‌شود. انجام آزمایشات و بررسی سموم مناسب‌تر مورد تاکید است. در صورت استفاده از تری کلروفن فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۷ روز باشد. کاربرد <i>Bt</i> جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت توصیه می‌گردد.
بید کلم (شب‌پره پشت الماسی) <i>Plutella xylostella</i> (<i>P. maculipennis</i>)	کلرفلوآزورون <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i> ماترین	EC 5% - SL 0.6%	۰/۷۵ لیتر همراه با ۰/۵ در هزار روغن تابستانه طبق برچسب ۱ در هزار و مقدار آب مصرفی ۶۰۰ - ۲۰۰ لیتر		کاربرد کلرفلوآزورون الزاماً همراه با مقدار ۰/۵ در هزار روغن تابستانه صورت گیرد. کاربرد <i>Bt</i> جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت توصیه می‌گردد.

نام محصول: سبزی و جالیز

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم میوه خوار گوجه فرنگی (هلیوتیس) <i>Helicoverpa obsoleta</i> (<i>H. armigera</i>)	تری کلروفن ایندوکساکارب اسپینوساد پیریدالیل کروموفنوزاید <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i> فلوبین دیامید	SP 80% EC 15% SC 24% EC 50% SC 5% - WG 20%	۲ - ۱ کیلوگرم ۲۵۰ میلی لیتر ۱۵۰ میلی لیتر ۲۰۰ میلی لیتر ۱/۵ لیتر طبق برچسب ۰/۲ در هزار	بر اساس موازین پیش آگاهی و با نظر کارشناس	مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبورهای تریکوگراما و براکون با توجه به دستورالعمل. استفاده از ارقام مقاوم، عملیات زراعی مناسب جهت از بین بردن پناهگاههای زمستانگذرانی آفت و رعایت بهداشت زراعی مورد تاکید است. در صورت استفاده از تری کلروفن فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۷ روز باشد. کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت و در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک (شامل : زنبورهای پارازیت تریکوگراما و براکون) توصیه می گردد.
بید گوجه فرنگی <i>Tuta absoluta</i>	اسپینوساد* ایندوکساکارب* <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i>	SC 24% EC 15% -	۱۵۰ میلی لیتر ۲۵۰ میلی لیتر طبق برچسب		شخم عمیق و یخ آب زمستانه، از بین بردن بقایای گیاهی، علفهای هرز و میوههای باقی مانده، حذف و از بین بردن برگهای آلوده به لارو، استفاده از تله های فرمونی و نوارهای چسبناک، نصب توری مناسب و دربهای دو تایی جهت جلوگیری از ورود بید گوجه فرنگی به داخل گلخانه، کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت و در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک مانند سنهای شکارگر و زنبور پارازیتوئید تخم (تریکوگراما) توصیه می شود.
سرخرطومی جالیز <i>Baris granulipennis</i>					تنظیم تاریخ کاشت، کاشت گیاهان تله و سمپاشی آنها، جمع آوری و انهدام میوههای آلوده، شخم عمیق پس از برداشت محصول، از بین بردن بقایای گیاهی، حذف میزبان وحشی (هندوانه ابوچهل)، شخم و یخ آب زمستانه توصیه می شود.
عروسک خربزه <i>Aulacophora foveicollis</i> (<i>Rhaphidopalpa foveicollis</i>)	کلرپیریفوس*	G 5%	۲۰ کیلوگرم		استفاده از سیستم های مکانیزه کشت، رعایت دور آبیاری و کشت به روش جوی و پشته مورد تاکید است. لاروهای آفت ریشه خوار هستند، در زمان کشت از گرانول کلرپیریفوس به میزان ۲۰ کیلوگرم در هکتار علیه لاروها استفاده شود.
کفشدوزک خربزه <i>Henosepilachna elaterii</i> (<i>Epilachna chrysolina</i>)					جمع آوری بقایای آلوده و از بین بردن میزبانهای وحشی (هندوانه ابوچهل) توصیه می شود. این آفت در تلفیق با سایر آفات (مگس ها) کنترل می شود.
ملخ شکم بادمجانی <i>Bradyporus latipes</i> ملخ پلی سارکوس <i>Polysarcus elbursianus</i>	فنتیروتیون مالاتیون	EC 50% EC 57%	۱ لیتر یا ۲ - ۱/۵ در هزار از فرمولاسیون تجاری ۱ - ۱/۵ در هزار و برای پیاز ۲ در هزار	به محض خروج	در صورت انبوهی جمعیت و احتمال خسارت سمپاشی در حاشیه مزارع صورت گیرد.

نام محصول: سبزی و جالیز					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
آبدزدک <i>Gryllotalpa gryllotalpa</i>	متالدهاید	B 6%	۲۰-۲۵ کیلوگرم طعمه ۶٪		انجام عملیات زراعی مناسب توصیه می‌شود.
کرم‌های طوقه‌بر <i>Agrotis ipsilon</i> <i>Agrotis segetum</i>	کلرپیریفوس*	G 5%	۲۰ کیلوگرم		تناوب با غیر غلات (گندم و جو)، تنظیم تاریخ کاشت، رعایت بهداشت زراعی، وجین علف‌های هرز میزبان و عملیات زراعی مناسب ضروری می‌باشد.
حزرون‌ها Helicidae راب‌ها Limacidae	متالدهید فسفات آهن	B 6% B 1%	۲۰-۲۵ کیلوگرم طعمه ۶٪ ۵ گرم در مترمربع	بهار و اوایل پاییز	استفاده از پودر سیلیس، سیوس برنج و گندم در مسیر عبور آفت و ریختن خاکستر به صورت نواری بین ردیف‌های کشت در مبارزه مؤثر است. فسفات آهن جهت کنترل راب در مزارع کاهو ثبت شده است.
تشی <i>Hystrix indica</i>	فسفردوزنگ (طعمه ۲٪) آنتی‌کواگولانت‌ها		۱۵۰ - ۱۰۰ گرم طعمه ۲٪ طبق نظر کارشناس		شکار و مبارزه مکانیکی (با کندن چاله به عمق ۱ متر) توصیه می‌شود. این موش در باغات نزدیک کوهپایه نیز ایجاد خسارت می‌کند.
سفیدک حقیقی جالیز <i>Podosphaera fuliginea</i> (<i>Sphaerotheca fuliginea</i>) <i>Erysiphe cichoracearum</i>	سولفور سولفور دینوکاپ کرزواکسیم‌متیل آزوکسی‌استروبین + دینوکونازول تتراکونازول تری‌فلوکسی‌استروبین بیکربنات پتاسیم ایمن اوکتادین تریس (السیلت)	WP 80-90% WG 80% WP 18.25% WG 50% SC 32.5% EC 10% WG 50% SP 85% WP 40%	۳ - ۲ در هزار ۳ کیلوگرم ۲ - ۱ کیلوگرم ۰/۲ در هزار در مزارع: ۱ لیتر در گلخانه: ۰/۷۵ در هزار در مزارع: ۰/۵ لیتر در گلخانه: ۰/۴ در هزار ۲۰۰ گرم فقط جهت استفاده در مزارع گلخانه: ۵ در هزار بعد از گلدهی و باردهی ۰/۷۵ - ۰/۵ کیلوگرم	با دیدن اولین علائم بیماری در برگ‌ها با نظر کارشناس	تهویه مناسب، رعایت دور آبیاری و کنترل رطوبت، از بین بردن علف‌های هرز در کنترل بیماری مؤثر است. در صورت استفاده از دینوکاپ فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول برای جالیز ۷ روز می‌باشد. کرزواکسیم‌متیل جهت کنترل سفیدک پودری کدویان در گلخانه و مزرعه ثبت شده است. سولفور ۸۰٪ WG و ایمن اوکتادین تریس (السیلت) جهت کنترل سفیدک پودری خیار ثبت گردیده است.

نام محصول: سبزی و جالیز

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سفیدک داخلی <i>Pseudoperonospora cubensis</i>	اکسی کلورمس سیموکسانیل + فاموکسادون مانب® سیازوفامید پروپامو کارب هیدروکلراید + فلویکولید	WP 35% WDG 52.5% WP 80% SC 40% SC 68.75%	۲ - ۱ کیلوگرم ۲۰۰ گرم ۲ - ۱ کیلوگرم گلخانه: ۰/۵ - ۰/۴ در هزار ۲ در هزار	با دیدن اولین علائم بر اساس موازین پیش آگاهی	زهکشی و تهویه مناسب در کنترل بیماری موثر است. بر حسب شرایط محیط (رطوبت و درجه حرارت) با نظر کارشناس سمپاشی تکرار شود. سیموکسانیل + فاموکسادون جهت کنترل سفیدک داخلی کدوییان ثبت شده است. مانب تعلیق شده است.
بوته میری <i>Phytophthora drechsleri</i> <i>Ph. Capsici</i> <i>Pythium spp.</i>	متلاکسیل پروپامو کارب هیدروکلراید و فوزتیل آلومینوم متلاکسیل + مانکوزب	G 5% SL 84% WP72%	۲۵ - ۲۰ کیلوگرم (به صورت خاک کاربرد استفاده شود) مزرعه: ۳ لیتر در هکتار به صورت نشی گلخانه: ۰/۳ لیتر در هر متر مکعب به صورت مخلوط با خاک مزرعه: ۲ در هزار (ریختن مخلوط پای بوته) گلخانه: ۲۰۰ گرم در هر متر مکعب به صورت مخلوط با خاک (ضد عفونی خاک)	به محض رؤیت اولین علائم (پژمردگی خفیف برگ های انتهای)	حداقل فاصله سمپاشی تا برداشت محصول ۷ روز می باشد. کشت جالیز در خاک های سبک، تناوب با غلات، حذف علف های هرز و نابودی بقایای گیاهی آلوده توصیه می شود. سطح داغ آب پایین تر از محل طوقه باشد و از تماس مستقیم آب با بوته ها جلوگیری شود. حتی الامکان سعی شود مقدار آب آبیاری را کم و دفعات آبیاری را زیاد کرد. در کشت های گلخانه ای کشت روی پشته انجام شده و ترجیحاً از آبیاری قطره ای استفاده گردد. تحقیقات در زمینه استفاده از عوامل میکروبی بیوکنترل در حال انجام می باشد.
پوسیدگی ریشه و زوال بوته های طالبی و خریزه <i>Monosporascus cannonballus</i>					
بیماری خاکزاد پژمردگی فوزاریومی <i>Fusarium oxysporum f. sp. radicum - cucumerinum</i>	<i>Trichoderma harizianum</i> T22	WP	۴۰ - ۳۰ گرم برای هزار گیاه به صورت تیمار بذر و مراحل انتقال نشا بعد از نشاکاری		
نماتد مولد غده ریشه <i>Meloidogyne spp.</i>	متام سدیم	SL 32.7%	۵۰ گرم در هر مترمربع خاک یا ۳۲ گرم در هر مترمکعب بذر	قبل از کشت در حرارت ۲۵ تا ۳۰ درجه	استفاده از ارقام مقاوم، تناوب با گیاهان غیرمیزبان، عملیات زراعی مناسب جهت از بین بردن سیست های نماتد توصیه می شود. ضد عفونی خاک سنگین خزانه های گوجه فرنگی و فلفل با استفاده از پوشش پلاستیکی به مدت ۴۸ ساعت با نظارت کارشناس و حداقل ۲ ماه قبل از کاشت انجام شود. کشت در خاک هایی که سم مصرف شده است تا تجزیه کامل به تعویق می افتد و این سم در شرایط مرطوب بعد از ۱۴ روز تجزیه می شود. ضد عفونی توسط شرکت های مجاز انجام شود.

نام محصول: سبزی و جالیز					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p>بیماری‌های ویروسی</p> <p>موزاییک سبز زرد هندوانه</p> <p>Watermelon chlorotic stunt virus (WmCSV)</p> <p>موزاییک هندوانه</p> <p>Watermelon mosaic virus (WMV)</p> <p>پیچیدگی زرد برگ گوجه‌فرنگی</p> <p>Tomato yellow leaf curl virus (TYLCV)</p> <p>موزاییک خیار</p> <p>Cucumber mosaic virus (CMV)</p> <p>موزاییک زرد کدوتنبیل</p> <p>Zucchini yellow mosaic virus (ZYMV)</p>					<p>مبارزه با ناقلین، تنظیم تاریخ کاشت، حذف گیاهان و علف‌های هرز میزبان، رعایت فاصله کشت با محصولات همجوار، نشاکاری و استفاده از ارقام متحمل توصیه می‌گردد.</p>
نام محصول: پیاز					
<p>علف‌های هرز پیاز</p> <p>Amaranthus spp. گونه‌های تاج‌خروس</p> <p>Chenopodium album سلمک</p> <p>Echinochloa crus-galli سورف</p> <p>Setaria spp. گونه‌های ارزن وحشی</p> <p>Acroptilon repens تلخه</p> <p>Convolvulus arvensis پیچک</p> <p>Cyperus spp. اوپارسلام</p>	<p>ایوکسینیل</p> <p>اکسی‌فلورفن</p> <p>اگزادیازون*</p> <p>ستوکسیدیم</p> <p>سیکلوکسیدیم</p> <p>هالوکسی‌فوب‌آرمتیل</p> <p>کتودیم</p>	<p>EC 22.5%</p> <p>EC 24%</p> <p>EC 25%</p> <p>EC 12.5%</p> <p>EC 10%</p> <p>EC 10.8%</p> <p>EC 12%</p>	<p>۲ - ۳ لیتر</p> <p>۲ لیتر</p> <p>۲ - ۳ لیتر</p> <p>۳ لیتر</p> <p>۱ - ۱/۵ لیتر</p> <p>۰/۷۵ - ۰/۸ لیتر</p> <p>۱/۲ لیتر</p>	<p>پس از رویش علف‌های هرز پهن‌برگ در مرحله ۴ برگی پیاز</p> <p>اوایل رشد علف‌های هرز (ملاحظات)</p> <p>قبل و بعد از کاشت (ملاحظات)</p> <p>از مرحله ۳ برگی تا قبل از به ساقه رفتن علف‌های هرز باریک‌برگ</p> <p>پس رویش</p>	<p>وجین علف‌های هرز و روش‌های زراعی - مکانیکی توصیه می‌شود.</p> <p>ایوکسینیل صرفاً "پهن‌برگ‌کش" می‌باشد. اکسی‌فلورفن در کشت مستقیم پیاز به میزان ۲ لیتر در هکتار در مرحله ۲ تا ۵ برگی پیاز و یا در دو نوبت هر نوبت ۰/۷۵ لیتر به فاصله ۱۸ روز استفاده شود. در کشت نشایی پیاز یک نوبت ۲ - ۱/۵ لیتر در هکتار پس از انتقال نشاء در مرحله ۴-۲ برگی علف‌های هرز استفاده می‌شود (جهت کنترل اوپارسلام مصرف ۲ لیتر در هکتار توصیه می‌شود).</p> <p>اگزادیازون علف‌کش دومنظوره است. چنانچه به صورت پیش‌رویشی مصرف شود ۳ لیتر در هکتار توصیه می‌شود. چنانچه به صورت پس‌رویشی مصرف شود ۲ لیتر در هکتار توصیه می‌شود.</p> <p>ستوکسیدیم، سیکلوکسیدیم، هالوکسی‌فوب‌آرمتیل استر و کتودیم فقط باریک‌برگ‌کش می‌باشند.</p>

محصول: سیر					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p><u>علف‌های هرز سیر</u></p> <p>تاج خروس وحشی</p> <p><i>Amaranthus retroflexus</i></p> <p>شاه تره</p> <p><i>Fumaria officinalis</i></p> <p>سلمک</p> <p><i>Chenopodium album</i></p> <p>قندروئک</p> <p><i>Chondrilla juncea</i></p> <p>گونه‌های ماشک</p> <p><i>Vicia spp.</i></p> <p>بذرک وحشی</p> <p><i>Anagallis arvensis</i></p> <p>اویارسلام</p> <p><i>Cyperus spp.</i></p> <p>قیاق</p> <p><i>Sorghum halepense</i></p> <p>پیچک</p> <p><i>Convolvulus arvensis</i></p>	ایوکسینیل*	EC 22.5%	۳ لیتر	به صورت پس‌رویشی، ۲ تا ۴ برگی علف‌های هرز پهن‌برگ	وجین علف‌های هرز و روش‌های زراعی - مکانیکی توصیه می‌شود. (برای کنترل باریک‌برگ‌ها می‌توان از باریک‌برگ‌کش‌های متداول در کشت پیاز استفاده نمود).
محصول: هویج					
<p><u>علف‌های هرز هویج</u></p> <p>گاوچاق کن</p> <p><i>Lactuca serriola</i></p> <p>شیرنرم</p> <p><i>Sonchus oleraceus</i></p> <p>خردل وحشی</p> <p><i>Sinapis arvensis</i></p> <p>تاج‌ریزی</p> <p><i>Solanum nigrum</i></p> <p>سورف</p> <p><i>Echinochloa crus-galli</i></p> <p>گونه‌های ارزن وحشی</p> <p><i>Setaria spp.</i></p> <p>پیچک</p> <p><i>Convolvulus arvensis</i></p>	<p>لینورون</p> <p>تری‌فلورالین*</p> <p>متری‌بوزین*</p> <p>متری‌بوزین*</p>	<p>WP 50%</p> <p>EC 48%</p> <p>WP 70%</p> <p>DF 75%</p>	<p>۲/۵ کیلوگرم</p> <p>۲ - ۲/۵ لیتر</p> <p>۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم</p> <p>۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم</p>	<p>به صورت پس‌رویشی و تا قبل از مرحله ۴ برگی هویج و اوایل رشد علف‌های هرز</p> <p>قبل از کاشت مخلوط با خاک به عمق ۱۰ سانتی‌متر</p> <p>در مرحله ۴ - ۲ برگی علف‌های هرز</p>	<p>وجین علف‌های هرز و روش‌های زراعی - مکانیکی توصیه می‌شود. لینورون پهن‌برگ‌کش و کشیده‌برگ‌کش می‌باشد، این سم دارای باقیماندگی در خاک است و در صورت استفاده از این علف‌کش باید به مدت حداقل ۵ ماه از کاشت محصول بعدی اجتناب نمود. تری‌فلورالین به صورت اختلاط با خاک پس از انجام عملیات خاک‌ورزی مناسب استفاده شود. متری‌بوزین اغلب پهن‌برگ‌ها و تعدادی از کشیده‌برگ‌ها را کنترل می‌کند ولی علف هرز تاج‌ریزی را کنترل نمی‌کند. با توجه به مشکلات زیاد در کنترل علف‌های هرز هویج انجام تحقیقات جهت ثبت سموم جدید پیشنهاد می‌گردد.</p>

نام محصول: سیب زمینی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
گونه‌های کته تارتن <i>Tetranychus spp.</i>	ترادیفون پروپارزیت*	EC 7.52% EC 57%	۲ در هزار ۱ در هزار	با مشاهده ۳ - ۲ کته به طور متوسط در مراحل فعال در یک برگ	اجرای عملیات زراعی که منجر به داشتن بوته‌های سالم شود، تمیز نگه داشتن مزرعه و حذف علف‌های هرز حاشیه آن توصیه می‌شود. سمپاشی در ساعات اولیه روز انجام شود. انتخاب سمپاش‌های مناسب ضروری است (نوع نازل سمپاش به گونه‌ای باشد که زیر برگ‌ها به سم آغشته شود).
کرم‌های مفتولی <i>Agriotes lineatus</i>	کلرپیرفوس*	G 5%	۳۰ کیلوگرم		مبارزه زراعی شامل آیش، تناوب، تقویت ازت خاک، کنترل علف‌های هرز، شخم عمیق و از بین بردن غده‌های آلوده در زمین (در تناوب گندم کشت نشود) می‌باشد. استفاده از تله نوری و طعمه‌ای برای به دام انداختن حشرات کامل و مدیریت آبیاری توصیه می‌شوند. این سم به میزان توصیه شده پس از کشت در ته و کنار فاروها پخش و سپس زمان خاک‌دهی پای بوته‌ها با خاک مخلوط گردد.
شته‌های سیب‌زمینی <i>Aphis gossypii</i> <i>Myzus persica</i> <i>Macrosiphum euphorbiae</i> <i>Aulacorthum solani</i>	دیکلرووس پیریمیکارب پیریمیکارب هپتئفوس پی‌متروزین پی‌متروزین ایمیداکلوپرید تیامتوکسام	EC 50% WP 50% DF50% EC 50% WG 50% WP 25% WS 70% FS35%	۲-۱/۵ در هزار ۰/۷ - ۰/۵ کیلوگرم (محلول پاشی) " " " ۱ در هزار ۰/۵ کیلوگرم ۱ کیلوگرم ۲۸/۵ گرم برای یک‌صد کیلوگرم غده بذری ۲۰ میلی‌لیتر برای یک‌صد کیلوگرم غده بذری		استفاده از ارقام مقاوم و متحمل و رعایت بهداشت زراعی از جمله روش‌های مبارزه می‌باشد.
				ضد عفونی غده بذری "	

نام محصول: سیب زمینی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک کلرادو <i>Leptinotarsa decemlineata</i>	فوزالن اسپینوساد	EC 35% SC 24%	۲-۳ لیتر ۷۵ میلی لیتر	اواسط خرداد و اواسط تیر	اجرای عملیات قرظینه‌ای ضروری است. تناوب با محصولات غیر میزبان، تنظیم تاریخ کاشت، رعایت بهداشت مزرعه و عملیات زراعی مناسب توصیه می‌شود. در صورت استفاده از تیاکلوپرید حداقل فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۱۰-۳ روز می‌باشد. دز آن بستگی به تراکم آفت و شرایط منطقه دارد.
بید سیب زمینی <i>Phthorimaea operculella</i>	پیرترین	WP 0.1%	۳ کیلوگرم در تن		استفاده از تله‌های نوری و فرمونی در مزرعه برای شکار پروانه‌ها، شخم عمیق پس از برداشت، رعایت تناوب، یخ‌آب زمستانه، تنظیم تاریخ کاشت، کشت ارقام زودرس و برداشت هر چه زودتر محصول، خاک‌دهی پای بوته‌ها به خصوص آخر فصل، سرزنی بوته‌ها و جمع‌آوری غده‌های نمایان در سطح خاک توصیه می‌شود. در انبار از مالچ‌های مختلف استفاده شود.
شانکر ساقه سیب زمینی (مرگ گیاهچه) <i>Thanatephorus cucumeris</i> (<i>Rhizoctonia solani</i>)	تیابندازول* پنسی کورون	WP 60% WP25%	۲ در هزار ۱/۲۵ در هزار	ضد عفونی غده قبل از کاشت و یا در انبار ضد عفونی غده بذری	حتی‌الامکان از غده‌های بذری عاری از اسکروت (سختینه) قارچ استفاده شود (کمتر از ۱۰ اسکروت در یک طرف غده بذری). ضد عفونی غده در انبار یا بلافاصله قبل از کاشت، مبارزه زراعی و به‌زراعی، تاریخ کاشت مناسب منطقه و عمق کاشت مناسب (۱۵-۱۰ سانتی‌متر) رعایت گردد. کشت در خاک با دمای ۸ درجه توصیه نمی‌شود. به هیچ وجه از سیاهک‌کش‌ها برای سیب زمینی استفاده نشود. پیش‌جوانه‌دار کردن غده‌ها توصیه می‌شود. کشت چغندر قند قبل از سیب زمینی موجب افزایش بروز بیماری می‌شود. استفاده از فرآورده‌های میکروبی حاوی <i>Trichoderma harzianum</i> به صورت کنار بوته (Side dressing) مخلوط با کودهای دامی توصیه می‌شود. معمولاً "جدایه‌های تریکودرما اثر حفاظتی دارند و از بروز بیماری پیشگیری می‌کنند و در صورتی که پیش از ظهور علائم بیماری مصرف شوند، بیماری را بهتر کنترل می‌نمایند. تیمار غده‌ها پیش از کاشت به صورت یکنواخت توصیه می‌شود. پنسی کورون جهت پیشگیری و کنترل بیماری و اپرودیون جهت کنترل بیماری به کار می‌رود.
	<i>Trichoderma harzianum</i> HA- 22 b	P5%	۳ در هزار	ضد عفونی غده بذری	
	اپرودیون	WP50%	۲ درصد وزنی غده	ضد عفونی غده بذری	

نام محصول: سیب‌زمینی و گوجه‌فرنگی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
آلترناریا (سیب‌زمینی و گوجه‌فرنگی) <i>Alternaria alternata</i> لکه‌موجی برگ <i>Alternaria solani</i>	کلرتالونیل ایمن اوکتادین تریس	WP 75% WP 40%	۱/۵۶ - ۲/۱۳ کیلوگرم ۷۵۰ گرم	بر اساس موازین پیش‌آگاهی و با نظر کارشناس با مشاهده ۱ تا ۲ بوته آلوده در هر مترمربع	رعایت تناوب، حذف و مدفون کردن بقایای گیاهی، جلوگیری از استرس مواد غذایی، خشکی و رطوبتی، تنظیم دور آبیاری و برداشت پس از رسیدن غده‌ها (سیب‌زمینی) توصیه می‌شود. <i>A.solani</i> ایجاد توکسین در غده می‌نماید که بسیار خطرناک است. <i>A.alternata</i> ایجاد شانکر در ساقه گوجه‌فرنگی می‌کند. کلرتالونیل برای مبارزه با آلترناریای گوجه‌فرنگی به ثبت رسیده است. فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۱۴ روز است. در صورت استفاده از ایمن اوکتادین تریس با میزان مصرف بیشتر از ۷۵۰ گرم احتمال ایجاد سوزندگی وجود دارد.
سفیدک دروغی سیب‌زمینی و گوجه‌فرنگی <i>Phytophthora infestans</i>	اکسی‌کلورومس سیموکسانیل + فاموکسادون فسفونیک‌اسید کلرتالونیل	WP 35% WDG52.5% SL40% SC72%	۳ در هزار ۰/۴ کیلوگرم ۶ لیتر ۲-۲/۵ لیتر	بر اساس موازین پیش‌آگاهی و با نظر کارشناس با ظهور علامت در برگ‌های مربوط به سرشاخه‌ها (۱ بوته در هر مترمربع)	جمع‌آوری و انهدام بقایای آلوده و کشت ارقام زودرس در شمال توصیه می‌شود. رعایت آیش و تناوب چندساله با غلات (گندم و جو)، استفاده از ارقام متحمل، رعایت بهداشت زراعی، تنظیم تهویه و کاهش رطوبت سطح غده‌های سیب‌زمینی، انجام برداشت پس از پینه بستن کامل غده‌های سیب‌زمینی، کشت در خاک‌های سبک، خاک‌دهی پای بوته‌ها، بهبود سیستم‌های سمپاشی و استفاده از سمپاش‌های (Low volume) جهت آغشته شدن پشت برگ‌ها و اجتناب از آبیاری مزارع در زمان شیوع بیماری توصیه می‌شود. حضور کارشناسان شبکه مراقبت در مناطق آلوده در شرایط بحرانی در روزهای ابری (سه روز متناوب با دمای شب ۱۵- ۱۴ درجه و دمای روز حداکثر ۲۱ درجه) و پایش مزارع آلوده ضروری می‌باشد. سیموکسانیل + فاموکسادون + فسفونیک‌اسید برای کنترل سفیدک دروغی سیب‌زمینی ثبت شده‌اند. در صورت استفاده از کلرتالونیل فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۱۴ روز می‌باشد.
سفیدک پودری گوجه‌فرنگی <i>Leveillula taurica</i>	اکسی‌کلورومس	WP 35%	۳ کیلوگرم	با نظر کارشناس	استفاده از ارقام متحمل، تنظیم تهویه و رعایت دور آبیاری توصیه می‌شود. لزوم بررسی و تحقیقات سموم جدید جهت ثبت پیشنهاد می‌گردد.
قارچهای خاکزاد مولد بوته مبری گلخانه‌های گوجه‌فرنگی <i>Phytophthora spp.</i> <i>Rizoctonia spp.</i> <i>Fusarium oxysporum</i>	<i>Trichoderma harizianum</i> T22	WP	۳۰ - ۴۰ گرم برای هزار گیاه به صورت تیمار بذری و مراحل انتقال نشا بعد از نشاکاری		
بیماری خال سیاه سیب‌زمینی <i>Colletotrichum coccodes</i> شوره نقره‌ای <i>Helminthosporium spp.</i>	هیچگونه مبارزه شیمیایی توصیه نمی‌شود.				استفاده از غده بذری سالم و گواهی‌شده و حتی‌الامکان عاری از خال سیاه و شوره نقره‌ای، کاشت غده‌های بذری در خاک‌های با دمای بیش از ۱۵ درجه توصیه نمی‌شود. کشت در خاک‌های خشک و استرس آبیاری باعث تشدید بیماری می‌شود. در انبارها غده‌های با علامت شوره نقره‌ای حذف گردد و رطوبت انبار بیش از ۷۰ درصد نباشد.

نام محصول: سیب زمینی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پژمردگی و پوسیدگی ریشه Fusarium spp. Verticillium spp.	هیچگونه مبارزه شیمیایی توصیه نمی‌شود.				انتخاب غده بذری سالم و گواهی شده، تاریخ کاشت مناسب منطقه، جلوگیری از تنش‌های آبیاری و کاربرد کودهای ریزمغذی توصیه می‌شود.
نماتد پوسیدگی سیب زمینی Ditylenchus destructor نماتد مولد زخم Pratylenchus scribneri					عملیات به‌زراعی و آمایش زمین، تناوب زراعی با گیاهان غیرمیزبان، خشک نگه‌داشتن زمین (شخم خشک) و انبارداری مناسب توصیه می‌شود.
نماتد سیست سیب زمینی Globodera rostochiensis G. pallida					رعایت آیش و تناوب (در خاک‌های آلوده ۷-۳ سال از کاشت ارقام حساس سیب زمینی خودداری شود و گیاهان غیرمیزبان مانند غلات و ذرت در تناوب قرار گیرد)، استفاده از غده بذری سالم، جلوگیری از حمل و نقل خاک و اندام‌های آلوده (اعمال مقررات قرنطینه‌ای) از نقاط آلوده به سالم، امحاء محصول لکه‌های آلوده و نیز ضدعفونی خاک این لکه‌ها با سموم تدخینی، استفاده از ارقام مقاوم و آفتاب‌دهی توصیه می‌شود.
پژمردگی باکتریایی و پوسیدگی قهوه‌ای سیب زمینی Ralstonia solanacearum	سم توصیه نمی‌شود.				استفاده از واریته‌های مقاوم، انتخاب غده بذری سالم و گواهی شده، جمع‌آوری بقایای آلوده، ضدعفونی ادوات کشاورزی با محلول ۵٪ هیپوکلریت کلسیم توصیه می‌شود.
<u>بیماری‌های ویروسی</u> پیچیدگی برگ سیب زمینی Potato leafroll virus (PLRV) Potato virus Y (PVY) Potato virus X (PVX) Potato virus A (PVA) موزاییک یونجه Alfalfa mosaic virus (AMV)					مبارزه با ناقلین، تنظیم تاریخ کاشت، حذف گیاهان و علف‌های هرز میزبان، رعایت فاصله کشت با محصولات همجوار، استفاده از ارقام متحمل توصیه می‌گردد.

نام محصول: سیب زمینی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
ناقلین بیماری های ویروسی	ایمیداکلوپرید	WS 70%	۲۸/۵ گرم برای یکصد کیلوگرم غده بذری		ایمیداکلوپرید و تیمتوکسام جهت مبارزه با ناقلین و کنترل تلفیقی بیماری های ویروسی به طریقه ضدعفونی غده بذری به کار برده شود.
شته ها، زنجرفک ها، تریپس و سفیدبالک ها	تیمتوکسام	FS35%	۲۰ میلی لیتر برای یکصد کیلوگرم غده بذری		
<u>علف های هرز سیب زمینی</u> گونه های تاج خروس <i>Amaranthus spp.</i> سلمک <i>Chenopodium album</i> تاج ریزی <i>Solanum nigrum</i> خرفه <i>Portulaca oleracea</i> هفت بند <i>Polygonum aviculare</i> گونه های ارزن وحشی <i>Setaria spp.</i> سوروف <i>Echinochloa crus-galli</i> جوموشک <i>Hordeum leporinum</i> چچم <i>Lolium spp.</i>	پاراکوآت متری بوزین متری بوزین	SL 20% WP 70% DF 75%	۳ لیتر ۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم ۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم	بعد از سبز شدن علف هرز و قبل از رویش سیب زمینی بعد از کاشت سیب زمینی و قبل از سبز شدن آن و اوایل رشد علف های هرز	وجین علف های هرز، عملیات خاک ورزی مناسب، استفاده از روش های زراعی - مکانیکی و ماخار توصیه می شود. پاراکوآت را زمانی که ۲۰ درصد غده ها سبز شده اند می توان مصرف کرد. در صورت کاربرد دیرهنگام، علف کش می تواند به سیب زمینی خسارت وارد کند. در صورت سمپاشی پس از رویش سیب زمینی و علف های هرز (اوایل رشد) با متری بوزین، میزان مصرف آن به ۰/۷۵ - ۰/۵ کیلوگرم در هکتار کاهش یابد. این علف کش در کنترل اغلب پهن برگ ها و تعدادی از کشیده برگ ها مؤثر است. میزان مصرف آب در هکتار برای پاراکوآت ۵۰۰ لیتر توصیه می گردد.
نام محصول: گوجه فرنگی					
<u>علف های هرز گوجه فرنگی</u> گونه های تاج خروس <i>Amaranthus spp.</i> سلمک <i>Chenopodium album</i> گونه های ارزن وحشی <i>Setaria spp.</i> سوروف <i>Echinochloa crus-galli</i> قیاق <i>Sorghum halepense</i>	تری فلورالین* متری بوزین* فلوآزیفوپ پی بوتیل	EC 48% WP 70% EC15%	۲/۵ - ۲ لیتر ۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم مناطق جنوبی*: ۱ لیتر سایر مناطق: ۱/۵ لیتر	قبل از کاشت مخلوط با خاک به عمق ۱۰ سانتی متر در مرحله ۴ - ۲ برگ علف های هرز بعد از سبز شدن علف های هرز در مرحله ۴ - ۲ برگ	تری فلورالین به صورت اختلاط با خاک و پس از انجام عملیات خاک ورزی مناسب استفاده شود. متری بوزین اغلب پهن برگ ها و تعدادی از کشیده برگ ها را کنترل می کند. فلوآزیفوپ پی بوتیل باریک برگ کش مزارع گوجه فرنگی است و در صورت سمپاشی بعد از مرحله ۴ برگی در مناطق جنوبی* ارجح تر است که از دز ۱/۵ لیتر در هکتار استفاده شود.

نام محصول: یونجه، شبدر، اسپرس

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سرخرطومی برگ یونجه <i>Hypera postica</i>	فوزالن مالاتیون فن والریت*	EC 35% EC 57% EC 20%	۲/۵ لیتر ۳ لیتر ۱ لیتر		<p>زمان مبارزه بسیار مهم است. مبارزه شیمیایی می‌بایست به زمان‌هایی محدود گردد که آفت در حداکثر حساسیت و پارازیتوئیدهای لارو در حداقل آن باشد، به نظر می‌رسد فصل پاییز می‌تواند زمان مناسبی برای مبارزه شیمیایی باشد (زمانی که حداقل ۵۰٪ تخم‌ها تفریح شده باشند). لازم است در هر استان ایستگاه‌های تحقیقاتی زمان سمپاشی را اعلام نمایند.</p> <p>برداشت قبل از چین بهاره (برداشت زودهنگام یونجه در چین اول به خصوص اگر خسارت در نزدیکی زمان گل‌دهی باشد یکی از روش‌های موثر است) و چرای پاییزه پس از تخم‌ریزی در مبارزه مؤثر است. دوره کارنس ۱۵ روزه باید رعایت گردد. چرا در اواخر پاییز و اوایل بهار مؤثر است. شعله‌افکن در مزرعه آخر فصل پاییز روش مستدل در کاهش جمعیت آفت است.</p> <p>ادامه آزمایشات کاربردی جهت بررسی زمان مبارزه، تعداد سمپاشی و سموم مناسب توصیه می‌شود.</p>
سرخرطومی‌های ریشه یونجه <i>Sitona spp.</i>					<p>به یونجه‌های کهنه و شبدر خسارت می‌زند. مبارزه علیه لاروها توصیه نمی‌شود. پس از تناوب تجدید کشت شود. در صورت اقتصادی بودن خسارت با نظر کارشناس می‌توان از سموم گرانول دیازینون ۱۰٪ و دیازینون ۶۰٪ EC یک لیتر در هکتار هم‌زمان با ظهور حشرات کامل هر نسل مبارزه نمود.</p>
شته‌های یونجه (شته خالدار) <i>Therioaphis trifolii</i> (<i>Therioaphis maculata</i>) <i>Acyrtosiphon pisum</i> <i>Aphis faba</i>	پیریمیکارب*	WP 50%	با نظر کارشناس ۰/۷ - ۰/۵ کیلوگرم	اواخر بهار و اوایل تابستان هم‌زمان با افزایش دما	<p>مبارزه شیمیایی فقط برای شته خالدار توصیه می‌شود (زمانی که جمعیت شته از ۲۰ عدد در هر ساقه تجاوز نماید)، لذا ضروری است هنگام مبارزه به انبوهی شته توجه نمود. از مصرف متوالی یک سم اجتناب شود.</p>
سرخرطومی تخمدان شبدر <i>Apion sp.</i> <i>Apion trifolii</i> (<i>A. aestivum</i>)					<p>استفاده از بذر سالم و مطمئن، اساساً مبارزه زمانی توصیه می‌گردد که برداشت قبل از گل‌دهی کامل یونجه و عدم کاشت شبدر کنار مزارعی که جهت تولید بذر اختصاص یافته است رعایت شود.</p> <p>انجام آزمایشات جهت دستیابی به سموم مناسب پیشنهاد می‌گردد.</p>

نام محصول: یونجه، شبدر، اسپرس

ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	نام آفت
<p>۱- سمپاشی علیه حشرات کامل آفت (با نظر کارشناس از سموم فسفره تماسی - نفوذی استفاده گردد).</p> <p>۲- سمپاشی علیه لاروهای سن یک آفت، قبل از ورود به داخل ریشه</p> <p>۳- استفاده از ارقام مقاوم یونجه در مناطق آلوده به آفت که نیاز به بررسی دارد. (در صورت دسترسی از ارقام مقاوم استفاده شود).</p> <p>۴- در مناطق آلوده لازم است که کشت یونجه بیش از ۳ سال در زمین باقی نماند، زیرا با قطور شدن ریشه‌های یونجه، محیط مناسب برای ایجاد خسارت توسط آفت به وجود می‌آید.</p>					<p>سوسک شاخک بلند ریشه‌خوار یونجه</p> <p><i>Plagionotus floralis</i></p>
<p>استفاده از بذر بوجاری شده، شخم عمیق و زیر خاک نمودن بذور آلوده ریخته شده در مزرعه، برداشت قبل از گل‌دهی کامل چین اول و استفاده از چین دوم جهت بذرگیری توصیه می‌شود. در صورت نیاز با نظر کارشناس منطقه از سموم فسفره تماسی- نفوذی استفاده گردد. از سمپاشی در زمان گل اجتناب گردد.</p>	<p>هنگام سبز بودن غنچه‌ها و قبل از آن</p>				<p>زنبور بذرخوار</p> <p><i>Bruchophagus roddi</i></p> <p>(<i>Eurytoma roddi</i>)</p>
<p>از بین بردن علف‌های هرز حاشیه و رعایت بهداشت مزارع توصیه می‌شود. لازم به توجه می‌باشد که افزودن شادابی بوته‌ها از شدت خسارت سن‌ها می‌کاهد. انجام تحقیقات جهت راه‌های کنترل و دستیابی به سموم موثر پیشنهاد می‌گردد.</p>					<p>سن لیگوس</p> <p><i>Exolygus (=Lygus) rugulipennis</i></p>
<p>به صورت یک آفت مهم مطرح نیست. در صورت نیاز به مبارزه شیمیایی از سموم لاروکش کم‌دوام استفاده گردد.</p>					<p>کرم برگ‌خوار (کارادرینا)</p> <p><i>Spodoptera exigua</i></p> <p>برگ‌خوار مصری (پرو دنیا)</p> <p><i>Spodoptera littoralis</i></p>
<p>چین اول زودتر برداشت شود.</p>	<p>پس از برداشت</p>	<p>۲ در هزار</p>	<p>WP 80%</p>	<p>مانکوزب</p>	<p>سفیدک داخلی یونجه</p> <p><i>Peronospora aestivalis</i></p>
	<p>با مشاهده اولین علائم و مناسب بودن شرایط</p>	<p>۱ - ۰/۵ کیلوگرم ۳ - ۲ کیلوگرم</p>	<p>WP 18.25% WP 80-90%</p>	<p>دینوکاپ سولفور</p>	<p>سفیدک سطحی یونجه</p> <p><i>Leveillula leguminosarum</i></p>

نام محصول: یونجه، شبدر، اسپرس					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
لکه قهوه‌ای برگ یونجه <i>Pseudopeziza medicaginis</i>	مانب	WP 80%	۲ کیلوگرم	در صورت آلودگی شدید	استفاده از واریته‌های مقاوم و متحمل برداشت به موقع توصیه می‌شود. مانب تعلیق شده است.
لکه آجری یونجه <i>Stemphylium botryosum</i>					برداشت محصول پس از پیدایش اولین علائم بیماری، کشت ارقام مقاوم، انهدام بقایای آلوده سال قبل و کاهش میزان آبیاری تا حد امکان توصیه می‌شود.
لکه سیاه شبدر <i>Cymadothea trifolii</i> (<i>Polythrincium trifolii</i>)					برداشت زودتر از موقع و کاهش میزان آبیاری تا حد امکان، کشت ارقام مقاوم و از بین بردن بقایای آلوده توصیه می‌شود.
نماتد ساقه یونجه <i>Ditylenchus dipsaci</i>	دیمتوات	EC 40%	۰/۴ لیتر ماده خالص در هکتار در مزارع بذری	قبل از به گل رفتن محصول	رعایت بهداشت زراعی و تنظیم تاریخ کاشت توصیه می‌شود. انجام بررسی به منظور ضدعفونی بذر با سموم تدخیتی پیشنهاد می‌شود.
بیماری جارویی شدن یونجه <i>Phytoplasma spp.</i>					ناقل بیماری: زنجبرک <i>Orosius albicinctus</i> مناطق انتشار: سیستان و بلوچستان، کرمان، فارس، یزد
<p>علف‌های هرز</p> <p><i>Amaranthus spp.</i> تاج خروس</p> <p><i>Chenopodium album</i> سلمک</p> <p><i>Cuscuta campestris</i> سس</p> <p><i>Galium tricornutum</i> بی‌تی‌راخ</p> <p><i>Raphanus raphanistrum</i> تربچه وحشی</p> <p><i>Rapistrum rugosum</i> شلمی</p> <p><i>Echinochloa crus-galli</i> سوروف</p> <p><i>Setaria spp.</i> گونه‌های ارزن وحشی</p> <p><i>Salvia sp.</i> مریم‌گلی</p> <p><i>Rumex sp.</i> ترشک</p> <p><i>Convolvulus arvensis</i> پیچک</p> <p><i>Cyperus spp.</i> اویارسلام</p> <p><i>Sorghum halepense</i> قیاق</p>	کلرتال‌دیمتیل	WP 75%	۱۲ - ۸ کیلوگرم	در یونجه تازه کاشت بعد از کاشت قبل از سبز شدن، یا اوایل بهار قبل از بیدار شدن یونجه	<p>کلرتال‌دیمتیل به منظور پیشگیری از سس و دیگر علف‌های هرز در اواخر زمستان، قبل از بیدار شدن یونجه مصرف شود.</p> <p>پاراکوآت فقط برای از بین بردن هسته‌های اولیه آلوده به سس مناسب است، از جابجایی یونجه‌های آلوده به سس خودداری شود.</p> <p>فقط در صورتی که آلودگی به سس سطح وسیع داشته باشد از گلیفوزیت استفاده گردد. (مصرف فری‌گیت به میزان ۵ در هزار (۲ لیتر در هکتار) و یا سولفات آمونیوم به میزان ۲٪ (۸ کیلوگرم در هکتار) همراه با گلیفوزیت مصرف آن را کاهش می‌دهد).</p> <p>جهت کنترل علف‌های پهن‌برگ، فقط یک‌بار از سم ایمازاتاپیر استفاده شود و آخر کشت یونجه از مصرف آن خودداری شود.</p> <p>جهت کنترل علف‌های پهن‌برگ و برای سمپاشی با بنتازون آب مزرعه با بستی تخلیه شود.</p>
	پاراکوآت	SL 20%	۵ - ۳ لیتر	بعد از سبز شدن سس	
	گلیفوزیت®	SL 41%	۷۳۰ - ۳۶۶ میلی‌لیتر	در مرحله ۲۵ - ۳۰ سانتی‌متری یونجه و اگر سس به یونجه چسبیده باشد، قبل از گل‌دهی سس	
	ایمازاتاپیر	SL 10%	۱ - ۰/۷۵ لیتر	اوایل رشد علف‌های هرز	
	ای بی تی سی	EC 82%	۶ - ۳ لیتر	قبل از کاشت مخلوط با خاک	
	بنتازون	SL 48%	۳ - ۲/۵ لیتر	۴ - ۳ برگ‌گی علف‌های هرز	

نام محصول: مرکبات						
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات	
کنه زنگار (کنه قره‌ای) <i>Phyllocoptruta oleivora</i>	بروموپروپیلات*	EC 25%	۱/۵ در هزار	بر اساس پیش‌آگاهی و با نظر کارشناس	زمان و فاصله سمپاشی بر اساس بیولوژی آفت انجام گیرد. تناوب مصرف سموم کنه‌کش رعایت شود. کاربرد آبامکتین: ۲۰۰ میلی‌لیتر آبامکتین + ۲۵۰۰ میلی‌لیتر روغن + ۱۰۰ لیتر آب زینب تعلیق شده است.	
	پیریدابن	WP 20%	۰/۴ تا ۰/۵ در هزار			
	آبامکتین	EC 1.8%	۰/۲ در هزار			
	هگزی‌تیاژوکس*	EC 10%	۰/۵ در هزار			
	زینب	WP 80%	۲ در هزار			
	مانکوزب	WP 80%	۲ در هزار			
	آزوسیکلوتین	WP25%	۱ در هزار			
فن‌پیروکسی‌میت	SC5%	۰/۵ در هزار	اواخر زمستان	اسفند ماه: سمپاشی زمستانه با روغن به نسبت ۱/۵٪ مصرف سموم تترادیفون و کلوفنتزین به صورت مبارزه زمستانه، با نظر کارشناس و به منظور تخم‌کشی انجام گیرد. مصرف روغن ۱ - ۰/۵٪ بسته به شرایط محیط و زیر نظر کارشناس انجام شود. فن‌پیروکسی‌میت به همراه روغن ۱٪ علیه کنه‌ها کاربرد دارد.		
اسپیرودیکلوفن	SC24%	۰/۲۷ در هزار			اواخر زمستان	
کنه قرمز مرکبات <i>Panonychus citri</i>	تترادیفون	EC 7.52 %			۲ در هزار	اواخر زمستان
	کلوفنتزین *	SC 50%			۰/۵ - ۰/۲۵ در هزار	اواخر زمستان
	بروموپروپیلات	EC 25%			۱ در هزار	بر اساس پیش‌آگاهی و با نظر کارشناس
	بنزوکسی‌میت	EC 20%			۱ در هزار	
	هگزی‌تیاژوکس	EC 10%			۰/۷۵ - ۰/۵ در هزار	
	فن‌پیروکسی‌میت	SC 5%	۱ - ۰/۵ در هزار			
	روغن امولسیون‌شونده	O 80%				
کنه شرقی مرکبات <i>Eutetranychus orientalis</i>	بروموپروپیلات	EC 25%	۱ در هزار	در مناطق مرکبات‌خیز جنوب وجود دارد و مبارزه با نظر کارشناس منطقه انجام شود.		
	بنزوکسی‌میت	EC 20%	۱ در هزار			
	هگزی‌تیاژوکس*	EC 10%	۰/۷۵ - ۰/۵ در هزار			
	فن‌پیروکسی‌میت*	SC 5%	۱ - ۰/۵ در هزار			

نام محصول: مرکبات					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
گونه‌های مختلف که <i>Pulvinaria spp.</i>	روغن امولسیون‌شونده	O 80%	۱/۵ در صد	به شرح ستون ملاحظات بر اساس موازین پیش‌آگاهی و با ظهور ۶۰٪ پوره‌ها	در مناطق مرکبات‌خیز جنوب هرگونه سمپاشی منوط به توصیه کارشناسان منطقه است. مصرف سموم ذکر شده همراه با روغن ۱-۰/۵ درصد انجام شود. روغن پاشی زمستانه: پس از سپری شدن اوج سرمای زمستان و قبل از بیداری درختان دز مصرف روغن امولسیون‌شونده بدون آب ۲۵٪ کمتر از روغن معمولی (آبدار) می‌باشد. از کاربرد پیری پروکسی فن در جوار درختان توت و مناطق نوغان‌خیز جلوگیری شود. استامی پرید اختصاصاً جهت کنترل پالشک مرکبات ثبت گردیده است. مبارزه بیولوژیک برای کنترل شپشک آردآلود با استفاده از کشندوزک کریپتولموس با توجه به دستورالعمل و برای شپشک استرالیایی با استفاده از کشندوزک ودالیا با توجه به دستورالعمل انجام شود.
شپشک ستاره‌ای <i>Ceroplastes floridensis</i>	اتیون	EC47%	۲ - ۱/۵ در هزار		انجام تحقیقات برای دستیابی به سموم مناسب‌تر پیشنهاد می‌گردد.
سپردار القی <i>lepidosaphes gloverii</i>	کلرپیریفوس	EC 40.8%	۲ - ۱/۵ در هزار		
سپردار قهوه‌ای <i>Chrysomphalus dictyospermi</i>	دیازینون	EC 60%	۱ در هزار		
شپشک نرم‌تن <i>Coccus hesperidum</i>	مالاتیون	EC 57%	۲/۵ - ۲ در هزار		
سپردار زرد <i>Aonidiella aurantii</i> (<i>Aonidiella citrina</i>)	پیری پروکسی فن	EC 10%	۰/۷ - ۰/۵ در هزار		
سپردار زرد شرقی <i>Aonidiella orientalis</i>	بوپروفزین	SC40%	۰/۷۵ - ۰/۵ در هزار		
سپردار واوی <i>Lepidosaphes beckii</i>	استامی پرید	SP 20%	۰/۵ در هزار		
شپشک آردآلود <i>Nipaecoccus viridis</i>					
شپشک آردآلود <i>Planococcus citri</i>					
شپشک استرالیایی <i>Icerya purchasi</i>					
شته‌ها خانواده <i>Aphididae</i>	مالاتیون	EC 57%	۲/۵ - ۲ در هزار	در صورت پیچیدگی ۲۵٪	با توجه به مسائل شته مرکبات انجام آزمایش برای دستیابی به سموم مناسب‌تر ضروری است.
	پیریمیکارب*	DF50%	۰/۷ - ۰/۵ در هزار	برگ‌های انتهایی روی جوانه‌ها	

نام محصول: مرکبات					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پروانه مینوز برگ <i>Phyllocnistis citrella</i>	دیفلوبنزورون ایمیداکلوپرید هگزافلومورون	WP 25% SC 35% EC10%	۰/۵ در هزار + ۰/۳ درصد روغن ۰/۳۵ در هزار + ۰/۳ درصد روغن ۲۵ میلی لیتر سم + ۳۰۰ میلی لیتر روغن + ۱۰۰ لیتر آب	به محض مشاهده علامت خسارت روی جوانه‌های تابستانه در دو نوبت سمپاشی به فاصله ۱۲ - ۱۰ روز	در مناطق مرکبات خیز جنوب هرگونه سمپاشی منوط به توصیه کارشناسان منطقه است. درختان جوان فاقد جوانه نیاز به سمپاشی ندارند. مصرف دیفلوبنزورون و ایمیداکلوپرید برای نهالستان‌ها و درختان جوان مرکبات تا حداکثر ۵ سال سن، توصیه می‌شود. شناسایی دشمنان طبیعی و مبارزه بیولوژیک پیشنهاد می‌شود.
پسیل مرکبات <i>Diaphorina citri</i>	ایمیداکلوپرید* پیری پروکسی فن* پیری پروکسی فن* + روغن امولسیون‌شونده	SC35% EC 10% EC 10% O 80%	۰/۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۵ درصد روغن	موارد قرظینه‌ای با توجه به دستورالعمل رعایت گردد. در زمان گل از سمپاشی با سموم گروه نئونیکوتینوئید (ایمیداکلوپرید) خودداری شود. در سال یک‌بار از سموم گروه نئونیکوتینوئید استفاده شود.	
سفیدبالک مرکبات (عسلک یا مگس سفید) <i>Dialeurodes citri</i>					استفاده از کارت‌های زرد رنگ توصیه می‌شود. انجام تحقیقات در مورد بیولوژی و عوامل کنترلی آفت پیشنهاد می‌گردد.
مگس میوه مدیترانه‌ای <i>Ceratitis capitata</i>	طعمه پاشی: مالاتیون* + پروتئین هیدولیزات	EC57%	۲ در هزار ۵ - ۲ درصد (بسته به غلظت)	بهار، تابستان و اوایل پاییز	برداشت زودهنگام و به موقع میوه‌ها، جمع‌آوری و معدوم کردن میوه‌های آلوده، شخم سطحی باغات (زیر سایه‌انداز درخت)، شکار انبوه حشرات نر با استفاده از فرمون جلب‌کننده تری‌مدلور (۵۰ - ۲۵ تله در هکتار)، شکار انبوه حشرات نر و ماده با استفاده از جلب‌کننده‌های سراتراپ، بیولور و پروتئین هیدرولیزات مسموم (۱۰۰ - ۷۰ تله در هکتار) و چنانچه تراکم آفت در یک روز ۳ - ۲ مگس در هر تله باشد، طعمه پاشی طبق دستورالعمل توصیه می‌شود.
حلزونها خانواده Helicidae راب‌ها (لیسک) خانواده Limacidae	متالدهید متیوکارب نوارمسی	B 6% WP 50%	۲۵ - ۲۰ کیلوگرم طعمه ۲۵ - ۲۰ کیلوگرم طعمه ۴٪	بهار و پاییز	پخش طعمه به صورت کپه‌ای هنگام غروب آفتاب انجام شود.

نام محصول: مرکبات					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پوسیدگی طوقه (گموز) <i>Phytophthora citrophthora</i> <i>Ph. nicotianae</i>	اکسی کلورمس مخلوط بردو* مانکوزب + کلروتالونیل + سیموکساتیل	WP 35% WP 65%	۱ درصد ۵ - ۱۰ درصد ۳۰ گرم در یک لیتر آب و کاربرد به روش رنگ آمیزی	با نظر کارشناس در بهار قبل از بارندگی	مبارزه زراعی: استفاده از پایه متحمل، فاصله داشتن محل پیوندک از زمین، ایجاد زهکش در باغ، تمیز نگه داشتن باغ به ویژه محل طوقه درخت و حذف علف‌های هرز، کنار زدن خاک پای طوقه، تراشیدن بافت آورده و بستن محل زخم با چسب حاوی قارچ کش و تقویت گیاه با کودهای مناسب توصیه می‌شود.
آنتراکنوز <i>Glomerella cingulata</i> <i>(Colletotrichum gloeosporioides)</i>					حذف شاخه‌های خشکیده در پاییز، سمپاشی در زمستان موقع خواب درخت با ترکیبات مسی و تقویت درخت با استفاده از کود مناسب توصیه می‌شود.
شانکر باکتریایی لیموترش <i>Xanthomonas axonopodis pv. citri</i>	مخلوط بردو اکسی کلورمس*	WP 35%	۰/۵ درصد ۱ در هزار	در بهار و پاییز هم‌زمان با جوانه‌زنی در صورت بروز بارندگی پس از سمپاشی، نیاز است سمپاشی تکرار گردد.	هرس سرشاخه‌های آورده و در صورت آلودگی بالای ۵ درصد فقط یک‌بار سمپاشی قبل از گل‌دهی یا سموم ذکر شده انجام شود. رعایت مقررات قرنطینه با توجه به دستورالعمل و ممنوعیت جابجایی هر گونه اندام‌های آورده به مناطق سالم توصیه می‌شود. مناطق انتشار: هرمزگان، جنوب کرمان، سیستان و بلوچستان، کرمان، فارس
کیک سبز و آبی میوه مرکبات <i>Penicillium digitatum</i> <i>p. italicum</i>					جلوگیری از تجمع جمعیت زیاد اسپور در محل‌های نگهداری و بسته‌بندی، بازدید و بررسی میوه‌های داخل بسته‌بندی و جدا کردن میوه‌های آورده در هوای آزاد با استفاده از پنکه در محل‌های نگهداری و تهویه بهتر، رعایت استاندارد دما و رطوبت در انبارها توصیه می‌شود. آزمایش سموم جدید پیشنهاد می‌گردد.
پوسیدگی سیاه میوه نامسون <i>Alternaria citri</i>					با توجه به خسارت بالا، آزمایش سموم جدید جهت کنترل بیماری پیشنهاد می‌گردد.
واکس محافظ مرکبات محتوی (۰/۲ درصد ایمازالیل و ۰/۵ درصد تیاپندازول) به منظور حفظ و نگهداری محصول مرکبات به صورت اندود کردن میوه با اسفنج آغشته به محلول با دز ۱ در هزار توصیه می‌شود.					

نام محصول: مرکبات					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سرخشکیدگی درختان مرکبات <i>Natrasia mangiferae</i>					هرس سرشاخه‌های آلوده و حذف بقایای آلوده، تقویت درختان، مدیریت آبیاری و اجتناب از کشت ارقام پرتقال، نارنج، نارنگی، لیمو و گریپ‌فروت که حساسیت بیشتری دارند.
بیماری فیتوپلاسمایی جاروک لیموترش <i>Candidatus Phytoplasma aurantifolia</i>					استفاده از ارقام مقاوم، ردیابی و کنترل بیماری، ممنوعیت کشت جدید لیموترش در مناطق آلوده، ممنوعیت تولید نهال در مناطق آلوده، ممنوعیت جابجایی اندام‌های آلوده به مناطق سالم، امحاء درختان آلوده در مناطق جدیداً آلوده و مبارزه با ناقلین توصیه می‌شود.
بیماری ویروسی تریستزای مرکبات <i>Citrus tristeza virus (CTV)</i>					رعایت مقررات قرنطینه و موازین بهداشتی جهت جلوگیری از انتقال نهال و هرگونه اندام تکثیری از مناطق آلوده به مناطق سالم، امحاء درختان در مناطق جدیداً آلوده، استفاده از پایه‌های مقاوم و کنترل ناقلین توصیه می‌شود.
نماتد مرکبات <i>Tylenchulus semipenetrans</i>	دی کلروپروپین + متیل‌ایزوتیوسیانات	SL 100%		قبل از کشت در دمای ۲۵-۲۰ درجه	این سم دارای خاصیت گیاه‌سوزی شدید است. رعایت نکات بهداشتی در تولید نهال و جلوگیری از انتقال نهال‌های آلوده در باغانی که سابقه کشت مرکبات دارد، توصیه می‌شود. ضدعفونی خاک با سموم تدهی تحت نظر کارشناس توصیه می‌شود. انجام بررسی در مورد سموم مناسب توصیه می‌شود.
علف‌های هرز سلمک <i>Chenopodium album</i> پیچک صحرایی <i>Convolvulus arvensis</i> مرغ <i>Cynodon dactylon</i> اویارسلام <i>Cyperus rotundus</i> پاسپالوم <i>Paspalum distichum</i> حلفه <i>Imperata cylindrica</i> چگن <i>Carex sylvatica</i>	پاراکوآت گلیفوزیت گلو فوسینت آمونیوم	SL 20% SL 41% SL 20%	۳ لیتر ۴-۱۲ لیتر ۵-۱۰ لیتر	مراحل اولیه رویش علف‌های هرز (۱۰-۵ سانتی‌متری) بعد از رویش علف‌های هرز در حد اکثر رشد، هنگام اوایل گل‌دهی مراحل اولیه رویش علف‌های هرز (۱۰-۵ سانتی‌متری)	مراحل اولیه رویش علف‌های هرز جذب می‌شود، در باغات جوان که تنه نهال سبز است به این مسئله کاملاً توجه شود. گلیفوزیت ۱۲-۶ لیتر در هکتار برای علف‌های هرز دائمی و ۴-۲ لیتر در هکتار برای علف‌های هرز یک‌ساله کاربرد دارد. مصرف فری گیت ۵٪ و سولفات آمونیوم ۲٪ باعث کاهش دز گلیفوزیت می‌گردد (۶-۵ لیتر در هکتار). میزان مصرف آب در هکتار برای پاراکوات و گلو فوسینت آمونیوم ۵۰۰ لیتر و برای گلیفوزیت ۲۰۰ لیتر در نظر گرفته شد.

نام محصول: پسته					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه اریوفید پسته <i>Aceria (=Eriophyes) pistaciae</i> <i>Aceria (=Eriophyes) stefanii</i>	سولفور بروموپروپیلات*	WP 80-90% EC 25%	۳ - ۲ در هزار ۲ - ۱/۵ در هزار	بلافاصله بعد از باز شدن گلبرگ‌ها و تشکیل میوه	هرس سرشاخه‌های بدشکل و معدوم کردن آن‌ها توصیه می‌شود.
کنه معمولی پسته <i>Tenuipalpus granati</i>	پروپارزیت بروموپروپیلات*	EC 57% EC 25%	۱ در هزار ۲ - ۱/۵ در هزار	بر اساس موازین پیش‌آگاهی	
پسیل پسته (شیره خشک) <i>Agonoscena pistaciae</i>	ایمیداکلوپرید فلوفنوکسورون هگزافلومورون فوزالن + تفلوبنزورون فوزالن استامی پرید تیامتوکسام تیامتوکسام اسپیرودیکلوفن تیاکلوپرید فن‌پیروکسی میت اسپیروتراامات آزادپراختین کائولن دی اتانول آمیدروغن نارگیل	SC 35% DC 5% EC 10% EC 21.75% EC 35% SP 20% WG 25% SC 24% SC 24% OD 24% EC 5% SC 10% EC 0.15% WP WSC 65%	۰/۴ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۷ - ۰/۵ در هزار ۲/۵ در هزار ۲/۵ در هزار ۰/۲۵ - ۰/۲ در هزار ۰/۳ در هزار ۰/۴ در هزار ۰/۳ - ۰/۴ در هزار ۰/۳ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۲/۵ در هزار ۵۰ در هزار ۲ در هزار	بر اساس موازین پیش‌آگاهی در قالب مدیریت تلفیقی آفات در قالب مدیریت تلفیقی آفات در قالب مدیریت تلفیقی آفات	استفاده از کارت‌های زرد چسبنده در قالب مدیریت تلفیقی آفات برای تخمین آفت و کاهش جمعیت حشرات کامل زمستان‌گذران موثر می‌باشد. مبارزه بیولوژیک با استفاده از کربوزکارت طبق دستورالعمل و در قالب مدیریت تلفیقی آفات انجام شود. شخم زمستانه بین ردیف‌ها و زیر خاک کردن بقایای گیاهی، حذف علف‌های هرز میزبان شته‌ها، عدم سمپاشی در باغ‌هایی که دشمنان طبیعی فعال هستند نیز توصیه می‌شود. دفعات سمپاشی با نظر کارشناس منطقه صورت گیرد زیرا بستگی به میزان آلودگی دارد. از زمان رسیدن پسته سمپاشی انجام نشود. حتی‌المقدور از اواسط مرداد به بعد سمپاشی انجام نگیرد. آزمایش تحقیقی اجرایی برای تاثیر و میزان دز مصرفی پیشنهاد می‌شود. فوزالن + تفلوبنزورون تعلیق شده است.
زنجره پسته (شیره تر) <i>Sulamicerus stali</i> (<i>Idiocerus stali</i>)	فوزالن* فوزالن + تفلوبنزورون* دیازینون*	EC 35% EC 21.75% EC 60%	۲ - ۱/۵ در هزار ۲/۵ در هزار ۱/۵ در هزار	بعد از ظهور پوره‌ها	استفاده از کارت‌های زرد چسبنده در قالب مدیریت تلفیقی آفات برای تخمین آفت و کاهش جمعیت آن موثر می‌باشد. با توجه به وجود سایر آفات که مبارزه با آن‌ها هم‌زمان است، با نظر کارشناس سمپاشی انجام گیرد. بررسی تحقیقات روی زنجره سبز پسته <i>Emposca</i> پیشنهاد می‌شود. بررسی و آزمایش سموم جدید و موثر پیشنهاد می‌گردد. فوزالن + تفلوبنزورون تعلیق شده است.

نام محصول: پسته					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سن های ناقل نماتوسپورا <i>Brachynema spp.</i> <i>Acrosternum spp.</i> سن قرمز <i>Lygaeus panderus</i> سن درختی <i>Apodiphus amygdali</i>	فنیترونیون تیامتوکسام + لامیداسای هالوترین	EC 50% SC 24.7%	۱/۵ در هزار ۰/۳ در هزار	با ریزش سن روی درختان با نظر کارشناس و بر اساس موازین پیش آگاهی	حمایت از دشمنان طبیعی. عدم حذف علف های هرز در زمان حمله سن ها و حذف علف های هرز میزبان سن های زیان آور پسته مانند اسفند، گونه های شور، علف خرس، شورکاکالی و گل قاصد در باغ در اوایل و اواخر فصل رویشی توصیه می شود. آزمایش سموم جدید و کم خطر پیشنهاد می گردد.
پروانه چوبخوار <i>Kermania pistaciella</i>	تیویدیکارب فرمون جنسی چوبخوار پسته + پرمترین لوفنورون + فنوکسی کارب لوفنورون هگزافلومورون	DF 80% 2% pheromone +6% permethrin (At&k) EC 10.5% EC 5% EC 10%	۱/۵ در هزار ۷ - ۵ قطره ۵۰ میلی گرمی روی شاخه درختان ۱/۵ در هزار ۱/۵ در هزار ۱ در هزار به همراه ۰/۵ درصد روغن	بعد از ریزش دوسوم گلبرگ ها و پیدایش پسته ها به اندازه ارزن یا بر اساس تعیین درجه حرارت موثر برای پیک پرواز زمان استفاده از فرمون جنسی چوبخوار پسته: بعد از ظهور حشرات کامل در باغات پسته	استفاده از تله های فرمونی برای تخمین جمعیت آفت، تعیین زمان مبارزه و کاهش جمعیت آفت توصیه می شود. حمایت از دشمنان طبیعی شامل عدم سمپاشی در جمعیت کم آفت و عدم سمپاشی روی شیره ها در جمعیت متوسط آفت پیشنهاد می گردد. فرمون جنسی چوبخوار پسته + پرمترین به صورت ۷ - ۵ قطره ۵۰ میلی گرمی به صورت یکبار در سال بر روی شاخه های درختان استفاده شود. در مورد روش های مبارزه غیر شیمیایی از جمله استفاده از فرمون ها انجام تحقیقات پیشنهاد می گردد.
پروانه میوه خوار <i>Recurvaria pistaciicola</i>	اکسی دیمتون متیل	EC 25%	۱/۵ در هزار	بعد از تشکیل میوه های ریز پسته	استفاده از نوار مقوایی دور تنه درخت در شهریورماه در کاهش جمعیت آفت موثر است. بررسی و آزمایش سموم جدید و کم خطر پیشنهاد می شود.
پروانه پوستخوار پسته (کراش) <i>Arimania komarofii</i>	فوزالین* فوزالین + تفلوبنزورون* دیازینون*	EC 35% EC 21.75% EC 60%	۲ در هزار ۲/۵ در هزار ۱/۵ در هزار	مبارزه با نسل اول : یک هفته بعد از تشکیل میوه های پسته برای نسل های بعدی در صورت نیاز بر اساس تراکم آفت و با نظر کارشناس	شخم و بیخ آب زمستانه توصیه می شود. فوزالین + تفلوبنزورون تعلیق شده است.

نام محصول: پسته					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پروانه‌های برگ‌خوار <i>Ocneria terebynthina</i>	فوزالن* فوزالن + تفلوینزورون* دیازینون*	EC 35% EC 21.75% EC 60%	۲ در هزار ۲/۵ در هزار ۱/۵ در هزار		شخم و یخ‌آب زمستانه توصیه می‌شود. فوزالن + تفلوینزورون تعلیق شده است.
سوسک سرشاخه‌خوار <i>Hylesinus vestitus</i>	فنیتروتیون	EC 50%	۱/۵ در هزار	اواخر فروردین تا اوایل اردیبهشت با نظر کارشناس	هرس شاخه‌های شعیف شده و خشک، تله‌گذاری آنها و سپس معدوم کردن آنها توصیه می‌شود. فنیتروتیون ۲/۵ تا ۲ در هزار + نفت سفید ۱۰ تا ۱۲ در هزار همراه با صابون مایع به مقدار ۳/۵ در هزار نیمه اول اردیبهشت با نظر کارشناس استفاده گردد. بررسی و آزمایش سموم جدید و کم‌خطر پیشنهاد می‌شود.
کاپنودیس <i>Capnodis cariosa</i>					تقویت درختان با تغذیه مناسب و آبیاری کافی و به موقع توصیه می‌شود.
سرخرطومی پسته <i>Polydrosus davatchii</i>	دیازینون*	EC 60%	۱/۵ در هزار		شخم زمستانه باغ انجام شود.
زنبور طلایی مغزخوار <i>Megastigmus pistaciae</i> زنبور مغزخوار <i>Eurytoma plotnikovi</i>					بهترین راه مبارزه برداشت کامل محصول، جمع‌آوری و از بین بردن میوه‌های آلوده روی درختان و روی زمین در فصل زمستان است، چون این آفت به صورت لارو داخل میوه زمستان‌گذرانی می‌کند.
شپشک سرشاخه پسته <i>Pistaciapis pistaciae</i> (<i>Lepidosaphes pistaciae</i>) شپشک تنه‌ای پسته <i>Melanaspis inopinatus</i>	اتیون* دیازینون	EC 47% EC 60%	۲ - ۱/۵ در هزار + ۰/۵ درصد روغن ۱/۵ در هزار + ۰/۵ درصد روغن	اوایل اردیبهشت با مشاهده ۵۰٪ پوره‌های سن یک	نویت دوم مبارزه با نظر کارشناس و برحسب نیاز با ۱ - ۰/۵٪ روغن به فاصله ۱۵-۱۰ روز از سمپاشی اول انجام شود. استفاده از کود پتاس و تقویت درخت در کاهش جمعیت آفت موثر است.

نام محصول: پسته					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بیماری لکه‌برگی آلترناریایی <i>Alternaria alternata</i> <i>Alternaria tenuissima</i> <i>Alternaria spp.</i>	کاپتان*	WP 50%	۳ در هزار		هرس شاخه‌های مجاور سطح زمین، حذف علف‌های هرز با توجه به شرایط باغ، مدیریت آبیاری و عدم تاخیر در برداشت توصیه می‌شود. آزمایش مقایسه اثر قارچ‌کش‌های مختلف برای کنترل بیماری ضروری است.
پوسیدگی فیتوفتورایی ریشه و طوقه (گموز پسته) <i>Phytophthora spp.</i>	مخلوط بردو* اکسی‌کلورمس* فوزتیل آلومینیوم	WP 35% WG 80%	۴ درصد محلول ۱ درصد ۲/۵ در هزار	در زمان مشاهده آلودگی	مدیریت دقیق آبیاری و کاهش مدت زمان اشباع شدن خاک، کنار زدن خاک اطراف طوقه درخت تا روی ریشه‌های اصلی (ایجاد آغلو در کنار تنه درختان)، استفاده از پایه‌های متحمل، تراشیدن بافت‌های آلوده ناحیه طوقه در درختان آلوده شده با آلودگی کمتر از ۵۰٪ و معدوم کردن نواحی آلوده و ضدعفونی محل با قارچ‌کش‌های مناسب، حذف و ریشه‌کشی درختان بیمار خشک شده و ضدعفونی محل درخت با قارچ‌کش‌های مناسب توصیه می‌شود. آزمایش مقایسه اثر قارچ‌کش‌های مختلف برای کنترل بیماری ضروری است.
عارضه سرخشکیدگی درختان پسته <i>Paecilomyces variotii</i> <i>Cytospora spp.</i> <i>Natrassia magiferae</i>					هرس شاخه‌های آلوده، آبیاری مناسب و به موقع درختان، اصلاح وضعیت خاک، تقویت درختان با تغذیه مناسب و کنترل به موقع آفات مانند شپشک و سوسک‌های پوستخوار توصیه می‌شود.
نماتد مولد غده ریشه (ریشه گرهی) <i>Meloidogyne spp.</i>	کادوزفوس فنامیفوس	G 10% G 10%	۱۵ - ۱۰ گرم در هر مترمربع سایه‌انداز درختان اوایل اسفندماه	نوبت اول: پس از برداشت میوه نوبت دوم: در اواخر بهمن‌ماه و اوایل اسفندماه	تهیه نهال گواهی شده از نهالستان‌های سالم، استفاده از پایه‌های متحمل، جلوگیری از انتقال خاک و ادوات کشاورزی از قسمت‌های آلوده به سالم، بهبود وضعیت خاک‌های سبک و شنی با مشاوره مراجع ذیصلاح، بهبود تغذیه گیاه به خصوص از نظر پتاسیم با نظر کارشناس، خودداری از کاشت گیاهانی مانند گوجه‌فرنگی، بادمجان، فلفل و کدوئیان در مجاورت نهالستان و داخل باغ‌های پسته و کنترل علف‌های هرز مانند تاج‌ریزی که به شدت به این نماتدها آلوده می‌شوند توصیه می‌شود. انجام تحقیقات به منظور دستیابی به روش‌های دقیق و عملی مبارزه ضروری به نظر می‌رسد.

نام محصول: پسته

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p>علف‌های هرز مرغ <i>Cynodon dactylon</i></p>	پاراکوات*	SL20%	۳ لیتر	مراحل اولیه رویش علف‌های هرز (۱۰ - ۵ سانتی متری)	گلیفوزیت و پاراکوات توسط بافت‌های سبز جذب می‌شود در باغات جوان که تنه نهال سبز است به این مسئله کاملاً توجه شود. میزان مصرف گلیفوزیت ۱۲-۶ لیتر در هکتار برای علف‌های هرز دائمی و ۴-۲ لیتر در هکتار برای
<p>ارزن وحشی <i>Setaria viridis</i></p>	گلیفوزیت	SL41%	۱۲ - ۴ لیتر	بعد از رویش علف‌های هرز در حداکثر رشد، هنگام اوایل گل‌دهی	علف‌های هرز یک‌ساله می‌باشد. مصرف نری گیت (۵٪) و سولفات آمونیم (۲٪) باعث کاهش دز گلیفوزیت می‌گردد (۶ - ۵ لیتر در هکتار). گلو فوسینت آمونیم مقدار مصرف آن ۱۰ - ۵ لیتر در هکتار بسته به نوع علف هرز و مرحله رویشی آن می‌باشد و از مصرف آن در درختان کمتر از یک سال خودداری شود.
<p>سلمک <i>Chenopodium album</i></p>	گلو فوسینت آمونیم	SL20%	۱۰ - ۵ لیتر	مانند پاراکوات	برای کنترل علف خرس ۲ بار سمپاشی توسط گلیفوزیت هر بار در مرحله ۱۰ سانتی متری آنرا در طول فصل مهار می‌کند. میزان مصرف آب برای پاراکوات و گلو فوسینت آمونیم ۵۰۰ لیتر و برای گلیفوزیت ۲۰۰ لیتر در نظر گرفته شد.
<p>خارشتر <i>Alhagi persarum</i></p>					
<p>شیرین بیان <i>Glycyrrhiza glabra</i></p>					
<p>پیچک صحرائی <i>Convolvulus arvensis</i></p>					
<p>علف خرس یا کاتوس <i>Cynanchum acutum</i></p>					
<p>اسفند <i>Peganum harmala</i></p>					
<p>گونه‌های شور <i>Salsola spp.</i></p>					
<p>شور کاکلی <i>Suaeda altissima</i></p>					
<p>گل قاصد <i>Taraxacum officinale</i></p>					

نام محصول: نخیلات					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
زنجبرک خرما <i>Ommatissus lybicus</i>	دیازینون	EC 60%	۲ - ۱/۵ در هزار	بر اساس موازین پیش آگاهی	هرس برگ‌های پایین بعد از تخم‌گذاری زنجبرک در تیرماه، استفاده از نوار یا تله زردرنگ چسبیده به منظور جلب حشرات کامل و حذف پاجوش‌های اضافی با رعایت فاصله کاشت درختان توصیه می‌شود.
	کلرپیرفوس متیل	EC40%	۲ در هزار		
	مالاتیون	EC 57%	۳ - ۲/۵ در هزار		
کرم میوه‌خوار خرما <i>Batrachedra amydraula</i>	مالاتیون	EC 57%	۳-۲/۵ در هزار	بر اساس موازین پیش آگاهی	پیریمیفوس متیل تعلیق شده است.
	دیازینون	EC 60%	۲ - ۱/۵ در هزار		
	پیریمیفوس متیل	EC 50%	۲ در هزار		
شپشک سفید خرما <i>Parlatoria blanchardi</i>	دیازینون	EC 60%	۱ - ۱/۵ در هزار	اردیبهشت‌ماه، آبان و آذرماه	با توجه به وجود حشرات مفید معمولاً سمپاشی توصیه نمی‌شود. در بهار با روغن به میزان ۱٪ و در زمستان با روغن به میزان ۳-۲٪ روی درختان جوان و کوتاه سمپاشی زمینی توصیه می‌شود. هرس نیز در کنترل آفت موثر می‌باشد.
	مالاتیون	EC 57%	۳ - ۲/۵ در هزار		
شپشک شفاف خرما <i>Fiorinia fioriniae</i>	دیازینون	EC 60%	۱ - ۱/۵ در هزار	آبان و آذرماه	مبارزه مانند شپشک سفید خرما می‌باشد.
	مالاتیون	EC 57%	۳ - ۲/۵ در هزار	آبان و آذرماه	
سوسک شاخدار (خرما) <i>Oryctes spp.</i>	کارباپیل*	WP 85%	۳ کیلوگرم	اسفند تا پایان مهرماه	کاربرد طعمه مسموم به مقدار مورد نیاز در هکتار توصیه می‌شود. رعایت بهداشت نخلستان، هرس به موقع، عدم آبیاری بی‌رویه و مبارزه مکانیکی در کاهش خسارت موثر است.

نام محصول: نخيلات					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسيون	مصرف در هكتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه گردآلود خرما <i>Oligonychus afrasiaticus</i>	ترادیفون	EC 7.52%	۲/۵ در هزار	اواسط خرداد تا اوایل مردادماه	سمپاشی با نظر کارشناس صورت گیرد. آبپاشی در روز در کاهش خسارت موثر می باشد. پیریمیفوس متیل تعلیق شده است.
	پیریمیفوس متیل	EC 50%	۲-۳ در هزار	“ “ “	
سوسک چوبه‌خوار خرما <i>Pseudophilus testaceus</i>					اصول به‌زراعی مانند تقویت درخت (کود و آبیاری منظم) و دادن ماسه پای درخت توصیه می‌شود.
موریانه <i>Microcerotermes diversus</i>	کلرپیریفوس + کلرپیریفوس متیل	EC 50%	۱ در صد	پاییز و زمستان	محلول‌پاشی تنه و بودرپاشی ۱۰-۵٪ خاک پای درخت، انهدام علف‌های هرز و علف‌های خشک، تقویت درخت، آبیاری منظم، شخم سالانه پای درخت توصیه می‌شود.
	فیپروتیل	EC 2.5%	۱۰ در هزار		
سوسک سرخرطومی حنایی خرما <i>Rhynchophorus ferrugineus</i>	فسفید آلومینیوم*	Tb56%	۰/۵ تا ۱ عدد فرص ۳ گرمی برای هر دالان لاروی	به محض مشاهده خسارت آفت	۱- جلوگیری از هرس و زخمی کردن درختان خرما در ماه‌های گرم سال ۲- رعایت فاصله مناسب کاشت ۳- عدم کشت محصولات با نیاز آبی بالا در زیر درختان خرما ۴- تله فرمونی برای شکار انبوه آفت بر اساس دستورالعمل ۵- اعمال مقررات قرنطینه‌ای
موش ورامین <i>Nesokia indica</i>	مراجعه به صفحه ۳				
بیماری پوسیدگی گل‌آذین یا خامخ خرما <i>Mauginiella scattae</i>	اکسی کلورمس	WP 35%	۲ در هزار	اوایل بهار قبل از باز شدن گل‌آذین	جمع‌آوری بقایای گل‌آذین و غلاف آلوده از روی نخل‌ها، هرس برگ و تکریب درختان پس از برداشت میوه در اواخر تابستان و اوایل پاییز، سوزاندن بقایا، تقویت نخل‌ها با آبیاری منظم و کوددهی بر اساس میزان توصیه شده انجام شود.

نام محصول: نخيلات					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسيون	مصرف در هكتار	زمان مبارزه	ملاحظات
خشكيدگي خوشه‌هاي خرما					تعدیل اثرات محیطی بر روی نخل‌ها، کاهش شدت عارضه با پوشاندن خوشه‌ها با پوشش‌های حصیری، کفنی، گونی و پارچه توری، مدیریت آبیاری، میانه‌کاری، تنگ کردن خوشه، تقویت درختان با کودهای آلی و شیمیایی توصیه می‌شود. تحقیقات بیشتر به منظور تعیین عامل عارضه پیشنهاد می‌شود.
بیماری پوسیدگی ریشه خرما Fusarium spp.					تقویت درختان به ویژه کاهش مصرف ازت و افزایش مصرف پتاسیم، شخم مرتب باغ و ایجاد زهکش در خاک‌های سنگین، مدیریت آبیاری، عدم احداث نخلستان در زمین‌های تحت کشت محصولات سبزی و جالیز یا آیش به مدت چند سال توصیه می‌شود.
<u>علف‌های هرز</u> مرغ <i>Cynodon dactylon</i> خارشتر <i>Alhagi persarum</i> شیرین بیان <i>Glycyrrhiza glabra</i> گونه‌های بروموس Bromus spp. قیاق Sorghum halepens	پاراکوات* گلیفوزیت گلو فوسینت آمونیوم	SL20% SL41% SL20%	۳ لیتر ۴ - ۱۲ لیتر ۵ - ۱۰ لیتر	مراحل اولیه رویش (حداکثر ۱۰ - ۵ سانتی متری) بعد از رویش علف‌های هرز در حداکثر رشد، هنگام اوایل گل‌دهی مراحل اولیه رویش (حداکثر ۱۰ - ۵ سانتی متری)	گلیفوزیت و پاراکوات توسط بافت‌های سبز جذب می‌شود در باغات جوان که تنه نهال سبز است به این مسئله کاملاً توجه شود. میزان مصرف گلیفوزیت ۱۲ - ۶ لیتر در هکتار برای علف‌های هرز دائمی و ۴ - ۲ لیتر در هکتار برای علف‌های هرز یک ساله، مصرف فری گیت (۴ لیتر در هکتار) و سولفات آمونیم به میزان ۲٪ باعث کاهش دز گلیفوزیت می‌گردد (۵ لیتر در هکتار). گلو فوسینت آمونیوم مقدار مصرف آن ۱۰ - ۵ لیتر در هکتار بسته به نوع علف هرز و مرحله رویشی آن می‌باشد و از مصرف آن در درختان کمتر از یک سال خودداری شود. میزان مصرف آب برای پاراکوات و گلو فوسینت آمونیوم ۵۰۰ لیتر و برای گلیفوزیت ۲۰۰ لیتر در هکتار در نظر گرفته شد. برای کنترل علف‌های هرز باریک‌برگ استفاده از باریک‌برگ‌کش‌های ثبت شده قابل توصیه است. میانه‌کاری در نخلستان‌ها مانند یونجه، جو و سایر محصولات در کنترل علف‌های هرز موثر می‌باشد.

نام محصول: انار					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p>کرم گلوگاه انار <i>Ectomyelois (=Spectrobates) ceratoniae</i></p> <p>کرم به <i>Euzophera bigella</i></p>	کانولن	WP	۵۰ در هزار		<p>مدیریت تلفیقی (IPM) شامل:</p> <p>۱- مبارزه مکانیکی (جمع‌آوری و انهدام انارهای آلوده در تمام طول فصل رشد و پس از برداشت و در انبار)</p> <p>۲- پرچم زدایی میوه‌های انار ۶- ۵ هفته بعد از ظهور اولین گل</p> <p>۳- مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبور تریکوگراما (سوش محلی) با توجه به دستورالعمل</p> <p>۴- استفاده از فرمون طبیعی جهت ردیابی</p> <p>۵- مدیریت علف‌های هرز چندساله و آبیاری منظم</p> <p>۶- استفاده از کانولن جهت مبارزه با کرم گلوگاه و کاهش خسارت آفتاب‌سوختگی در قالب مدیریت تلفیقی، توام با روش پرچم زدایی، به فاصله هر ماه یکبار و طی چهار نوبت (از نیمه خرداد تا نیمه شهریور) توصیه می‌شود.</p>
شته انار <i>Aphis punicae</i>					باقی گذاشتن پاجوش‌ها تا اواخر بهار به عنوان تله و حذف آن‌ها در آخر بهار توصیه می‌شود. به لحاظ نقش ارزنده پرادتورها در کنترل شته، سمپاشی توصیه نمی‌شود.
کرم طوقه انار <i>Hesperophanes sericeus</i>					رعایت اصول باغبانی، آبیاری به میزان کافی و تامین مواد غذایی مورد نیاز گیاه توصیه می‌شود.
کنه انار <i>Tenuipalpus punicae</i>					به لحاظ نقش ارزنده پرادتورها در کنترل کنه، سمپاشی توصیه نمی‌شود. آبیاری به موقع جهت جلوگیری از هر گونه تنش آبی و عدم کشت مخلوط انار با سایر درختان میزبان رعایت گردد.
آفتاب‌سوختگی انار	کانولن	WP	۵۰ در هزار		انجام هرس اصولی و صحیح، رعایت فاصله و جهت مناسب ردیف‌های کاشت، آبیاری و کوددهی متعادل و پرمیز از کاشت مخلوط درختان توصیه می‌شود. انجام تحقیقات در این مورد پیشنهاد می‌گردد.
نماند مولد غده ریشه انار <i>Meloidogyne spp.</i>					رعایت نکات بهداشتی در تولید نهال و جلوگیری از انتقال نهال‌های آلوده توصیه می‌شود. انجام آزمایشات لازم پیشنهاد می‌شود.

نام محصول: توت					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شپشک سفید توت <i>Pseudaulacaspis pentagona</i>	دiazinon * + روغن ۸۰٪ در ۲۰ لیتر آب	EC 60% O 80%	۱ در هزار ۱ درصد	هنگام خروج پوره‌ها	مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنیور پروسپانلا، هرس درختان آلوده و تنه برکردن درختان از قسمت‌های پایین انشعاب توصیه می‌شود. (مراجعه به آفات زیتون)
خشکیدگی سرشاخه توت <i>Sclerotinia sclerotiorum</i>	ایپرودیون+ کاربندازیم	WP 52.5%	۱ در هزار	هفته اول اردیبهشت	مبارزه شیمیایی به محض ظهور اندام جنسی قارچ به فواصل ۱۰-۷ روز از هم (۲ نوبت در صورت ضرورت)، هرس سرشاخه‌های خشکیده قبل از افتادن اسکلروت‌های قارچ روی خاک (اواخر خرداد) توصیه می‌شود.
نام محصول: زیتون					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سپردار بنفش <i>Parlatoria oleae</i>	دiazinon*+ روغن امولسیون‌شونده	EC 60% O 80%	۲-۱/۵ در هزار ۲-۱ درصد	هنگام خروج پوره‌ها و تکرار سمپاشی هر ۱۵ روز یکبار	به علت داشتن دشمنان طبیعی موثر در زیتون‌کاری‌ها سمپاشی توصیه نمی‌شود ولی در صورت نیاز روغن پاشی زمستانه و تابستانه (۱ درصد) انجام گیرد.
شپشک سیاه زیتون <i>Saissetia oleae</i>	روغن امولسیون‌شونده دiazinon* + روغن امولسیون‌شونده	O 80% EC 60% O 80%	۳-۲ درصد ۱ در هزار ۲-۱ درصد	هنگام خروج پوره‌ها و قبل از تشکیل پوسته حفاظتی در صورت نیاز طبق نظر کارشناس هر ۲۰-۱۵ روز سمپاشی تکرار شود.	انجام هرس پاییزه، رعایت بهداشت باغات، کاهش مصرف کودهای نیتروژنه، انجام آبیاری در حد نیاز گیاه، انجام عملیات روغن‌پاشی در اواخر پاییز و در زمستان به میزان ۲٪ علیه پوره‌های زمستان‌گذران در زمان عدم فعالیت دشمنان طبیعی توصیه می‌شود. برای حفظ دشمنان طبیعی حتی‌الامکان از سمپاشی خودداری شود. ضدعفونی قلمه‌ها به صورت غوطه‌وری آن‌ها در محلول ۱/۵ - ۱ در هزار سموم فسفره آلی مانند مالاتیون یا دیازینون همراه یک درصد روغن (طبق دستورالعمل) انجام شود.

نام محصول: زیتون					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پسیل زیتون <i>Euphyllura olivina</i>	مالاتیون دیازینون* روغن پاشی زمستانه	EC 57% EC 60% O 80%	۲ در هزار ۱ در هزار ۲ - ۱ درصد	نوبت اول در آخر زمستان و قبل از شروع تخم‌ریزی و دیگری در موقع ظهور حداکثر پوره‌ها و قبل از ترشح مواد مومی	انجام هرس بهاره و پاییزه، حذف پاجوش‌ها و ترک‌ها در تابستان و پاییز _ زمستان، عدم کاربرد کودهای نیتروژنه، انجام آبیاری در حد نیاز گیاه، تقویت درختان از طریق عملیات زراعی مثل شخم و کوددهی، کاربرد روغن در نیمه دوم و سوم بهمن‌ماه به میزان ۲ درصد و در صورت از دست دادن این زمان در نیمه دوم اسفندماه به میزان ۱ درصد توصیه می‌شود. سمپاش مناسب جهت پاکسازی موم‌ها به کاربرده شود. حفظ دشمنان طبیعی مورد تاکید است.
شپشک سفید توت <i>Pseudaulacaspis pentagona</i>	دیازینون * + روغن ۸۰٪ / در ۲۰ لیتر آب	EC 60% O 80%	۱ در هزار ۱ درصد	هنگام خروج پوره‌ها	مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبور پروسپائلا (۱۰ - ۵ شاخه ۵۰ سانتی متری) طبق دستورالعمل، هرس درختان آلوده و تنه‌برکردن درختان از قسمت‌های پایین انشعاب توصیه می‌شود.
مگس زیتون <i>Bactrocera oleae</i>	طعمه پاشی شامل: مالاتیون*+ پروتئین هیدرولیزات دیمتوات *+ پروتئین هیدرولیزات دلتامترین*+ پروتئین هیدرولیزات	EC57% EC40% EC2.5% EC40%	۲ در هزار ۵ - ۲ درصد (پسته به غلظت) ۱ در هزار ۵ - ۲ درصد (پسته به غلظت) ۱ در هزار ۵ - ۲ درصد (پسته به غلظت)	بر اساس تعداد حشرات بالغ به‌دام افتاده در تله‌های زرد چسبنده + فرمون طبق دستورالعمل	روش‌های دیگر مدیریت شامل شخم زمستانه (در صورت امکان) زیر درختان برای نابودی شفیره‌ها، برداشت زودهنگام میوه برای فرار از اوج آلودگی، جمع‌آوری و انهدام میوه‌های آلوده، استفاده از تله‌های مکفیل همراه پروتئین هیدرولیزات و مالاتیون برای جلب حشرات بالغ و تله‌های زرد چسبنده + فرمون (۱۵ - ۱۰ تله در هکتار) و یا کارت زرد طبق دستورالعمل می‌باشد.
شب پره جوانه‌خوار زیتون <i>Palpita unionalis</i>	دیمتوات*	EC40%	۱ در هزار	در بهار زمانی که پنج درصد از برگ‌های درخت توسط لاروها خورده شده باشند.	حذف پاجوش‌ها، حذف سرشاخه‌ها و برگ‌های آلوده، جلوگیری از انتقال نهال‌های آلوده به سایر مناطق، غوطه‌وری نهال‌ها در محلول ۱/۵ - ۱ در هزار سموم فسفره آلی مانند مالاتیون یا دیازینون همراه یک درصد روغن به مدت پنج دقیقه توصیه می‌شود.

نام محصول: زیتون					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شب پره‌های چوبخوار زیتون <i>Euzophera pinguis</i> <i>Euzopherodes vapidella</i>	مالاتیون*+ روغن‌های معدنی	EC57%	۱/۵ لیتر سم + ۲ لیتر روغن + ۱۰۰۰ لیتر آب (به تنه و شاخه‌های آلوده مالیده شود).	پس از تفریح تخم و قبل از نفوذ لارو سن اول به درون پوست درخت	هرس و سوزاندن شاخه‌های شدیداً آلوده درختان، جلوگیری از زخمی شدن درختان، استفاده از چسب‌های هرس و یا سموم مسی روی زخم‌های هرس و آسیب‌های ناشی از جوندگان، عملیات زراعی برای جلوگیری از تخم‌گذاری آفت و نفوذ لاروهای جوان به درون پوست، تقویت درختان و پاشیدن محلول آهکی (۴۰ - ۳۰ کیلوگرم آهک + ۱۰۰ لیتر آب + یک کیلو نمک طعام) روی تنه‌های درختان توصیه می‌شود.
کرم خراط یا پروانه فری <i>Zeuzera pyrina</i>	سموم شیمیایی خاصی برای کنترل این آفت وجود ندارد.				به ندرت خسارت می‌زند، در صورت مشاهده خسارت مطابق درختان میوه سردسیری اقدام گردد (مراجعه به صفحه ۲۲).
کنه‌های گالزا <i>Aceria oleae</i> <i>Oxycenus niloticus</i>					استفاده از نهال‌های سالم برای احداث باغ و ضدعفونی نهال طبق دستورالعمل انجام شود.
موش شکول <i>Glis glis caspicus</i>	فسفردوزنگ آنتی‌کواگولانت‌ها		۱۵۰ - ۱۰۰ گرم در هکتار طعمه ۲٪ طبق نظر کارشناس	در طول سال بر اساس تراکم	شکار و جمع‌آوری در فصل خواب (مبارزه مکانیکی) توصیه می‌شود. انجام تحقیقات در این زمینه پیشنهاد می‌شود.
موش کور <i>Ellobius fuscocapillus</i>	فسفردوزنگ آنتی‌کواگولانت‌ها		۱۵۰ - ۱۰۰ گرم در هکتار طعمه ۲٪ طبق نظر کارشناس	در طول سال بر اساس تراکم	جهت مبارزه می‌توان مانند موش کلاهو از سموم تصعیدی نیز استفاده نمود. این موش در زعفران‌کاری‌ها نیز ایجاد خسارت می‌کند.

نام محصول: زیتون					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بیماری ورتیسیلیوم زیتون <i>Verticillium dahliae</i>					سایر روش‌های مدیریت شامل ضدعفونی خاک قبل از کشت (آفتاب‌دهی و گازدهی)، استفاده از ارقام مقاوم (<i>Arbequina</i>)، اقدامات زراعی مانند تنظیم کوددهی (استفاده از کودهای پتاسه) و آبیاری منظم، جلوگیری از قلیایی شدن خاک و کشت نهال‌های عاری از بیماری، عدم کشت گیاهان حساس به بیماری از جمله گیاهان خانواده‌های <i>Solanaceae</i> و <i>Cucurbitaceae</i> در کنار درختان زیتون و حذف علف‌های هرز میزبان بیماری، همچنین حذف بقایا و از جمله ریشه‌های قدیمی درختان، جلوگیری از انتقال بقایا و خاک آلوده بین باغات و مزارع توسط آب آبیاری و ماشین‌آلات کشاورزی، جلوگیری از زخمی شدن گیاه هنگام شخم اطراف درختان و در این صورت تیمار محل زخم با استفاده از ترکیبات مسی و یا چسب باغبانی، عدم کشت زیتون در خاک‌های دارای سابقه آلودگی و کنترل نماتدهای گیاهی به خصوص نماتدهای ایجاد کننده زخم ریشه می‌باشد.
بیماری لکه طاووسی زیتون <i>Spilocaea oleaginea</i>	اکسی‌کلرومسی* مخلوط بردو*		۳ در هزار ۱ در صد	سمپاشی قبل از شروع بارندگی‌ها	سایر روش‌های مدیریتی شامل خودداری از کشت نهال در خاک‌های پوک و مرطوب و حفظ فاصله بین درختان، هرس درختان برای ایجاد تهویه مطلوب، تهیه قلمه از درختان سالم، استفاده از مواد واسطه‌ای کشت سالم و ضدعفونی شده برای ریشه‌دار نمودن آن‌ها، عدم استفاده از کودهای ازته که باعث برگ را نازک و لطیف‌تر نموده و در برابر بیماری مقاومت کمتری نشان می‌دهند، در صورت امکان جمع‌آوری و سوزاندن برگ‌ها در مناطق آلوده، استفاده مطلوب و متوازن از کودهای شیمیایی و افزایش مقاومت درخت، کشت ارقام مقاوم و جلوگیری از ایجاد کمبود پتاسیم می‌باشد.
بیماری‌های پوسیدگی ریشه زیتون <i>Nectria haematococca (Fusarium solani)</i> <i>Fusarium oxysporum</i> <i>Thanatephorus cucumeris (Rhizoctonia solani)</i> <i>(Corticium solani)</i> <i>Macrophomina phaseolina</i> <i>Phytophthora spp.</i> <i>Corticium rolfsii</i> <i>(Sclerotium rolfsii)</i>					سایر روش‌ها شامل خودداری از کشت گیاهان حساس به بیماری‌های خاکزی (از جمله گیاهان خانواده‌های <i>Solanaceae</i> و <i>Cucurbitaceae</i>) در میان درختان زیتون، خودداری از کشت زیتون در خاک‌هایی که محصولات مختلف قبلاً توسط قارچ‌های خاکزی آلوده شده‌اند، کاهش شخم و در غیر این صورت شخم کم عمق برای جلوگیری از آسیب به ریشه‌ها، کاربرد متناسب کودهای شیمیایی و آبیاری منظم، استفاده از آبیاری جوی و پشته‌ای و یا قطره‌ای برای جلوگیری از تماس آب با طوقه درختان، سوزاندن شاخه‌های هرس شده طی هرس زمستانه، ضدعفونی و استفاده از قارچ‌کش‌های سیستمیک برای محافظت از زخم‌های هرس و غیره، خارج نمودن و سوزاندن درختان تضعیف شده، تغییر خاک درون چاله‌های کشت، قبل از کشت مجدد در آن محل، در شروع آلودگی (آغاز زرد شدن) توصیه می‌شود. در صورت آلوده بودن نهال‌ها به نماتد مولد غده ریشه، کنترل آن از اولویت برخوردار است.

نام محصول: زیتون					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پوسیدگی آرمیلاریایی ریشه زیتون <i>Armillaria mellea</i> <i>(Armillariella mellea)</i>	سموم شیمیایی خاصی برای کنترل این بیماری در باغات آلوده زیتون وجود ندارد.				جلوگیری از وارد شدن تنش‌های مختلف مانند زخمی شدن ریشه‌ها توسط ادوات و چوندگان و تنش‌های آبی، جلوگیری از احداث باغ در اراضی آلوده، خودداری از انجام واکاری در باغات قدیمی آلوده، حذف درختان به ظاهر سالم اطراف درختان آلوده، ضدعفونی خاک آلوده (توسط سولاریزیسیون و گازدهی)، به صفحه ۲۸ مراجعه گردد.
نماتدهای باغات زیتون <i>Meloidogyne spp.</i> <i>Tylenchulus semipenetrans</i>	سموم شیمیایی خاصی برای کنترل این بیماری در باغات آلوده وجود ندارد.				سایر روش‌های مدیریت شامل احداث نهالستان در مناطق سالم و عاری از آلودگی به نماتد، رعایت اصول بهداشت نباتی از جمله جلوگیری از ورود نهال، ماشین‌آلات، ادوات و کارگرهای مشکوک به محل آلودگی، استفاده از بستر پرلیت برای ریشه‌زایی و یا مخلوط ضدعفونی شده پرلیت با مواد دیگر نظیر ماسه، جلوگیری از هرگونه تنش آبی با آبیاری منظم، ضدعفونی بستر خاک گلدان و بستر ریشه‌زایی قبل از کشت نهال با گاز متیل‌بروماید و یا واپام، جلوگیری از تماس ریشه‌های خارج شده از گلدان‌های پلاستیکی با خاک آلوده نهالستان، جداسازی نهال‌های مشکوک و آلوده و تیمار آنها با سموم نماتدکش توصیه شده، خودداری از هرگونه نقل و انتقال نهال‌های آلوده قبل از سالم‌سازی آنها، از بین بردن علف‌های هرز پهن‌برگ و خودداری از کاشت سایر میزبان‌های نماتد مولد غده در محوطه نهالستان می‌باشد.
نام محصول: چای					
کنه قرمز پاکوتاه <i>Brevipalpus obovatus</i>	تترادیفون پروپارزیت	EC 7.52% EC 57%	۱-۲ در هزار ۱-۱/۲ در هزار	با نظر کارشناس	مصرف تترادیفون با ۱٪ روغن نتیجه بهتری دارد.
شپشک‌های آردآلود خانواده <i>Pseudococcidae</i> <i>Pseudococcus viburni</i> <i>(Pseudococcus affinis)</i>	دiazinon* مالاتیون	EC 60% EC 57%	۱-۱/۵ در هزار ۲ در هزار	اواخر اردیبهشت و اواخر تیرماه	معمولاً مبارزه بیولوژیکی یا کریپتولموس، آفت را کنترل می‌کند. در صورت طغیان شدید سمپاشی با احتیاط کامل و زیر نظر کارشناس انجام گیرد. سموم با روغن به میزان ۱ - ۰/۵٪ مصرف شود.

نام محصول: چای					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پوسیدگی سفید ریشه و طوقه <i>Pestalotiopsis spp.</i> <i>Corticium rolfsii</i> (<i>Sclerotium rolfsii</i>)					آبیاری برحسب نیاز، عدم کشت متراکم و زهکشی توصیه می‌شود. انجام تحقیقات در این زمینه پیشنهاد می‌شود.
نماتد زخم ریشه چای <i>Pratylenchus loosi</i>	کادوزفوس فنامیفوس	G 10% G 10%	۵ گرم برای هر بوته ۵ گرم برای هر بوته	اسفندماه با نظر کارشناس	
نام محصول: انجیر					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه تار عنکبوتی انجیر <i>Eotetranychus hirsti</i>					با مشاهده خسارت بر روی برگ با نظر کارشناس از سموم کنه کش رایج استفاده گردد. از مصرف پروپارزیت روی انجیر خودداری گردد.
کنه اریوفید <i>Eriophyes ficus</i>					با مشاهده اولین علائم خسارت روی برگ، مبارزه سریعاً با کنه کش‌های رایج با نظر کارشناس و اول صبح انجام گیرد. از مصرف پروپارزیت روی انجیر خودداری گردد.
مگس میوه انجیر <i>Lonchaea aristella</i> (<i>Carpolonchaea aristella</i>)	پرمترین *	EC 25%	۰/۸ در هزار		بهترین راه مبارزه با آفت فوق شخم زدن پای درختان در زمستان می‌باشد.
بید انجیر (برگ‌خوار) <i>Choreutis nemorana</i> (<i>Simaethis nemorana</i>)	دیفلوبنزورون *	WP 25%	۰/۳ در هزار		برگ‌های خزان شده پای درختان در زمستان شخم زده شود و در صورت افزایش جمعیت آفت از روغن پاشی بهاره یا از حشره کش یادشده استفاده گردد.
نام محصول: چغندر قند					
گونه‌های کنه تارتن <i>Tetranychus spp.</i>	بروموپروپیلات پروپارزیت سولفور *	EC 25% EC 57% WP 90%	۱/۲ لیتر ۱ لیتر ۴ کیلوگرم	با دیدن ۵ تا ۷ کنه در مراحل فعال در هر برگ	سمپاشی در ساعات اولیه صبح و در زیر برگ و به صورت همگانی انجام گیرد. تناوب سمپاشی باید رعایت شود. مبارزه لکنه‌ای در صورتی که آفت سراسری نباشد. در صورت هم‌زمانی با سفیدک می‌توان از گوگرد استفاده کرد. حذف علف‌های هرز حاشیه مزارع نیز توصیه می‌شود.

نام محصول: چغندر قند					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کک چغندر <i>Chaetocnema tibialis</i>	مالاتیون* فوزالن تیامتو کسام	EC 57% EC 35% FS 35 %	۱/۵ لیتر ۲-۲/۵ لیتر ۷۵۰ میلی لیتر برای ضد عفونی یکصد کیلوگرم بذر	نوبت اول: در مرحله دوبرگی حقیقی چغندر قند و مشاهده خورده شدن مدور برگها با نظر کارشناس نوبت دوم: تا زمان ۶ برگی در صورت نیاز و با توجه به تراکم آفت با نظر کارشناس	شخم عمیق پس از برداشت محصول و یخ آب به صورت همگانی در منطقه، تناوب زراعی، حذف علف های هرز میزبان مانند سلمک، ترشک و بوته های چغندر قند خودرو در بهار، آبیاری منظم و تقویت گیاه با کودهای حیوانی و شیمیایی توصیه می شود.
خرطوم کوتاه چغندر (آفت خال سیاه) <i>Conorrhynchus brevirostris</i>	فوزالن	EC 35%	۲-۲/۵ لیتر	در صورت امکان و بر حسب موقعیت منطقه کاشت چغندر قند در اولین فرصت انجام شود. شخم عمیق پس از برداشت محصول، یخ آب زمستانه، تناوب میزبان، عدم کشت در زمین های شنی، آبیاری مرتب و به موقع زراعت، وجین و از بین بردن علف های هرز سلمک، علف شور و خرفه در بهار توصیه می شود.	
کرم های طوقه بر (آگروتیس) <i>Agrotis ipsilon</i> <i>Agrotis segetum</i> <i>Agrotis exclamationis</i>	دیازینون کلرپیریفوس کلرپیریفوس	EC 60% EC 40.8% G 5%	۱/۵ لیتر ۲ لیتر ۲۵ - ۲۰ کیلو گرم	مرحله اولیه رشد بوته های چغندر و با توجه به توصیه های پیش آگاهی و مشاهده بوته های قطع شده و استفاده از تله های فرمونی	شخم عمیق پس از برداشت محصول، یخ آب زمستانه، حذف علف های هرز و طعمه پاشی برای کنترل لاروهای زمستان گذران به صورت لکه ای (برای هر هکتار حدوداً صد کیلوگرم طعمه لازم است، طعمه فوق شامل ۳ تا ۵ کیلوگرم سم و ۱۰۰ کیلوگرم سیوس می باشد).
خرطوم بلند (سرخرطومی دمیترگ) <i>Lixus incanescens</i>	دیازینون	EC 60%	۱ لیتر	به محض دیدن حشره بالغ، مشاهده علائم قهوه ای و سیاه شدن رگیبرگها	مبارزه با حشره کامل قبل از تخم ریزی، شخم عمیق پس از برداشت محصول، یخ آب زمستانه و وجین علف های هرز خرفه و سلمک در بهار در خارج یا حاشیه مزرعه توصیه می شود.

نام محصول: چغندر قند					
ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	نام آفت
جمع آوری و از بین بردن بقایای چغندر پس از برداشت، شخم، بیخ آب، چرانیدن بلافاصله بعد از برداشت و سیستم آبیاری بارانی در تقلیل جمعیت آفت موثر است.	اوایل تابستان قبل از تشکیل قشر سیاه رنگ در مرکز بوته و قبل از نفوذ لارو به داخل طوقه و همچنین ردیابی توسط تله های فرمونی	۱/۲ لیتر	EC 60%	دیازینون	بید چغندر (لینا) <i>Scrobipalpa ocellatella</i> (<i>Phthorimaea ocellatella</i>)
فناوت وقتی لاروها ریز هستند مصرف شود. انجام تحقیقات جهت دستیابی به سموم جدید پیشنهاد می شود.	به محض دیدن آفت وردیابی بر اساس پیش آگاهی (تله فرمونی)	۱/۵ لیتر	EC 60%	دیازینون	پرودنیا <i>Spodoptera littoralis</i>
		۱ لیتر	EC 25%	پرمترین	
		۱ لیتر	EC 2.5%	دلنامترین	
		۱ لیتر	EC 20%	فن والریت	
شخم عمیق بعد از برداشت، رعایت بهداشت مزرعه و حذف علف های هرز میزبان توصیه می شود. معمولاً نیازی به سمپاشی جداگانه ندارد، در صورت نیاز استفاده از سموم ذکر شده و تکرار سمپاشی ۱۰-۷ روز بعد صورت گیرد.	مشاهده علائم مینوز در برگ ها	۲ لیتر	EC 57%	مالاتیون	مگس چغندر قند
		۲ لیتر	EC 60%	دیازینون	<i>Pegomya betae</i> (<i>Pegomya hyoscyami</i>)
سمپاشی در حالت طغیان آفت توصیه می شود. شخم عمیق پس از برداشت، کشت زود هنگام و به موقع، حذف علف های هرز و بیخ آب زمستانه مورد تاکید است.	انجام پیش آگاهی (تله های فرمونی)	۲ لیتر	EC 35%	فوزالن	کرم برگ خوار چغندر قند (کارادرینا) <i>Spodoptera exigua</i>
		۱ لیتر	EC 60%	دیازینون	
		۱۵۰ میلی لیتر در سنین ۱ و ۲ لاری	EC 50%	پیریدالیل	
	طبق برچسب	-		* <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i>	

نام محصول: چغندر قند					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
زنجرک سبز <i>Empoasca spp.</i> <i>Circulifer spp.</i> زنجرک ناقل کرلی تاپ <i>Neolitturuss spp.</i>	اکسی دیمتون متیل دیمتوات ایمیداکلوپرید تیامتوکسام	EC 25% EC 40% WS70% FS35%	۱ لیتر ۱ لیتر ۱ کیلوگرم برای ضد عفونی یکصد کیلوگرم بذر ۱ لیتر برای ضد عفونی یکصد کیلوگرم بذر	بر علیه پوره‌ها بر اساس پیش آگاهی	زنجرک‌ها بیشتر از نظر انتقال بیماری‌ها اهمیت دارند، لذا باید پراکنش و روند رشد جمعیت آن‌ها را در سطح مزرعه زیر نظر داشت.
شته باقلا <i>Aphis fabae</i>	ایمیداکلوپرید* اکسی دیمتون متیل پی‌متروزین* پی‌متروزین*	SC 35% EC 25% WP 25% WG50%	۲۵۰ میلی لیتر ۱ لیتر ۱ کیلوگرم ۰/۵ کیلوگرم	بر اساس توصیه شبکه مراقبت (پیش آگاهی)	حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی در زمان سمپاشی مورد تاکید است.
شته ریشه چغندر قند <i>Pemphigus fuscicornis</i> <i>Smynturodes betae</i>	دبازینون* دبازینون*	G 10% G 5%	۱۵ کیلوگرم ۳۰ کیلوگرم	با مشاهده آلودگی روی ریشه (کلنی‌های شته با ترشحات سفید رنگ)	آبیاری مرتب مزرعه، تناوب حداقل یک‌ساله با گیاهانی غیر از خانواده <i>Chenopodiaceae</i> . اقدامات بهداشتی و عدم ورود خاک‌های آلوده از سایر مزارع توصیه می‌شود. انجام تحقیقات جهت دستیابی به سموم جدید پیشنهاد می‌گردد.
پوسیدگی بنفش ریشه <i>Helicobasidium brebissonii</i> <i>(Rhizoctonia crocureum)</i>					تناوب زراعی با محصولات غیر میزبان، شخم عمیق، مبارزه با علف‌های هرز و آیش تابستانه با عملیات زراعی فراوان توصیه می‌شود.

نام محصول: چغندر قند					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سفیدک پودری (سفیدک سطحی) <i>Erysiphe betae</i>	سولفور	WP 80-90%	۴ لیتر	در بهار و اوایل پاییز به محض ظهور علائم آلودگی روی برگ	تری دمورف را می توان قبل از شروع آلودگی هم استفاده کرد.
	تری دمورف	EC 75%	۰/۷۵ لیتر		
	دینوکاپ*	WP 18.25%	۱ کیلوگرم		
	اپوکسی کونازول	SC12.5%	۱ لیتر		
	تراکونازول	ME12.5%	۱ - ۰/۸ لیتر		
پوسیدگی های ریشه <i>Thanatephorus cucumeris (Rhizoctonia solani)</i> <i>Fusarium spp.</i> <i>Phytophthora drechsleri</i> <i>Pythium aphanidermatum</i>					رعایت مسائل به زراعی: پرهیز از آبیاری بیش از حد، شخم عمیق، زهکشی مناسب مزارع، کشت در کرت های مرتفع، استفاده از سیستم آبیاری مناسب (بارانی)، کوددهی مناسب و کنترل علف های هرز توصیه می شود.
بیماری لکه برگی (سرکوسپورائی) <i>Cercospora beticola</i>	سایبروکونازول* کاربندازیم*	SL 10% WP 60%	۱ لیتر ۰/۵ کیلوگرم	به محض مشاهده اولین علائم بیماری	انجام تحقیقات در مورد دستیابی به روش های مناسب مبارزه توصیه می شود. انجام تحقیقات در مورد ارقام مقاوم پیشنهاد می شود. در صورت هم زمانی با سفیدک در تلفیق با یکدیگر کنترل می شوند.
مرگ گیاهچه <i>Thanatephorus cucumeris (Rhizoctonia solani)</i> <i>Pythium spp.</i> <i>Pleospora betae (Phoma betae)</i>	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۲/۵ - ۲ در هزار	قبل از کشت (ضد عفونی بذرها)	در موقع کشت درجه حرارت خاک حداکثر ۲۰ درجه سانتی گراد باشد (اجتناب از کاشت عمیق بذرها). کاربوکسین تیرام صرفاً جهت کنترل رایزوکتونیا موثر می باشد. انجام آزمایش برای دستیابی به سموم مناسب دیگر توصیه می شود.

نام محصول: چغندر قند					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بیماری گال زگیلی <i>Physoderma leproides</i> <i>(Urophlyctis leproides)</i>					روی تاج و روی ریشه ایجاد گال می‌نماید. کشت زودهنگام، آبیاری بر اساس نیاز، جمع‌آوری و انهدام بوته‌های آلوده و گال‌ها بعد از برداشت و شخم عمیق توصیه می‌شود. انجام تحقیقات جهت دستیابی به روش‌های کنترل پیشنهاد می‌شود. این بیماری تنها از خوزستان گزارش شده است.
سفیدک داخلی (کرکی) <i>Peronospora farinosa</i> <i>(P. schachtii)</i>	کاپتان* زینب* مانب*	WP 50% WP 80% WP 80%	۳ کیلوگرم “ “ “ “	به محض دیدن اولین علائم	برقراری تناوب زراعی، زهکشی مناسب و استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود. زینب و مانب تعلیق شده است.
بیماری ریشه‌ریشی (ریزومانیا) Rhizomania <i>Beet necrotic yellow vein virus</i> (BNYV)					استفاده از ارقام مقاوم، کشت زودهنگام (از نیمه اسفند تا نیمه فروردین)، شخم عمیق، رعایت مسائل قرنطینه‌ای در جابجایی چغندر قند و خاک همراه غده، جلوگیری از ورود ماشین‌آلات و دام آلوده، عدم استفاده از کود حیوانی و آبیاری غرقابی (در صورت امکان) توصیه می‌شود. ناقل این بیماری قارچ خاکزی <i>Polymyxa betae</i> است که می‌تواند تا ۱۲ سال در خاک باقی بماند، لذا تناوب کمتر از ۱۲ سال را نمی‌توان توصیه نمود.
پیچیدگی برگ چغندر قند (کرلی تاپ) <i>Beet curly top virus</i>					مبارزه با ناقلین به صورت ضدعفونی بذر و کنترل شیمیایی حشرات ناقل، تأخیر در کاشت و استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.
نماتد سیستی چغندر قند <i>Heterodera schachtii</i>					رعایت تناوب، ضدعفونی خاک، حذف علف‌های هرز، استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.

نام محصول: چغندر قند					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p><u>علف‌های هرز پهن برگ</u></p> <p>سلمک <i>Chenopodium album</i></p> <p>تاج ریزی <i>Solanum nigrum</i></p> <p>گونه‌های تاج خروس <i>Amaranthus spp.</i></p> <p>پنبرک <i>Malva spp.</i></p> <p>آفتاب پرست <i>Heliotropium spp.</i></p> <p>تانوره <i>Datura stramonium</i></p> <p>گاو پنه <i>Abutilon theophrasti</i></p> <p>توق <i>Xanthium strumarium</i></p> <p>هفت بند <i>Polygonum aviculare</i></p> <p>پیچک صحرایی <i>Convolvulus arvensis</i></p>	<p>کلریدازون</p> <p>کلریدازون</p> <p>فن مدیفام</p> <p>دس مدیفام</p> <p>متامیترون</p> <p>فن مدیفام + دس مدیفام + اتوفومازیت</p> <p>فن مدیفام + دس مدیفام + اتوفومازیت</p> <p>تری فلوسولفورون متیل</p>	<p>DF 65% ,WP65%</p> <p>SC50%</p> <p>EC 15.7%</p> <p>EC 15.7%</p> <p>SC 70%</p> <p>EC 18%</p> <p>EC27.4%</p> <p>DF 50%</p>	<p>۵ - ۴ کیلوگرم</p> <p>۶ - ۵ لیتر</p> <p>۷ - ۵ لیتر</p> <p>۷ - ۵ لیتر</p> <p>۳ لیتر</p> <p>۴ لیتر در هکتار یا ۲ لیتر در هکتار در دو نوبت</p> <p>۳ لیتر</p> <p>رجوع به توضیحات</p>	<p>قبل از جوانه زدن علف‌ها در ۴ برگی چغندر</p> <p>« « «</p> <p>« « «</p> <p>بعد از کاشت و قبل از جوانه زدن</p> <p>مرحله کوتیلدونی</p>	<p>مخلوط کلریدازون + فن مدیفام + دس مدیفام بعد از جوانه زدن و در مرحله ۴ برگی چغندر به نسبت ۴-۵ لیتر یا کیلوگرم از هر کدام مصرف شود. در جایی که علف هرز غالب تاج خروس است، از دس مدیفام استفاده شود.</p> <p>کاربرد تری فلوسولفورون متیل مخلوط با فن مدیفام و مویان (۳۰ گرم تری فلوسولفورون متیل + ۲ لیتر فن مدیفام + ۲۰۰ میلی لیتر مویان) در مرحله کوتیلدونی چغندر و تکرار سمپاشی یک هفته بعد لازم است.</p>
<p><u>علف‌های هرز انگلی</u></p> <p>سس</p> <p><i>Cuscuta campestris</i></p> <p><i>Cuscuta spp.</i></p>	<p>اتوفومزیت</p> <p>پروپیزامید</p>	<p>SC 50%</p> <p>SC 50%</p>	<p>۲ لیتر</p> <p>۲/۵ لیتر</p>		
<p><u>علف‌های هرز باریک برگ</u></p> <p>سوروف</p> <p><i>Echinochloa crus-galli</i></p> <p>گونه‌های یولاف وحشی</p> <p><i>Avena spp.</i></p> <p>گونه‌های ارزن وحشی</p> <p><i>Setaria spp.</i></p> <p>گونه‌های خونی علف</p> <p><i>Phalaris spp.</i></p>	<p>فلوآزیفوپ بی بوتیل</p> <p>سیکلوات</p> <p>تری فلورالین + کلریدازون</p> <p>ستوکسیدیم</p> <p>هالوکسی فوب آرمتیل</p> <p>پروپاکوئیز آفوپ</p> <p>کوئیز الوفوب پی اتیل</p> <p>فنونکسا پروپ پی اتیل</p> <p>کلتودیوم</p>	<p>EC 12.5%</p> <p>EC 72.7%</p> <p>EC 48% + WP 65%</p> <p>EC 12.5%</p> <p>EC 10.8%</p> <p>EC 10%</p> <p>EC 5%</p> <p>EC12%</p> <p>EC12%</p>	<p>۳ لیتر</p> <p>۵ - ۴ لیتر</p> <p>۲/۵ - ۲ لیتر + ۵ - ۴ کیلو</p> <p>۳ لیتر</p> <p>۱ - ۰/۷۵ لیتر</p> <p>۱/۵ - ۱ لیتر</p> <p>۲ - ۱/۵ لیتر</p> <p>۱ - ۱/۲ لیتر</p> <p>۱ - ۰/۸ لیتر</p>	<p>۵ - ۲ برگی</p> <p>قبل از کاشت مخلوط با خاک</p> <p>بعد از تنک</p> <p>« « «</p> <p>در مرحله پنجه زنی علف‌ها</p> <p>پس رویشی</p>	<p>سیکلوات باید با خاک مخلوط شود و همچنین روی بعضی از پهن برگ‌ها موثر است.</p>

نام محصول: پنبه					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه‌های تارتین <i>Tetranychus urticae</i> <i>Tetranychus turkestanii</i>	پروپارزیت تترادیفون فن پروپاترین *	EC 57% EC 7.52% EC 10%	۱/۵ لیتر ۴ لیتر ۱ لیتر	در تیرماه با مشاهده ۳ تا ۵ کنه مراحل فعال در پشت هر برگ با نظر کارشناس و به هنگام طغیان کرم قوزه	سمپاشی در ساعات اولیه صبح انجام گیرد و پوشش یکنواخت سم روی گیاه میزبان با سمپاش مناسب انجام شود. سمپاشی در اول فصل به خصوص در حاشیه مزارع انجام شود (به منظور پیشگیری) و لکه‌گیری انجام شود. در صورت طغیان، در کل مزرعه مصرف شوند. تناوب استفاده از کنه‌کش‌های مختلف توصیه می‌شود. در مورد تکنیک‌های سمپاشی بررسی بیشتر توصیه می‌شود.
کرم قوزه پنبه <i>Helicoverpa armigera</i>	تیودیکارب ایندوکساکارب اسپینوساد سایپرمترین پروفنفسوس تیاکلوپرید + دلتامترین پیریدالیل <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i> تیودیکارب	DF 80% SC 15% SC24% EC 40% EC40% OD 11% EC50% - SC 53%	۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم ۲۵۰ - ۲۰۰ میلی لیتر ۲۵۰ - ۲۰۰ میلی لیتر ۱۷۵ میلی لیتر ۲/۵ لیتر ۱ لیتر ۲۰۰ میلی لیتر طبق برچسب ۱/۵ لیتر	با توجه به دستورالعمل و پیش‌آگاهی	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه، مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبورهای تریگوگراما و براکون با توجه به دستورالعمل، و کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک انجام شود. حشرات کامل بالتوری سبز به حشره‌کش ایندوکساکارب حساس هستند لذا زمان سمپاشی به گونه‌ای تنظیم شود که اوج خروج حشرات کامل بالتوری نباشد. انجام عملیات مبارزه زراعی پاییزه و زمستانه در کاهش جمعیت آفات پنبه تاثیر بسزایی دارد. توجه به مبارزه بیولوژیک و توسعه آن مورد تاکید است. به جمعیت دشمنان طبیعی آفت، به خصوص در آخر فصل، هنگام سمپاشی توجه شود.
کرم طوقه‌بر (آگروتیس) <i>Agrotis segetum</i> <i>Agrotis ipsilon</i>	دیازینون *	EC 60%	۲ لیتر	اوایل رویش هم‌زمان با تفریح تخم	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود.
برگخوار (کارادینا) و پروانه گاما <i>Spodoptera exigua</i> <i>Autographa gamma</i> (<i>Plusia gamma</i>)	سایپرمترین	EC 40%	۱۷۵ میلی لیتر	با توجه به پیش‌آگاهی و با نظر کارشناس	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه، انجام عملیات مبارزه زراعی پاییزه و زمستانه در کاهش جمعیت آفت، تاثیر بسزایی دارد.

نام محصول: پنبه					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم خاردار پنبه <i>Earias insulana</i>	کارباریل	WP85%	۳ کیلوگرم	طبق نظر و توصیه پیش آگاهی	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه، انجام عملیات مبارزه زراعی پاییزه و زمستانه و حذف علف‌های هرز گاوپنبه و غوزک توصیه می‌شود. حتی‌الامکان از جابجایی و ش خودداری شود. (رعایت موازین قرنطینه ای) مناطق انتشار: خراسان رضوی، خراسان جنوبی، فارس، خوزستان، کرمان، سیستان و بلوچستان، اصفهان، تهران، قم، سمنان و کرمانشاه
مینوز برگ پنبه <i>Liriomyza trifolii</i>	کلرپیریفوس *	EC 40.8%	۲-۲/۵ لیتر	بر اساس توصیه شبکه مراقبت و پیش آگاهی	عملیات زراعی پاییزه و زمستانه در کاهش جمعیت سال بعد موثر است. انجام آزمایشات جهت دستیابی به سموم مناسب پیشنهاد می‌شود.
پرودتیا (برگخوار مصری) <i>Spodoptera littroralis</i>	دلتامترین * فوزالن *	EC 2.5% EC 35%	۷۵۰ میلی لیتر ۲ لیتر	با نظر کارشناس	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود.
تریپس <i>Thrips tabaci</i>	اکسی دیمتون متیل دیمتوات تیو دیکارب ایمیداکلوپرید	EC 25% EC40% DF 80% WS 70%	۱-۰/۵ لیتر ۱ در هزار ۵ در هزار ۵ در هزار	بر اساس توصیه شبکه مراقبت ضد عفونی بذر ضد عفونی بذر	در صورت عدم ضد عفونی، حتماً یک نوبت سمپاشی برای مناطق آلوده انجام گیرد.
سنگ تخم پنبه <i>Oxycarenus hyalinipennis</i> سن سبز پنبه <i>Nezara viridula</i> سنگ قوزه پنبه <i>Adelphocoris lineolatus</i> <i>Creontiades pallidus</i>	اکسی دیمتون متیل * ایمیداکلوپرید *	EC 25% SC35%	۱ لیتر ۰/۲۵ لیتر	بر اساس توصیه شبکه مراقبت (پیش آگاهی)	یک نوبت سمپاشی حتماً انجام شود، بهترین زمان مبارزه با سنگ قوزه پنبه در تیرماه هم‌زمان با ورود سنگ در مزارع پنبه و تشکیل غنچه و قوزه است. در تراکم بالا ۲ تا ۳ نوبت سمپاشی در مرداد تا اوایل شهریورماه صورت پذیرد. بررسی و آزمایش سموم کم‌خطر توصیه می‌شود.

نام محصول: پنبه					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شته‌های پنبه <i>Aphis gossypii</i> <i>Aphis fabae</i> <i>Aphis craciphora</i> <i>Acyrtosiphon gossypii</i>	ایمیداکلوپرید اکسی دیمتون متیل پی متروزین پی متروزین	SC 35% EC 25% WP 25% WG 50%	۲۵۰ میلی لیتر ۱ لیتر ۱ کیلوگرم ۰/۵ کیلوگرم	بر اساس توصیه شبکه مراقبت (پیش آگاهی)	مبارزه بیولوژیک با استفاده از بالتوری، حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی در زمان سمپاشی مورد تاکید است.
عسلک توتون <i>Bemisia tabaci</i> عسلک پنبه <i>Trialeurodes vaporariorum</i>	پیریمیفوس متیل* پیری پروکسی فن بوپروفزین <i>Beauveria bassiana</i>	EC 50% EC 10% SC 40% L 7.16%	۱/۵ لیتر ۰/۷۵ لیتر ۱/۲۵ لیتر ۷۵۰ میلی لیتر + ۲ لیتر ماده پخش کننده Nufilm	از اوایل مرداد و بر اساس توصیه‌های شبکه های مراقبت و پیش آگاهی	رعایت اصول به‌زراعی و همچنین مصرف برگ‌ریزها در کاهش حملات آفت بسیار موثر است. کشت توام پنبه با سبزی و جالیز توصیه نمی‌شود و در جوار مزارع پنبه سبزی و جالیز کاشته نشود. کاربرد <i>Beauveria bassiana</i> تحت نظارت و در قالب روش‌های مدیریت تلفیقی توصیه می‌شود. پیریمیفوس متیل تعلیق شده است.
مرگ گیاهچه (بیماری بذر و گیاهچه) <i>Thanatephorus cucumeris</i> (<i>Rhizoctonia solani</i>) <i>Pythium spp.</i> <i>Macrophomina sp.</i> <i>Alternaria sp.</i>	کاربوکسین تیرام کاربوکسین*	WP 75% WP 75%	۴-۶ در هزار ۴-۶ در هزار	ضد عفونی بذر “ “ “	استفاده از بذر تازه و سالم، استفاده از قارچ‌های آنتاگونیست، رعایت اصول به‌زراعی شامل رعایت تراکم بوته و شخم عمیق در کنترل بیماری مؤثر است. سموم توصیه شده روی قارچ‌های <i>Alternaria</i> و <i>Rhizoctonia</i> موثر می‌باشد. بررسی و آزمایش سموم جدید ضروری می‌باشد.

نام محصول: پنبه					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پژمردگی آوندی فوزاریومی <i>Fusarium oxysporum f.sp. vasinfectum</i>					استفاده از ارقام مقاوم، تناوب سه ساله با غلات و یونجه، استفاده متعادل از کودهای ازته و پتاسه، استفاده از میکروارگانسیم‌های آنتاگونیست و کنترل نماتد در خاک‌های سبک توصیه می‌شود. ارقام ساحل و ورامین از تحمل بالایی برخوردار هستند.
پژمردگی آوندی پنبه <i>Verticillium dahliae</i> <i>Verticillium albo-atrum</i>					مبارزه شیمیایی توصیه نمی‌شود. استفاده از ارقام مقاوم و یا متحمل، حذف بقایای گیاهی آلوده، تنظیم میزان آبیاری و کوددهی (کود پتاس و کودهای ازته با پتاس NH ₄)، آفتاب‌دهی و استفاده از میکروارگانسیم‌های آنتاگونیست توصیه می‌شود.
پوسیدگی داخلی قوزه <i>Nematospora gossypii</i> <i>Khuskia oryzae</i> (<i>Nigrospora oryzae</i>) <i>Aspergillus flavus</i> <i>A. niger</i>					فاصله بوته‌ها از یکدیگر رعایت گردد، تا از بالا رفتن رطوبت خودداری شود. در دادن کود ازته دقت لازم صورت پذیرد.
بیماری لکه زاویه‌ای پنبه <i>Xanthomonas citri</i> subsp. <i>malvacearum</i> (<i>Xanthomonas axonopodis</i> pv. <i>malvacearum</i>)					استفاده از ارقام مقاوم و اصلاح‌شده، اصلاح سیستم آبیاری، بهداشت زراعی، تناوب دوساله و استفاده از بذر سالم و بدون کرک (بذر ديلتنه) توصیه می‌شود.
برگریز	تری‌بوتیل فسفوتری تیوات (دف) تیدبازورون (دراپ)	L 72% WP50%	۲ - ۳ لیتر ۲۰۰ گرم		۲ لیتر تری‌بوتیل فسفوتری تیوات + ۲۰۰ گرم تیدبازورون به صورت مخلوط در آب در هکتار مصرف شود.
تنظیم کننده رشد روشی (زراعت آبی)	مپیکوات کلراید	SL 5%	۱ - ۱/۵ لیتر		

نام محصول: پنبه

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
علف‌های هرز گونه‌های تاج‌خروس Amaranthus spp.	اتال‌فلورالین	EC 33.3%	۲ - ۳ لیتر	قبل از کاشت مخلوط با خاک	اتال‌فلورالین و تری‌فلورالین بلافاصله پس از مصرف با خاک مخلوط شده و خاک حتماً بایستی مرطوب باشد.
طلحه Corchorus tricoloris	تری‌فلورالین	EC 48%	۲ - ۳ لیتر	قبل از کاشت مخلوط با خاک	در مواردی که پنبه با ماشین برداشت می‌شود از برگ‌ریزها دف و مخلوط دف و دراب طبق دستورالعمل استفاده شود (۲ لیتر دف + ۲۰۰ گرم دراب). استفاده از دز بالای تری‌فلورالین فقط در خاک‌های هوموسی و سنگین توصیه می‌شود. تری‌فلورالین روی تاج‌ریزی اثر ندارد.
گوش‌بره Chrozophora spp.	دینیترامین	EC 25%	۳ لیتر	قبل از رویش علف‌های هرز (پیش‌رویشی)	تری‌فلوکسی‌سولفورون‌سدیم ایجاد کلروز و زردی می‌کند که پس از یک‌ماه از بین می‌رود.
سلمک Chenopodium album	کوئیزالوفوپ‌بی‌تفوریل	EC 4%	۳ لیتر	پیش‌رویشی	به مدت ۶ ماه پس از مصرف پرومترین + فلومتورون گیاهی به جز پنبه نباید در محل مصرف کاشته شود.
تاج‌ریزی Solanum nigrum	پرومترین	WP 80%	۱ - ۲ کیلوگرم	بلافاصله بعد از کاشت و قبل از سبز شدن	مقدار آب برای کلیه علف‌کش‌ها ۴۰۰ - ۳۰۰ لیتر توصیه می‌شود.
گاوپنبه Abutilon theophrasti	پرومترین + فلومتورون	DF 88%	۲/۹ - ۲/۳ کیلوگرم		
خرغه Portulaca oleracea	پروپاکوئیزآفوپ	EC 10%	۱ - ۱/۵ لیتر		
غوزک (کنف وحشی) Hibiscus trionum	دیورون	WP 80%	۳ - ۱/۵ کیلوگرم	پس‌رویشی در مرحله ۸-۵ برگگی	
سوروف Echinochloa crus-galli	تری‌فلوکسی‌سولفورون‌سدیم	WG 75%	۱۵ گرم در هکتار به همراه مویان	پس‌رویشی	
خارشر Alhagi pseudalhagi					
پیچک صحرایی Convolvulus arvensis					
اویارسلام Cyperus spp.					
قیاق Sorghum halepense					
پاسپالوم Paspalum sp.					

نام محصول: ذرت					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
گونه‌های کنه تارتن <i>Tetranychus spp.</i>	بروموپروپیلات* پروپارزیت*	EC 25% EC 57%	۱/۲ لیتر ۱ لیتر	با مشاهده خسارت اولیه (زرد و سفید شدن برگ به صورت نواری)	ارزیابی میزان خسارت جهت اقتصادی بودن مبارزه شیمیایی توصیه می‌گردد.
کرم طوقه‌بر (آگروتیس) <i>Agrotis segtum</i> <i>Agrotis ipsilon</i>	دیازینون*	EC 60%	۱/۵ - ۱ لیتر	اوایل فصل رویش در صورت وجود آفت	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه، استفاده از علف‌های هرز تله در حاشیه مزارع و بعد سمپاشی آن‌ها، طعمه‌گذاری (طعمه مسموم ۵ - ۴ درصد) در عصر و غروب صورت گیرد. طعمه برای مبارزه زمستانه که لاروها درشت هستند توصیه می‌شود.
کرم قوزه <i>Helicoverpa spp.</i>	فوزالن تیودیکارب* <i>Bacillus thuringiensis subsp. Kurstaki</i>	EC 35% DF 80% -	۳ لیتر ۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم طبق برچسب	بر اساس موازین پیش‌آگاهی و نظر کارشناس	مبارزه بیولوژیک توسط زنبورهای تریکوگراما و براکون طبق دستورالعمل، کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک، استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود. در مورد این آفت مبارزه زراعی شامل شخم عمیق و بیخ‌آب زمستانه بسیار مهم است.
شته‌ها <i>Rhopalosiphum maidis</i> <i>R.padi</i>	دیازینون* فوزالن پیریمیکارب*	EC 60% EC 35% WP 50%	۱/۵ لیتر ۳ لیتر ۱ - ۰/۸ کیلوگرم	طبق نظر کارشناس	رعایت اصول بهداشت مزارع و عاری بودن از علف‌های هرز میزبان شته‌ها در مراحل اولیه رشد توصیه می‌شود. مبارزه شیمیایی در صورتی که قبل از مرحله (Tassel) ۵۰٪ بوته‌ها آلودگی نشان دهند و یا ۳٪ از بوته‌ها در مرحله (Tassel) روی برگ‌های بالایی و گل‌آذین‌تر آلودگی شدید نشان دهند، انجام شود.
کرم ساقه‌خوار اروپایی ذرت <i>Ostrinia nubilalis</i> <i>(Pyrausta nubilalis)</i>	فوزالن <i>Bacillus thuringiensis subsp. Kurstaki</i>	EC 35% -	۳ لیتر طبق برچسب	بر اساس نظر کارشناس منطقه با مشاهده تخم‌های تیره رنگ و یا لاروهای سن یک	مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبور تریکوگراما و زنبور براکون با توجه به دستورالعمل، کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک و استفاده از تله‌های فرمونی مناسب جهت جلب پروانه ساقه‌خوار اروپایی ذرت توصیه می‌شود. مبارزه زراعی شامل تنظیم تاریخ کاشت، از بین بردن بقایا، استفاده از ارقام مقاوم و محتمل (در صورت امکان) و استفاده از ساقه‌خردکن حتماً انجام شود. انجام آزمایشات جهت معرفی سموم جدید کم‌خطر پیشنهاد می‌شود.

نام محصول: ذرت					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم ساقه‌خوار سزامیا <i>Sesamia cretica</i> <i>S. nonagrioides</i>	فوزالن	EC 35%	۳ لیتر	با نظر کارشناس قبل از نفوذ لاروها به داخل ساقه	حمايت از دشمنان طبيعي آفت، از بين بردن علف‌های هرز ميزبان و استفاده از ساقه‌خردکن توصیه می‌شود. زمان مصرف سم پس از بازديدهای مرتب و ردیابی با استفاده از تله‌های فرمونی یا نوری، تخم‌ریزی آفت مشخص و پس از خروج لاروهای سن یک از پوسته تخم و قبل از ورودشان به ساقه انجام شود.
کرم برگ‌خوار کارادرینا <i>Spodoptera exigua</i>	فوزالن <i>* Bacillus thuringiensis subsp. Kurstaki</i>	EC 35% -	۳ لیتر طبق برچسب	با نظر کارشناس و با مشاهده آثار خسارت	استفاده از زنبور براکون با توجه به دستورالعمل، کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنين پايين آفت در تلفيق با ساير عوامل بيولوژيک، استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعيين زمان مبارزه توصیه می‌شود.
کرم برگ‌خوار ذرت <i>Mythimna loreyi</i>	فوزالن <i>* Bacillus thuringiensis subsp. Kurstaki</i>	EC 35% -	۳ لیتر طبق برچسب	با نظر کارشناس و با مشاهده آثار خسارت	کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنين پايين آفت در تلفيق با ساير عوامل بيولوژيک و استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعيين زمان مبارزه توصیه می‌شود. ميزبان اوليه اين آفت سوروف است و در مزارعی که تراکم سوروف زياد است، خسارت زيادی وارد می‌کند.
زنجيرک‌ها <i>Empoasca decipiens</i> <i>Circulifer spp.</i> <i>Laodelphax striatellus</i>	تيامتوکسام	FS35%	۳۵۰ - ۵۰۰ میلی‌لیتر برای ضدعفونی یک‌صد کیلوگرم بذر		به منظور کنترل زنجيرک‌های ناقل و بروس، اجرای مبارزه زراعی و ضدعفونی بذر توصیه می‌گردد.
ترپس <i>Anaphothrips sp.</i>					در تلفيق با ديگر آفات کنترل می‌شوند. انجام تحقيقات جهت دستيابی به سموم مناسب پيشنهاد می‌گردد.
سیاهک خوشه ذرت <i>Sphacelotheca reiliana</i>	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۲/۵ در هزار	ضدعفونی بذر قبل از کشت	

نام محصول: ذرت					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
لکه قهوه‌ای برگ ذرت <i>Setosphaeria turcica</i> (<i>Helminthosporium turcicum</i>) <i>Cochliobolus heterostrophus</i> (<i>Bipolaris maydis</i>) <i>Cochliobolus carbonum</i> (<i>Bipolaris zeicola</i>)					کشت ارقام مقاوم و از بین بردن بقایای گیاهی آلوده و رعایت تناوب زراعی توصیه می‌گردد.
پوسیدگی بلال ذرت <i>Fusarium verticillioides</i>	کاربوکسین تیرام تیوکونازول* تیوکونازول*	WP 75% FS6% DS2%	۲/۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۲ در هزار	ضدعفونی بذر قبل از کشت " " " " " "	جمع‌آوری بقایای گیاهی، مبارزه به موقع و موثر با آفات ذرت، تناوب زراعی مناسب با محصولات غیر میزبان، ممانعت از تنش‌ها به خصوص خشکی با آبیاری منظم، رعایت تعادل کودی، انبار کردن صحیح (رطوبت کمتر از ۱۸٪ در بلال ذرت و ۱۵ - ۱۳٪ در بذر) و کشت ارقام مقاوم توصیه می‌شود.
سیاهک طویل ذرت خوشه‌ای <i>Tolyposporium ehrenbergii</i>	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۲ در هزار	ضدعفونی بذر قبل از کشت	کشت ارقام مقاوم و رعایت تناوب زراعی مبارزه اصلی است و ضدعفونی بذر فقط آلودگی را کاهش می‌دهد. انهدام خوشه‌های آلوده نیز توصیه می‌گردد.
سیاهک پنهان ذرت خوشه‌ای (سورگوم) <i>Sporisorium sorghi</i> (<i>Ustilago sorghi</i>)	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۲ - ۱/۵ در هزار	ضدعفونی بذر قبل از کشت	
سیاهک معمولی ذرت <i>Ustilago zeae</i> (<i>Ustilago maydis</i>)					کشت ارقام مقاوم، مبارزه با حشراتی که در گیاه زخم ایجاد می‌کنند، از بین بردن بقایای محصول و خوشه‌های آلوده قبل از رها شدن اسپورها، جلوگیری از زخمی شدن گیاه میزبان توسط ماشین‌آلات کشاورزی، کوددهی متعادل، پرهیز از مصرف بی‌رویه کود ازته و تناوب زراعی توصیه می‌شود.
بیماری‌های ویروسی، کوتولگی زبر ذرت <i>Maize rough dwarf virus</i> (MRDV) ویروس ایرانی موزاییک ذرت <i>Iranian maize mosaic virus</i> (IMMV)					استفاده از ارقام مقاوم و متحمل، مبارزه با ناقلین، تنظیم تاریخ کاشت و ضدعفونی بذر بر علیه ناقلین توصیه می‌شود.

نام محصول: ذرت					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
علف‌های هرز ذرت تاج خروس وحشی <i>Amaranthus retroflexus</i>	آترازین	WP 80%	۱ - ۱/۵ کیلو گرم	قبل از کاشت ذرت مخلوط با خاک یا بلافاصله بعد از کاشت و قبل از رویش علف هرز	برای علف‌های هرز کشیده‌برگ یک‌ساله و پهن‌برگ در تناوب پس از مصرف آترازین گیاه حساس کشت نشود.
سلمک <i>Chenopodium album</i>	ای پی تی سی + ایمن کننده دی کلرامید	EC 82%	۶ - ۴ لیتر	قبل از کشت و مخلوط با خاک در عمق ۱۰ سانتی‌متری	ای پی تی سی برای کنترل علف‌های هرز کشیده‌برگ و پهن‌برگ یک‌ساله و اوپارسلام مؤثر است. آترازین و ای پی تی سی بیش از هشت سال متوالی مصرف نشود.
پیچک صحرايي <i>Convolvulus arvensis</i>	توفوردی	SL 72%	۱ - ۱/۵ لیتر	بعد از رویش علف‌ها و ۷ - ۵ برگی ذرت	در مصرف توفوردی به زراعت‌های حساس همچوار توجه شود.
قیاق <i>Sorghum halepense</i>	توفوردی + ام سی پی آ*	SL 67.5%	۱ - ۱/۵ لیتر		استوکلر، پهن‌برگ‌ها به خصوص تاج‌خروس را به خوبی کنترل می‌کند.
سوروف <i>Echinochloa crus-galli</i>	استوکلر	EC 50%	۵ - ۴ لیتر	قبل از رویش ذرت و علف‌ها	در صورتی که مزرعه فقط به پهن‌برگ‌ها آلوده است نیازی به استفاده از فورام‌سولفورون، نیکوسولفورون، ریم‌سولفورون و نیکوسولفورون نبوده و می‌توان از توفوردی + ام سی پی آ استفاده نمود.
خرفه <i>Portulaca oleracea</i>	استوکلر	EC 76%	۳/۵ - ۲/۷۵ لیتر	پیش‌رویشی و پیش از کاشت	از فورام‌سولفورون، نیکوسولفورون، ریم‌سولفورون و نیکوسولفورون حد اکثر چهار سال متوالی بیشتر استفاده نشود.
ارزن وحشی <i>Setaria viridis</i>	فورام‌سولفورون	OD22.5%	۲/۵ لیتر	۳-۴ برگی ذرت	نیکوسولفورون + ریم‌سولفورون علف‌کشی دومنظوره با کارایی بهتر روی باریک‌برگ‌ها می‌باشد.
تاج‌ریزی <i>Solanum nigrum</i>	نیکوسولفورون	SC4%	۲ لیتر	۳-۴ برگی ذرت	مزوتریون + اس متالاکلر + تربوتیلازین برای کنترل علف‌های هرز باریک‌برگ و پهن‌برگ به غیر از شیرین بیان و قیاق کاربرد دارد.
مرغ <i>Cynodon dactylon</i>	ریم‌سولفورون	DF 25%	۴۰ گرم	۳-۴ برگی ذرت	فورام‌سولفورون + یدوسولفورون + ایزوگزادین (ایمن کننده) برای کنترل علف‌های هرز باریک‌برگ و پهن‌برگ به صورت پس‌رویشی استفاده شود.
گاوپنبه <i>Abutilon theophrasti</i>	نیکوسولفورون + ریم‌سولفورون	WG 75%	۱۷۵ گرم	۳-۴ برگی ذرت	
هفت‌بند <i>Polygonum aviculare</i>	مزوتریون + اس متالاکلر + تربوتیلازین	SE 53.75%	۴/۵ لیتر	پس‌رویشی	
خارشتر <i>Alhagi pseudalhagi</i>	فورام‌سولفورون + یدوسولفورون + ایزوگزادین (ایمن کننده)	OD 3.1%	۱/۵ لیتر	پس‌رویشی	
پنیرک <i>Malva neglecta</i>					
اوپارسلام <i>Cyperus difformis</i>					

نام محصول: نیشکر					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم ساقه‌خوار سزامیا (خوزستان) <i>Sesamia nonagrioides</i> <i>S. cretica</i>				رهاسازی در اوج پرواز حشرات کامل	معمولاً توسط زنبور پارازیتوئید تخم سزامیا <i>Telenomus busseolae</i> کنترل می‌گردد. در مزارع تازه کشت رهاسازی تلقیحی از این زنبور توصیه می‌گردد. استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود.
کنه نیشکر (خوزستان) <i>Oligonychus sacchari</i>					توسط کشدوژک شکاری <i>Stethorus gilvifrons</i> کنترل می‌گردد. انجام سمپاشی با کنه‌کش‌های قابل مصرف در شرایط مزرعه‌ای به صورت لکه‌ای در کانون‌های اولیه و در حواشی با نظر کارشناس توصیه می‌گردد.
سوسک ریشه‌خوار <i>Pentodon idiota</i>	دیازینون*	G 10%	۴۰ - ۲۰ کیلوگرم	هم‌زمان با عملیات هلیگ‌آپ	مبارزه زراعی و مکانیکی ارجح است. (نظیر غرقاب نمودن مزرعه به مدت ۱۲۰ - ۷۰ ساعت و استفاده از تله نوری) در صورت نیاز و به صورت لکه‌ای از سموم توصیه شده در آب آبیاری توصیه شود.
ملخ آسیایی <i>Locusta migratoria</i>	مالاتیون فنیترتیون	EC 57% EC 50%	۲/۵ لیتر ۱/۵ لیتر	اوایل بهار در زمان طغیان	جهت حمایت از حشرات مفید حتی‌المقدور از سمپاشی پرهیز گردد و در صورت لزوم به صورت موضعی از روش‌های آگروتکنیکی استفاده شود.
موش ورامین <i>Nesokia indica</i>	مراجعه به صفحه ۳				در فصل سرما: گندم + ۴-۳٪ وزن طعمه روغن + ۶-۵٪ سم در فصل گرما: تکه‌های خرد شده ۲ سانتی‌متری نیشکر + ۵٪ وزن طعمه (سم)
عسلک نیشکر <i>Neomaskellia andropogonis</i>					زنبورهای پارازیتوئید <i>Encarsia inaron</i> و <i>Eretmocerus sp.</i> فعالیت خوبی را روی این آفت نشان می‌دهند. به جهت حمایت از حشرات مفید سمپاشی توصیه نمی‌شود.
موریانه <i>Amitermes vilis</i>					موریانه توسط انجام آبیاری سنگین کنترل می‌گردد.
سیاهک ساقه نیشکر <i>Sporisorium scitaminea</i>					حذف ارقام تجاری حساس مانند NC۳۱۰ و استفاده از ارقام مقاوم، ضد عفونی قلمه‌ها با قارچ‌کش تیوکونازول یا استفاده از آب گرم ۵۰ درجه به مدت ۲ ساعت، عدم استفاده از راتون بالا، حذف و از بین بردن بوته‌های آلوده توصیه می‌شود. انجام تحقیقات و آزمایشات قارچ‌کش‌های تریازول پیشنهاد می‌گردد.

نام محصول: نیشکر					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بیماری پوکابونگ (Knife cut) <i>Fusarium subglutinans</i> <i>Gibberella fujikuroi</i> (<i>F. Moniliforme</i>) <i>F. proliferatum</i>					به علت پایین بودن خسارت، کنترلی برای آن انجام نمی‌شود.
بیماری ویروسی موزاییک نیشکر <i>Sugarcane mosaic virus</i> (SCMV)					استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.
بیماری کوتولگی راتون نیشکر <i>Leifsonia xyli</i> subsp. <i>xyli</i>					خالص و سالم‌سازی ارقام با استفاده از روش تلقیحی حرارت درمانی و کشت بافت و تهیه قلمه‌های گواهی شده توصیه می‌شود.
<u>علف‌های هرز یک‌ساله تابستانه و زمستانه</u> <i>Echinochloa colona</i> دورنه <i>Echinochloa crus-galli</i> سورف <i>Digitaria sanguinalis</i> پنجه‌مرغ <i>Setaria spp.</i> ارزن وحشی <i>Malva parviflora</i> پنیرک <i>Melilotus indicus</i> یونجه زردهدندی <i>Sonchus oleraceus</i> شیرنرم <i>Lactuca serriola</i> گاوچاق‌کن <i>Dichanthium annulatum</i> پنجه‌مرغی	آترازین آترازین + متری‌بوزین* آمتین گلیفوزیت توفوردی پاراکوآت متری‌بوزین* ای بی تی سی* توتیورون تری‌فلوکسی‌سولفورون‌سدیم + آمتین	WP 80% WP 80% WP 70% WP 80% SL 41% SL 72% SL 20% WP 70% EC 82% SC 50%	۴ - ۳ کیلوگرم ۳ کیلوگرم + ۲ کیلوگرم ۴ - ۲ کیلوگرم ۶ لیتر ۳ - ۲ لیتر ۳ - ۲ لیتر ۴ - ۲ کیلوگرم ۷ - ۶ لیتر ۴ - ۳ لیتر ۲/۵ - ۲ کیلوگرم ۴ کیلوگرم ۴ کیلوگرم ۱ کیلوگرم	هنگام کشت قبل از ظهور علف‌های هرز قبل و بعد از ظهور علف‌های هرز " " " " " " " " " به صورت لکه‌ای قبل و بعد از ظهور علف هرز قبل از ظهور علف در آب اول آبیاری پیش‌رویشی یا در مرحله ۶ - ۴ برگی علف‌های هرز پیش‌رویشی پیش‌رویشی پیش‌رویشی	آترازین، آترازین + متری‌بوزین، دیورون، هگزازینون دومنظوره بوده و جهت کنترل علف‌های هرز پهن‌برگ و کشیده‌برگ کاربرد دارد. آمتین بیشتر برای کنترل کشیده‌برگ‌های یک‌ساله و معمولاً در ترکیب با توفوردی و متری‌بوزین برای کنترل کلیه علف‌های هرز یک‌ساله به کار می‌رود. گلیفوزیت علیه علف‌های هرز دائمی همراه با محلول ۵/۰ درصد فری‌گیت و با ۸ کیلوگرم سولفات آمونیوم ضمن کاهش مقدار مصرف، موثرتر است. توفوردی برای کنترل پهن‌برگ‌ها کاربرد دارد و قابل اختلاط با آمتین، آترازین و متری‌بوزین بوده و در این صورت روی کلیه علف‌های هرز موثر است. پاراکوآت جهت کنترل علف‌های هرز یک‌ساله مخصوصاً در حاشیه مزارع نیشکر به کار می‌رود. متری‌بوزین جهت کنترل علف‌های هرز باریک‌برگ و پهن‌برگ مزارع نیشکر به صورت پیش‌رویشی پس از کشت نیشکر و قبل از رویش علف هرز کاربرد دارد. ای بی تی سی همراه با آب آبیاری برای کنترل علف‌های هرز باریک‌برگ و خصوصاً پنجه‌مرغی مصرف شود: ۵ لیتر همراه با آب اول و ۳ لیتر همراه با آب دوم، توتیورون برای کنترل باریک‌برگ و پهن‌برگ‌ها به روش هریگیش و با در ترکیب با آترازین به نسبت ۳ کیلوگرم آترازین + ۲ لیتر توتیورون در هکتار قبل از آب اول یا دوم استفاده شود. تری‌فلوکسی‌سولفورون‌سدیم + آمتین جهت کنترل علف‌های هرز باریک‌برگ و پهن‌برگ به خصوص اوبارسلام در مزارع نیشکر موثر است. آمیکاربازون جهت کنترل علف‌های هرز پهن‌برگ و سورف به صورت پیش‌رویشی کاربرد دارد.
<u>علف‌های هرز چندساله</u> <i>Imperata cylindrica</i> حلفه <i>Phragmites australis</i> نی وحشی <i>Cynodon dactylon</i> مرغ <i>Trachomitum venetum</i> قیطانی <i>Panicum maximum</i> چیک‌واش <i>Diplachne fusca</i> علف برنجی <i>Eragrostis sp.</i> دانه‌مرغی <i>Cyperus rotundus</i> اوبارسلام <i>Sorghum halepense</i> قیاق	دیورون دیورون + هگزازینون آمیکاربازون	DF90% DF90% WG 70%	۴ کیلوگرم ۴ کیلوگرم ۱ کیلوگرم	پیش‌رویشی پیش‌رویشی پیش‌رویشی	

نام محصول: توتون					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم طوقه‌بر (آگروتیس) <i>Agrotis segetum</i>					استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه، طعمه‌پاشی در پای نشاها، (در صورت اضطراب از محلول ۱ در هزار پرمترین* با نظر کارشناس) استفاده شود. آزمایش سموم مناسب جهت مبارزه توصیه می‌شود.
کرم غنچه (هلیوتیس) <i>Helicoverpa obsoleta</i> <i>H. armigera</i>	فوزالن* تیودیکارب* <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i>	EC 35% DF 80% -	۲/۵ - ۲ لیتر ۰/۷ - ۱ کیلوگرم طبق برچسب	اواخر مرداد تا اواسط شهریور	کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنبلن پایین آفت در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک و استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود.
کرم ساقه‌خوار تنباکو <i>Scrobipalpa heliopa</i>					حذف اندام آلوده و از بین بردن بقایا توصیه می‌شود.
عسلک توتون <i>Bemisia tabaci</i>	پیریمیفوس متیل*	EC 50%	۱/۵ لیتر		پیریمیفوس متیل تعلیق شده است.
شته سبز هلو <i>Myzus persicae</i>	پیریمیکارب پیریمیکارب اکسی‌دیمتون‌متیل بی‌متروزین ایمیداکلوپرید	WP 50% DF 50% EC 25% WP 25% SC 35%	۰/۷ - ۰/۵ کیلوگرم ۰/۵ کیلوگرم ۱ لیتر ۱ کیلوگرم ۰/۲۵ لیتر	با مشاهده آفت و با نظر کارشناس	در شمال خسارت شته مهم است. در سایر مناطق ۳ - ۲ سمپاشی، کافی است.

نام محصول: توتون					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم مفتولی <i>Agriotes lineatus</i> آبدزدک <i>Gryllotalpa gryllotalpa</i> حلزون‌ها Helicidae راب‌ها Limacidae	متالدهید	B 6%	۲۵ - ۲۰ کیلوگرم طعمه ۶٪	با نظر کارشناس	مبارزه هم‌زمان و شبیه آگروتیس است. آزمایش سموم موثر و مناسب ضروری می‌باشد.
سفیدکی دروغی (داخلی) توتون <i>Peronospora hyoscyami .f.sp tabacina</i> <i>(Peronospora tabacina)</i>	مانکوزب زینب مانب	WP 80% WP 80% WP 80%	۲ - ۱ در هزار ۳ در هزار ۲ - ۱ در هزار	در زمین اصلی در خزانه در زمین اصلی	از مانکوزب در مزرعه هفته‌ای یکبار استفاده شود. زینب برای استفاده در خزانه توصیه می‌شود. در هر هفته دو سمپاشی انجام و الزاماً بعد از هر بارندگی همراه با مواد چسبنده سمپاشی تکرار شود. برای مبارزه در مزرعه انجام تحقیقات توصیه می‌شود. زینب و مانب تعلیق شده است.
جوانه‌های جانبی توتون	فلومتالین	EC12.5%	۱۵ میلی‌لیتر برای هر بوته با غلظت ۱/۳۵ درصد برای یکبار محلول‌پاشی		
سفیدک حقیقی توتون <i>Erysiphe cichoracearum</i>	دینوکاپ	WP 18.25%	۱ کیلوگرم	با دیدن علائم بیماری	انجام آزمایشات با سموم مناسب تر توصیه می‌شود.
<u>علف‌های هرز</u> گل‌جالیز <i>Orobanche cernua</i> اویارسلام <i>Cyperus rotundus</i> تاج‌خروس <i>Amaranthus spp.</i> سلمک <i>Chenopodium album</i> گاوپنبه <i>Abutilon theophrasti</i> تاج‌ریزی <i>Solanum nigrum</i>	ای بی تی سی* متم‌سدیم	EC 82% SL 32.7 %	۶ - ۴ لیتر ۵۰ گرم در هر مترمربع خاک در خزانه یا ۳۲ گرم در هر مترمکعب بذر (خزانه)	قبل از نشاء ومخلوط با خاک دو ماه قبل از کشت برای ضد عفونی خاک	در زمینه مبارزه با گل‌جالیز تحقیقات توصیه می‌شود. مخصوص خزانه توتون

نام محصول: آفتابگردان

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
آگروتیس <i>Agrotis spp.</i>	دیازینون*	EC 60%	۲ لیتر		استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه ضروری می‌باشد.
کرم برگ‌خوار (کارادینا) <i>Spodoptera exigua</i>	فوزالین	EC 35%	۳ - ۲/۵ لیتر	اوایل فصل رشد	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود.
کرم دانه‌خوار <i>Homoeosoma nebulella</i>	دیازینون* تری کلروفن	EC 60% SP 80%	۱ - ۲ لیتر ۱ - ۲ کیلوگرم	پس از تشکیل دانه	رعایت تاریخ کاشت و از بین بردن علف‌های هرز میزبان آفت توصیه می‌شود.
سفیدک داخلی <i>Plasmopara halstedii</i> (<i>Plasmopara helianthi</i>)					استفاده از بذر سالم، رعایت تناوب، حذف بوته‌های آلوده هنگام کشت و معدوم کردن بقایای آلوده پس از برداشت توصیه می‌شود.
زنگ آفتابگردان <i>Puccinia helianthi</i>					استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.
لکه‌موجی آفتابگردان <i>Alternaria helianthi</i> <i>A. zinniae</i>					استفاده از ارقام مقاوم، استفاده از بذر سالم و از بین بردن بقایای گیاهی توصیه می‌شود.
پوسیدگی طوقه آفتابگردان <i>Sclerotinia sclerotiorum</i>					رعایت تناوب، استفاده از ارقام مقاوم و معدوم نمودن بوته‌های آلوده توصیه می‌شود.
<u>علف‌های هرز</u> تاج‌ریزی <i>Solanum nigrum</i> گونه‌های تاج‌خروس <i>Amaranthus spp.</i> سلمک <i>Chenopodium album</i> گونه‌های ارزن وحشی <i>Setaria spp.</i> سوروف <i>Echinochloa crus-galli</i>	تری فلورالین اتال‌فلورالین	EC 48% EC 33.3%	۲ - ۲/۵ لیتر ۲ - ۳/۵ لیتر	قبل از کاشت مخلوط با خاک به عمق ۱۰ سانتی‌متر	جهت استفاده از تری‌فلورالین و اتال‌فلورالین عملیات خاک‌ورزی مناسب انجام گردد (کلوخه‌ها کاملاً خرد شود) و رطوبت خاک جهت تاثیر مناسب آنها تامین شود. تری‌فلورالین روی تاج‌ریزی اثر ندارد.

نام محصول: سویا					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
انواع کنه‌های تارتن <i>Tetranychus spp.</i>	پروپارزیت ترادیفون بروموپروپیلات* آزوسیکلوتین	EC 57% EC 7.52% EC 25% WP25%	۱/۵ لیتر ۴ لیتر ۱/۲ لیتر ۰/۵ در هزار	در تیرماه با مشاهده ۳ تا ۵ کنه مراحل فعال در پشت هر برگ	سمپاشی در ساعات اولیه صبح انجام گیرد. با حجم بالای آب حتی الامکان پشت برگ‌ها سمپاشی شود. سمپاشی در اوایل فصل به خصوص درحاشیه مزارع (به منظور پیشگیری و لکه‌گیری) انجام گیرد. در صورت طغیان در کل مزرعه مصرف شوند. تناوب استفاده از کنه‌کش‌های مختلف توصیه می‌شود.
آگروتیس (کرم طوقه‌بر) <i>Agrotis spp.</i>	دیازینون*	EC 60%	۲ لیتر	اوایل فصل رویش هم‌زمان با تفریح تخم و ظهور لاروهای اولیه	آزمایش و معرفی سموم موثر و مناسب جهت مبارزه ضروری است.
پرو دنیا (برگخوار مصری) <i>Spodoptera littoralis</i>					
دانه‌خوار سویا <i>Etiella zinekenella</i>	تری کلروفن دیازینون*	SP 80% EC 60%	۱/۵ - ۱ لیتر ۲ - ۱ لیتر	زمان تشکیل دانه در غلاف	۱- رعایت آیش و تناوب ۲- دورنگه‌داشتن مزرعه سویا از سایر مزارع حیوانات ۳- توجه به مبارزه بیولوژیکی
کارادرینا <i>Spodoptera exigua</i> شب پره گاما <i>Autographa gamma</i> (<i>Plusia gamma</i>)	* <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i>	-	طبق برچسب		استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود. انجام مبارزه زراعی پاییزه و زمستانه در کاهش جمعیت آفت تاثیر بسزایی دارد. آزمایش و معرفی سموم موثر و مناسب جهت مبارزه ضروری است.

نام محصول: سویا					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم غلاف‌خوار سویا <i>Helicoverpa armigera</i>	تیودیکارب* پروفنفس* فوزالن ایندوکساکارب* کلرفلوآزورون <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i> *	DF 80% EC 40% EC 35% SC15% EC 5% -	۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم ۲/۵ لیتر ۲ - ۳ لیتر ۲۵۰ - ۲۰۰ میلی‌لیتر ۱ لیتر طبق برچسب	باتشکیل غلاف‌ها و بر اساس موازین پیش‌آگاهی	استفاده از زنبور براکون و تریکوگراما با توجه به دستورالعمل و انجام عملیات مبارزه زراعی پایزه پس از برداشت سویا توصیه می‌شود.
تریپس <i>Thrips tabaci</i> شته‌ها خانواده Aphididae سفید بالک‌ها <i>Bemisia tabaci</i> <i>Bemisia gossypiperda</i>	اکسی‌دیمتون‌متیل دیمتوات	EC 25% EC 40%	۱ لیتر ۱ لیتر	با نظر کارشناس و بر اساس موازین پیش‌آگاهی	بررسی و آزمایش سموم مناسب پیشنهاد می‌شود.
مینوز برگ <i>Liriomyza trifolii</i>	کلرپیریفوس فن‌پروپاترین*	EC 40.8% EC 10%	۲ - ۲/۵ لیتر ۱ - ۱/۵ لیتر	بر اساس موازین پیش‌آگاهی و نظر کارشناس	بررسی و آزمایش سموم جدید و مناسب پیشنهاد می‌شود.
مگس لویا <i>Delia platura</i> (<i>Hylemyia cilicrura</i>)	مالاتیون* دیازینون*	EC57% EC60%	۱ لیتر ۱ لیتر	ظهور حشرات کامل	شد عفونی خاک با دیازینون گرانول به نسبت ۲ کیلوگرم ماده خالص در هکتار توصیه می‌شود.
شب‌پره تک نقطه‌ای <i>Mythimna unipuncta</i> (<i>Cirphis unipuncta</i>)	دیازینون* تیودیکارب*	EC60% DF80%	۱/۵ لیتر ۱ کیلوگرم	بر اساس موازین پیش‌آگاهی و نظر کارشناس	حذف بقایای گیاهی توصیه می‌شود.

نام محصول: سویا					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پوسیدگی زغالی سویا <i>Macrophomina phaseolina</i>					استفاده از ارقام مقاوم، رعایت تناوب، روش‌های زراعی و آبیاری مناسب در کاهش بیماری موثرند.
پوسیدگی ریشه و گیاهچه‌میری <i>Phytophthora sojae</i>					استفاده از ارقام مقاوم، اصلاح و زهکشی خاک، عدم مصرف بیش از حد کود پتاسه و حیوانی، رعایت روش‌های زراعی، تناوب و انجام آبیاری در کاهش بیماری موثرند.
لکه ارغوانی سویا <i>Cercospora kikuchii</i>					رعایت تاریخ کاشت و استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.
ویروس موزاییک سویا <i>Soybean mosaic virus (SMV)</i> ویروس موزاییک زرد لوبیا <i>Bean yellow mosaic virus (BYMV)</i> ویروس نقش حلقوی توتون (سوختگی جوانه در سویا) <i>Tobacco ringspot virus (TRSV)</i>					تنظیم تاریخ کاشت، تناوب زراعی، استفاده از بذر سالم، استفاده از ارقام مقاوم، مبارزه با ناقلین و حذف بوته‌های آلوده توصیه می‌شود.
نماتد سویا <i>Heterodera glycines</i>					تناوب زراعی با گیاهان غیرمیزبان مانند ذرت و غلات و استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.

نام محصول: سویا

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<u>علف‌های هرز پهن‌برگ</u>	اتال‌فلورالین	EC 33.3%	۳/۵ لیتر	قبل از کاشت مخلوط با خاک تا عمق ۱۰ سانتی‌متر	روش‌های زراعی: ماکار کردن و آماده‌سازی زمین در کاهش علف‌های هرز موثر است و بهتر است قبل از کاشت آبیاری صورت گیرد و پس از رویش علف‌های هرز آن‌ها را با دیسک از بین برد. کشت بذری از علف‌های هرز خصوصاً "توق و گاوپنبه، رعایت عمق، کشت متراکم، در زراعت‌های ردیفی استفاده از ادوات مکانیکی (کولتیواتور) توصیه می‌شود. جهت استفاده از اتال‌فلورالین، تری‌فلورالین و دینیترامین عملیات خاک‌ورزی انجام شود (خاک بدون کلوخ باشد) و رطوبت خاک نیز تامین گردد.
سلمک <i>Chenopodium album</i> تاج‌ریزی <i>Solanum nigrum</i> خرقه <i>Portulaca oleracea</i> تاج‌خروس <i>Amaranthus spp.</i> تاتوره <i>Datura stramonium</i> گاوپنبه <i>Abutilon theophrasti</i> آفتاب‌پرست <i>Heliotropium spp.</i> توق <i>Xanthium strumarium</i>	تری‌فلورالین بنتازون تری‌فلورالین + متری‌بوزین	EC 48% SL 48% EC 48%	۲ - ۲/۵ لیتر ۳ لیتر ۲ لیتر +	بعد از ۳ - ۲ برگی شدن سویا قبل از کاشت مخلوط با خاک تا عمق ۱۰ سانتی‌متر	اتال‌فلورالین + متری‌بوزین، تری‌فلورالین + متری‌بوزین، دینیترامین دوزمنظوره بوده و برای مبارزه با کشیده‌برگ‌ها و پهن‌برگ‌ها کاربرد دارد. هالوکسی‌فوب‌آرمتیل‌استر، کوئیزالوفوب‌پی‌تفوریل و کلنودیوم برای مبارزه با باریک‌برگ‌ها کاربرد دارد.
	اتال‌فلورالین +	EC 33.3%	۳ لیتر +	، ، ،	۳۰ روز اول بعد از کشت سویا مبارزه با علف‌های هرز سویا حیاتی است. کولتیوارزدن بین ردیف‌ها در کنترل علف‌های هرز موثر می‌باشد.
	متری‌بوزین	WP 70% , DF 75%	۶۰۰ گرم درهکتار	قبل از کاشت و مخلوط با خاک	کوئیزالوفوب‌پی‌تفوریل برای کنترل باریک‌برگ‌های یک‌ساله دز پایین و باریک‌برگ‌های دائمی مانند پاسپالوم دز بالا مصرف شود.
<u>علف‌های هرز باریک‌برگ</u>	هالوکسی‌فوب‌آرمتیل	EC10.8%	۱ - ۰/۷۵ لیتر	۳ برگی تا قبل از به ساقه‌رفتن علف‌های هرز باریک‌برگ	
سوروف <i>Echinochloa crus-galli</i> ارزن وحشی <i>Setaria spp.</i>	کوئیزالوفوب‌پی‌تفوریل کلنودیوم	EC 4% EC 12%	۳ - ۲ لیتر ۱ - ۱/۲ لیتر	، ، ، ، ، ،	
<u>علف‌های هرز دائمی</u> علف‌باغی <i>Dactylis glomerata</i> پاسپالوم <i>Paspalum sp.</i>					

نام محصول: کلزا					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک برگخوار منداب <i>Entomoscelis adonidis</i>	فوزالن*	EC35%	۲ - ۳ لیتر	با ظهور و مشاهده اولین حشرات کامل و لاروهای سنین اولیه	به صورت لکه‌ای روی حشرات بالغ و لاروهای سنین اولیه استفاده شود. شخم عمیق و آبیاری نیز در کاهش جمعیت آفت موثر می‌باشد. (مخصوصاً در زمستان)
	دیازینون*	EC60%	۱/۵ - ۲ لیتر		
	کلرپیریفوس*	EC40.8%	۲/۵ - ۲ لیتر		
	تیودیکارب*	DF80%	۱ کیلوگرم		
زنبور برگخوار آتالیا <i>Athalia rosae</i>	دیازینون*	EC60%	۱/۵ - ۱ لیتر	از کوتیلودنی تا ۴ برگی به محض ظهور لاروهای سنین اولیه	به صورت لکه‌ای به محض ظهور اولین لاروهای سن یک در صبح زود یا غروب سمپاشی شود. آبیاری مناسب و ضدعفونی بذر توصیه می‌شود.
	مالاتیون*	EC57%	۱ لیتر		
	فوزالن*	EC35%	۲ - ۳ لیتر		
سرخرطومی طوقه و ساقه‌خوار <i>Ceutorhynchus spp.</i>					در صورت تراکم شدید تناوب زراعی رعایت شود.
کرم طوقه‌بر (آگروتیس) <i>Agrotis spp.</i>	دیازینون*	EC60%	۱/۵ - ۱ لیتر	اوایل فصل رویش هم‌زمان با تفریح تخم‌ها و ظهور لاروهای اولیه	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود. طعمه‌پاشی و سمپاشی به صورت لکه‌ای در صبح زود یا غروب آفتاب انجام شود.
کک کلزا <i>Phylloterta erysimi</i>	دیازینون*	EC60%	۱/۲ لیتر	اولین نوبت به محض مشاهده حشرات کامل در حاشیه مزارع قبل از پراکنده شدن سوسکاها به داخل مزرعه	سمپاشی به‌هنگام رسیدن جمعیت آفت به سطح زیان اقتصادی انجام می‌گردد. برای این منظور هفته‌ای دو نوبت مزرعه بازدید شود. ضدعفونی بذر، تنظیم تاریخ کشت، تناوب زراعی و آبیاری توصیه می‌شود.
	مالاتیون*	EC57%	۱ لیتر		
	ایمیداکلوپرید*	WS70%	۱۴۰۰ - ۱۲۰۰ گرم برای یکصد کیلوگرم بذر		
	تیامتوکسام*	FS35%	۷۰۰ میلی‌لیتر برای یکصد کیلوگرم بذر		

نام محصول: کلزا					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شته مومی کلزا <i>Brevicoryne brassicae</i>	ایمیداکلوپرید* پیریمیکارب*	SC35% WP50%	۱ لیتر ۱ کیلوگرم	به محض مشاهده کانون‌های اولیه پشت برگ‌ها و یا داخل جوانه‌های انتهایی یا غنچه‌ها	روش‌های زراعی شامل حذف علف‌های هرز میزبان، استفاده از ارقام متحمل و مقاوم توصیه می‌شود. این آفت از حاشیه به داخل مزرعه وارد می‌شود لذا بایستی قبل از تشکیل کلونی در مزرعه مبارزه صورت گیرد، حتی‌الامکان مبارزه قبل از بازشدن گل‌ها باشد. تا مصادف با فعالیت زنبورهای گرده‌افشان نباشد.
سوسک گرده‌خوار <i>Meligethes aeneus</i>	فوزالن* تیاکلوپرید	EC35% OD 24%	۳ - ۲ لیتر ۰/۳ لیتر	در مرحله غنچه‌دهی با نظر کارشناس منطقه	
پرنده‌گان (سار، گنجشک و ...)					اعلی‌ب به دلیل عدم سبزینه در شهریورماه به صورت گله‌ای به زراعت کلزا فرود آمده و باعث خسارت زیاد و اقتصادی به کشاورزان می‌گردند. بکنواختی تاریخ کشت در منطقه، تولید صدا و نصب مترسک برای دورکردن پرنده‌گان و تورگذاری برای جلوگیری از خسارت توصیه می‌شود.
پوسیدگی اسکروتینیایی <i>Sclerotinia sclerotiorum</i>					روش‌های زراعی شامل شخم بلافاصله بعد از برداشت کلزا، غرقاب اراضی، تناوب طولانی‌مدت، کاشت بذور سالم، عدم کشت ارقام حساس به ورس، انتخاب تاریخ کشت، مصرف بهینه ازت در کشت‌های حساس، افزایش فواصل بین بوته‌ها و برداشت مزارع آلوده دیرتر از مزارع سالم توصیه می‌شود. تحقیقات و بررسی سموم مناسب جهت کنترل بیماری در حال انجام می‌باشد.
ساق‌سیاه یا شانکر ساقه کلزا (فوما) <i>Leptosphaeria maculans</i>					استفاده از بذر سالم و گواهی شده، ممانعت از انتقال بذر از مناطق آلوده به مناطق غیر آلوده، تنظیم تاریخ کاشت، رعایت تناوب زراعی، کنترل علف‌های هرز، از بین بردن کاه و کلش و مدفون کردن آن‌ها زیر خاک و غرقاب کردن مزرعه به مدت ۱۰ روز توصیه می‌شود. تحقیقات و بررسی سموم مناسب جهت کنترل بیماری در حال انجام می‌باشد.
سوختگی آلترناریایی <i>Alternaria brassicae</i> <i>A. brassicicola</i> <i>A. japonica</i> (<i>A. raphani</i>)					سه گونه آلترناریا از خاک، روی بقایای گیاهی کلزا، خردل و سایر گیاهان میزبان نظیر خاکشیرتلخ، پاپونه، پیچک صحرایی، پاپونه و سلمک گزارش شده است.

نام محصول: کلزا					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p><u>علف‌های هرز غالب</u> <u>علف‌های هرز پهن برگ</u> Sysimbrium sophia خاکشیر (Descurania sophia) Sinapis arvensis خردل وحشی Lactuca serriola گاوجاق کن Melilotus spp. یونجه زرد و شاه‌انسر Galium spp. بی‌تی‌راخ Vicia spp. ماشک Ammi majus وایه Rapistrum rugosum شلمی Lepyrudictis holosteoides ارشته خطایی Solanum nigrum تاج‌ریزی <u>علف‌های هرز باریک برگ</u> Avena spp. گونه‌های یولاف وحشی Phalaris spp. گونه‌های خونی علف گندم و جو خودرو <u>علف‌های هرز دائمی</u> Malva neglecta پنیرک Lepidium draba ازمک (Cardaria draba) Sonchus spp. شیرتیغی Cirsium arvense کنگر وحشی Silybum marianum کنگر ابلق Convolvulus arvensis پیچک صحرایی</p>	<p>تری فلورالین* کلوپیرالید متنازاکلر + کوئین‌مراک ستوکسیدیم* سیکلوکسیدیم* هالوکسی‌فوب‌آرمتیل کوئیزالوفوب‌پی‌تفوریل</p>	<p>EC 48% SL 30% SL 41.6% EC 12.5% EC 10% EC 10.8% EC 4%</p>	<p>۲/۵ - ۲ لیتر ۰/۸ - ۰/۶ ۲/۵ لیتر ۳ لیتر ۲ لیتر ۰/۷۵ لیتر ۱/۵ لیتر</p>	<p>قبل از کاشت مخلوط با خاک تا عمق ۱۰ سانتی‌متری پس از رویش و ۱۰-۵ سانتی‌متری علف‌های هرز مورد هدف قبل از سبز شدن کلزا و بلافاصله قبل از اولین آبیاری ۳ برگی تا قبل از به ساقه رفتن علف‌های هرز باریک‌برگ ، ، ، ، ، ، ، ، ، ، ، ،</p>	<p>با توجه به اهمیت محصول بررسی روش‌های مبارزه با علف‌های هرز آن پیشنهاد می‌گردد. استفاده از روش ماکسار در مهار علف‌های هرز موثر می‌باشد. تری‌فلورالین گندم و جو خودرو و خردل وحشی را به خوبی کنترل نمی‌کند. تری‌فلورالین و متنازاکلر + کوئین‌مراک دمنظوره بوده و علف‌های هرز پهن‌برگ و باریک‌برگ را کنترل می‌کنند. کلوپیرالید فقط کنترل‌کننده علف‌های هرز پهن‌برگ از تیره‌های کمپوزیته، لگوم، هفت‌بند و چتریان می‌باشد. تاج‌ریزی و بی‌تی‌راخ نیز کنترل می‌شوند. روی پنیرک و پیچک صحرایی حالت بازدارندگی دارد. ارشته خطایی نیز قبل از به ساقه رفتن کنترل می‌شود. متنازاکلر + کوئین‌مراک انواع خاکشیر و شلمی را نیز کنترل می‌نماید ولی خردل وحشی را تا حدود ۵۰ درصد کنترل می‌کند. جهت استفاده از تری‌فلورالین و متنازاکلر + کوئین‌مراک بایستی عملیات خاک‌ورزی مناسب صورت گرفته (خاک بدون کلوخه باشد) و رطوبت آن نیز تامین شود. زمانی که حداقل درجه حرارت شبانه‌روز به پایین‌تر از ۱۰ درجه سانتی‌گراد می‌رسد از ستوکسیدیم استفاده نشود. زمانی که حداقل درجه حرارت شبانه‌روز به پایین‌تر از ۵ درجه سانتی‌گراد می‌رسد از مصرف سیکلوکسیدیم خودداری شود. علف‌کش‌های ستوکسیدیم، سیکلوکسیدیم، هالوکسی‌فوب‌آرمتیل استر و کوئیزالوفوب‌پی‌تفوریل فقط <u>باریک‌برگ‌کش هستند.</u></p>

نام محصول: زعفران					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p><u>علف‌های هرز</u></p> <p><i>Amaranthus</i> spp. تاج خروس</p> <p><i>Polygonum aviculare</i> هفت‌بند</p> <p><i>Sinapis arvensis</i> خردل وحشی</p> <p><i>Bromus</i> spp . جوموشی</p> <p><i>Poa bulbosa</i> چمن غده‌ای</p> <p><i>Hordeum murinum</i> جو وحشی</p> <p><i>Plantago major</i> بارهنگ</p> <p><i>Cirsium arvense</i> کنگر وحشی</p> <p><i>Lepidium draba</i> از مک (<i>Cardaria draba</i>)</p> <p><i>Convolvulus arvensis</i> پیچک صحرایی</p>					در این زمینه تحقیقات در حال اجراست.
نام محصول: کنجد					
<p>شته‌ها</p> <p><i>Ahis gossypii</i></p> <p><i>A.fabae</i></p> <p><i>A.craciphora</i></p> <p><i>Acythosphon gossypii</i></p>	<p>ایمیداکلوپرید* اکسی دیمتون متیل* پی متروزین*</p>	<p>SC35%</p> <p>EC25%</p> <p>WP25%</p>	<p>۲۵۰ میلی لیتر</p> <p>۱ لیتر</p> <p>۱ کیلوگرم</p>	<p>بر اساس توصیه شبکه مراقبت (پیش آگاهی)</p>	<p>مبارزه بیولوژیک با استفاده از بالئوری و حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی در زمان سمپاشی مورد تاکید است.</p>

نام محصول: کنجد					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم فوزه <i>Helicoverpa armigera</i>	تیودیگارب* ایندوکساکارب* اسپینوساد*	DF80% SC15% SC24%	۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم ۲۵۰ - ۲۰۰ میلی لیتر ۲۵۰ - ۲۰۰ میلی لیتر	با توجه به دستورالعمل و پیش‌آگاهی	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود. انجام عملیات مبارزه زراعی پاییزه و زمستانه در کاهش جمعیت آفات تاثیر بسزایی دارد.
پروانه بذرخوار کنجد <i>Antigastra catalaunalis</i>	دیازینون* کلرپیریفوس*	EC 60% EC 40.8%	۲ - ۱/۵ لیتر ۱/۵ لیتر	قبل از نفوذ لارو به داخل کپسول	خسارت اصلی را نسل های ۴ و ۵ به محصول (بذور و کپسول‌ها) وارد می‌سازد. مبارزه زراعی: شخم عمیق بعد از برداشت، از بین بردن بقایای آلوده گیاهی
بیماری گل‌سبز کنجد <i>Phytoplasma spp.</i>					تنظیم تاریخ کاشت (به گونه‌ای که با پیک حشره ناقل هم‌زمان نباشد)، مبارزه با زنجیره‌های ناقل، رعایت فاصله کشت با سایر میزبان‌های بیماری توصیه می‌شود.
علف‌های هرز <i>Amaranthus spp.</i> گونه‌های تاج‌خروس <i>Chrozophora tinctoria</i> گوش‌بره <i>Hibiscus trionum</i> غوزک (کف وحشی) <i>Portulaca oleracea</i> خرفه <i>Solanum nigrum</i> تاج‌ریزی <i>Heliotropium spp.</i> آفتاب‌پرست <i>Tribulus terrestris</i> خارخسک <i>Echinochloa spp.</i> سوروف <i>Setaria spp.</i> گونه‌های ارزن وحشی <i>Convolvulus arvensis</i> پیچک صحرايي	تری‌فلورالین* پندی‌متالین*	EC 48% EC 33%	۲/۵ - ۲ لیتر ۴ لیتر	۲ - ۳ روز قبل از کاشت مخلوط با خاک بعد از کاشت و قبل از سبز شدن کنجد و علف‌های هرز	عملیات خاک‌ورزی صورت گرفته (خاک بدون کلوخ باشد) و رطوبت خاک جهت تاثیر بهتر علف‌کش‌ها تامین شود. هر دو علف‌کش دومنظوره بوده و علف‌های هرز به‌ن‌برگ و باریک‌برگ را کنترل می‌کنند.

نام محصول: گلرنگ					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
مگس گلرنگ <i>Acanthophilus heliathi</i>	دیازینون* فوزالن*	EC60% EC35%	۱ - ۱/۵ لیتر ۲ - ۳ لیتر	به محض مشاهده لاروهای سنین اولیه روی قوزه‌ها (زمان تشکیل قوزه گل)	
کرم قوزه گلرنگ <i>Helicoverpa peltigera</i>	دیازینون* فوزالن*	EC60% EC35%	۱ - ۱/۵ لیتر ۲ - ۳ لیتر	در سنین اولیه لاروی (۱ و ۲)	
<u>علف‌های هرز</u> گندم خودرو <i>Triticum sp.</i> ناخنک <i>Goldbachia laevigata</i> گل عروس <i>Roemeria refracta</i> آدونیس <i>Adonis aestivalis</i> جلنگو <i>Chorispota tenella</i> خاکشیر <i>Sysimbrium sophia</i> (<i>Descurania sophia</i>) هفت‌بند <i>Polygonum aviculare</i> درشتوک <i>Malcolmia africana</i> فرفیون <i>Euphorbia helioscopia</i> ترشک <i>Rumex acetosella</i> شیرتیغی <i>Sonchus arvensis</i>	تری‌فلورالین* اتال‌فلورالین* متری‌بوزین* اگزادیازون* پندی‌متالین*	EC 48% EC 33.5% WP 70% SL 12% EC 33%	۲ لیتر ۳ لیتر ۰/۷۵ کیلوگرم ۳ لیتر ۳ لیتر	قبل از کاشت مخلوط با خاک به عمق ۱۰ سانتی‌متر بعد از کاشت و قبل از سبز شدن گلرنگ و علف‌های هرز بعد از کاشت و قبل از سبز شدن گلرنگ و علف‌های هرز	عملیات خاک‌ورزی مناسب جهت استفاده از تری‌فلورالین و اتال‌فلورالین صورت گیرد (خاک بدون کلوخ باشد) و رطوبت خاک جهت تاثیر علف‌کش‌ها تامین شود. <u>علف‌کش‌های توصیه شده فقط برای گلرنگ آب، می‌باشند.</u>

نام محصول: زیره سبز					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p><u>علف‌های هرز</u></p> <p><i>Polygonum aviculare</i> هفت‌بند</p> <p><i>Amaranthus spp.</i> تاج‌خروس</p> <p><i>Alhagi pseudalhagi</i> خارشتر</p> <p><i>Chenopodium album</i> سلمک</p> <p><i>Vicia villosa</i> ماشک</p> <p><i>Cuscuta campestris</i> سس</p>					سموم علف کش در دست بررسی است.
نام محصول: کیوی					
<p>شپشک توت</p> <p><i>Pseudauleucaspis pentagona</i></p>					مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبور پروسپالتلا، هرس سرشاخه‌های شدیداً آلوده و برس‌زنی تنه و شاخه‌های آلوده توصیه می‌شود.
<p>انواع پوسیدگی طوقه کیوی</p> <p><i>Phytophthora spp.</i></p>					اصلاح روش‌های آبیاری سنتی به قطره‌ای و انجام زهکشی توصیه می‌شود. انجام تحقیقات روی عامل پوسیدگی و مبارزه آن پیشنهاد می‌شود.
<p>نماتد گره ریشه کیوی</p> <p><i>Meloidogyne spp.</i></p>	تتراتیوکربنات سدیم	SL 40%	۶-۹ میلی‌لیتر در متر مربع در سطح سایه انداز		انجام تحقیقات روی نماتدهای مولد غده ریشه توصیه می‌گردد.

نام محصول: درختان جنگلی و غیر مشمر

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک پوستخوار نارون <i>Scolytus iranicus</i> سوسک‌های پوستخوار درختان <i>Scolytus multistriatus</i>	تری کلروفن	SP 80%	۳۰۰-۲۵۰ گرم سم + ۱/۵ لیتر نفت + ۲۵۰ گرم صابون + ۱۰۰ لیتر آب	ظهور حشرات بالغ طبق بررسی زیست‌شناسی آفت در منطقه	کاربرد تله‌های فرمونی برای تعیین زمان مبارزه و کنترل آفت توصیه می‌شود. در نارون‌های زینتی مراقبت‌های زراعی، آبیاری به موقع و کافی و کلا " تقویت درخت به خصوص در مواقع گرم سال اهمیت زیادی دارد. استفاده از تنه‌های درخت به عنوان تله و سپس جمع‌آوری و معدوم کردن آن‌ها توصیه می‌شود.
سوسک برگخوار نارون <i>Pyrrhalta luteola</i> (<i>Galerucella luteola</i>)	دیفلوبنزورون	WP 25%	۰/۳ د هزار	با نظر کارشناس و تعیین زیست‌شناسی آفت در منطقه	پایل زدن پای درختان در کنترل آفت موثر است. آب‌پاشی به همراه مواد شوینده در موقع خروج لاروها توصیه می‌شود. سمپاشی اول قبل از ظهور حشره کامل نسل اول و سمپاشی دوم در صورت ضرورت انجام شود. دیفلوبنزورون در بهار روی لاروهای سنین اولیه آفت مصرف شود.
مینوز برگ نارون <i>Fenusia ulmi</i>					با توجه به زمستان‌گذرانی آفت به صورت لارو در داخل پیل، پیل زدن پای درخت و یخ‌آب در کنترل آفت موثر است.
شب پره سفید تارتن (پروانه سفید آمریکایی) <i>Hyphantria cunea</i>	دیفلوبنزورون* <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i>	WP 25% -	۰/۵ - ۰/۳ در هزار طبق برچسب	با توجه به زیست‌شناسی آفت علیه لاروهای سنین اولیه آفت	روش‌های مکانیکی شامل جمع‌آوری تخم، جمع‌آوری شاخه‌ها و برگ‌های آلوده به لاروهای سنین اولیه به خصوص در نسل اول، حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی به خصوص روی شقیقه آفت توصیه می‌شود. در حال حاضر مبارزه فقط علیه آفت در درختان حاشیه جاده‌ها و تک درخت‌های منازل انجام شده و اعمال مبارزه شیمیایی در عرصه جنگل ممنوع می‌باشد. از هرگونه سمپاشی در توستان‌ها جهت نوغان‌داری خودداری شود.

نام محصول: درختان جنگلی و غیر مثمر					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شته راش <i>Phyllaphis fagi</i>					انجام تحقیقات درخصوص پراکنش و روش‌های مبارزه با آن توصیه می‌شود.
شپشک سفید راش <i>Cryptococcus fagisuga</i>					بررسی روش‌های مبارزه و کنترل آفت توصیه می‌شود.
مگس میوه کنار و عناب <i>Carpomya vesuviana</i>					استفاده از تله‌های جلب‌کننده جهت ردیابی و کنترل آفت و مبارزه بیولوژیک توسط زنبورهای پارازیتوئید توصیه می‌شود.
شپشک خونی نارون <i>Gossyparia (=Eriococcus) spuria</i>	اکسی دیمتون متیل دiazinon *	EC 20% EC 60%	۱/۵ - ۱ در هزار ۲ در هزار	خروج ۵۰٪ از پوره‌ها با توجه به شرایط آب و هوای منطقه آزمایش و بررسی سموم سیستمیک پیشنهاد می‌شود.	از دیازینون در زمان ظهور پوره‌های فعال استفاده شود و بعد از تشکیل موم اطراف بدن حشره کاربرد دیازینون و روغن (۱ درصد) یا هم توصیه می‌شود. آزمایش و بررسی سموم سیستمیک پیشنهاد می‌شود.
سپردار سفید کاج <i>Leucaspis pusilla</i>	روغن امولسیون‌شونده	O 80%	۱ - ۲ درصد	بر اساس موازین پیش‌آگاهی و در زمستان	رعایت اصول به‌زراعی و استفاده از سموم فسفره نفوذی همراه روغن (۱ درصد) در اردیبهشت‌ماه هنگام خروج پوره‌ها توصیه می‌شود. با توجه به وجود سپر روی حشره امکان مبارزه شیمیایی موثری در تابستان وجود ندارد.
پوستخوار کاج <i>Orthotomicus erosus</i>					حفظ سلامت درخت (آبیاری مرتب، تقویت درخت و رعایت عملیات به‌زراعی) در جلوگیری از آلودگی اهمیت دارد، چنانچه این مراقبت‌ها انجام شود نیازی به سمپاشی نخواهد بود. حذف درختان آلوده و خارج نمودن آن‌ها از محیط، انتخاب درختان تله و پس از تکمیل ظرفیت، معدوم نمودن آن‌ها توصیه می‌شود.
جوانه‌خوار کاج <i>Rhyacionia buoliana</i>	دiazinon دیفلوبنزورون دiazinon	WP 40% WP 25% EC 60%	۲ در هزار ۰/۳ در هزار ۱/۵ در هزار	اواسط تا اواخر خرداد قبل از ورود لاروها به داخل جوانه‌ها	انجام تحقیقات جهت استفاده از فرمون جهت ردیابی و کنترل آفت پیشنهاد می‌شود. دiazinon WP تعلیق شده است.

نام محصول: درختان جنگلی و غیر مثمر

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شته‌های سوزنی برگان <i>Schizolachnus pineti</i> <i>Eulachnus tuberculostemmata</i> <i>Cinara spp.</i>	مالاتیون اکسی دیمتون متیل *	EC 57% EC 20%	۲ در هزار ۲ - ۱/۵ در هزار	اوایل بهار و پاییز	این آفت در جنگل اهمیت ندارد ولی در نهالستان‌های تولید نهال از اهمیت خاصی برخوردار است. آب‌پاشی اوایل صبح توصیه می‌شود. کاربرد سموم سیستمیک بر دیگر سموم ارجحیت دارد.
کنه تار عنکبوتی نونل <i>Oligonychus ununguis</i>	پروپارزیت ترادیفون	EC 57% EC 7.52%	۱ در هزار ۲ در هزار	طبق نظر کارشناس	
سوسک برگ‌خوار توسکا <i>Agelastica alni</i> سوسک برگ‌خوار توسکا <i>Galerucella lineola</i>	دیفلوبیزورون *	WP 25%	۰/۳ در هزار		این آفت توسط عوامل زنده طبیعی (پارازیت‌ها) کنترل می‌شوند. بررسی تحقیقات و روش‌های کنترل پیشنهاد می‌گردد.
ابریشم‌باف ناچور <i>Lymantria dispar</i>	دیفلوبیزورون <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i>	WP 25% WP 90%	۰/۳ در هزار طبق برچسب	به محض خروج لارو از تخم	ردیابی با استفاده از تله‌های فرمونی توصیه می‌شود. نظر به اینکه فعالیت دشمنان طبیعی در کنترل آفت موثر است نیازی به سمپاشی نیست. جمع‌آوری توده تخم از روی تنه‌ها در زمستان نیز در کاهش جمعیت آفت موثر است. استفاده از زیرگونه <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>kurstaki</i> با ۳ تکرار در طول فصل زراعی جهت کنترل سنین اولیه (۱ و ۲) لاروها قیل توصیه است. سمپاشی در باغات میوه و حاشیه جنگل‌های مجاور با باغات توصیه می‌شود و از سمپاشی در جنگل‌های طبیعی خودداری شود.

نام محصول: درختان جنگلی و غیر مثمر					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک چوبخوار صنوبر <i>Melanophila picta</i>	تری کلروفن* دیازینون*	SP 80% EC 60%	۳۰۰ - ۲۵۰ گرم + ۲/۵ لیتر نفت + ۲۵۰ گرم صابون + ۱۰۰ لیتر آب ۳ - ۳/۵ لیتر	با نظر کارشناس	استفاده از نوارهای چسبی در ارتفاع پایین درخت، آبیاری به موقع و کافی در زمان‌های گرم سال و تقویت درخت در کاهش خسارت موثر است. حذف درختان آلوده نیز توصیه می‌شود.
سوسک ریشه‌خوار صنوبر <i>Capnodis miliaris</i>	دیازینون*	EC60%	۱در هزار در زمینهای سبک و ۱/۵ در هزار در زمینهای سنگین	با نظر کارشناس و اطراف طوقه درخت	جمع آوری و از بین بردن حشرات کامل توصیه می‌شود.
سوسک شاخک بلند (صنوبر، نارون، چنار) <i>Aeolesthes sarta</i>					هرس شاخه‌های اصلی و بزرگ آلوده، تقویت درخت، رعایت اصول به‌زراعی، حذف درختان آلوده و استفاده از سموم تدخینی در سوراخ‌های لاروی توصیه می‌شود.
سوسک برگخوار صنوبر <i>Chrysomela (= Melasoma) populi</i> <i>C. saliceti</i>	دیفلوبنزورون*	WP 25%	۰/۳ در هزار		
سنگ صنوبر <i>Monosteira unicastata</i>	دیازینون*	EC60%	۱/۵ در هزار		جمع آوری برگ‌های زیر درختان در پاییز و زمستان به ویژه در نهالستان‌ها انجام شود. سمپاشی فقط روی تنه توصیه می‌شود.
پروانه دم‌چنگالی بزرگ صنوبر <i>Cerura vinula</i> (<i>Dicranura vinula</i>)	دیفلوبنزورون	WP 25%	۰/۳ - ۰/۲ در هزار	اوایل خروج لاروها از تخم	جمع آوری و انهدام لاروها و پيله‌های آفت توصیه می‌شود. در صورت لزوم مبارزه، از سم ذکر شده استفاده شود.
شته تاوولی صنوبر <i>Phloeomyzus passerinii</i>	مالاتیون*	EC57%	۲ در هزار		زمانی که این آفت حالت طفیانی باشد، مبارزه جهت کنترل آن نیاز است.

نام محصول: درختان جنگلی و غیر مشمر

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
برگخوار سفید بلوط <i>Leucoma wiltshirei</i>	دیفلوبنزورون * <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i>	WP 25% -	۰/۳ در هزار طبق برچسب	اوایل بهار هم‌زمان با خروج لاروهای زمستان‌گذران از زیر پوست درخت	کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سننن پایین آفت در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک توصیه می‌شود. فقط در کانون‌های آلودگی مبارزه صورت گیرد.
برگخوار گزنده بلوط <i>Porthesia melania</i>	دیفلوبنزورون * <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i>	WP 25% -	۰/۳ در هزار طبق برچسب	اوایل بهار هم‌زمان با خروج لاروها از لانه‌های زمستانی	کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سننن پایین آفت در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک توصیه می‌شود. جمع‌آوری لانه‌های زمستانی در کنترل آفت موثر است. در صورت شدت آلودگی سمپاشی توصیه می‌شود.
پروانه دم قهوه‌ای <i>Euproctis chrysoorhoea</i> (<i>Porthesia chrysoorhoea</i>)	دیفلوبنزورون	WP 25%	۰/۳ در هزار	اوایل بهار هم‌زمان با خروج لاروها از لانه‌های زمستانی	جمع‌آوری لانه‌های زمستانی در کنترل آفت موثر است
سرخرطومی میوه‌خوار بلوط <i>Curculio glandium</i>					جمع‌آوری میوه‌های آلوده توصیه می‌شود. در حال حاضر نیاز به مبارزه شیمیایی نیست.
پروانه جوانه‌خوار بلوط <i>Tortrix viridana</i>					کاربرد تله‌های فرمونی جهت ردیابی و مبارزه توصیه می‌شود.
ملخ بال کوتاه <i>Esfandiaria obesa</i>	دیفلوبنزورون*	WP 25%	۰/۵ در هزار		مبارزه با پوره‌های سن اول توصیه می‌شود.
پسیل زبان گنجشک <i>Phyllospis fraxini</i> <i>Phyllospis fraxinicola</i>					حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی توصیه می‌شود.

نام محصول: درختان جنگلی و غیر مثمر

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پروانه برگخوار کنار <i>Thiacidas postica</i>					حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی توصیه می‌شود.
ملخ کوهان‌دار تاغ <i>Dericorys albidula</i>	دیفلوبنزورون*	ODC 45%	۲۰۰ میلی‌لیتر به روش ULV		دیده‌بانی و کانون‌کویی اهمیت دارد.
پروانه بذرخوار تاغ <i>Proceratia caesariella</i>					حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی توصیه می‌شود. بررسی روش‌های مناسب مبارزه با آفت توصیه می‌شود.
شپشک سفید تاغ <i>Acanthococcus (=Eriococcus) abaii</i>	روغن امولسیون‌شونده	O 80%	۲ درصد		ادامه بررسی‌ها در زمینه روش‌های مناسب مبارزه توصیه می‌شود.
برگخوار قیچ <i>Agriopsis bajaran</i>					بررسی روش‌های مناسب مبارزه با آفت توصیه می‌شود.
برگخوار بنه <i>Ocneria terebynthia</i> برگخوار خاکستری بنه <i>Thaumetopoea solitaria</i>					حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی توصیه می‌شود. در صورت شدت آلودگی از Bt روی لاروهای سن ۱ و ۲ توصیه می‌شود.
برگخوار ممرز <i>Altica (=Haltica) viridula</i>					انجام تحقیقات و بررسی روش‌های کنترل توصیه می‌شود.
بیماری مرگ نارون <i>Ophiostoma ulmi</i>					ناقل این بیماری سوسک‌های پوستخوار نارون هستند. مبارزه با ناقلین با آبیاری، کوددهی، تقویت درخت و انتخاب ارقام مقاوم توصیه می‌شود.

نام محصول: گیاهان زینتی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه تار عنکبوتی و سایر کنه‌ها <i>Tetranychus urticae</i>	ترادیفون دی اتانول آمیدروغن نارگیل* بی فنازیت	EC 7.52% WSC 65% SC 24%	۲ در هزار ۲ در هزار ۰/۵ در هزار	طبق نظر کارشناس	استفاده از کنه شکارگر فیتوزنوس در اوایل فصل جهت جمعیت آفت توصیه می‌شود.
شپشکهای آردآلود <i>Pseudococcidae</i>				اوایل تابستان	از سوسک‌های شکارگر کریپتولموس و نوویوس در گلخانه‌ها (۲ بار یا بیشتر رهاسازی) استفاده شود. با نظر کارشناس می‌توان از سموم مناسب و روغن امولسیون‌شونده استفاده کرد.
شته رز <i>Macrosiphum rosae</i> شته داودی <i>Macrosiphoniella sanborni</i>	مالاتیون پیریمیکارب دی اتانول آمیدروغن نارگیل*	EC 57% WP 50% WSC 65%	۲ در هزار ۰/۷ - ۰/۵ در هزار ۲ در هزار	در صورت نیاز با نظر کارشناس	بررسی میزان کارایی دشمنان طبیعی توصیه می‌شود.
سفید بالک گلخانه <i>Trialeurodes vaporariorum</i> عسلک تو تون <i>Bemisia tabaci</i>	<i>*Beauveria bassiana</i>	L 7.16%	۷۵۰ میلی‌لیتر به همراه ماده پخش‌کننده Nufilm به مقدار ۲ لیتر	طبق نظر کارشناس	چون آفت در پشت برگ‌ها فعالیت می‌کند، هنگام سمپاشی به این موضوع توجه شود. مبارزه بیولوژیک با زنبورهای پارازیتوئید انکارسیا مورد توجه قرار گیرد. استفاده از نوارهای چسبنده زرد رنگ به صورت لکه‌ای و موردی جهت کاهش جمعیت آفت توصیه می‌شود.
تریپس گل <i>Frankliniella tritici</i> <i>Frankliniella occidentalis</i>	اکسی دیمتون متیل*	EC25%	۱ در هزار	با نظر کارشناس	استفاده از کارت‌های آبی رنگ جهت ردیابی و کنترل آفت، استفاده از دشمنان طبیعی نیز جهت کنترل جمعیت آفت توصیه می‌شود. انجام تحقیقات در مورد سموم مناسب ضروری می‌باشد.
مگس مینوز برگ زوررا و داودی <i>Liriomyza trifolii</i> <i>L. sativae</i>	سیرومازین* آزادپراختین*	WP 75% EC 1%	۰/۲ در هزار ۲ در هزار		

نام محصول: گیاهان زینتی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
مگس پوسیده خوار رز <i>Bradysia spp.</i>	دیفلوبنزورون*	WP 25%	۱ در هزار	محلول پاشی پای بوته‌ها	
شب پره‌های لیسپانتوس و شب بو برگخوار چغندر قند <i>Spodoptera exigua</i> غنچه خوار میخک <i>Helicoverpa armigera</i>	* <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i>	-	طبق برچسب		
آبدزدک <i>Gryllotalpa gryllotalpa</i>	تری کلروفن*	SP 80%	۳۰ کیلوگرم طعمه	موقع ظهور حشره	استفاده از کود اسیبی به صورت نواری برای جلب حشرات آفت به عنوان تله توصیه می‌شود.
آگروتیس <i>Agrotis spp.</i>					انجام آزمایش و معرفی سموم مناسب جهت مبارزه ضروری می‌باشد.
کرم‌های سفید ریشه <i>Polyphylla olivieri</i> <i>Polyphylla adspersa</i>	دیازینون	EC 60%	۱ در هزار در زمین‌های سبک و ۱/۵ در هزار در زمین‌های سنگین	با نظر کارشناس	آبیاری محل آلوده قبل از مصرف سم ضروری است. به توضیحات صفحه ۲۳ مراجعه شود. تحقیقات بیشتر برای ثبت سموم موثر پیشنهاد می‌گردد.
حلزون <i>Helix spp.</i> لیسک <i>Agriolimax agrestis</i>	متالدهید فسفات آهن	B 6% B 1%	۲۵ - ۲۰ کیلوگرم ۵ گرم در مترمربع	بهار و اوایل پاییز	ریختن برگ‌ها و گل‌های هرس شده گیاهان زینتی آلسترومیریا و ژرورا و در مورد سایر گیاهان استفاده از برگ کاهو پای بوته‌ها به عنوان طعمه و جمع‌آوری آنها ۳ - ۲ روز بعد توصیه می‌شود. ریختن خاکستر به صورت نواری بین ردیف‌های کشت نیز در مبارزه مؤثر است. طعمه فسفات آهن جهت کنترل راب (<i>Agriolimax agrestis</i>) بر روی گیاهان زینتی در گلخانه‌ها ثبت شده است.

نام محصول: گیاهان زینتی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پوسیدگی طوقه <i>Rhizoctonia spp.</i> <i>Pythium spp.</i> <i>Fusarium spp.</i> <i>Phytophthora spp.</i>	اکسی کلورمس* کاربندازیم* متلاکسیل* کاپتان	WP 35% WP60 % G5% WP50 %	۳ - ۱ در هزار ۱ در هزار طبق نظر کارشناس ۱۰ - ۷/۵ گرم در مترمربع و به هم زدن خاک تا عمق ۱۰ سانتی متر		ضدعفونی خاک خزانه یا گلدان با مصرف ۱۰ - ۷/۵ گرم سم در مترمربع و به هم زدن خاک تا عمق ۱۰ سانتی متر توصیه می شود. ضدعفونی بذور سوزنی برگان و پهن برگ ها انجام شود. در مورد عوامل بیماریزای خاکزی آزمایشات با سموم مناسب و ترکیبات بیولوژیک توصیه می شود. مناطق انتشار: در خزانه های تولید گیاهان غیرشمر و نهالستانها
سفیدک سطحی رز <i>Podosphaera pannosa</i> (<i>Sphaerotheca pannosa</i> var. <i>rosae</i>)	سولفور دینوکاپ	WP 80-90% EC48% EC 35%	۱/۵ در هزار ۱ - ۰/۵ در هزار	مشاهده اولین علائم بیماری	آزمایشات و تحقیقات با سموم سیستمیک جدید که برای سفیدک های سایر میزبانها به ثبت رسیده و همچنین ترکیبات معدنی پیشنهاد می شود.
زنگ میخک و سایر زنگها <i>Uromyces dianthi</i> (<i>Uromyces caryophyllus</i>)	مانکوزب	WP 80%	۲ - ۱/۵ در هزار	به صورت پیشگیری	استفاده از واریته های مقاوم توصیه می شود. سم همراه با ۰/۵ در هزار مویان مصرف شود. آزمایش و تحقیقات در مورد سموم مناسب دیگر توصیه می شود.
بوته میری گلاب <i>Fusarium oxysporum</i> f.sp. <i>gladioli</i>	مانکوزب*	WP80%	زیر نظر کارشناس		انجام تحقیقات بنیادی در خصوص مدیریت بیماری های گیاهان زینتی الزامی است.
سفیدک داخلی رز <i>Peronospora sparsa</i>					به کارگیری قارچ کش های حفاظتی در مواقع ضروری، رعایت بهداشت باغ و گلخانه، هرس و از بین بردن قسمت های آلوده گیاهی و تهویه مناسب توصیه می شود.

نام محصول: گیاهان زینتی و غیر مثمر

ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	نام آفت
در مورد مبارزه با علفهای هرز نباتات زینتی کار تحقیقاتی انجام نشده است و در حال حاضر وجین دستی انجام می شود.					علفهای هرز
					<i>Amaranthus spp.</i> تاج خروس
					<i>Capsella bursa-pastoris</i> کیسه کشیش
					<i>Stellaria media</i> گندمک
					<i>Chenopodium album</i> سلمک
					<i>Euphorbia spp.</i> فرفیون
					<i>Lactuca spp.</i> کاهوی خرمایی
					<i>Medicago lupulina</i> یونجه سیاه
					<i>Polygonum aviculare</i> هفت بند
					<i>Veronica persica</i> سیزاب
					<i>Sysimbrium sophia</i> خاکشیر
					(<i>Descurania sophia</i>)
					<i>Digitaria sanguinalis</i> پنجه مرغ
					<i>Echinochloa crus-galli</i> سوروف
					<i>Setaria spp.</i> گونه های ارزن وحشی
					<i>Elymus repens</i> بید گیاه
					(<i>Agropyron repens</i>)
					<i>Arctium lappa</i> بابا آدم
					<i>Glycyrrhiza glabra</i> شیرین بیان
					<i>Poa pratensis</i> چمن مرتعی
<i>Sorghum halepense</i> قیاق					
<i>Cyperus spp.</i> گونه های اویار سلام					
<i>Taraxacum spp.</i> قاصدک					

نام محصول: اراضی غیر مزروعی و تاسیسات صنعتی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p>علف‌های هرز شیرین بیان <i>Glycyrrhiza spp.</i> خارشتر <i>Alhagi sp.</i> مرغ <i>Cynodon dactylon</i> نی <i>Phragmites australis</i> حلفه <i>Imperata cylindrica</i> سحسح <i>Sophora alopecuroides</i> (<i>Goebelia alopecuroides</i>) قندرونگ <i>Chondrilla juncea</i> کهورک <i>Prosopis stephaniana</i> ورک <i>Rosa persica</i> <i>Hultemia persica</i></p>	<p>توفوردی* گلیفوزیت* پیکلورام</p>	<p>SL 72% SL 41% L 21.6%</p>	<p>۵ لیتر ۴ - ۱۲ لیتر ۱۰ - ۱۵ لیتر</p>	<p>در مراحل اولیه رشد علف‌های هرز پهن‌برگ در حداکثر فعالیت علف هرز تا مرحله گل‌دهی پهن‌برگ کش</p>	<p>گلیفوزیت برای علف‌های هرز دائمی ۱۲-۶ لیتر در هکتار و برای علف‌های هرز یک‌ساله ۶-۴ لیتر در هکتار، مصرف فری‌گیت به میزان ۵ در هزار یا ۲ لیتر در هکتار یا سولفات آمونیوم به میزان ۲٪ (۸ کیلوگرم در هکتار) همراه با گلیفوزیت، مصرف گلیفوزیت را تا حدود ۲۵ تا ۳۰٪ کاهش می‌دهد. پیکلورام بیشتر در فرودگاه‌ها مصرف می‌شود، پس از مصرف آب‌پاشی شود. توجه: تا شعاع ۲۰ متری محل سمپاشی با پیکلورام کیله گیاهان خشک خواهند شد. دالاپون مستقیماً روی علف‌های هرز باریک‌برگ پاشیده شود.</p>
نام محصول: درختان میوه گرمسیری					
<p>زنجرف انبه <i>Idioscopus clypealis</i></p>	<p>فوزالن* دیمتوات*</p>	<p>EC 35% EC 40%</p>	<p>۲ در هزار ۱/۵ در هزار</p>	<p>نوبت اول: قبل از ظهور گل‌آذین علیه حشرات کامل، نوبت دوم: پس از ظهور گل‌آذین و قبل از پاز شدن گل‌ها</p>	<p>عملیات به‌زراعی، تهویه باغ و کنترل علف‌های هرز در کاهش جمعیت کنترل آفت مؤثر است. از کشت مخلوط انبه با مرکبات و خرما جلوگیری شود.</p>

نام محصول: درختان میوه گرمسیری

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه
پشه گل آذین <i>Erosomyia mangifera</i>	دیمتوات*	EC 40%	۱ در هزار	قبل از باز شدن گل ها
مگس میوه انبه (مگس میوه هلو) <i>Bactrocera zonata</i>	تله جلب کننده (متیل اوژنول) ۳-۵ درصد درون تله ها + مالاتیون تکنیکال *	TC 96%	۲ در هزار	ردیابی با متیل اوژنول
مگس میوه مدیترانه ای <i>Ceratitis capitata</i>	مراجعه به صفحه ۵۷			به پخش آفات مرکبات مراجعه شود.
پشه گالزای برگ انبه <i>Procontarinia matteiana</i>	دیازینون* دیمتوات*	EC 60% EC 40%	۱ در هزار :: ::	جمع آوری و سوزاندن برگ های آلوده توصیه می شود. با نظر کارشناس
سفیدک پودری گل آذین انبه <i>Oidium mangiferae</i>	دینوکاپ*	WP 18.25%	۱ در هزار	دقیقا ~ اول فصل قبل از باز شدن گل ها وقتی که ارتفاع محور گل آذین حدود ۷ - ۵ سانتی متر باشد مصرف شود، اگر دیر مصرف شود سوزندگی ایجاد می کند. کنترل بیولوژیک و انتخاب ارقام مقاوم تحت بررسی است. (عدم استفاده از ارقام بذری)
گونه های نماتد موز (مولد غده) <i>Meloidogyne spp.</i>				قبل از احداث باغ، آزمایش نماتدشناسی خاک انجام گردد.

نام محصول: درختان میوه گرمسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بیماری موکو موز Moko disease <i>Ralstonia solanaceum</i>					در صورت مشاهده علائم بیماری ریشه کن کردن درختان آلوده توصیه می شود. در مورد این دو بیماری استفاده از ارقام مقاوم و انجام تحقیقات پیشنهاد می شود. مناطق انتشار: مناطق موزکاری چاپهار
بیماری ویروسی موز Banana viral diseases					استفاده از ارقام مقاوم، بهداشت باغی و زراعی و قرنطینه به منظور پیشگیری مطرح است. انجام تحقیقات در خصوص بیماری های ویروسی موز پیشنهاد می گردد.
نام محصول: فرآورده های انباری (۱): دانه غلات (گندم، جو، برنج و ذرت)					
شپشه گندم <i>Sitophilus granarius</i>	فسفید آلومینیوم	Blanket 56%	۳ تا ۵ گرم فسفین در هر مترمکب در فضای مسدود		در فضای بسته با ایزولاسیون کامل ۳-۵ گرم فسفین برای هر مترمکب در دمای ۲۵ درجه سانتی گراد به مدت سه روز، در فضای نیمه بسته با چادر پلی اتیلن ۶-۴ گرم فسفین در هر مترمکب بر حسب حرارت با نظارت کامل کارشناس، در فضای باز با پوشش پلاستیکی ۸ - ۵ گرم فسفین در هر مترمکب با توجه به دمای محیط حداقل برای ۷۲ ساعت با نظارت کارشناس استفاده شود.
شپشه برنج <i>S. oryzae</i>	پودر سیلیس (درای ساید)	P 80%	۲-۱ در هزار مخلوط با بذر یا در انبارهای خالی		درای ساید در مواردی که دانه ها مصرف خوراکی انسان دارند توصیه نمی شود، فقط در مواردی که به عنوان بذر و یا خوراک دام استفاده شوند کاربرد دارد. پیریمیفوس متیل، مالاتیون و اسپینوساد فقط برای سمپاشی انبار خالی با دز توصیه شده مصرف شود (حداقل ۱۵ - ۱۰ روز قبل از وارد کردن محصول به انبار استفاده شود). در مورد لمبه گندم با توجه به مقاومت آفت می توان دز و مدت زمان ضدعفونی را افزایش داد.
شپشه ذرت <i>S. zeamais</i>	سیلیس	P 80%	۱/۵ گرم برای هر کیلو گندم		آزمایشات لازم برای ضدعفونی کشتی ها و انبارهای خالی و محصولات انباری با سموم کم خطر به ویژه مایع و گازهای کم خطر و تعیین نرم مبارزه با همکاری سازمان های ذریعته توصیه می شود. انجام آزمایش در مورد سموم توصیه شده فعلی نیز توصیه می شود. بر اساس آزمایشات انجام شده در بعضی مناطق نسبت به این سموم مقاومت نشان داده شده است لذا آزمایشات برای جایگزینی سموم جدید نیز پیشنهاد می شود.
لمبه گندم <i>Trogoderma granarium</i>	پیریمیفوس متیل*	EC 50%	۲ گرم ماده خالص در مترمربع		جدید نیز پیشنهاد می شود.
سوسک ریز غلات <i>Rhizopertha dominica</i>	مالاتیون*	EC 57%	“ “ “		پیریمیفوس متیل تعلیق شده است.
بید غلات (گندم) <i>Sitotroga cerealella</i>	اسپینوساد	SC 24%	۱ گرم ماده موثره در مترمربع		

نام محصول: فرآورده‌های انباری (۲): مشتقات غلات: آرد، بلغور، سیوس، جو پوست کنده

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شپشه آرد <i>Tribolium confusum</i>	فسفید آلومینیوم	Blanket 56%	۳ تا ۵ گرم فسفین در هر مترمکعب در فضای مسدود		<p>در فضای بسته با ایزولاسیون کامل ۳-۵ گرم فسفین برای هر مترمکعب در دمای ۲۵ درجه سانتی‌گراد به مدت سه روز، در فضای نیمه بسته با چادر پلی‌اتیلن ۶-۴ گرم فسفین در هر مترمکعب بر حسب حرارت با نظارت کامل کارشناس، در فضای باز با پوشش پلاستیکی ۸-۵ گرم فسفین در هر مترمکعب با توجه به دمای محیط حداقل برای ۷۲ ساعت با نظارت کارشناس استفاده شود. پیریمیفوس متیل، مالاتیون و اسپینوساد فقط برای سمپاشی انبار خالی با دز توصیه شده مصرف شود (حداقل ۱۵ - ۱۰ روز قبل از وارد کردن محصول به انبار استفاده شود). در مورد ضدعفونی آرد از پلیت فسفید آلومینیوم نیز می‌توان استفاده کرد. پیریمیفوس متیل تعلیق شده است.</p>
شپشه قرمز آرد <i>T. castaneum</i>	پیریمیفوس متیل*	EC 50%	۲ گرم ماده خالص در مترمربع		
شپشه آرد برنج <i>Latheticus oryzae</i>	مالاتیون*	EC 57%	“ “ “		
پروانه آرد <i>Ephestia kuehniella</i>	اسپینوساد	SC 24%	۱ گرم ماده موثره در مترمربع		
شپشه دندان‌دار <i>Oryzaephilus surinamensis</i>					
<i>O. mercator</i>					
کنه آرد <i>Acarus siro</i>					
کرم آرد <i>Tenebrio molitor</i>					
شب‌پره هندی <i>Plodia interpunctella</i>					
سوسک آسیاب (کدل) <i>Tenebrioides mauritanicus</i>					

نام محصول: فرآورده‌های انباری (۳): حبوبات، لوبیا، نخود، ماش، باقلا، نخودفرنگی

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک عدس <i>Bruchus lentis</i>	فسفید آلومینیوم	Blanket 56%	۳ تا ۵ گرم فسفین در هر مترمکعب در فضای مسدود		در فضای بسته با ایزولاسیون کامل ۳-۵ گرم فسفین برای هر متر مکعب در دمای ۲۵ درجه سانتی‌گراد به مدت سه روز، در فضای نیمه بسته با چادر پلی‌اتیلن ۶-۴ گرم فسفین در هر مترمکعب بر حسب حرارت با نظارت کامل کارشناس، در فضای باز با پوشش پلاستیکی ۸-۵ گرم فسفین در هر مترمکعب با توجه به دمای محیط حداقل برای ۷۲ ساعت با نظارت کارشناس استفاده شود. پودر سیلیس در مواردی که دانه‌ها مصرف خوراکی انسان دارند توصیه نمی‌شود، فقط در مواردی که به عنوان بذر و یا خوراک دام استفاده شوند کاربرد دارد. پیریمیپوس متیل، مالاتیون و اسپینوساد فقط برای سمپاشی انبار خالی یا در توصیه شده مصرف شود (حداقل ۱۰ تا ۱۵ روز قبل از وارد کردن محصول به انبار استفاده شود). در سرمای ۱۱ درجه زیر صفر، به طور متوسط در مدت ۷ روز، کلبه حالات آفات انباری، مخصوصاً "سوسک‌ها از بین می‌روند. پیریمیپوس متیل تعلیق شده است.
سوسک باقلا <i>B. rufimanus</i>	پودر سیلیس (درای‌ساید)	P 80%	۲-۱ در هزار مخلوط با بذر یا در انبارهای خالی		
سوسک نخودفرنگی <i>B. pisorum</i>	پیریمیپوس متیل*	EC 50%	۲ گرم ماده خالص در مترمربع		
سوسک چهار نقطه‌ای حبوبات <i>Callosobruchus maculatus</i>	مالاتیون*	EC 57%	" " "		
سوسک چینی حبوبات <i>C. chinensis</i>	اسپینوساد	SC 24%	۱ گرم ماده موثره در مترمربع		
سوسک لوبیا <i>Acanthoscelides obtectus</i>					

نام محصول: فرآورده‌های انباری (۴): خشکیار، پسته، خرما، بادام، گردو، کشمش، برگه‌ها، انجیر

شپشه دلدانه‌دار <i>Oryzaephilus surinamensis</i>	فسفید آلومینیوم	Blanket 56%	۳ تا ۵ گرم فسفین در هر متر مکعب در فضای مسدود		کاربرد سموم با دز مناسب و تحت نظر کارشناس انجام شود.
شپشه خشکیار <i>Trogoderma versicolor</i>	پیریمیپوس متیل*	EC 50%	۲ گرم ماده خالص در مترمربع		در فضای بسته با ایزولاسیون کامل ۳-۵ گرم فسفین برای هر مترمکعب در دمای ۲۵ درجه سانتی‌گراد به مدت سه روز، در فضای نیمه بسته با چادر پلی‌اتیلن ۶-۴ گرم فسفین در هر مترمکعب بر حسب حرارت با نظارت کامل کارشناس، در فضای باز با پوشش پلاستیکی ۸-۵ گرم فسفین در هر مترمکعب با توجه به دمای محیط حداقل برای ۷۲ ساعت با نظارت کارشناس استفاده شود.
شب‌پره خشکیار <i>Cadra cautella</i>	مالاتیون*	EC 57%	" " "		پیریمیپوس متیل، مالاتیون و اسپینوساد فقط برای سمپاشی انبار خالی با دز توصیه شده مصرف شود (حداقل ۱۵ - ۱۰ روز قبل از وارد کردن محصول به انبار استفاده شود).
شب‌پره توتون <i>(Ephestia cautella)</i>	اسپینوساد	SC 24%	۱ گرم ماده موثره در مترمربع		دو پلیت فسفیدمنیزیم در سی مترمکعب فضا جهت مبارزه با شب‌پره کوچک خرما ثبت شده است.
شب‌پره توتون <i>Cadra figulilella</i>	فسفیدمنیزیم	Plate 56%	۲ - ۱ پلیت در سی مترمکعب		پیریمیپوس متیل تعلیق شده است.
شب‌پره هندی <i>E. elutella</i>					
شب‌پره کوچک خرما <i>Plodia interpunctella</i>					
شب‌پره کوچک خرما <i>Batrachedra amydraula</i>					

نام محصول: سایر محصولات انباری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک توتون <i>Lasioderma serricorne</i> شب پره توتون <i>Ephestia elutella</i>	فسفید آلومینیوم فسفید منیزیم	Blanket 56% Plate 56%	۵ - ۳ گرم در هر مترمکعب ۱ پلیت در سی مترمکعب		در شرایط رطوبت و حرارت مناسب در محیط کاملاً بسته حداقل به مدت ۷۲ ساعت انجام شود. یک پلیت فسفید منیزیم در سی مترمکعب فضا جهت مبارزه با سوسک توتون در انبار ثبت شده است. بررسی و تحقیقات در مورد سموم جدید پیشنهاد می شود.
سوسک قالی <i>Anthrenus spp.</i>	فسفید آلومینیوم*	Blanket 56%	۵ - ۳ گرم در هر مترمکعب در فضای مسدود		
آفات انباری بذور	پودر سیلیس (درای ساید)	P 80%	۲-۱ در هزار مخلوط با بذر ضد عفونی بذر قبل از انبار کردن		احتیاط‌های لازم به منظور جلوگیری از مصرف خوراکی این گونه بذور و بروز مسمومیت به عمل آید. محصولات دارای رطوبت کمتر از ۱۲ درصد به این پودر آغشته شوند.
کرم سیر <i>Dyspessa ulula</i>	فسفید آلومینیوم	Blanket 56%	۵ - ۳ گرم در هر مترمکعب در فضای مسدود		
چونندگان مضر انباری	چسب دیلو (تله چسبی)		طبق ملاحظات		محتویات تیوب به صورت زیگزاگ بر روی یک صفحه چوبی یا مقوایی فشرده و پس از سی دقیقه چسب به طور کامل روی صفحه پخش شود. در محل‌های سربسته مانند انبارها، سردخانه‌ها و منازل کاربرد دارد.
بیماری‌های انباری غلات به ویژه ذرت					با توجه به اهمیت میکوتوکسین‌ها مانند آفلاتوکسین و...، انجام تحقیقات پیشنهاد می شود.
نام محصول: قارچ خوراکی					
پوسیدگی ورتیسلیومی (خشک) قارچ خوراکی <i>Verticillium fungicola</i>	پروکلراز	WP 50%	۰/۹ گرم در مترمربع	یک نوبت، ۱۰ - ۷ روز بعد از دادن خاک پوشش	
نام محصول: توت فرنگی					
تریپس توت فرنگی <i>Frankliniella occidentalis</i>	فلونیکامید	WG 50%	۰/۲۵ در هزار		
کنه تار عنکبوتی و سایر کنه‌ها <i>Tetranychus urticae</i>	بی فنازیت	SC 24%	۰/۳ در هزار		

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۳۹ - ۵۵	II	کنه کش	10	EC1.8%	ورتیمک	آبامکتین
۸۹ - ۹۱	U	علف کش	1869	WP80%	گزاپریم	آترازین
۳۹ - ۱۱۲	-	حشره کش	>5000	EC 1%	نیم آزال	آزادیراختین
۴۰ - ۶۰	-	حشره کش	>5000	EC 0.15%	نیمارین	آزادیراختین
۵۵ - ۹۵	II	کنه کش	209	WP 25%	پروپال	آزوسیکلوتین
۴۳	III	قارچ کش	>2000	SC 32.5%	ارتیواتاپ	آزوکسی استروبین + دیفنوکونازول
۱۲	III	قارچ کش	2000 - 3000	SC 28%	آمیستار اکسترا	آزوکسی استروبین + سپیروکونازول
۹۱	III	علف کش	1160	WP 80%	گزاپاکس	آمترین
۹۱	IV	علف کش	2050	WG 70%	داینامیک	آمیکاربازون
۱۹	-	علف کش	>5000	SC 31.5%	سانرایس پلاس	آنیلوفوس + اتوکسی سولفورون
۴۵ - ۴۶	II	علف کش	165-332	EC 22.5%	توتریل	آیوکسینیل
۷۸	II	قارچ کش	>5000	SC 12.5%	اوپوس	اپوکسی کونازول
۱۳	II	قارچ کش	>215 <1000	SC 49.7%	رکس دو	اپوکسی کونازول + تیوفانات متیل
۳۵ - ۸۵ - ۹۴ - ۹۸ - ۱۰۴	III	علف کش	>5000	EC 33.3%	سونالان	اتال فلورالین

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۸۰	U	علف کش	>5000	SC 50%	استمت	اتوفومزیت
۲۴ - ۳۱ - ۵۶ - ۶۲	II	حشره/کنه کش	208	EC 47%	اتیون	اتیون
۴۱ - ۶۰	III	حشره کش	>2000	SC 10%	مونتو	اسپیروترامات
۲۰ - ۲۱ - ۵۵ - ۶۰	-	کنه کش	>2500	SC 24%	انویدور	اسپیرودیکلوفن
۱۲	II	قارچ کش	500 - 1000	SC 46%	فالکن	اسپیروکسامین + تبوکونازول + تریادیمتول
۳۹ - ۴۰	-	حشره کش	>2500	SC 24%	ابرون	اسپیرومسیفن
۳۱ - ۴۲ - ۴۸ - ۸۱ - ۱۰۳ - ۱۱۸ - ۱۱۹ - ۱۲۰	IV	حشره کش	3783	SC 24%	تریسر	اسپینوساد
۲۰ - ۲۱ - ۶۰	II	حشره کش	217	SP 20%	موسیپلان	استامی پرید
۵۶	II	حشره کش	217	SP 20%	اکا	استامی پرید
۸۹	III	علف کش	2148	EC 50%	اسنیت	استوکلر
۸۹	III	علف کش	2148	EC 76%	سورپاس	استوکلر
۲۰ - ۲۱	-	کنه کش	>5000	SC 10%	باروک	اتوکسازول
۱۹	-	علف کش	>5000	EC 30%	تاپ استار	اکسادیارژیل
۱۹	-	علف کش	>5000	WG 80%	تاپ استار	اکسادیارژیل
۷ - ۲۳ - ۳۴ - ۳۸ - ۶۱ - ۷۷ - ۸۲ - ۸۳ - ۹۲ - ۹۶ - ۱۰۲ - ۱۰۷ - ۱۰۸ - ۱۱۲	I	حشره/کنه کش	50	EC 25%	متاسیستوکس	اکسی دیمتون متیل

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۴۵	III	علف‌کش	>5000	EC 24%	گل	اکسی فلورفن
۲۶ - ۲۷	U	قارچ‌کش	3165	WG 75%	نوردوکس	اکسید مس
۲۶ - ۲۷ - ۲۸ - ۲۹ - ۴۴ - ۴۹ - ۵۸ - ۶۳ - ۶۶ - ۷۲ - ۱۱۴	III	قارچ‌کش	700 - 800	WP 35%	کوپراویت	اکسی کلرومس (کوپراکسی کلراید)
۴۵	III	علف‌کش	>5000	EC 25%	رونستار	اگزادیازون
۱۹ - ۱۰۴	III	علف‌کش	>5000	SL 12%	رونستار	اگزادیازون
۳۵ - ۵۴ - ۸۹ - ۹۱ - ۹۳	III	علف‌کش	>2000	EC 82%	ارادیکان	ای پی تی سی + ایمن کننده دی‌کلرآمید
۴۸	U	قارچ‌کش	>2000	WP 50%	رورال	ایپرودیون
۱۱ - ۱۸ - ۳۶ - ۶۹	-	قارچ‌کش	>5000	WP 52.5%	رورال - تی اس	ایپرودیون + کاربندازیم
۱۵	III	علف‌کش	1826-2000	SC 55%	پنتر	ایزوپروتورون + دی‌فلوفن‌کان
۵۴	U	علف‌کش	>5000	SL 10%	پرسونیت	ایمازاتاپیر
۱۱	II	قارچ‌کش	227-343	LS 5%	فونگافلور	ایمازالیل
۵۸	-	قارچ‌کش (واکس محافظ مرکبات)	-	0/7%	واکس سیترازول	ایمازالیل + تیابندازول
۴۳ - ۴۹	II	قارچ‌کش	1400	WP 40%	پلکیوت	ایمن اوکتادین تریس (البسیلت)
۵۷ - ۶۰ - ۷۷ - ۸۲ - ۸۳ - ۹۲ - ۱۰۰ - ۱۰۲	II	حشره‌کش	450	SC 35%	کونفیدور	ایمیداکلوپرید

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۴۷ - ۵۱ - ۷۷ - ۸۲ - ۹۹	II	حشره کش	450	WS 70%	گاچو	ایمیداکلوپرید
۲۰ - ۳۵ - ۸۱ - ۹۶ - ۱۰۳	-	حشره کش	1732	SC 15%	آوانت	ایندوکساکارب
۳۵ - ۴۲	-	حشره کش	1732	EC 15%	آوانت	ایندوکساکارب
۱۰۸	-	حشره کش	-	WP 90%	باکتوسپین - داپیل	باسیلوس تورینجینسیس <i>Bacillus thuringiensis subsp. kurstaki</i>
۲۱ - ۳۱ - ۳۵ - ۴۱ - ۴۲ - ۷۶ - ۸۱ - ۸۶ - ۸۷ - ۹۲ - ۹۵ - ۹۶ - ۱۰۶ - ۱۱۰ - ۱۱۳	-	حشره کش	-	-	-	باسیلوس تورینجینسیس <i>Bacillus thuringiensis subsp. kurstaki</i>
۲۷	-	قارچ کش	>4000	SC 18%	میشوپرودوکس	برودو
۲۷	-	قارچ کش	>4000	SC 18%	بردوفیکس	بردوفیکس
۱ - ۲ - ۳ - ۴	la	موش کش	0/4	B0.005% Wax block Pellet	کلرت	برودیفاکوم
۳	la	موش کش	0/4	Bait Pasta Pellet	برودی تاپ	برودیفاکوم
۱ - ۳	la	موش کش	0/4	Bait Pellet	پستاف	برودیفاکوم
۱ - ۳	la	موش کش	0/4	B0.005% Wax block Pasta	فاکورات	برودیفاکوم
۳	la	موش کش	0/4	گندمی، پلت، واکس پلت، واکس بلاک	ضربه	برودیفاکوم

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۳	la	موش کش	0/4	B0.005% Wax block Pellet	دتیا دگش بیت	برودیفاکوم
۱-۲-۳-۴	la	موش کش	2	PB 0.01% Wax block	کتلفار	برومتالین
۱-۲-۳-۴	la	موش کش	1/125	B 0.005%	لانی رت	برومادیولون
۳	la	موش کش	1/125	Bait block	موریبروم	برومادیولون
۱-۳-۴	la	موش کش	1/125	Bait pellet block fresh	دتیا بیت	برومادیولون
۱-۳	la	موش کش	1/125	Bait pellet block	استرمی بروم	برومادیولون
۲۰-۲۱-۳۹-۵۵-۶۰-۷۴-۸۶-۹۵	III	کنه کش	>5000	EC 25%	نورون	بروموپروپیلات
۱۶	II	علف کش	240-400	SL 22.5%	پاردنر - برومینال	بروموکسینیل
۱۶	II	علف کش	892	EC 40%	بروماسید	بروموکسینیل + ام سی پی آ + اتیل هگزین استر
۱۹-۳۵-۵۴-۹۸	III	علف کش	>1000	SL 48%	بازاگران	بتنازون
۲۰-۲۱-۵۵	III	کنه کش	>15000	EC 20%	سیترازون	بنزوکسی میت
۱۹	U	علف کش	>5000	DF 60%	لونداکس	بن سولفورون متیل

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۵۶ - ۸۳	III	حشره کش	2355	SC 40%	آپلاود	بوپروفزین
۱۹	U	علف کش	2000	EC 60%	ماچتی	بوتاکلر
۱۹	U	علف کش	2000	EW 60%	ماچتی	بوتاکلر
۱۹	U	علف کش	2000	G 5%	ماچتی	بوتاکلر
۲۶	III	قارچ کش	>1490	WG 38%	بلیس	بوسکالید + پیراکلواستروبین
۲۶	III	قارچ کش	5000	SC 30%	کولیس	بوسکالید + کرزوکسیم متیل
۸۳ - ۱۱۲	-	حشره کش	>5000	L7.16%	Naturalis L	بووریا بازیانا <i>Beauveria basiana</i>
۲۵	III	قارچ کش	>5000	WP 25%	بایکور	بیترتانول
۲۰ - ۳۹ - ۱۱۲ - ۱۲۱	-	کنه کش	>5000	SC 24%	فلورامایت	بی فنازیت
۴۳	III	قارچ کش	3300	SP 85%	کالیبان	بیکربنات پتاسیم
۳۰ - ۳۳ - ۵۱ - ۵۴ - ۵۹ - ۶۴ - ۶۷ - ۹۱	II	علف کش	129-157	SL 20%	گراماکسون	پاراکوات
۱۹	U	علف کش	6099	EC 50%	ریفیت	پرتیلاکلر
۲۱ - ۶۱ - ۷۴ - ۷۶	II	حشره کش	430- 4000	EC 25%	آمبوش	پرمترین
۱۹	III	علف کش	>2500	EC 36%	استام - اف	پروپانیل

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۲۰ - ۲۱ - ۳۴ - ۳۹ - ۴۷ - ۶۰ - ۷۳ - ۷۴ - ۸۱ - ۸۶ - ۹۵ - ۱۰۸	III	کنه کش	2800	EC 57%	اومایت	پروپارزیت
۲۰ - ۳۴	III	کنه کش	2800	EW 57%	اومایت	پروپارزیت
۸۰ - ۸۵	U	علف کش	>5000	EC 10%	آذیل	پروپاکونیزآفوپ
۴۴	III	قارچ کش	>2500	SC 68.75%	اینفینیتو	پروپاموکارب هیدروکلراید + فلوپیکولید
۴۴	III	قارچ کش	>2000	SL 84%	پرویکور انرژ	پروپاموکارب هیدروکلراید و فوزتیل آلومینیوم
۸۰	U	علف کش	8350	SC 50%	سس اوت	پروپیزامید
۱۱ - ۱۲ - ۱۳ - ۱۸	III	قارچ کش	1517	EC 25%	تیلت	پروپیکونازول
۹ - ۱۰	-	قارچ کش	>5000	FS40%	لاماردور	پروتیوکونازول + تیوکونازول
۸۱ - ۹۶	I	حشره/کنه کش	358	EC 40%	کوراکرون	پروفنفسوس
۳۷ - ۸۵	U	علف کش	>2000	WP 80%	گزاگارد	پرومترین
۸۵	U	علف کش	> 6000	DF 88%	کانووی	پرومترین + فلومتورون
۱۲۱	III	قارچ کش	1600 - 2400	WP 50%	اسپورگون - آکورد	پروکلراز
۲۳ - ۳۷ - ۱۰۳ - ۱۰۴	III	علف کش	>5000	EC 33%	استامپ	پندی متالین

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۴۸	U	قارچ کش	>5000	WP 25%	مونسرن	پنسی کورون
۳۲	U	قارچ کش	2125	EW 20%	تویاز	پنکونازول
۱۹	III	علف کش	>5000	SC 24%	ریزلان	پنوکسولام
۱۱۸ - ۱۲۰ - ۱۲۱	-	حشره کش	-	P 80%	درای ساید	پودر سیلیس (سیلیس آمورف)
۱۱۸	-	حشره کش	-	P 80%	خاک دیاتومه	سیلیس
۵۶ - ۵۷ - ۸۳	U	حشره کش	>5000	EC 10%	آدمیرال	پیری پیروکسی فن
۴۸	II	حشره کش	2370	WP0.1%	اگروترین	پیرترین
۴۰	II	حشره کش	2370	EC5%	پیرتروم	پیرترین
۵۵	III	کنه کش	1350	WP 20%	سان مایت	پیریدابن
۳۷	III	علف کش	>2000	EC 60%	لنتاگران	پیریدات
۳۵ - ۴۲ - ۷۶ - ۸۱	-	حشره کش	>5000	EC50%	سومی پلو	پیریدالیل
۴۰ - ۶۵ - ۶۶ - ۸۳ - ۹۲ - ۱۱۸ - ۱۱۹ - ۱۲۰	II	حشره/کنه کش	1414	EC 50%	آکتیلیک	پیریمیفوس متیل
۷ - ۲۳ - ۴۱ - ۴۷ - ۵۲ - ۸۶ - ۹۲ - ۱۰۰ - ۱۱۲	II	حشره (شته) کش	142	WP 50%	پیریمور	پیریمیکارب
۲۳ - ۴۱ - ۴۷ - ۵۶ - ۹۲	II	حشره (شته) کش	142	DF 50%	پیریمور	پیریمیکارب
۱۱۶	U	علف کش	>5000	L 21.6%	توردون- کا ۲۲	پیکلورام

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۴۱ - ۴۷ - ۷۷ - ۸۳ - ۹۲ - ۱۰۲	III	حشره کش	5820	WP 25%	چس	پی متروزین
۴۱ - ۴۷ - ۷۷ - ۸۳	III	حشره کش	5820	WG 50%	چس	پی متروزین
۱۴	III	علف کش	>2000	EC 4.5%	تراکسوس	پینوکسادون + کلودینافوپ پروپارزیل
۱۴	II	علف کش	>5000	EC 4.5%	اکسیال جدید	پینوکسادون + مویان
۹۱	III	علف کش	477	SC 50%	تبوسان	تبیوتیرون
۱۱ - ۱۲	III	قارچ کش	4000	EW 25%	فولیکور	تبوکونازول
۹ - ۱۰ - ۸۸	III	قارچ کش	4000	DS 2%	راکسیل	تبوکونازول
۹ - ۱۰ - ۸۸	III	قارچ کش	4000	FS 6%	راکسیل	تبوکونازول
۱۰۵	II	نماتدکش	631	SL 40%	انزون	تتراتیوکرینات سدیم
۳۴ - ۳۹ - ۴۷ - ۵۵ - ۶۶ - ۷۳ - ۸۱ - ۹۵ - ۱۰۸ - ۱۱۲	III	کنه کش	>14700	EC 7.52%	تدیون - وی ۱۸	تترادیفون
۲۶ - ۴۳	II	قارچ کش	1248	EC10%	دومارک	تتراکونازول
۹ - ۱۰	II	قارچ کش	1248	LS 12.5%	لوسپل	تتراکونازول
۷۸	II	قارچ کش	1248	ME12.5%	امیننت	تتراکونازول
۱۶	U	علف کش	2500-5000	WG 64%	لوگران اکسترا	تریوترین + تریاسولفورون

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۹ - ۱۰	III	قارچ کش	700	DS 7.5%	بایتان	تریادیمنول
۱۶	U	علف کش	>5000	DF 75%	گرانستار	تری بنورون متیل
۸۴	II	برگریز	500	L 72%	دف	تری بوتیل فسفورو تری تیوات
۹ - ۱۰	III	قارچ کش	>2000	FS 20%	رنال	تری تیکونازول
۷۸	II	قارچ کش	480	EC 75%	کالیکسین	تری دمورف
۱۸	II	قارچ کش	314	WP 75%	بیم	تری سیکلازول
۳۵ - ۴۶ - ۵۱ - ۸۰ - ۸۵ - ۹۴ - ۹۸ - ۱۰۱ - ۱۰۳ - ۱۰۴	U	علف کش	>5000	EC 48%	ترفلان	تری فلورالین
۸۰	U	علف کش	>5000	DF 50%	سافاری	تری فلو سولفورون متیل
۸۵	-	علف کش	>5000	WG 75%	انووک	تری فلوکسی سولفورون سدیم
۹۱	III	علف کش	>2000	WG 75%	کریسمت	تری فلوکسی سولفورون سدیم + آمترین
۲۵ - ۲۶ - ۴۳	III	قارچ کش	>5000	WG 50%	فلینت	تری فلوکسی استروبین
۱۸	U	قارچ کش	>5000	WG75%	ناتیوو	تری فلوکسی استروبین + تیو کونازول
۱۸	III	قارچ کش	695 - 715	EC 15%	تریفمین	تری فلو میزول
۴۸	-	قارچ کش	-	P 5%	تری کودر مین B	<i>Trichoderma harizianum</i> HA- 22b

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۴۴ - ۴۹	—	قارچ‌کش	>150	WP	تریانوم پی	<i>Trichoderma harizianum</i> T22
۱ - ۸ - ۱۷ - ۲۳ - ۳۱ - ۳۵ - ۴۰ - ۴۱ - ۴۲ - ۹۴ - ۹۵ - ۱۰۶ - ۱۰۹ - ۱۱۳	II	حشره‌کش	250	SP 80%	دیپترکس	تری کلروفن
۱۶ - ۱۹ - ۸۹ - ۹۱ - ۱۱۶	II	علف‌کش	949	SL 72%	یو ۴۶ - دیفلوئید	توفوردی
۱۶ - ۸۹	II	علف‌کش	700	SL 67.5%	یو ۴۶ - کمی فلونید	توفوردی + ام سی پی آ
۳۴ - ۳۶ - ۴۸	U	قارچ‌کش	3100	WP 60%	تکتو	تیابندازول
۹ - ۱۰	III	قارچ‌کش	1140	DS 5%	وینسیت پی	تیابندازول + فلوتریافول
۶۰	III	حشره‌کش	1563	WG 25%	آکتارا	تیامتوکسام
۴۷ - ۵۱ - ۷۵ - ۷۷ - ۸۷ - ۹۹	III	حشره‌کش	1563	FS 35%	کروزر	تیامتوکسام
۴۰ - ۶۰	III	حشره‌کش	1563	SC 24%	مموری	تیامتوکسام
۴۰ - ۶۱	—	حشره‌کش	-	SC 24.7%	افوریا	تیامتوکسام + لامبدا‌اسای هالوترین
۲۰ - ۶۰ - ۱۰۰	II	حشره‌کش	621 - 836	OD 24%	بیسکایا	تیاکلوپرید
۴۰ - ۴۱ - ۸۱	II	حشره‌کش	300-2000	OD 11%	پروتوس	تیاکلوپرید + دلتامترین
۸۴	U	برگریز	4000	WP 50%	دراپ	تیدیازورون
۱۹	II	علف‌کش	1033	EC 50%	ساترن	تیوینکارب

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۱۹	II	علف کش	1033	G 6%	ساترن	تیوبنکارب
۳۵ - ۶۱ - ۸۱ - ۸۲ - ۸۶ - ۹۲ - ۹۶ - ۹۹ - ۱۰۳	II	حشره کش	66	DF 80%	لاروین	تیودیکارب
۸۱	II	حشره کش	66	SC 53%	کاروین	تیودیکارب
۳۹	II	حشره کش	399	SP 50%	اویسکت	تیوسییکلام
۲۷ - ۲۸	U	قارچ کش	6640	WP 70%	توپسینام	تیوفانات متیل
۱۸	I	قارچ کش	50 - 300	WP 72.5%	ویستا	تیوفانات متیل + تریسیکلازول
۱۸	-	قارچ کش	-	WP 80%	همایکت	تیوفانات متیل تیرام
۱۲۱	-	-	-	-	دبلو	چسب دبلو (تله چسبی)
۱۶	II	علف کش	1347	SL 46.4%	دیالین سوپر	دای کامبا + توفوردی
۱۶	III	علف کش	>2000	WG 70%	لنتور	دای کامبا + تریاسولفورون
۸۰	U	علف کش	10250	EC 15.7%	بتانال - آ - ام	دس مدیقام
۱ - ۲۱ - ۷۰ - ۷۶ - ۸۲	lb	حشره کش	135 - 5000	EC 2.5%	دسیس	دلنامترین
۱	lb	حشره کش	135 - 5000	SC 2.5%	کیمیا دلنا	دلنامترین
۱	lb	حشره کش	135 - 5000	Tablet 2.5%	دسیس	دلنامترین

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۲۵	III	قارچ کش	1000	WP 65%	ملپرکس	دودین
۴۱ - ۶۰ - ۱۱۲	-	حشره کش	12200	WSC65%	پالیزین	دی اتانول آمید روغن نارگیل
۲۰ - ۲۳ - ۲۴ - ۲۵ - ۳۱ - ۱۰۷	II	حشره کش	1250	WP 40%	بازودین	دیازینون
۷ - ۸ - ۱۷ - ۲۰ - ۲۱ - ۲۲ - ۲۳ - ۲۴ - ۳۱ - ۳۴ - ۴۰ - ۵۶ - ۶۰ - ۶۱ - ۶۲ - ۶۵ - ۶۹ - ۷۰ - ۷۳ - ۷۵ - ۷۶ - ۸۱ - ۸۶ - ۹۴ - ۹۵ - ۹۶ - ۹۹ - ۱۰۳ - ۱۰۴ - ۱۰۷ - ۱۰۹ - ۱۱۳ - ۱۱۷	II	حشره کش	1250	EC 60%	بازودین	دیازینون
۸ - ۱۷ - ۷۷ - ۹۰	II	حشره کش	1250	G5% G10%	بازودین	دیازینون
۱ - ۲ - ۳ - ۴	Ia	موش کش	0/56	B 0.0025%	باراکی	دیفتالون
۳	Ia	موش کش	0/56	B 0.0025%	دارکی	دیفتالون
۲۱ - ۴۲ - ۵۷ - ۷۴ - ۱۰۶ - ۱۰۷ - ۱۰۸ - ۱۰۹ - ۱۱۰ - ۱۱۳	U	حشره کش	>4640	WP 25%	دیمیلین	دیفلوبنزورون
۵ - ۶ - ۱۱۱	U	حشره کش	>4640	ODC45%	دیمیلین	دیفلوبنزورون
۲۰ - ۲۲	U	حشره کش	>4640	SC48%	دیمیلین	دیفلوبنزورون
۱ - ۳	Ia	موش کش	36000	B 0.005% , P 0.005% Wax block , Pasta	بنی رت	دیفناکوم
۹ - ۱۰ - ۱۱	III	قارچ کش	1453	DS 3%	دیویدند	دیفنو کونازول

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۹ - ۱۱	III	قارچ کش	1453	FS 3%	دیویدند	دیفنوکونازول
۵۹	II	نماتدکش	72-220	SL 100%	ورلکس ، دای تراپکس	دی کلروپروپن + متیل ایزوتیوسیانات
۴۰ - ۴۱ - ۴۷	lb	حشره کش	50	EC 50%	ددوآپ	دیکلروس
۱۴	III	علف کش	481-693	EC 36%	ایلوکسان	دیکلوفوب متیل
۷ - ۳۸ - ۴۰ - ۵۴ - ۷۰ - ۷۷ - ۸۲ - ۹۶ - ۱۱۶ - ۱۱۷	II	حشره کش	387	EC 40%	روگور ، روکسیون	دیمتوات
۴۰	-	حشره کش	2804	SG 20%	استارکل	دینوتفوران
۲۶ - ۱۱۴	III	قارچ کش	980-1190	EC48% و EC 35%	کاراتان LC	دینوکاپ
۲۶ - ۳۲ - ۳۹ - ۴۳ - ۵۳ - ۷۸ - ۹۳ - ۱۱۷	III	قارچ کش	980-1190	WP 18.25%	کاراتان FN-۵۷	دینوکاپ
۸۵ - ۹۸	III	علف کش	3000	EC 25%	کوبکس	دینیترامین
۸۵	U	علف کش	3000	WP 80%	کارمکس	دیورون
۹۱	U	علف کش	3000	DF 90%	کارمکس	دیورون
۹۱	III	علف کش	1100	DF 60%	باراگ	دیورون + هگزازینون
۱۴ - ۱۵ - ۲۰ - ۲۲ - ۲۳ - ۲۴ - ۲۵ - ۲۷ - ۳۱ - ۵۵ - ۵۶ - ۵۷ - ۶۱ - ۶۲ - ۶۵ - ۶۹ - ۷۰ - ۷۱ - ۷۳ - ۷۴ - ۱۰۷ - ۱۱۱	-	حشره کش	>15000	O 80%	روغن ولک	روغن امولسیون شونده

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۸۹	U	علف کش	>5000	DF 25%	تیتوس	ریم سولفورون
۲۸ - ۲۹ - ۳۲ - ۳۸ - ۵۵ - ۷۹ - ۹۳	U	قارچ کش	>5200	WP 80%	دیتان زد ۷۸	زینب
۲۰ - ۸۱	II	حشره کش	250 - 4150	EC 40%	ریپکورد	سایپرترین
۱۱ - ۱۲ - ۷۸	III	قارچ کش	1020	SL 10%	آلتو	سایپروکونازول
۱۰	-	قارچ کش	>3000	FS3.63%	دیویدن استار FS۰۳۶	سایپروکونازول + دیفنو کونازول
۱۳	III	قارچ کش	>2000	SC 42%	آلتو کمی	سایپروکونازول + کاربندازیم
۱۲ - ۱۳	-	قارچ کش	4200	EC 33%	آرتنا	سایپروکونازول + پروپیکونازول
۴۵ - ۸۰ - ۱۰۱	III	علف کش	3200	EC 12.5%	نابواس	ستوکسیدیم
۳۹	U	کنه کش	>5000	EC 1.36%	بایومایت	سیتروننول + فارتزول + نرولیدول + گرانپول
۳۲	U	قارچ کش / کنه کش	>5000	Micronised P	گل گوگرد	سولفور
۲۶ - ۳۲ - ۳۹ - ۴۳ - ۵۳ - ۶۰ - ۷۴ - ۷۸ - ۱۱۴	U	قارچ کش / کنه کش	>5000	WP 80-90% DF80%	اس یونی فلو و کومولوس	سولفور
۴۳	U	قارچ کش	>5000	WG 80%	سولفولاک، تیوت جت	سولفور
۳۲	U	قارچ کش	>5000	SC 80%	گوگرد سمیران	سولفور

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۳۶	U	قارچ کش	>5000	SC 40%	شرکت ارکید سازان کرج	سولفور
۱۵	III	علف کش	>5000	WG 75%	آپروس	سولفوسولفورون
۱۵	U	علف کش	>5000	WG 80%	توتال	سولفوسولفورون + مت سولفورون متیل
۳۹ - ۱۱۲	U	حشره کش	3387	WP 75%	تریگارد	سیرومازین
۸۰	III	علف کش	>2000	EC 72.7%	رونیت	سیکلوات
۴۵ - ۱۰۱	U	علف کش	5000	EC 10%	فوکوس	سیکلوکسیدیم
۴۴ - ۴۹	-	قارچ کش	>1333	WDG 52.5%	اکویشین پرو	سیموکسانیل + فاموکسادون
۴۴	U	قارچ کش	>5000	SC 40%	رانمن	سیازوفامید
۱۹	U	علف کش	>5000	WG 20%	ستوف	سینوسولفورون
۳۰ - ۳۳ - ۵۴ - ۵۹ - ۶۴ - ۶۷ - ۹۱ - ۱۱۶	-	-	620	SL 81.2%	مویان	فری گیت
۶۱	-	-	-	2% pheromone +6% permethrin (At&k)	کرماکیل	فرمون جنسی چوبخوار پسته ۲٪ + پرمترین ۶٪
۴۳ - ۱۱۳	III	حلزون کش	>5000	B1%	فریکول	فسفات آهن
۱ - ۲ - ۳ - ۴ - ۴۳ - ۷۱	lb	موش کش	45/7	P 80%	فسفردوزنگ	فسفردوزنگ

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۶۶ - ۲	FM	حشره کش و موش کش (سم تدخینی)	8/7	Tb 56%	فستوکسین	فسفید آلومینیوم
۱۱۸ - ۱۱۹ - ۱۲۰ - ۱۲۱	FM	حشره کش و موش کش (سم تدخینی)	8/7	Blankate 56%	فستوکسین	فسفید آلومینیوم
۲ - ۱۲۰ - ۱۲۱	FM	حشره کش و موش کش (سم تدخینی)	11/2	Plate 56%	دگش پلپت	فسفید منیزیم
۴۹	U	قارچ کش	>11800	SL 40%	اگریفوس	فسفونیک اسید
۱۴	-	علف کش	>4000	EC 20%	سافیکس بی دبلو	فلم پروپ ام ایزوپروپیل
۸۰	III	علف کش	3680	EC 12.5%	فوزیلید	فلوآزیفوب پی بوتیل
۵۱	III	علف کش	3680	EC 15%	فوزیلید فورتن	فلوآزیفوب پی بوتیل
۴۲	III	حشره کش	>2000	WG 20%	تاکومی	فلوبن دیامید
۱۸	U	قارچ کش	>5000	FS 2.5%	سلسنت	فلو دیوکسونیل
۱۲ - ۱۳	-	قارچ کش	>2000	SE 37.5%	آلرت	فلوزیلازول + کاربندازیم
۱۲	III	قارچ کش	1140	SC 12.5%	ایمپکت	فلوتریافول
۶۰	U	حشره /کنه کش	>3000	DC 5%	کاسکید	فلوفنو کسورون
۹۳	U	تنظیم کننده رشد	>5000	EC 12.5%	پرایم پلاس	فلومترالین

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۴۱ - ۱۲۱	II	حشره کش	884	WG 50%	تپکی	فلونیکامید
۲۰	II	کنه کش	134	SC 20%	پراید	فنازا کوئین
۶۳ - ۷۴	lb	نماتدکش	6	G 10%	نماکور	فنامیفوس
۲۰ - ۸۱ - ۹۶	II	حشره/کنه کش	70/6	EC 10%	دانتول	فن پروپاترین
۲۰ - ۲۱ - ۵۵	II	کنه کش	480	SC 5%	ارتوس	فن پیروکسی میت
۶۰	II	حشره/کنه کش	480	EC 5%	ارتوس سوپر	فن پیروکسی میت
۸۰	U	علف کش	>8000	EC15.7%	بتانال	فن مدیفام
۸۰	U	علف کش	>5000	EC 18%	بتانال پروگرس آ - ام	فن مدیفام + دس مدیفام + اتوفومازیت
۸۰	U	علف کش	>5000	EC 27.4%	بتانال پروگرس او - اف	فن مدیفام + دس مدیفام + اتوفومازیت
۲۱ - ۵۲ - ۷۶	II	حشره کش	451	EC 20%	سومیسیدین	فن والریت
۱۴	-	علف کش	3150-4000	EW 7.5%	پوماسوپر	فتوکسا پروپ پی اتیل + مفن پایردی اتیل
۸۰	-	علف کش	3150-4000	EC 12%	ویپ سوپر	فتوکسا پروپ پی اتیل
۵ - ۶	II	حشره کش	1700	ULV TC 96%	سومیتیون	فنیتر و تیون
۱ - ۵ - ۶ - ۴۲ - ۶۱ - ۶۲ - ۹۰	II	حشره کش	1700	EC 50%	سومیتیون	فنیتر و تیون

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۸ - ۲۰ - ۲۲ - ۲۴ - ۲۵ - ۳۱ - ۴۰ - ۴۸ - ۵۲ - ۶۰ - ۶۱ - ۶۲ - ۷۵ - ۷۶ - ۸۲ - ۸۶ - ۸۷ - ۹۲ - ۹۴ - ۹۶ - ۹۹ - ۱۰۰ - ۱۰۴ - ۱۱۶	II	حشره/کنه کش	120	EC 35%	زولون	فوزالن
۶۰ - ۶۱ - ۶۲	-	حشره کش	>318	EC 21.75%	دارتون	فوزالن + تفلوینزورون
۶۳	U	قارچ کش	>7080	WG 80%	الیت	فوزتیل آلومینیوم
۸۹	III	علف کش	>5000	OD 22.5%	اکوئپ	فورام سولفورون
۸۹	III	علف کش	>5000	OD 3.1%	مایستر	فورام سولفورون + یدوسولفورون + ایزوگزا دیفن (ایمن کننده)
۱۷	II	حشره کش	97	G 0.2%	ریجنت	فیرونیل
۶۶	II	حشره کش	97	EC 2.5%	آجندا	فیرونیل
۲۵ - ۲۷ - ۲۸ - ۳۲ - ۳۶ - ۳۸ - ۶۳ - ۷۹ - ۱۱۴	U	قارچ کش	9000	WP 50%	کاپتان	کاپتان
۶۳ - ۷۴	lb	نماتد کش	37/1	G 10%	راگی	کادوزفوس
۵ - ۶ - ۶۵ - ۷۰ - ۸۲	II	حشره کش	264	WP 85%	سوین	کارباریل
۱۰ - ۷۸ - ۱۱۴	III	قارچ کش	>6400	WP 50-60%	باویستین - دروزال	کاربندازیم
۱۰ - ۳۴ - ۸۳	U	قارچ کش	2846	WP 75%	ویتاواکس	کاربوکسین

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۹ - ۱۰ - ۱۱ - ۱۸ - ۷۸ - ۸۳ - ۸۷ - ۸۸	III	قارچ کش	2600	WP 75%	ویتاواکس تیرام	کاربوکسین تیرام
۹ - ۱۰	III	قارچ کش	2600	FS 40%	ویتاواکس FF	کاربوکسین تیرام
۱۸	U	قارچ کش	>5000	SC 30%	وین	کارپروپامید
۱۷	II	حشره کش	345	G 4%	پادان	کارتاپ
۶۰ - ۶۸	U	قارچ کش	>5000	WP	سپیدان	کائولن
۲۵ - ۳۶ - ۴۳	II	قارچ کش	>5000	WG 50%	استروبی	کرزواکسیم متیل
۴۲	U	حشره کش	>5000	SC 5%	ماتریک	کروموفتوزاید
۴۵ - ۸۰ - ۹۸	III	علف کش	>3000	EC 12%	سلکت سوپر	کلتودیوم
۴۲ - ۴۳ - ۴۷ - ۷۵	II	حشره کش	135-163	G 5%	دورسبان	کلرپیریفوس (اتیل)
۸ - ۲۴ - ۳۱ - ۳۶ - ۳۹ - ۵۶ - ۷۵ - ۸۲ - ۹۶ - ۹۹ - ۱۰۳	II	حشره کش	135-163	EC 40.8%	دورسبان	کلرپیریفوس (اتیل)
۶۶	—	حشره (موریانه) کش	230	EC 50%	گلا دیاتور ه TC	کلرپیریفوس + کلرپیریفوس متیل
۲۰ - ۶۵	U	حشره کش	>3000	EC 40%	رلدان	کلرپیریفوس متیل
۳۵ - ۵۴	U	علف کش	>10	WP 75%	داکتال	کلر تال دیمتیل

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۴۹	U	قارچ کش	>5000	WP 75%	داکونیل	کلر تالونیل
۴۹	U	قارچ کش	>5000	SC72%	داکونیل	کلر تالونیل
۴۱ - ۹۶	U	حشره کش	>8500	EC 5%	آتابرون	کلر فلوآزورون
۳	II	موش کش	6/26	Block Bait0.005%	مورینونا	کلروفاسینون
۱ - ۲ - ۳ - ۴	Ia	موش کش	>1	B 0.025%	اکتوسین سی	کلروفاسینون + سولفاکوئین اکسالین
۱ - ۲ - ۳ - ۴	Ia	موش کش	>1	گندمی، واکس پلت، پلت و بلاک	پساک	کلروفاسینون + سولفاکوئین اکسالین
۸۰	III	علف کش	3830	DF 65%	پیرامین	کلریدازون
۸۰	III	علف کش	3830	WP 65%	پیرامین	کلریدازون
۸۰	III	علف کش	3830	SC 50%	پیرامین	کلریدازون
۱۴	III	علف کش	1392	EC 8%	تاپیک، کارنت، بهبیک	کلودینافوپ پروپارژیل
۱۰۱	U	علف کش	3738	SL 30%	لونتزل، واچ	کلوپیرالید
۲۰ - ۵۵	III	کنه کش	>5200	SC 50%	آپولو	کلوفنتزین
۸۵ - ۹۸ - ۱۰۱	II	علف کش	1012	EC 4%	پنترا	کوئیزالوفوپ پی تفوریل
۸۰	II	علف کش	1210	EC 5%	تارگاسوپر	کوئیزالوفوپ پی اتیل

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۳۰ - ۳۳ - ۵۴ - ۵۹ - ۶۴ - ۶۷ - ۹۱ - ۱۱۶	U	علف کش	> 5000	SL 41%	رانداب	گلیفوزیت
۳۰ - ۳۳ - ۵۹ - ۶۴ - ۶۷	III	علف کش	2000	SL 20%	بستا	گلیفوسینت آمونیوم
۱	II	حشره کش	79	CS 10%	کاراته زنون	لامبدا سای هالوترین
۴۶	U	علف کش	1500 - 4000	WP 50%	آفالن	لینورون
۳۷	U	علف کش	1500-4000	SC 45%	آفالن	لینورون
۴۰	-	حشره کش	> 240	WP	مایکوتال (Mycotal)	<i>Lecanicillium muscarium</i>
۲۰ - ۲۲ - ۶۱	III	حشره کش	>2000	EC 5%	مج	لوفنورون
۶۱	-	حشره کش	>2000	EC 10.5%	لوفوکس	لوفنورون + فنوکسی کارب
۴۱	III	حشره کش	> 4640	SL 0.6%	روی آگرو	ماترین
۵ - ۶ - ۷ - ۸ - ۱۷ - ۲۱ - ۲۳ - ۳۱ - ۳۴ - ۴۰ - ۴۱ - ۴۲ - ۵۲ - ۵۶ - ۵۷ - ۶۵ - ۷۰ - ۷۱ - ۷۳ - ۷۵ - ۷۶ - ۹۰ - ۹۶ - ۹۹ - ۱۰۸ - ۱۰۹ - ۱۱۲ - ۱۱۷ - ۱۱۸ - ۱۱۹ - ۱۲۰	III	حشره کش	1375 - 5500	EC 57%	مالاتیون	مالاتیون
۵ - ۶ - ۱۱۷	III	حشره کش	1375 - 5500	ULV TC 96%	مالاتیون	مالاتیون
۳۲ - ۳۸ - ۴۴ - ۵۴ - ۷۹ - ۹۳	U	قارچ کش	>5000	WP 80%	دیتان ام - ۲۲	مانب

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۲۸ - ۳۶ - ۵۳ - ۵۵ - ۹۳ - ۱۱۴	U	قارچ کش	>5000	WP 80%	دیتان ام - ۴۵	مانکوزب
۵۸	U	قارچ کش	>5000	WP 65%	آلیادوسی تی ال	مانکوزب + کلروتالونیل + سیموکسانیل
۸۴	II	تنظیم کننده رشد	464	SL 5%	پیکس	مپیکوات کلراید
۳۲	-	قارچ کش	1150	پد کاغذی ۷ گرمی	سولفورپد	متابی سولفیت سدیم
۱۰۱	U	علف کش	> 4070	SC 41.6%	بوتیزان استار	متازاکلر + کوئینمراک
۴۴ - ۱۱۴	III	قارچ کش	633	G 5%	ریدومیل	متلاکسیل
۴۴	U	قارچ کش	> 5000	WP 72%	رزالاکسیل	متلاکسیل + مانکوزب
۴۳ - ۵۷ - ۹۳ - ۱۱۳	II	حلزون کش	283	B 6%	متلان جی	متالدهید
۴۴ - ۹۳	II	نماتد کش	1800	SL 32.7%	واپام	متام سدیم
۸۰	III	علف کش	2000	SC 70%	گلنیکس	متامیترون
۴۶ - ۵۱ - ۹۸	II	علف کش	510	DF 75%	لکسون	متری بوزین
۴۶ - ۵۱ - ۹۱ - ۹۸ - ۱۰۴	II	علف کش	510	WP 70%	سنگور	متری بوزین

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۷۳	FM	سم تدخینی (فومیگانت)	10	Gas 98%	متیل بروماید	متیل بروماید
۲۶ - ۲۷ - ۲۸ - ۲۹ - ۵۸ - ۶۳ - ۷۲	-	قارچ کش	>4000	-	ترکیب بردو بردو میکسچر	مخلوط بردو (سولفات مس + هیدروکسید کلسیم)
۸۹	-	علف کش	-	SE 53.75%	لوماکس	مزوتریون + اس متالاکلر + تریوتیلازین
۱۵	III	علف کش	>5000	OD1.2%	آتلانتیس	مزوسولفورون متیل + یدوسولفورون متیل + ایمن کننده مفن پایردی اتیل
۵۷	lb	حلزون کش	33	WP 50%	مزورول	متیو کارب
۱۶	III	علف کش	-	SL 60%	دوپلسان سوپر	مکرو پروپ پی + دیکلو پروپ پی + ام سی پی آ
۱۹	II	علف کش	369	EC 71%	اردرام - اردرام سوپر	مولینیت
۵۷	-	حلزون کش	>5500	نوار مسی پوشش داده شده با املاح آهن	نوار دورکننده حلزون سبزاور	نوار مسی (نوار مسی فعال شده)
۸۹	U	علف کش	>5000	SC 4%	کروز	نیکوسولفورون
۸۹	-	علف کش	>5000	WG75%	اولتیم	نیکوسولفورون + ریم سولفورون
۴۵ - ۸۰ - ۹۸ - ۱۰۱	II	علف کش	300	EC 10.8%	گالانت سوپر	هالوکسی فوب آرمیتیل
۲۳ - ۴۰ - ۴۱ - ۴۷	lb	حشره (شته) کش	96 - 121	EC 50%	هوستا کوئیک	هپتئفوس

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۳۲	U	قارچ کش	2189	SC 5%	انویل	هگزاکونازول
۵۷ - ۶۰ - ۶۱	U	حشره کش	>5000	EC 10%	کنسالت	هگزافلومورون
۵۵	U	کنه کش	>5000	EC 10%	نیسورون	هگزازی تیاژوکس
۱۵	U	علف کش	>5000	OD 8.25% ایمن کننده 2/25%	اتللو	یدوسولفورون متیل سدیم + مزوسولفورون متیل + دینلوفنیکان + ایمن کننده

ضمیمه شماره ۲- جدول انواع فرمولاسیون‌های سموم کشاورزی

نام انگلیسی	نماد	نام فارسی
Micro Emulsion	ME	میکروامولسیون
Micro Granule	MG	میکروگرانول
Oil Dispersion	OD	روغن قابل انتشار
Oil Dispersible Concentrate	ODC	مایع قابل انتشار در روغن
Oil Emulsion Concentrate	OEC	امولسیون روغنی
Powder	P	پودر
Paste	PA	خمیر
Plate Bait	PB	طعمه به صورت صفحه
Ready Bait	RB	طعمه آماده مصرف
Water Soluble Bag	SB	کیسه قابل حل در آب
Suspension Concentrate	SC	سوسپانسیون (تعلیق)
Water Soluble Granule	SG	گرانول قابل حل در آب
Water Soluble Liquid	SL	مایع قابل حل در آب
Water Soluble Powder	SP	پودر قابل حل در آب
SP for Seed treatment	SS	پودر محلول برای ضدعفونی بذر
Tablet	TB	قرص
Technical grade material	TC	ماده تکنیکال
Ultra Low Volume(ULV) Liquid	UL	مایع با حجم بسیار کم
Ultra - Low Volume	ULV	حجم بسیار کم
Wax Block	WB	مکعب مومی
Water Dispersible Granule	WG	گرانول قابل پخش در آب
Wettable Powder	WP	پودر با قابلیت ترشوندگی
WP for Slurry treatment	WS	پودر ترشونده برای ضدعفونی بذر

نام انگلیسی	نماد	نام فارسی
Aerosol	AE	آنرول
Active Ingredient	AI	ماده مؤثره
Grain Bait	AB	طعمه به صورت دانه
Bait	B	طعمه
Block Bait	BB	طعمه به صورت بلوک
Capsule Suspension	CS	سوسپانسیون (تعلیق) کپسولی
Dust	D	پودر (گرد)
Dispersible Concentrate	DC	مایع قابل انتشار در آب
Dry Flowable	DF	گرانول / پودر قابل انتشار در آب
Dispersible Granule	DG	گرانول قابل پخش در آب
Dustable Powder	DP	پودر قابل گردپاشی
Powder for Dry Seed treatment	DS	پودر برای ضدعفونی خشک بذر
Emulsifiable Concentrate	EC	مایع امولسیون شونده
Emulsion , water in Oil	EO	امولسیون ، آب در روغن
Emulsion for seed treatment	ES	امولسیون برای ضدعفونی بذر
Emulsion , oil in water	EW	امولسیون ، روغن در آب
Flowable concentrate for Seed treatment	FS	مایع قابل انتشار برای ضدعفونی بذر
Granule	GR	گرانول
Gas	Ga	گاز
Granular Bait	GB	طعمه به صورت گرانول
Gas under pressure	GS	گاز تحت فشار
Liquid	L	مایع
Liquid for Seed treatment	LS	مایع برای ضد عفونی بذر

ضمیمه ۳ - گروه‌های مختلف آفت‌کش‌ها		
A	Acaricide	کنه‌کش
AP	Aphicide	شته‌کش
BS	Bacteriostat	متوقف‌کننده رشد باکتری‌ها
D	Defoliostera	برگریز
F	Fungicide	قارچ‌کش
H	Herbicide	علف‌کش
I	Insecticide	حشره‌کش
IGR	Insect Growth Regulator	تنظیم‌کننده (هورمون) رشد حشرات
L	Larvicide	لاروکش
M	Molluscicide	حلزون‌کش
N	Nematocide	نماتدکش
PGR	Plant Growth Regulator	تنظیم‌کننده (هورمون) رشد گیاهان
R	Rodenticide	چونده‌کش (موش‌کش)
RP	Replant	دورکننده
S	Soil Applied	مصرف‌شونده در خاک
SY	Synergist	تشدیدکننده اثر

ضمیمه ۳ - کلاس سمیت بر اساس طبقه بندی WHO					
Class		LD50 for the rat (mg/kg body weight)			
		Oral (گوارشی)		Dermal (تماسی)	
		Solids جامدات	Liquids مایعات	Solids جامدات	Liquids مایعات
Ia	Extremely hazardous فوق‌العاده خطرناک	< = 5	< = 20	< = 10	< = 40
Ib	Highly hazardous بسیار خطرناک	5 - 50	20 - 200	10 - 100	40 - 400
II	Moderately hazardous سمیت متوسط	50 - 500	200 - 2000	100 - 1000	400 - 4000
III	Slightly hazardous سمیت ضعیف	> = 501	> = 2001	> = 1001	> = 4001
U	Product unlikely to present acute hazard in normal use به نظر می‌آید که در صورت استفاده در شرایط معمولی سمیت حاد نداشته باشد.				
O	Not classified دسته‌بندی نشده است.				
FM	Fumigants, Not classified تدخینی که تحت سیستم WHO طبقه‌بندی شده است.				

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۱۰۴	Dip.:Tephritidae	<i>Acanthiophilus helianthi</i> (Rossi)	مگس گلرنگ
۱۱۱	Hem.:Coccidae	<i>Acanthococcus (=Eriococcus) abaii</i> Danzig	شپشک سفید تاغ
۱۲۰	Col.:Bruchidae	<i>Acanthoscelides obtectus</i> Say	سوسک لوبیا
۱۱۹	Acari:Acaridae	<i>Acarus siro</i> Linnaeus	کنه آرد
۷۱	Acari:Eriophyidae	<i>Aceria oleae</i> Nalepa	کنه گالزا
۶۰	Acari: Eriophyidae	<i>Aceria (= Eriophyes) pistaciae</i> Nalepa	کنه اریوفید پسته
۶۰	Acari: Eriophyidae	<i>Aceria (= Eriophyes) stefanii</i> (Nalepa)	کنه اریوفید پسته
۶۱	Hem.: Pentatomidae	<i>Acrosternum</i> spp.	سن‌های ناقل نماتوسپورا
۳۹	Acari:Eriophyidae	<i>Aculops lycopersici</i> (Tryon, 1917)	کنه حنایی گوجه‌فرنگی
۸۳ - ۱۰۲	Hem.:Aphididae	<i>Acyrtosiphon gossypii</i> Mordvilko	شته پنبه
۳۸ - ۵۲	Hom.:Aphididae	<i>Acyrtosiphon pisum</i> Harris	شته نخود، شته یونجه
۸۲	Hem.:Miridae	<i>Adelphocoris lineolatus</i> Goeze	سنگ قوزه پنبه
۱	Hom.:Pentatomidae	<i>Aelia</i> spp.	سن‌های زیان‌آور
۱۰۹	Col.:Cerambycidae	<i>Aeolesthes sarta</i> Solsky	سوسک شاخک بلند (صنوبر، نارون، چنار)

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۱۰۸	Col.:Chrysomelidae	<i>Agelastica alni</i> Linnaeus	سوسک برگخوار توسکا
۶۰	Hem.: Psyllidae	<i>Agonoscena pistaciae</i> Burckhardt and Lauterer	پسیل پسته (شیره خشک)
۱۱۳	Stylommatophora:Limacidae	<i>Agriolimax agrestis</i> (L.)	لیسک
۱۱۱	Lep.:Geometridae	<i>Agriopsis bajaria</i> Denis & Schiffermüller	برگخوار قیچ
۴۷ - ۹۳	Col.: Elateridae	<i>Agriotes lineatus</i> Linnaeus	کرم مفتولی
۷۵	Lep.:Noctuidae	<i>Agrotis exclamationis</i> L. 1758	کرم طوقه بر (آگروتیس)
۳۴ - ۴۳ - ۷۵ - ۸۱ - ۸۶	Lep.:Noctuidae	<i>Agrotis ipsilon</i> Hufnagel	آگروتیس (کرم طوقه بر)
۳۴ - ۴۳ - ۷۵ - ۸۱ - ۸۶ - ۹۲	Lep.:Noctuidae	<i>Agrotis segetum</i> Denis & Schiffermüller	کرم طوقه بر (آگروتیس)
۹۴ - ۹۵ - ۹۹ - ۱۱۳	Lep.:Noctuidae	<i>Agrotis</i> spp.	کرم طوقه بر (آگروتیس)
۶	Orthoptera:Acaridae	<i>Aiolopus thalassinus</i> Fabricius	ملخ بال کوتاه
۱۱۱	Col.:Chrysomelidae	<i>Altica (= Haltica) viridula</i> Weise	برگخوار ممرز
۹۰	Isoptera: Termitidae	<i>Amitermes vilis</i> Hagen	موریانه
۸	Col.:Scarabaeidae	<i>Amphimallon</i> spp.	سوسک قهوه‌ای غلات
۶	Orthoptera:Acrididae	<i>Anacridium aegyptium</i> Linnaeus	ملخ مصری

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۶	Orthoptera:Acrididae	<i>Anacridium rubrispinum</i> Bei-Bienko	ملخ مصری
۸۷	Thysanoptera:Thripidae	<i>Anaphothrips</i> sp.	تریس
۲۵	Lep.:Gelechiidae	<i>Anarsia lineatella</i> Zeller	سرشاخه‌خوار هلو
۸	Col.:Scarabaeidae	<i>Anisoplia</i> spp.	سوسک قهوه‌ای غلات
۲۵	Col.:Curculionidae	<i>Anthonomus pomorum</i> L.	سرخرطومی سیب و گلابی
۱۲۱	Col.:Dermestidae	<i>Anthrenus</i> spp.	سوسک قالی
۱۰۳	Lep.:Crambidae	<i>Antigastra catalaunalis</i> Duponchel	پروانه بذرخوار کنجد
۵۶	Hem.:Diaspididae	<i>Aonidiella aurantii</i> Maskell (<i>Aonidiella citrina</i> Craw)	سپردار زرد
۵۶	Hem.:Diaspididae	<i>Aonidiella orientalis</i> Newstead	سپردار زرد شرقی
۳۸	Hom.:Aphididae	<i>Aphis craccivora</i> Koch	شته لگومینوز
۸۳ - ۱۰۲	Hem.:Aphididae	<i>Aphis craciphora</i> Walker	شته پنبه
۳۸ - ۵۲ - ۷۷ - ۸۳ - ۱۰۲	Hom.:Aphididae	<i>Aphis fabae</i> Scopoli	شته سیاه باقلا
۴۷ - ۸۳ - ۱۰۲	Hem.:Aphididae	<i>Aphis gossypii</i> Glover	شته پنبه
۲۳	Hem.:Aphididae	<i>Aphis pomi</i> DeGeer	شته سبز سیب

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۶۸	Hem.:Aphididae	<i>Aphis punicae</i> Passerini	شته انار
۵۲	Col.:Apionidae	<i>Apion</i> sp.	سرخرطومی تخمدان شبدر
۵۲	Col.:Apionidae	<i>Apion trifolii</i> Linnaeus (<i>Apion aestivum</i> Germar)	سرخرطومی تخمدان شبدر
۶۱	Hem.: Pentatomidae	<i>Apodiphus amygdali</i> Germar	سن درختی
۲۲	Lep.:Tortricidae	<i>Archips</i> sp.	برگخوار و جوانه‌خوار
۶۱	Lep.:Pyralidae	<i>Arimania komarofii</i> Ragonot 1888	پروانه پوستخوار پسته (کراش)
۹۹	Hym.:Tenthredinidae	<i>Athalia rosae</i> Linnaeus	زنبور برگخوار آتالیا
۴۲	Col.:Chrysomelidae	<i>Aulacophora foveicollis</i> Lucas (<i>Rhaphidopalpa foveicollis</i> Lucas)	عروسک خربزه
۴۷	Hem.:Aphididae	<i>Aulacorthum solani</i> Kaltenbach	شته سیب‌زمینی
۸۱ - ۹۵	Lep.:Noctuidae	<i>Autographa gamma</i> (Linnaeus) (<i>Plusia gamma</i> Linnaeus)	پروانه گاما
۷۰	Dip.:Tephritidae	<i>Bactrocera oleae</i> Rossi	مگس زیتون
۱۱۷	Dip.:Tephritidae	<i>Bactrocera zonata</i> (Saunders)	مگس میوه انبه (مگس میوه هلو)
۴۲	Col.:Curculionidae	<i>Baris granulipennis</i> Tournier	سرخرطومی جالیز
۶۵ - ۱۲۰	Lep.:Coleophoridae	<i>Batrachedra amydraula</i> Meyrick	کرم میوه‌خوار خرما (شب‌پره کوچک خرما)

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۹۶	Hem.:Aleyrodidae	<i>Bemisia gossypiperda</i> Misra & Lamba	سفید بالک
۴۰ - ۸۳ - ۹۲ - ۹۶ - ۱۱۲	Hem.:Aleyrodidae	<i>Bemisia tabaci</i> Gennadius	سفید بالک (عسلک)
۶۱	Hem.: Pentatomidae	<i>Brachynema</i> spp.	سن‌های ناقل نماتوسپورا
۵ - ۴۲	Orthoptera:Tettigoniidae	<i>Bradyporus latipes</i> Stal.	ملخ شکم بادمجانی
۱۱۳	Dip.:Sciaridae	<i>Bradysia</i> spp.	مگس پوسیده‌خوار رز
۱۰۰	Hom.:Aphididae	<i>Brevicoryne brassicae</i> Linnaeus	شته مومی کلزا
۷۳	Acari: Tenuipalpidae	<i>Brevipalpus obovatus</i> Donnadieu	کنه قرمز پاکوتاه
۵۳	Hym.:Eurytomidae	<i>Bruchophagus roddi</i> Gussakovskii (<i>Eurytoma roddi</i> Gussakovskii)	زنبور بذرخوار
۱۲۰	Col.: Bruchidae	<i>Bruchus lentis</i> Froelich	سوسک عدس
۱۲۰	Col.: Bruchidae	<i>Bruchus pisorum</i> Linnaeus	سوسک نخودفرنگی
۱۲۰	Col.: Bruchidae	<i>Bruchus rufimanus</i> Boheman	سوسک باقلا
۱۲۰	Lep.: Pyralidae	<i>Cadra cautella</i> Walker (<i>Ephestia cautella</i> Walker)	شب‌پره خشکبار
۱۲۰	Lep.: Pyralidae	<i>Cadra figulilella</i> Gregson (<i>Ephestia figulilella</i> Gregson)	شب‌پره توتون
۵	Orthoptera:Acrididae	<i>Calliptamus barbarus</i> (Costa, O.G. , 1836)	ملخ بربری

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۵	Orthoptera:Acrididae	<i>Calliptamus italicus</i> Linnaeus	ملخ ایتالیایی
۵	Orthoptera:Acrididae	<i>Calliptamus turanicus</i> Tarbinsky	ملخ تورانی (شاخک کوتاه)
۱۲۰	Col.: Bruchidae	<i>Callosobruchus chinensis</i> Linnaeus	سوسک چینی حبوبات
۱۲۰	Col.: Bruchidae	<i>Callosobruchus maculatus</i> Fabricius	سوسک چهار نقطه‌ای حبوبات
۶۲	Col.: Buprestidae	<i>Capnodis cariosa</i> (Pallas, 1776)	کاپنودیس
۱۰۹	Col.: Buprestidae	<i>Capnodis miliaris</i> Klug	سوسک ریشه‌خوار صنوبر
۴۰	Dip.:Tephritidae	<i>Carpomya pardalina</i> Bigot (<i>Myiopardalis pardalina</i> Bigot)	مگس خربزه
۱۰۷	Dip.:Tephritidae	<i>Carpomya vesuviana</i> Costa	مگس میوه کنارو عناب
۷	Hym.:Cepidae	<i>Cephus pygmaeus</i> Linnaeus	زنبور ساقه‌خوار گندم
۲۵ - ۵۷ - ۱۱۷	Dip.:Tephritidae	<i>Ceratitis capitata</i> Wiedemann	مگس میوه مدیترانه ای
۵۶	Hem.:Coccidae	<i>Ceroplastes floridensis</i> Comstock	شپشک ستاره‌ای
۱۰۹	Hem.:Notodontidae	<i>Cerura vinula</i> Linnaeus (<i>Dicranura vinula</i> Linnaeus)	پروانه دم‌چنگالی بزرگ صنوبر
۹۹	Col.:Curculionidae	<i>Ceutorhynchus</i> spp.	سرخرطومی طوقه و ساقه‌خوار

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۷۵	Col.:Chrysomelidae	<i>Chaetocnema tibialis</i> Illiger	کک چغندر
۱۷	Lep.:Crambidae	<i>Chilo suppressalis</i> Walker	کرم ساقه‌خوار برنج
۲۴	Hem.:Diaspididae	<i>Chlidaspis asiatica</i> Archangelskaya (<i>Neochionaspis asiatica</i> Borchsenius)	شپشک آسیایی
۷۴	Lep.:Choreutidae	<i>Choreutis nemorana</i> Hubner (<i>Simaethis nemorana</i>)	بید انجیر (برگخوار)
۶	Orthoptera:Acrididae	<i>Chrotogonus trachypterus</i> Blanchard	ملخ کروتوکونوس
۱۰۹	Col.: Chrysomelidae	<i>Chrysomela (= Melasoma) populi</i> L.	سوسک برگخوار صنوبر
۱۰۹	Col.: Chrysomelidae	<i>Chrysomela saliceti</i> Weise	سوسک برگخوار صنوبر
۵۶	Hem.:Diaspididae	<i>Chrysomphalus dictyospermi</i> Morgan	سپردار قهوه‌ای
۱۰۸	Hem.:Aphididae	<i>Cinara</i> spp.	شته سوزنی برگان
۷۷ - ۸۷	Hem.:Cicadellidae	<i>Circulifer</i> spp.	زنجرک سبز
۵۶	Hem.:Coccidae	<i>Coccus hesperidum</i> Linnaeus	شپشک نرم‌تن
۷۵	Col.: Curculionidae	<i>Conorrhynchus brevirostris</i> Gyll	خرطوم کوتاه چغندر (آفت خال‌سیاه)
۸۲	Hem.:Miridae	<i>Creontiades pallidus</i> Rambur	سنگ قوزه پنبه
۱۰۷	Hem.: Eriococcidae	<i>Cryptococcus fagisuga</i> Lindinger	شپشک سفید راش

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیک	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۱۱۰	Col.:Curculionidae	<i>Curculio glandium</i> Marsham	سرخرطومی میوه‌خوار بلوط
۲۰	Lep.:Tortricidae	<i>Cydia pomonella</i> Linnaeus (<i>Laspeyresia pomonella</i> Linnaeus)	کرم سیب
۴۰	Dip.:Tephritidae	<i>Dacus ciliatus</i> Loew	مگس جالیز
۶	Orthoptera: Tettigoniidae	<i>Decorana capitata</i> (Uv.)	ملخ بومی
۶	Orthoptera: Tettigoniidae	<i>Decticus albifrons</i> Fabricius	ملخ شاخک بلند پیشانی سفید
۳۴ - ۴۱ - ۹۶	Dip.:Anthomyiidae	<i>Delia platura</i> (Meigen) (<i>Hylemyia cilicrura</i> Rondani)	مگس لوییا
۵ - ۱۱۱	Orthoptera:Dericorythidae	<i>Dericorys albidula</i> Serville	ملخ کوهان‌دار تاغ
۵۷	Hem.:Aleyrodidae	<i>Dialeurodes citri</i> Ashmead	سفید بالک مرکبات (عسلک یا مگس سفید)
۵۷	Hem.:Psyllidae	<i>Diaphorina citri</i> Kuwayama	پسیل مرکبات
۲۴	Hem.:Diaspididae	<i>Diaspidiotus perniciosus</i> (Comstock) Cockerell	شپشک سان‌زوزه
۲۴	Hem.:Diaspididae	<i>Diaspidiotus prunorum</i> Laing	شپشک گوجه
۷	Hem.:Aphididae	<i>Diuraphis noxia</i> Kurdjumov	شته روسی
۵	Orthoptera:Acrididae	<i>Dociostaurus crassiusculus</i> Pantel	ملخ مراکشی (شاخک کوتاه)
۵	Orthoptera:Acrididae	<i>Dociostaurus hauensteini</i> Bolivar	ملخ مراکشی (شاخک کوتاه)

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۵	Orthoptera:Acrididae	<i>Dociostaurus maroccanus</i> Thunberg	ملخ مراکشی (شاخک کوتاه)
۳۱	Thysanoptera:Thripidae	<i>Drepanothrips reuteri</i> Uzel	تریس‌های مو
۱۲۱	Lep.:Cossidae	<i>Dyspessa ulula</i> Borkhausen	کرم سیر
۸۲	Lep.:Noctuidae	<i>Earias insulana</i> Boisduval	کرم خاردار پنبه
۶۸	Lep.:Pyralidae	<i>Ectomyelois (=Spectrobates) ceratoniae</i> Zeller	کرم گلوگاه انار
۳۱	Hem.:Cicadellidae	<i>Edwardsiana rosae</i> (Linnaeus)	زنجرک گل سرخ
۷۱	Rodentia:Cricetidae	<i>Ellobius fuscocapillus</i> Blyth, 1843	موش کور
۸۷	Hem.:Cicadellidae	<i>Empoasca decipiens</i> Paoli	زنجرک
۷۷	Hem.:Cicadellidae	<i>Empoasca</i> spp.	زنجرک سبز
۹۹	Col.:Chrysomelidae	<i>Entomoscelis adonidis</i> Pallas	سوسک برگخوار منداب
۷۴	Acari: Tetranychidae	<i>Eotetranychus hirsti</i> Pritchard & Baker	کنه تار عنکبوتی انجیر
۱۲۰ - ۱۲۱	Lep.: Pyralidae	<i>Ephestia elutella</i> Hubner	شب‌پره توتون
۱۱۹	Lep.: Pyralidae	<i>Ephestia kuehniella</i> Zeller	پروانه آرد
۱۷	Dip.:Ephydridae	<i>Ephydra</i> spp.	گونه‌های مگس‌خزانه

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیک	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۲۴	Col.:Scarabaeidae	<i>Epicometis hirta</i> Poda	سوسک گرده‌خوار
۷۴	Acari:Eriophyidae	<i>Eriophyes ficus</i> Cotte	کنه اریوفید
۲۳	Hem.:Aphididae	<i>Eriosoma lanigerum</i> Hausmann	شته خونی سیب
۱۱۷	Dip.: Cecidomyiidae	<i>Erosomyia mangifera</i> Felt	پشه گل‌آذین
۶	Orthoptera:Acrididae	<i>Esfandiarina obesa</i> Popov	ملخ بال کوتاه
۱۱۰	Orthoptera:Acrididae	<i>Esfandiarina obesa</i> Popov, G. B.	ملخ بال کوتاه
۹۵	Lep.:Pyrilidae	<i>Etiella zinekenella</i> Treitschke	پروانه دانه‌خوار سویا
۱۰۸	Hem.:Aphididae	<i>Eulachnus tuberculostemmata</i> Tehobald	شته سوزنی برگان
۷۰	Hem.:Psyllidae	<i>Euphyllura olivina</i> Costa	پسیل زیتون
۱۱۰	Lep.:Lymantriidae	<i>Euproctis chrysorohoea</i> Linnaeus (<i>Porthesia chrysorohoea</i> Linnaeus)	پروانه دم قهوه‌ای
۱	Hom.:Scutelleridae	<i>Eurygaster integriceps</i> Puton	سن زیان‌آور غلات
۲۴	Hym.:Eurytomidae	<i>Eurytoma amigdali</i> Enderlein	زنبور مغزخوار بادام
۶۲	Hym.:Eurytomidae	<i>Eurytoma plotnikovi</i> Nikolskaya	زنبور مغزخوار
۵۵	Acari:Tetranychidae	<i>Eutetranychus orientalis</i> Klein	کنه شرقی مرکبات

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیک	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۲۰ - ۶۸	Lep.:Pyralidae	<i>Euzophera bigella</i> Zeller	کرم به
۷۱	Lep.:Pyralidae	<i>Euzophera pinguis</i> Haworth	شب‌پره چوبخوار زیتون
۷۱	Lep.:Pyralidae	<i>Euzopherodes vapidella</i> Mannerheim	شب‌پره چوبخوار زیتون
۵۳	Hem.:Miridae	<i>Exolygus (=Lygus) rugulipennis</i> Poppius	سن لیگوس
۱۰۶	Hym.:Tenthredinidae	<i>Fenusa ulmi</i> Sundevall	مینوز برگ نارون
۶۵	Hem.:Diaspididae	<i>Fiorinia fioriniae</i> Targioni Tozzetti	شپشک شفاف خرما
۱۱۲ - ۱۲۱	Thysanoptera:Thripidae	<i>Frankliniella occidentalis</i> (Pergande)	تریس گل
۱۱۲	Thysanoptera:Thripidae	<i>Frankliniella tritici</i> Fitch	تریس گل
۱۰۸	Col.:Chrysomelidae	<i>Galerucella lineola</i> Fabricius	سوسک برگخوار توسکا
۷۱	Rodentia:Gliridae	<i>Glis glis caspicus</i> Satunin, 1906	موش شکول
۱۰۷	Hem.:Eriococcidae	<i>Gossyparia (=Eriococcus) spuria</i> Modeer	شپشک خونی نارون
۲۰	Lep.:Tortricidae	<i>Grapholitha funebrana</i> Treitschke	کرم آلو
۱۷ - ۴۳ - ۹۳ - ۱۱۳	Orthoptera:Gryllotalpidae	<i>Gryllotalpa gryllotalpa</i> Linnaeus	آبدزدک
۷	Thysanoptera:Phaethothripidae	<i>Haplothrips tritici</i> Kurdjumov	تریس گندم

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۳۵ - ۴۲ - ۸۱ - ۹۲ - ۹۶ - ۱۰۳ - ۱۱۳	Lep.:Noctuidae	<i>Helicoverpa armigera</i> Hubner	کرم فوزه پنبه کنجد ، پيله‌خوارنخود، میوه‌خوار گوجه‌فرنگی، غلاف‌خوار سویا و غنچه‌خوار میخک
۴۲ - ۹۲	Lep.:Noctuidae	<i>Helicoverpa obsoleta</i> Auct.	کرم فوزه - غنچه (هلیوتیس) کرم میوه‌خوار گوجه فرنگی
۱۰۴	Lep.:Noctuidae	<i>Helicoverpa peltigera</i> Denis & Schiffermuller	کرم فوزه گلرنگ
۸۶	Lep.:Noctuidae	<i>Helicoverpa</i> spp.	کرم فوزه
۳۵	Lep.:Noctuidae	<i>Heliothis virescens</i> Hufnagel. 1766	کرم پيله‌خوار نخود
۱۱۳	Stylommatophora:Helicidae	<i>Helix</i> spp.	حلزون
۴۲	Col.:Coccinellidae	<i>Henosepilachna elaterii</i> Rossi (<i>Epilachna chrysomelina</i> auct.)	کفشدوزک خربزه
۶۸	Col.: Cerambycidae	<i>Hesperophanes sericeus</i> Fabricius	کرم طوقه انار
۹۴	Lep.:Pyralidae	<i>Homoeosoma nebulella</i> Denis & Schiffermüller	کرم دانه‌خوار آفتابگردان
۲۴	Hym.:Tenthredinidae	<i>Hoplocampa brevis</i> Klug.	زنبور گلابی
۲۴	Hym.:Tenthredinidae	<i>Hoplocampa flava</i> Linnaeus	زنبور گوجه
۲۴	Hym.:Tenthredinidae	<i>Hoplocampa minuta</i> Christ	زنبور گوجه

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۴۰	Dip.:Anthomyiidae	<i>Hylemya antiqua</i> Meigen	مگس پیاز
۶۲	Col.:Scolytidae	<i>Hylesinus vestitus</i> Mulsant & Rey	سوسک سرشاخه‌خوار
۵۲	Col.:Curculionidae	<i>Hypera postica</i> Gyllenhal	سرخ‌طومی برگ یونجه
۱۰۶	Lep.:Arctiidae	<i>Hyphantria cunea</i> Drury	شب‌پره سفید تارتن (پروانه سفید آمریکایی)
۴۳	Rodentia:Hystricidae	<i>Hystrix indica</i> Sykis	تشی
۵۶	Hem.:Margarodidae	<i>Icerya purchasi</i> Maskell	شپشک استرالیایی
۱۱۶	Hem.:Cicadellidae	<i>Idioscopus clypealis</i> Lethierry	زنجرک انبه
۶۱	Lep.:Tineidae	<i>Kermania pistaciella</i> Amsel	پروانه چوب‌خوار
۸۷	Hem.:Delphacidae	<i>Laodelphax striatellus</i> (Fallen)	زنجرک
۱۲۱	Col.: Anobiidae	<i>Lasioderma serricorne</i> Fabricius	سوسک توتون
۱۱۹	Col.:Tenebrionidae	<i>Latheticus oryzae</i> Waterhouse	شپشه آرد برنج
۵۶	Hem.:Diaspididae	<i>Lepidosaphes beckii</i> Newman	سپردار واوی
۵۶	Hem.:Diaspididae	<i>Lepidosaphes gloverii</i> Packard	سپردار الفی
۲۴	Hem.:Diaspididae	<i>Lepidosaphes malicola</i> Borchsenius	شپشک واوی

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۴۸	Col.:Chrysomelidae	<i>Leptinotarsa decemlineata</i> Say	سوسک کلرادو
۱۰۷	Hem.:Diaspididae	<i>Leucaspis pusilla</i> Loew	سپردار سفید کاج
۱۱۰	Lep.:Lymantriidae	<i>Leucoma wiltshirei</i> Collenette	برگخوار سفید بلوط
۲۱	Lep.:Lyonetiidae	<i>Leucoptera malifoliella</i> Costa	مینوز لکه گرد سیب
۳۶	Dip.:Agromyzidae	<i>Liriomyza cicerina</i> Rondani	مگس مینوز برگ نخود
۳۶	Dip.:Agromyzidae	<i>Liriomyza congesta</i> Becker	مگس مینوز برگ نخود
۳۹	Dip.:Agromyzidae	<i>Liriomyza</i> spp.	مگس مینوز
۱۱۲	Dip.:Agromyzidae	<i>Liriomyza sativae</i> Blanchard, 1938	مگس مینوز
۳۶ - ۳۹ - ۸۲ - ۹۶ - ۱۱۲	Dip.:Agromyzidae	<i>Liriomyza trifolii</i> Burgess in Comstock	مگس مینوز برگ
۷۵	Col.: Curculionidae	<i>Lixus incanescens</i> Boheman	خرطوم بلند (سرخرطومی دمپرگ)
۳۱	Lep.:Tortricidae	<i>Lobesia botrana</i> Denis & Schiffmüller (<i>Polychrosis botrana</i> Ragonot)	کرم خوشه‌خوار مو
۵ - ۹۰	Orthoptera:Acrididae	<i>Locusta migratoria</i> Linnaeus	ملخ آسیایی
۷۴	Dip.:Lonchaeidae	<i>Lonchaea aristella</i> Becker (<i>Carpolonchaea aristella</i>)	مگس میوه انجیر

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۶۱	Hem.:Lygaeidae	<i>Lygaeus panderus</i>	سن قرمز
۱۰۸	Lep.:Lymantriidae	<i>Lymantria dispar</i> Linnaeus	ابریشم‌باف ناجور
۱۱۲	Hem.:Aphididae	<i>Macrosiphoniella sanborni</i> Gillette	شته داوودی
۴۷	Hem.:Aphididae	<i>Macrosiphum euphorbiae</i> Thomas	شته سیب‌زمینی
۱۱۲	Hem.:Aphididae	<i>Macrosiphum rosae</i> Linnaeus	شته رز
۶۲	Hym.:Torymidae	<i>Megastigmus pistaciae</i> Walker	زنبور طلایی مغزخوار
۶۲	Hem.:Diaspididae	<i>Melanaspis inopinatus</i> Leonardi	شپشک تنه‌ای پسته
۱۰۹	Col.: Buprestidae	<i>Melanophila picta decastigma</i> Fabricius	سوسک چوبخوار صنوبر
۱۰۰	Col.: Nitidulidae	<i>Meligethes aeneus</i> Fabricius	سوسک گرده‌خوار
۴	Rodentia:Muridae	<i>Meriones</i> spp.	مربون‌ها
۶۶	Isoptera: Termitidae	<i>Microcerotermes diversus</i> Silvestri	موریانه
۱	Rodentia:Cricetidae	<i>Microtus socialis</i> Pallas	موش مغان
۱۰۹	Hem.:Tingidae	<i>Monosteira unicastata</i> Mulsant & Rey	سنگ صنوبر

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۸۷	Lep.:Noctuidae	<i>Mythimna loreyi</i> Duponchel	کرم برگخوار ذرت
۱۷ - ۹۶	Lep.:Noctuidae	<i>Mythimna unipuncta</i> Haworth (<i>Cirphis unipuncta</i> Haworth)	کرم برگخوار یا شب‌پره تک نقطه‌ای
۲۳ - ۴۷ - ۹۲	Hem.:Aphididae	<i>Myzus persicae</i> Sulzer	شته سبز هلو
۱۷	Lep.:Noctuidae	<i>Naranga diffusa</i> Walker (<i>Naranga aenescens</i>)	کرم سبز برگخوار برنج
۷۷	Hem.:Cicadellidae	<i>Neotalitrus</i> spp.	زنجرک ناقل کرلی‌تاپ
۹۰	Hem.:Aleyrodidae	<i>Neomaskellia andropogonis</i> Corbett	عسلک نیشکر
۳ - ۲۵ - ۶۶ - ۹۰	Rodentia:Muridae	<i>Nesokia indica</i> Gray	موش ورامین
۸۲	Hem.: Pentatomidae	<i>Nezara viridula</i> Linnaeus	سن سبز پنبه
۵۶	Hem.:Pseudococcidae	<i>Nipaecoccus viridis</i> Newstead	شپشک آردآلود
۶۲ - ۱۱۱	Lep.:Lymantriidae	<i>Ocneria terebynthina</i> Stgr.	پروانه‌های برگخوار
۶۶	Acari:Tetranychidae	<i>Oligonychus afrasiaticus</i> McGregor	کنه گردآلود خرما
۹۰	Acari:Tetranychidae	<i>Oligonychus sacchari</i> Banks	کنه نیشکر (خوزستان)
۱۰۸	Acari:Tetranychidae	<i>Oligonychus ununguis</i> Jacobi	کنه تار عنکبوتی نوئل
۶۵	Hem.: Tropiduchidae	<i>Ommatissus lybicus</i> DeBerg	زنجرک خرما

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۸	Lep.:Noctuidae	<i>Oria musculosa</i> Hubner	ساقه‌خوار جو
۱۰۷	Col.:Scolytidae	<i>Orthotomicus erosus</i> Wollaston	پوستخوار کاج
۶۵	Col.:Scarabaeidae	<i>Oryctes</i> spp.	سوسک شاخدار (خرما)
۱۱۹	Col.:Silvanidae	<i>Oryzaephilus mercator</i> (Fauvel)	شپشه دندانه‌دار
۱۱۹ - ۱۲۰	Col.:Silvanidae	<i>Oryzaephilus surinamensis</i> Linnaeus	شپشه دندانه‌دار
۲۲	Col.:Cerambycidae	<i>Osphranteria Coerulescens</i> Redtenbacher	سوسک شاخک بلند
۸۶	Lep.:Crambidae	<i>Ostrinia nubilalis</i> Hubner (<i>Pyrausta nubilalis</i> Meyric)	کرم ساقه‌خوار اروپایی ذرت
۸	Col.:Chrysomelidae	<i>Oulema melanopus</i> Linnaeus	سوسک برگ‌خوار غلات
۸۲	Hem.: Lygaeidae	<i>Oxycarenus hyalinipennis</i> Costa	سنگ تخم پنبه
۷۱	Acari:Eriophyidae	<i>Oxycenus niloticus</i> Z & A	کنه گالزا
۲۴	Col.:Scarabaeidae	<i>Oxythirea cinctella</i> Schaum	سوسک گرده‌خوار
۷۰	Lep.:Crambidae	<i>Palpita unionalis</i> Rossi	شب‌پره جوانه‌خوار زیتون
۵۵	Acari:Tetranychidae	<i>Panonychus citri</i> McGregor	کنه قرمز مرکبات
۲۰	Acari:Tetranychidae	<i>Panonychus ulmi</i> Koch	کنه قرمز اروپایی

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۶۵	Hem.:Diaspididae	<i>Parlatoria blanchardi</i> Leonardi	شپشک سفید خرما
۲۴ - ۶۹	Hem.:Diaspididae	<i>Parlatoria oleae</i> Colvee	سپردار بنفش
۷۶	Dip.: Anthomyiidae	<i>Pegomya betae</i> Curtis (<i>Pegomya hyoscyami</i> Panzer)	مگس چغندرقد
۷۷	Hem.:Aphididae	<i>Pemphigus fuscicornis</i> Koch	شته ریشه چغندرقد
۹۰	Col.:Scarabaeidae	<i>Pentodon idiota</i> Herbst	سوسک ریشه‌خوار
۹	Acari:Tetranychidae	<i>Petrobia latens</i> O.F. Muller	کنه قهوه‌ای
۱۰۹	Hem.:Aphididae	<i>Phloeomyzus passerinii</i> Signoret	شته تاوولی صنوبر
۴۸	Lep.:Gelechiidae	<i>Phthorimaea operculella</i> Zeller	بید سیب‌زمینی
۱۰۷	Hem.: Aphididae	<i>Phyllaphis fagi</i> Linnaeus	شته راش
۵۷	Lep.:Gracillariidae	<i>Phyllocnistis citrella</i> Stainton	پروانه مینوز برگ
۵۵	Acari:Eriophyidae	<i>Phyllocoptruta oleivora</i> Ashmead	کنه زنگار (کنه نقره‌ای)
۱۱۰	Hem.:Psyllidae	<i>Phyllospis fraxini</i> (L.)	پسیل زبان گنجشک
۱۱۰	Hem.:Psyllidae	<i>Phyllospis fraxinicola</i> Foert	پسیل زبان گنجشک
۹۹	Col.:Chrysomelidae	<i>Phylloterta erysimi</i> Weise	کک کلزا

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۳۶	Dip.:Agromyzidae	<i>Phytomyza</i> sp.	مگس‌های مینوز برگ نخود
۴۱	Lep.:Pieridae	<i>Pieris brassicae</i> Linnaeus	پروانه سفید کلم
۶۲	Hem.:Diaspididae	<i>Pistaciapis pistaciae</i> (<i>Lepidosaphes pistaciae</i> Archangelskaia)	شپشک سرشاخه پسته
۵۳	Col.: Cerambycidae	<i>Plagionotus floralis</i> Pallas	سوسک شاخک بلند ریشه‌خوار یونجه
۵۶	Hem.:Pseudococcidae	<i>Planococcus citri</i> Risso	شپشک آردآلود
۳۱	Hem.:Pseudococcidae	<i>Planococcus ficus</i> Signoret (<i>Planococcus vitis</i> Singnoret)	شپشک آردآلود مو
۱۱۹ - ۱۲۰	Lep.: Pyralidae	<i>Plodia interpunctella</i> Hubner	شب‌پره هندی
۴۱	Lep.: Plutellidae	<i>Plutella xylostella</i> L. (<i>P.maculipennis</i>)	بید کلم (شب‌پره پشت الماسی)
۶۲	Col.:Curculionidae	<i>Polydrosus davatchii</i> Hoffman	سرخرطومی پسته
۱۱۳	Col.:Scarabaeidae	<i>Polyphylla adspersa</i> Motschulsky, 1854	کرم سفید ریشه
۲۳ - ۱۱۳	Col.:Scarabaeidae	<i>Polyphylla olivieri</i> Laporte	کرم سفید ریشه
۵ - ۴۲	Orthoptera: Tettigoniidae	<i>Polysarcus elbursianus</i> Uvarov	ملخ پلی سارکوس
۸	Hem.:Geometroidea	<i>Porphyrophora tritici</i> Bodenheimer	شپشک ریشه گندم

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیک	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۱۱۰	Lep.:Lymantriidae	<i>Porthesia melania</i> Stgr.	برگخوار گزنده بلوط
۱۱۱	Lep.:Pyrilidae	<i>Proceratia caesariella</i> Reg.	پروانه بذرخوار تاغ
۱۱۷	Dip.: Cecidomyiidae	<i>Procontarinia matteiana</i> Kieffer & Cecconi	پشه گالزای برگ انبه
۳۲	Hem.:Cicadellidae	<i>Psalmocharias alhageos</i> (Kol.)	زنجره مو
۲۴ - ۶۹ - ۷۰ - ۱۰۵	Hem.:Diaspididae	<i>Pseudaulacaspis pentagona</i> Targioni Tozzetti	شپشک سفید توت
۷۳	Hem.:Pseudococcidae	<i>Pseudococcus viburni</i> Signoret (<i>Pseudococcus affinis</i> Maskell)	شپشک آردآلود
۶۶	Col.: Cerambycidae	<i>Pseudophilus testaceus</i> Gah.	سوسک چوبخوار خرما
۲۲	Hem.:Pesyllidae	<i>Psylla pyricola</i> Forster	پسیل گلابی
۲۳	Hem.:Aphididae	<i>Pterochloroides persicae</i> Cholodkovsky	شته خالدار هلو
۵۶	Hem.:Coccidae	<i>Pulvinaria</i> spp.	گونه‌های بالشک‌های مرکبات
۱۰۶	Col.:Chrysomelidae	<i>Pyrrhalta luteola</i> Muller (<i>Galerucella luteola</i> Muller)	سوسک برگخوار نارون
۴	Rodentia:Muridae	<i>Rattus norvegicus</i> Berk.	موش قهوه‌ای
۴	Rodentia:Muridae	<i>Rattus rattus</i> L.	موش سیاه

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیک	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۶۱	Lep.:Gelechiidae	<i>Recurvaria pistaciicola</i> Danil	پروانه میوه‌خوار
۳۱	Thysanoptera:Thripidae	<i>Retithrips syriacus</i> Mayet	تریپس‌های مو
۲۳	Dip.:Tephritidae	<i>Rhagoletis cerasi</i> Linnaeus	مگس گیلاس
۱۱۸	Col.:Bostrichidae	<i>Rhizopertha dominica</i> Fabricius	سوسک ریز غلات
۸۶	Hem.:Aphididae	<i>Rhopalosiphum maidis</i> Fitch	شته ذرت
۸۶	Hem.:Aphididae	<i>Rhopalosiphum padi</i> Linnaeus	شته ذرت
۱۰۷	Lep.:Tortricidae	<i>Rhyacionia buoliana</i> Denis & Schiffermüller	جوانه‌خوار کاج
۲۵	Col.:Attelabidae	<i>Rhynchites</i> spp.	سرخرطومی‌های گیلاس و آلبالو
۶۶	Col.:Curculionidae	<i>Rhynchophorus ferrugineus</i> Olivier	سوسک سرخرطومی حنایی خرما
۶۹	Hem.:Coccidae	<i>Saissetia oleae</i> Olivier	شپشک سیاه زیتون
۵	Orthoptera:Acrididae	<i>Schistocerca gregaria</i> Forskal	ملخ صحرائی (شاخک کوتاه)
۷	Hem.:Aphididae	<i>Schizaphis graminum</i> Rondani	شته معمولی گندم
۱۰۸	Hem.:Aphididae	<i>Schizolachnus pineti</i> Fabricius	شته سوزنی برگان

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۱۰۶	Col.: Curculionidae	<i>Scolytus iranicus</i> Eggers	سوسک پوستخوار نارون
۱۰۶	Col.: Scolytidae	<i>Scolytus multistriatus</i> Marsham	سوسک‌های پوستخوار درختان
۹۲	Lep.:Gelechiidae	<i>Scrobipalpa heliopa</i> Lower	کرم ساقه‌خوار تنباکو
۷۶	Lep.:Gelechiidae	<i>Scrobipalpa ocellatella</i> Boyd (<i>Phthorimaea ocellatella</i> Boyd)	بید چغندر (لیتا)
۸۷ - ۹۰	Lep.:Noctuidae	<i>Sesamia cretica</i> Lederer	کرم ساقه‌خوار سزامیا
۱۷ - ۸۷ - ۹۰	Lep.:Noctuidae	<i>Sesamia nonagrioides</i> Lefebvre	کرم ساقه‌خوار سزامیا
۵۲	Col.:Curculionidae	<i>Sitona</i> spp.	سرخرطومی‌های ریشه یونجه
۱۱۸	Col.:Dryophthoridae	<i>Sitophilus granarius</i> Linnaeus	شپشه گندم
۱۱۸	Col.:Dryophthoridae	<i>Sitophilus oryzae</i> Linnaeus	شپشه برنج
۱۱۸	Col.:Dryophthoridae	<i>Sitophilus zeamais</i> Motschulsky	شپشه ذرت
۱۱۸	Lep.:Gelechiidae	<i>Sitotroga cerealella</i> Olivier	بید غلات (گندم)
۷۷	Hem.:Aphididae	<i>Smynthuodes betae</i> Westwood	شته ریشه چغندر قند
۲	Rodentia:Sciuridae	<i>Spermophilus fulvus</i> Lichtenstein	موش کlahو یا سنجاب هندی

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۶	Orthoptera:Acrididae	<i>Sphingonotus satraps</i> Sauss.	ملخ (شاخک کوتاه)
۶	Orthoptera:Acrididae	<i>Sphingonotus</i> spp.	ملخ (شاخک کوتاه)
۳۵ - ۵۳ - ۷۶ - ۸۱ - ۸۷ - ۹۴ - ۹۵ - ۱۱۳	Lep.:Noctuidae	<i>Spodoptera exigua</i> Hubner	کرم برگخوار چغندرقد (کارادرینا)
۵۳ - ۷۶ - ۸۲ - ۹۵	Lep.:Noctuidae	<i>Spodoptera littoralis</i> Boisduval	برگخوار مصری (پرودنیا)
۶۰	Hem.:Cicadellidae	<i>Sulamicerus stali</i> (<i>Idiocerus stali</i>)	زنجره پسته (شیره تر)
۲۲	Lep.:Sesiidae	<i>Synanthedon myopaeformis</i> Borkhausen	پروانه زنبورمانند
۷	Lep.:Deoclonidae	<i>Syringopais temperatella</i> Lederer	پروانه برگخوار (مینوز)
۳۱	Thysanoptera:Thripidae	<i>Taeniothrips discolor</i> (Karny, 1907)	تریس‌های مو
۲	Rodentia:Muridae	<i>Tatera indica</i> Cuvieri	موش تاترا یا جربیل هندی
۱۱۹	Col.:Tenebrionidae	<i>Tenebrio molitor</i> Linnaeus	کرم آرد
۱۱۹	Col.:Trogossitidae	<i>Tenebrioides mauritanicus</i> Linnaeus	سوسک آسیاب (کدل)
۶۰	Acari:Tenuipalpidae	<i>Tenuipalpus granati</i> TaherSayed	کنه معمولی پسته
۶۸	Acari:Tenuipalpidae	<i>Tenuipalpus punicae</i> Pritchard & Baker	کنه انار
۲۱ - ۳۹ - ۴۷ - ۷۴ - ۸۶ - ۹۵	Acari:Tetranychidae	<i>Tetranychus</i> spp.	کنه‌های تارتن

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۸۱	Acari:Tetranychidae	<i>Tetranychus turkestanii</i> Ugarov & Nikoloskii	کنه تارتن
۳۴ - ۸۱ - ۱۱۲	Acari:Tetranychidae	<i>Tetranychus urticae</i> Koch	کنه تارتن دونقطه‌ای
۶	Orthoptera:Tettigoniidae	<i>Tettigona viridisma</i> Linnaeus	ملخ سبز شاخک بلند
۱۱۱	Lep.:Thaumletopeidae	<i>Thaumetopoea solitaria</i> Freyer	برگخوار خاکستری بنه
۵۲	Hem.:Aphididae	<i>Therioaphis trifolii</i> Monell (<i>Therioaphis maculata</i> Buekt)	شته‌های یونجه (شته خالدار)
۱۱۱	Lep.:Noctuidae	<i>Thiacidas postica</i> Walker	پروانه برگخوار کنار
۶	Orthoptera:Acrididae	<i>Thisoicetrinus pterostichus</i> Fischer de Waldheim	ملخ (شاخک کوتاه)
۳۱ - ۳۴ - ۴۱ - ۸۲ - ۹۶	Thysanoptera:Thripidae	<i>Thrips tabaci</i> Lindeman	تریپس پیاز
۱۱۰	Lep.:Tortricidae	<i>Tortrix viridana</i> Linnaeus	پروانه جوانه‌خوار بلوط
۴۰ - ۸۳ - ۱۱۲	Hem.:Aleyrodidae	<i>Trialeurodes vaporariorum</i> Westwood	سفید بالک
۱۱۹	Col.:Tenebrionidae	<i>Tribolium castaneum</i> Herbst	شپشه قرمز آرد
۱۱۹	Col.:Tenebrionidae	<i>Tribolium confusum</i> Jacquelin du Val	شپشه آرد
۱۱۸	Col.:Dermestidae	<i>Trogoderma granarium</i> Everts	لمبه گندم
۱۲۰	Col.:Dermestidae	<i>Trogoderma versicolor</i> Leconte	شپشه خشکبار

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۴۲	Lep.:Gelechiidae	<i>Tuta absoluta</i> (Meyrick, 1917)	بید گوجه‌فرنگی
۶	Orthoptera: Tettigoniidae	<i>Uvarovisita zebra</i> (Uvarov, 1916)	ملخ شاخک بلند
۲۱	Lep.:Yponomeutidae	<i>Yponomeuta malinellus</i> Zeller	لیسه سیب
۲۱	Lep.:Yponomeutidae	<i>Yponomeuta padellus</i> Linnaeus	لیسه درختان میوه
۸	Col.:Carabidae	<i>Zabrus tenebrioides</i> Goeze	سوسک سیاه گندم
۲۲ - ۷۱	Lep.:Cossidae	<i>Zeuzera pyrina</i> (L.) 1761	پروانه فری
۱۲۱	-	-	آفات انباری بذور
۱۰۰	-	-	پرندگان ، سار و گنجشک
۱۲۱	-	-	چونندگان مضر انباری
۴۳ - ۵۷ - ۹۳	Stylommatophora:Helicidae	-	حلزونها
۲۴ - ۷۳ - ۱۱۲	Hem.:Pseudococcidae	-	شپشک‌های نرم تن - آردآلود
۴۱ - ۵۶ - ۹۶	Hem.:Aphididae	-	شته‌ها
۴۳ - ۵۷ - ۹۳	Stylommatophora:Limacidae	-	راب‌ها

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۵۰	Bromoviridae:Alfamovirus	<i>Alfalfa mosaic virus (AMV)</i>	موزاییک یونجه
۴۹ - ۶۳	Anamorphic fungi	<i>Alternaria alternata</i>	آلترناریا (سیب‌زمینی و گوجه‌فرنگی) بیماری لکه برگی پسته
۱۰۰	Anamorphic fungi	<i>Alternaria brassicae (Berk.) Sacc.</i>	سوختگی آلترناریایی کلزا
۱۰۰	Anamorphic fungi	<i>Alternaria brassicicola (Schwein.) Wiltshire</i>	سوختگی آلترناریایی کلزا
۵۸	Anamorphic fungi	<i>Alternaria citri Ellis & N. Pierce</i>	پوسیدگی سیاه میوه تامسون
۹۴	Anamorphic fungi	<i>Alternaria helianthi (Hansf.) Tubaki & Nishi.</i>	لکه‌موجی افتابگردان
۱۰۰	Anamorphic fungi	<i>Alternaria japonica Yoshii (Alternaria raphani J. W. Groves & Skolko)</i>	سوختگی آلترناریایی کلزا
۴۹	Anamorphic fungi	<i>Alternaria solani Sorauer</i>	لکه‌موجی برگ
۸۳	Anamorphic fungi	<i>Alternaria sp.</i>	مرگ گیاهچه (بیماری بذر و گیاهچه)
۲۹ - ۶۳	Anamorphic fungi	<i>Alternaria spp.</i>	بیماری لکه‌برگی پوسیدگی میوه در انبار
۶۳	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Alternaria tenuissima (Kunze) Wiltshire</i>	بیماری لکه برگی پسته
۹۴	Anamorphic fungi	<i>Alternaria zinniae Pape</i>	لکه‌موجی افتابگردان
۱۳	Nematoda:Anguinidae	<i>Anguina tritici (Steinbuch, 1799) Chitwood, 1935</i>	نماتد گالزای گندم
۲۸ - ۷۳	Agaricales:Marasmiaceae	<i>Armillaria mellea (Vahl) P. Kumm. (Armillariella mellea (Vahl) P. Karst.)</i>	پوسیدگی آرمیلاریایی ریشه

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۸۴	Anamorphic fungi	<i>Aspergillus flavus</i> Link	پوسیدگی داخلی قوزه
۸۴	Anamorphic fungi	<i>Aspergillus niger</i> Tiegh.	پوسیدگی داخلی قوزه
۱۱۸	-	Banana viral diseases	بیماری ویروسی موز
۳۴ - ۹۷	Potyviridae:Potyvirus	<i>Bean yellow mosaic virus</i> (BYMV)	ویروس موزاییک زرد لوبیا
۷۹	Geminiviridae:Curtovirus	<i>Beet curly top virus</i>	پیچیدگی برگ چغندر قند (کرلی تاپ)
۷۹	Unassigned virus family:Benyvirus	<i>Beet necrotic yellow vein virus</i> (BNYV)	بیماری ریشه‌ریشی (ریزوماتیا)
۱۲	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Blumeria graminis</i> (DC.) Speer [teleomorph]	سفیدک سطحی
۳۸	Anamorphic fungi	<i>Botrytis fabae</i> Sardina	لکه قهوه‌ای (شکلانی) باقلا
۳۲	Anamorphic fungi	<i>Botrytis</i> sp.	پوسیدگی انباری انگور
۵۹	Acholeplasmatales:Acholeplasmataceae	<i>Candidatus Phytoplasma aurantifolia</i> Zreik et al 1995	بیماری فیتوپلاسمایی جاروک لیموترش
۷۸	Anamorphic fungi	<i>Cercospora beticola</i> Sacc.	بیماری لکه‌برگی (سرکوسپورائی)
۹۷	Anamorphic fungi	<i>Cercospora kikuchii</i> (Tak. Matsumoto & Tomoy) M. W. Gardner	لکه ارغوانی سویا
۵۹	Closteroviridae:Closterovirus	<i>Citrus tristeza virus</i> (CTV)	بیماری ویروسی تریستزای مرکبات

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۸۸	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Cochliobolus carbonum</i> Nelson [teleomorph] (<i>Bipolaris zeicola</i> (G.L. Stout) Shoemaker [anamorph])	لکه قهوه‌ای برگ ذرت
۸۸	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Cochliobolus heterostrophus</i> (Drechsler) Drechsler (<i>Bipolaris maydis</i> (Y. Nisik. & C. Miyake) Shoem [anamorph])	لکه قهوه‌ای برگ ذرت
۱۸	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Cochliobolus miyabeanus</i> (Ito & Kurib.) Drechsler ex Dastur [teleomorph] (<i>Drechslera oryzae</i> (Breda de Haan) Subram. & Jain)	لکه قهوه‌ای
۴۹	Anamorphic fungi	<i>Colletotrichum coccodes</i> (Wallr.) Hughes	بیماری خال‌سیاه سیب زمینی
۳۴	Anamorphic fungi	<i>Colletotrichum lindemuthianum</i> (Sacc. & Magnus) Briosi & Cavara [teleomorph]	بیماری آنتراکنوز
۷۲ - ۷۴	Polyporales:Corticaceae	<i>Corticium rolfsii</i> Curzi [teleomorph] (<i>Sclerotium rolfsii</i> Sacc. [teleomorph])	پوسیدگی سفید ریشه و طوقه
۴۵	Bromoviridae:Cucumovirus	<i>Cucumber mosaic virus</i> (CMV)	موزاییک خیار
۵۴	Mycosphaerellales:Mycosphaerellaceae	<i>Cymadothea trifolii</i> (Pers.) Wolf (<i>Polythrincium trifolii</i> Kunze)	لکه سیاه شبدر
۲۷ - ۶۳	Anamorphic fungi	<i>Cytospora</i> spp.	شانکر و سرخشکیدگی ناشی ازسیتوسپورای دانه‌دارها، هسته‌دارها، درختان دانه‌سخت و پسته
۳۸	Pleosporales	<i>Didymella fabae</i> Jellis & Punithalingam (1991) [teleomorph] (<i>Ascochyta fabae</i> Speg.)	برق‌زدگی باقلا

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۳۶	Pleosporales	<i>Didymella rabiei</i> (Kovatsch.) Arx [teleomorph] (<i>Ascochyta rabiei</i> (Pass.) Labr. [anamorph])	برق‌زدگی
۵۰	Nematoda:Anguinidae	<i>Ditylenchus destructor</i> Thorne, 1945	نماتد پوسیدگی سیب‌زمینی
۵۴	Nematoda:Anguinidae	<i>Ditylenchus dipsaci</i> (Kuhn, 1857) Filip, 1936	نماتد ساقه یونجه
۲۶	Enterobacteriales:Enterobacteriaceae	<i>Erwinia amylovora</i> (Burrill 1882) Winslow et al. 1920	آتشک درختان میوه دانه‌دار
۷۸	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Erysiphe betae</i> (Vanha) Weltzien	سفیدک پودری (سفیدک سطحی)
۹۳ - ۴۳	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Erysiphe cichoracearum</i> DC. (1805)	سفیدک حقیقی جالیز و توتون
۳۲	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Erysiphe necator</i> Schwein. (<i>Uncinula necator</i> (Schwein.) Burrill)	سفیدک حقیقی مو
۱۳	Hypocreals	<i>Fusarium culmorum</i> (W.G. Sm.) Sacc.	فوزاریوم خوشه گندم
۱۱۴	Hypocreales	<i>Fusarium oxysporum</i> f.sp. <i>gladioli</i> (Massey) Snyder & Hansen	بوته‌میری گلایل
۳۶	Hypocreales	<i>Fusarium oxysporum</i> f.sp. <i>ciceris</i> (Padwick) Matuo & Sato (as 'ciceri'), 1962	بوته‌میری فوزاریومی
۳۷	Hypocreales	<i>Fusarium oxysporum</i> f.sp. <i>lentis</i> (Vasudeva & Srinavasan) Gordon	پژمردگی عدس
۴۴	Hypocreales	<i>Fusarium oxysporum</i> f. sp. <i>radicis - cucumerinum</i>	بیماری خاکزاد پژمردگی فوزاریومی

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۸۴	Hypocreales	<i>Fusarium oxysporum</i> f.sp. <i>vasinfectum</i> (G.F. Atk.) W.C. Snyder & H.N. Hansen	بیماری پژمردگی آوندی فوزاریومی
۴۹ - ۷۲	Hypocreales	<i>Fusarium oxysporum</i> Schlechtendahl	بیماری بوته میری گوجه‌فرنگی بیماری پوسیدگی ریشه زیتون
۹۱	Hypocreales	<i>Fusarium proliferatum</i> (Matsushima) Nirenberg	بیماری پوکابونگ (Knife cut)
۱۲ - ۳۴ - ۵۰ - ۶۷ - ۷۸ - ۱۱۴	Hypocreales	<i>Fusarium</i> spp.	پوسیدگی ریشه و طوقه
۹۱	Hypocreales:Nectriaceae	<i>Fusarium subglutinans</i> (Wollen. & Reink.) Nelson/ Toussoun & Marasas	بیماری پوکابونگ (Knife cut)
۸۸	Hypocreales	<i>Fusarium verticillioides</i> (Sacc.) Nirenberg	پوسیدگی بلال ذرت
۱۲	Magnaporthaceae	<i>Gaeumannomyces graminis</i> var. <i>tritici</i> J. Walker	پاخوره غلات
۱۸	Hypocreales:Nectriaceae	<i>Gibberella fujikuroi</i> (Sawada) S. Ito [teleomorph]	پوسیدگی طوقه و ریشه (جیرلا)
۹۱	Hypocreales:Nectriaceae	<i>Gibberella fujikuroi</i> (Sawada) S. Ito (<i>Fusarium moniliforme</i> Sheldon)	بیماری پوکابونگ (Knife cut)
۱۳	Hypocreales:Nectriaceae	<i>Gibberella zeae</i> (Schwein.) Petch [teleomorph] (<i>Fusarium graminearum</i> Schwabe [anamorph])	فوزاریوم خوشه گندم
۵۰	Nematoda:Heteroderidae	<i>Globodera pallida</i> (Stone, 1973) Behrens, 1975	نماتد سیب زمینی

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۵۰	Nematoda:Heteroderidae	<i>Globodera rostochiensis</i> (Wollenweber, 1923) Behrens, 1975	نماتد سیست سیبزمینی
۵۸	Sordariomycetidae:Glomerellaceae	<i>Glomerella cingulata</i> (Stonem.) Spauld. & Schrenk [teleomorph] (<i>Colletotrichum gloeosporioides</i> (Penz.) Sacc. [anamorph])	آنتراکنوز مرکبات
۲۹	Diaporthales: Valsaceae	<i>Gnomonia leptostyla</i> (Fr.) Ces. & De Not. 1863 (<i>Marssoniella juglandis</i> (Lib.) Hohn. 1916 [anamorph])	لکه سیاه یا آنتراکنوز گردو
۷۷	Platyglloeaceae	<i>Helicobasidium brebissonii</i> (Desm.) Donk (<i>Rhizoctonia crocurum</i>)	پوسیدگی بنفش ریشه
۴۹	Anamorphic fungi	<i>Helminthosporium</i> spp.	شوره نقره‌ای
۱۳	Nematoda:Heteroderidae	<i>Heterodera filipjevi</i> (Madzhidov, 1981) Stelter 1984	نماتد سیستی گندم و جو
۹۷	Heteroderidae	<i>Heterodera glycines</i> Ichinohe, 1952	نماتد سویا
۱۳	Nematoda:Heteroderidae	<i>Heterodera latipons</i> Franklin, 1969	نماتد سیستی گندم و جو
۷۹	Nematoda:Heteroderidae	<i>Heterodera schachtii</i> A. Schmidt, 1871	نماتد سیستی چغندرقتد
۸۸	Nucleorhabdovirus:Rhabdoviridae	<i>Iranian maize mosaic virus</i> (IMMV)	ویروس ایرانی موزاییک ذرت
۸۴	Trichosphaeriales	<i>Khuskia oryzae</i> Huds. (<i>Nigrospora oryzae</i> (Berk. & Broome) Petch)	پوسیدگی داخلی قوزه
۹۱	Actinomycetales:Microbacteriaceae	<i>Leifsonia xyli</i> subsp. <i>Xyli</i> (Davis et al. 1984) Evtushenko et al. 2000	بیماری کوتولگی راتون نیشکر

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۱۰۰	Peronosporales:Leptosphaeriaceae	<i>Leptosphaeria maculans</i> Wik	ساق‌سیاه یا شانکر ساقه کلزا (فوما)
۵۳	Erysiphales: Erysiphaceae	<i>Leveillula leguminosarum</i> Golovin, 1956	سفیدک سطحی یونجه
۴۹	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Leveillula taurica</i> (Lév.) G. Arnaud	سفیدک پودری گوجه‌فرنگی
۷۲ - ۹۷	Anamorphic fungi	<i>Macrophomina phaseolina</i> (Tassi) Goid	بیماری پوسیدگی ریشه زیتون و پوسیدگی زغالی سویا
۳۶	Anamorphic fungi	<i>Macrophomina phaseolina</i> (Tassi) Goid (<i>Macrophomina phaseoli</i> (Maubl.) S. F. Ashby)	زردی نخود
۸۳	Anamorphic fungi	<i>Macrophomina</i> sp.	مرگ گیاهچه (بیماری بذر و گیاهچه)
۱۸	Magnaporthaceae	<i>Magnaporthe grisea</i> (Hebert) Barr [teleomorph] (<i>Pyricularia oryzae</i> Cavara [anamorph])	بلاست برنج
۸۸	Reoviridae:Fijivirus	<i>Maize rough dwarf virus</i> (MRDV)	کوتولگی زبر ذرت
۶۶	Moniliales:Hyphomycetidae	<i>Mauginiella scattae</i> Cav.	بیماری پوسیدگی گل‌آذین یا خامج خرما
۴۴ - ۶۳ - ۶۸ - ۷۳ - ۱۰۵ - ۱۱۷	Nematoda:Meloidogynidae	<i>Meloidogyne</i> spp.	گونه‌های نماتد مولد غده (ریشه گرهی)
۲۸	Helotiales:Sclerotiniaceae	<i>Monilinia fructicola</i> (G. Winter) Honey	بیماری مومیایی
۲۸	Helotiales:Sclerotiniaceae	<i>Monilinia laxa</i> (Aderh. & Ruhland) Honey [teleomorph]	بیماری مومیایی

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۴۴	Sordariales	<i>Monosporascus cannonballus</i> Pollack & Uecker	پوسیدگی ریشه و زوال بوته‌های طالبی و خربزه
۱۳	Mycosphaerellales:Mycosphaerellaceae	<i>Mycosphaerella graminicola</i> (Fuckel) J. Schrot. [teleomorph]	سپتوریوز برگ‌گی گندم
۵۹ - ۶۳	Anamorphic fungi	<i>Nat trassia mangiferae</i> (Syd. & P. Syd.) B. Sutton & Dyko	عارضه سرخشکیدگی درختان مرکبات و پسته
۷۲	Hypocreales:Nectriaceae	<i>Nectria haematococca</i> (Wollenw.) Gerlach [teleomorph] <i>(Fusarium solani</i> (Martius) Sacc. [anamorph])	بیماری پوسیدگی ریشه زیتون
۸۴	Saccharomycetales:Eremotheciaceae	<i>Nematospora gossypii</i> Ashby & Nowell	پوسیدگی داخلی قوزه
۱۱۷	Anamorphic fungi	<i>Oidium mangiferae</i> Berthet	سفیدک پودری گل آذین انبه
۱۱۱	Ophiostomatales:Ophiostomaceae	<i>Ophiostoma ulmi</i> (Buisman) Nannf.1934	بیماری مرگ نارون
۶۳	Anamorphic fungi	<i>Paecilomyces variotii</i>	عارضه سرخشکیدگی درختان پسته
۱۳	Nematoda:Pratylenchidae	<i>Paratylenchoides ritteri</i> (Brizuela 1963)	نماتد مولد زخم ریشه غلات
۵۸	Anamorphic fungi	<i>Penicillium digitatum</i> (Pers.: Fr.) Sacc.	کپک سبز و آبی میوه مرکبات
۲۹ - ۵۸	Anamorphic fungi	<i>Penicillium italicum</i> Wehmer	کپک سبز و آبی میوه مرکبات پوسیدگی میوه سیب و گلابی در انبار

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۳۲	Anamorphic fungi	<i>Penicillium</i> sp.	پوسیدگی انباری انگور
۵۳	Peronosporales:Peronosporaceae	<i>Peronospora aestivalis</i> Sydow. 1923	سفیدک داخلی یونجه
۷۹	Peronosporales:Peronosporaceae	<i>Peronospora farinosa</i> f.sp. betae Byford (1967) (<i>Peronospora schachtii</i> Fuckel (1865))	سفیدک داخلی (کرکی)
۹۳	Peronosporales:Peronosporaceae	<i>Peronospora hyoscyami</i> f.sp. tabacina (D. B. Adam) Skalicky (<i>Peronospora tabacina</i> D. B. Adam)	سفیدکی دروغی (داخلی) توتون
۱۱۴	Peronosporales:Peronosporaceae	<i>Peronospora sparsa</i> Berk. 1862	سفیدک داخلی رز
۷۴	Anamorphic fungi	<i>Pestalotiopsis</i> spp.	پوسیدگی سفید ریشه و طوقه
۱۳	Pleosporales:Phaeosphaeriaceae	<i>Phaeosphaeria nodorum</i> (E. Müll.) Hedjar. [teleomorph] (<i>Stagonospora nodorum</i> (Berk.) E. Castell. & Germano [anamorph])	سپتوریوز خوشه
۷۹	Blastocladales:Physodermataceae	<i>Physoderma leproides</i> (Trabut) Karling (<i>Urophlyctis leproides</i>)	بیماری گال‌زگیلی
۲۹	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora cactorum</i> (Lebert & Cohn) J. Schrot.	پوسیدگی طوقه سیب
۴۴	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora capsici</i> Leonian	بوته‌میری

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۵۸	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora citrophthora</i> (R.H. Sm. & E. Sm.) Leonian	پوسیدگی طوقه (گموز) مرکبات
۴۴ - ۷۸	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora drechsleri</i> Tucker	بوته‌میری، پوسیدگی‌های ریشه
۴۹	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora infestans</i> de Bary(Mont.)	سفیدک دروغی سیب‌زمینی و گوجه‌فرنگی
۵۸	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora nicotianae</i> Breda de Haan	پوسیدگی طوقه (گموز) مرکبات
۹۷	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora sojae</i> Kaufm. & Gerd.	پوسیدگی ریشه و گیاهچه‌میری
۴۹ - ۷۲	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora</i> spp.	بیماری بوته میری گوجه‌فرنگی بیماری پوسیدگی ریشه زیتون
۲۹ - ۶۳ - ۱۰۵ - ۱۱۴	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora</i> spp.	پوسیدگی ریشه و طوقه، پوسیدگی فیتوفترائی درختان دانه‌دار و هسته‌دار، گموز پسته
۵۴	Acholeplasmatales:Acholeplasmataceae	<i>Phytoplasma</i> spp.	بیماری جارویی شدن یونجه
۱۰۳	Acholeplasmatales:Acholeplasmataceae	<i>Phytoplasma</i> spp.	بیماری گل سبز کنجد
۹۴	Peronosporales:Peronosporaceae	<i>Plasmopara halstedii</i> (Farl.) Berl. & De Toni (<i>Plasmopara helianthi</i> Novot.)	سفیدک داخلی آفتابگردان
۳۲	Peronosporales:Peronosporaceae	<i>Plasmopara viticola</i> (Berk. & M.A. Curtis) Berl. & de Toni	سفیدک دروغی مو

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۷۸	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Pleospora betae</i> (Berl.) Nevodovsky (<i>Phoma betae</i> Frank)	مرگ گیاهچه
۴۳	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Podosphaera fuliginea</i> (<i>Sphaerotheca fuliginea</i> (Schltld.) Pollacci [teleomorph])	سفیدک حقیقی جالیز
۲۶	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Podosphaera leucotricha</i> (Ell. et Ev.)	سفیدک حقیقی سیب
۲۶	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Podosphaera pannosa</i> (Wallr.:Fr.) de Bary (<i>Sphaerotheca pannosa</i> var. <i>Persica</i> (Woronich) Erikss.)	سفیدک حقیقی هلو و شلیل
۱۱۴	Erysiphales: Erysiphaceae	<i>Podosphaera pannosa</i> (Wallr.:Fr.) de Bary (<i>Sphaerotheca pannosa</i> var. <i>rosae</i>)	سفیدک سطحی رز
۲۸	Phyllachorales:Phyllachoraceae	<i>Polystigma ochraceum</i> (Wahl.) Sacc. <i>Polystigma amygdalium</i>	لکه‌آجری بادام
۵۰	Luteoviridae:Polerovirus	<i>Potato leafroll virus</i> (PLRV)	پیچیدگی برگ سیب‌زمینی
۵۰	Potyviridae:Potyvirus	<i>Potato virus A</i> (PVA)	ویروس‌های سیب‌زمینی
۵۰	Alpaflexiviridae:Potexvirus	<i>Potato virus X</i> (PVX)	ویروس‌های سیب‌زمینی
۵۰	Potyviridae:Potyvirus	<i>Potato virus Y</i> (PVY)	ویروس‌های سیب‌زمینی
۷۴	Nematoda:Pratylenchidae	<i>Pratylenchus loosi</i> Loof, 1960	نماتد زخم ریشه چای

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۱۳	Nematoda:Pratylenchidae	<i>Pratylenchus neglectus</i> (Rensch, 1924) Filipjev & S. Stekhoven,	نماتد مولد زخم ریشه غلات
۵۰	Nematoda:Pratylenchidae	<i>Pratylenchus scribneri</i> Steiner, 1943	نماتد مولد زخم
۱۳	Nematoda:Pratylenchidae	<i>Pratylenchus thornei</i> Sher & Allen, 1953	نماتد مولد زخم ریشه غلات
۲۹	Nematoda:Pratylenchidae	<i>Pratylenchus vulnus</i> Allen & Jensen, 1951	نماتد ریشه گیلاس و گردو و فندق
۳۴	Pseudomonadales:Pseudomonadaceae	<i>Pseudomonas marginalis</i> (Brown 1918) Stevens 1925	بلایت باکتریایی لوبیا
۲۸	Pseudomonadales:Pseudomonadaceae	<i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>syringae</i> van Hall 1902	شانکر باکتریایی درختان میوه هسته‌دار
۴۴	Peronosporales:Peronosporaceae	<i>Pseudoperonospora cubensis</i> (Berk. & M.A. Curtis) Rostovtzev 1903	سفیدک داخلی جالیز
۵۴	Helotiales:Dermateaceae	<i>Pseudopeziza medicaginis</i> (Lib.) Sacc.	لکه قهوه‌ای برگ یونجه
۹۴	Uredinales:Pucciniaceae	<i>Puccinia helianthi</i> Schwein.	زنگ آفتابگردان
۱۲	Uredinales:Pucciniaceae	<i>Puccinia</i> spp.	زنگ‌های غلات گندم
۱۱	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Pyrenophora graminea</i> S. Ito & Kurib., 1930 (<i>Helminthosporium gramineum</i> Rabenh. ex Schldl., 1857)	لکه قهوه‌ای نواری جو
۷۸	Saprolegniales	<i>Pythium aphanidermatum</i> (Edson) Fitzp.	پوسیدگی‌های ریشه
۳۴ - ۴۴ - ۷۸ - ۸۳ - ۱۱۴	Saprolegniales	<i>Pythium</i> spp.	پوسیدگی ریشه و طوقه (بوته‌میری)

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۵۰	Burkholderiales:Ralstoniaceae	<i>Ralstonia solanacearum</i> (Smith 1896) Yabuuchi et al. 1996	پژمردگی باکتریایی و پوسیدگی قهوه‌ای سیب‌زمینی
۱۱۸	Burkholderiales:Ralstoniaceae	<i>Ralstonia solanacerum</i> (Smith1896) Yabuuchi et al. 1996	بیماری موکو موز Moko diaease
۳۲	Rhizobiales:Rhizobiaceae	<i>Rhizobium radiobacter</i> (Beijerinck & van Delden 1902) Young et al. 2001 (<i>Agrobacterium tumefaciens</i> (Smith & Townsend) Conn 1942)	سرطان مو
۴۹ - ۱۱۴	Anamorphic fungi	<i>Rhizoctonia</i> spp.	پوسیدگی ریشه و طوقه بوته میری
۲۹- ۳۲	Mucorales:Mucorales	<i>Rhizopus</i> sp.	پوسیدگی انباری میوه (سیب، گلابی و انگور)
۲۸	Xylariales:Xylariaceae	<i>Rosellinia necatrix</i> Prill. [teleomorph]	پوسیدگی سفید ریشه
۶۹ - ۹۴ - ۱۰۰	Helotiales:Sclerotiniaceae	<i>Sclerotinia sclerotiorum</i> (Lib.) de Bary	خشکیدگی سرشاخه توت، پوسیدگی طوقه آفتابگردان، پوسیدگی اسکروتینیایی
۸۸	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Setosphaeria turcica</i> (Luttr.) K. J. Leonard & Suggs [teleomorph] (<i>Helminthosporium turcicum</i> Pass. [anamorph])	لکه قهوه‌ای برگ ذرت
۹۷	Potyviridae:Potyvirus	<i>Soybean mosaic virus</i> (SMV)	ویروس موزاییک سویا
۸۷	Microbotryales:Microbotryaceae	<i>Sphacelotheca reiliana</i> (J. G. Kühn) Clinton	سیاهک خوشه ذرت
۷۲	Anamorphic fungi	<i>Spilocaea oleaginea</i> (Castagne) S. Hughes (1953)	بیماری لکه طاووسی زیتون

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۹۰	Ustilaginales:Ustilaginaceae	<i>Sporisorium scitaminea</i> (Syd.) M. piepen., M. toll & Oberw	سیاهک ساقه نیشکر
۸۸	Ustilaginales:Ustilaginaceae	<i>Sporisorium sorghi</i> Ehrenb. ex Link (<i>Ustilago sorghi</i> (Link) Pass)	سیاهک پنهان ذرت خوشه‌ای (سورگوم)
۵۴	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Stemphylium botryosum</i> Wallroth	لکه آجری یونجه
۲۷	Dothiadeales:Incertaedis	<i>Stigmia carpophila</i> (Lev.) M.B. Ellis, (1959) (<i>Wilsonomyces carpophilus</i> (Lev.) Adask., J.M. Ogawa E.E. Butler)	بیماری غربالی درختان میوه هسته‌دار
۹۱	Potyviridae:Potyvirus	<i>Sugarcane mosaic virus</i> (SCMV)	بیماری ویروسی موزاییک نیشکر
۲۷	Taphrinales:Taphrinaceae	<i>Taphrina deformans</i> (Berk.) Tul.	پیچیدگی برگ هلو
۷۲	Ceratobasidiales:Ceratobasidiaceae	<i>Thanatephorus cucumeris</i> (Frank) Donk [teleomorph] (<i>Corticium solani</i> (Prillieux & Delacroix) Bourdot & Galzin [teleomorph])	بیماری پوسیدگی ریشه زیتون
۱۸ - ۳۴ - ۴۸ - ۷۲ - ۷۸ - ۸۳	Ceratobasidiales:Ceratobasidiaceae	<i>Thanatephorus cucumeris</i> (Frank) Donk [teleomorph] (<i>Rhizoctonia solani</i> [anamorph])	شیت بلایت، شانکر ساقه سیب‌زمینی، پوسیدگی ریشه و مرگ گیاهچه
۱۱	Tilletiales:Tilletiaceae	<i>Tilletia controversa</i> J. G. Kühn	سیاهک پنهان پاکوتاه گندم
۱۱	Tilletiales:Tilletiaceae	<i>Tilletia indica</i> Mitra	سیاهک هندی

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۹	Tilletiales:Tilletiaceae	<i>Tilletia laevis</i> J.G. Kühn (<i>Tilletia foetida</i> (Wallr.) Liro)	سیاهک پنهان گندم
۹	Tilletiales:Tilletiaceae	<i>Tilletia tritici</i> (Bjerk.) G. Winter	سیاهک پنهان گندم
۹۷	Comoviridae:Nepovirus	<i>Tobacco ringspot virus</i> (TRSV)	ویروس نقش حلقوی توتون (سوختگی جوانه در سویا)
۸۸	Ustilaginales:Cintractiaceae	<i>Tolyposporium ehrenbergii</i> (Kühn) Pat.	سیاهک طویل ذرت خوشه‌ای
۴۵	Geminiviridae:Begomovirus	<i>Tomato yellow leaf curl virus</i> (TYLCV)	پیچیدگی زرد برگ گوجه‌فرنگی
۵۹ - ۷۳	Nematoda:Tylenchulidae	<i>Tylenchulus semipenetrans</i> Cobb, 1913	نماتد مرکبات و زیتون
۱۱	Urocystales:Urocystaceae	<i>Urocystis agropyri</i> (Preuss) J. Schrot. (<i>Urocystis tritici</i> Korn.)	سیاهک برگی
۱۱۴	Uredinales:Pucciniaceae	<i>Uromyces dianthi</i> (Pers.) Niessl (<i>Uromyces caryophyllinus</i> Winter)	زنگ میخک و سایر زنگ‌ها
۳۸	Uredinales:Pucciniaceae	<i>Uromyces viciae-fabae</i> (Pers.) J. Schrot. (1875)	زنگ باقلا
۱۸	Anamorphic fungi	<i>Ustilaginoidea virens</i> (Cke.) Tak. (1896) [anamorph]	سیاهک دروغی برنج
۱۱	Ustilaginales:Ustilaginaceae	<i>Ustilago hordei</i> (Pers.) Lagerh.	سیاهک پنهان (سخت) جو
۱۰	Ustilaginales:Ustilaginaceae	<i>Ustilago nuda</i>	سیاهک آشکار جو

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۱۰	Ustilaginales:Ustilaginaceae	<i>Ustilago nuda</i> f.sp. <i>tritici</i> (Schaffnit) (<i>Ustilago tritici</i> (Pers.) Rostrup)	سیاهک آشکار گندم
۸۸	Ustilaginales:Ustilaginaceae	<i>Ustilago zaeae</i> (Schwein.) Unger (<i>Ustilago maydis</i> (DC.) Corda)	سیاهک معمولی ذرت
۲۵	Pleosporales:Venturiaceae	<i>Venturia inaequalis</i> (Cooke) G.Winter	لکه سیاه سیب
۸۴	Anamorphic fungi	<i>Verticillium albo-atrum</i> Reinke & Berthold	پژمردگی آوندی پنبه
۲۹ - ۷۲ - ۸۴	Anamorphic fungi	<i>Verticillium dahliae</i> Kleb.	بیماری ورتیسیلیوم زیتون، درختان دانه‌دار و هسته‌دار، پژمردگی آوندی پنبه
۱۲۱	Anamorphic fungi	<i>Verticillium fungicola</i>	پوسیدگی ورتیسیلیومی (خشک) قارچ خوراکی
۵۰	Anamorphic fungi	<i>Verticillium</i> spp.	پژمردگی و پوسیدگی ریشه
۴۵	Geminiviridae:Begomovirus	<i>Watermelon chlorotic stunt virus</i> (WmCSV)	موزاییک سبز زرد هندورانه
۴۵	Bunyaviridae:Potyvirus	<i>Watermelon mosaic virus</i> (WMV)	موزاییک هندوانه
۲۷	Xanthomonadales:Xanthomonadaceae	<i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>juglandis</i> (Pierce 1901) Vauterin et al. 1995	بلایت گردو یا پوسیدگی مغز گردو
۵۸	Xanthomonadales:Xanthomonadaceae	<i>Xanthomonas axonopodis</i> pv. <i>citri</i> (Hase 1915) Vauterin et al., 1995	شانکر باکتریایی لیموترش

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۸۴	Xanthomonadales:Xanthomonadaceae	<i>Xanthomonas citri</i> subsp. <i>Malvacearum</i> (ex Smith 1901) Schaad et al. 2007 (<i>Xanthomonas axonopodis</i> pv. <i>malvacearum</i> (Smith 1901) Vauterin et al., 1995)	بیماری لکه زاویه‌ای پنبه
۴۵	Bunyaviridae:Potyvirus	<i>Zucchini yellow mosaic virus</i> (ZYMV)	موزاییک زرد کدوتنبیل
۶۷	-	-	عارضه خشکیدگی خوشه‌های خرما
۶۸	-	-	آفتاب‌سوختگی انار
۱۲۱	-	-	بیماری‌های انباری غلات به ویژه ذرت

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۸۰ - ۸۵ - ۸۹ - ۹۳ - ۹۸	Malvales:Malvaceae	<i>Abutilon theophrasti</i> Medic.	گاوپنبه
۱۶ - ۳۳ - ۳۷ - ۴۵	Asterales:Asteraceae	<i>Acroptilon repens</i> (L.) DC. (1838)	تلخه
۱۰۴	Ranunculales:Ranunculaceae	<i>Adonis aestivalis</i> L.	آدونیس
۶۴ - ۶۷	Fabales:Fabaceae	<i>Alhagi persarum</i> Boiss. & Buhse	خارشتر
۸۵ - ۸۹ - ۱۰۵	Fabales:Fabaceae	<i>Alhagi pseudalhagi</i> (M. B.) Desf.	خارشتر
۱۱۶	Fabales:Fabaceae	<i>Alhagi</i> sp.	خارشتر
۱۹	Alismatales:Alismataceae	<i>Alisma plantago-aquatica</i> L.	قاشق‌واش
۱۴	Cyperales:Poaceae	<i>Alopecurus myosuroides</i> Huds. (1762)	دم روباهی کشیده
۴۶ - ۸۹	Caryophyllales:Amaranthaceae	<i>Amaranthus retroflexus</i> L. (1753)	تاج خروس وحشی
۳۰ - ۳۵ - ۴۵ - ۵۱ - ۵۴ - ۸۰ - ۸۵ - ۹۳ - ۹۴ - ۹۸ - ۱۰۲ - ۱۰۳ - ۱۰۵ - ۱۱۵	Caryophyllales:Amaranthaceae	<i>Amaranthus</i> spp.	گونه‌های تاج خروس
۱۰۱	Araliales:Apiaceae	<i>Ammi majus</i> L.	وایه
۴۶	Primulales:Primulaceae	<i>Anagallis arvensis</i> L. (1753)	بذک وحشی
۱۱۵	Asterales:Asteraceae	<i>Arctium lappa</i> L.	بابا آدم
۳۰ - ۳۳	Caryophyllales:Chenopodiaceae	<i>Atriplex</i> spp.	گونه‌های اسفناج وحشی

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۱۴	Cyperales:Poaceae	<i>Avena fatua</i> L.	یولاف بهاره
۱۴	Cyperales:Poaceae	<i>Avena ludoviciana</i> Durieu	یولاف زمستانه
۸۰ - ۱۰۱	Cyperales:Poaceae	<i>Avena</i> spp.	گونه‌های یولاف وحشی
۱۴ - ۶۷ - ۱۰۲	Cyperales:Poaceae	<i>Bromus</i> spp.	گونه‌های بروموس جوموشی
۱۱۵	Brassicales:Brassicaceae	<i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.) Medik. (1792)	کیسه کشیش
۵۹	Cyperales:Cyperaceae	<i>Carex sylvatica</i>	جگن
۳۷	Asterales:Asteraceae	<i>Carthamus oxyacantha</i> Bieb.	گلرنگ وحشی
۳۷	Asterales:Asteraceae	<i>Centaurea depressa</i> L.	گل گندم
۱۶ - ۳۷	Dipsacales:Dipsacaceae	<i>Cephalaria syriaca</i> (L.) Roemr & Schults	سرسکافته
۱۶ - ۳۰ - ۳۳ - ۳۵ - ۴۵ - ۴۶ - ۵۱ - ۵۴ - ۵۹ - ۶۴ - ۸۰ - ۸۵ - ۸۹ - ۹۳ - ۹۴ - ۹۸ - ۱۰۵ - ۱۱۵	Caryophyllales:Chenopodiaceae	<i>Chenopodium album</i> L. 1753	سلمک
۳۷ - ۴۶ - ۱۱۶	Asterales:Asteraceae	<i>Chondrilla juncea</i> L.	قندرونک
۱۰۴	Brassicales:Brassicaceae	<i>Chorispora tenella</i> R. Br. ex DC.	جلنگو
۸۵	Malpighiales:Euphorbiaceae	<i>Chrozophora</i> spp.	گوش بره
۱۰۳	Malpighiales:Euphorbiaceae	<i>Chrozophora tinctoria</i>	گوش بره
۱۶ - ۳۰ - ۳۳ - ۱۰۱ - ۱۰۲	Asterales:Asteraceae	<i>Cirsium arvense</i> (L.) Scop. (1772)	کنگر وحشی

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۱۶ - ۳۰ - ۳۳ - ۳۵ - ۳۷ - ۴۵ - ۴۶ - ۵۴ - ۵۹ - ۶۴ - ۸۰ - ۸۵ - ۸۹ - ۱۰۱ - ۱۰۲ - ۱۰۳	Solanales: Convolvulaceae	<i>Convolvulus arvensis</i> L.	پیچک صحرائی
۸۵	Malvales: Tiliaceae	<i>Corchorus tricolor</i> L.	طحله
۳۷ - ۵۴ - ۸۰ - ۱۰۵	Sonales: Cuscutaceae	<i>Cuscuta campestris</i> Yuncker (1932)	سس
۳۰ - ۳۳	Sonales: Cuscutaceae	<i>Cuscuta monogyna</i> Vahl.	سس درختی
۸۰	Sonales: Cuscutaceae	<i>Cuscuta</i> spp.	سس
۳۰ - ۳۳ - ۶۴	Centianales: Asclepiadaceae	<i>Cynanchum acutum</i> L.	علف خرس یا کاتوس
۳۰ - ۳۳ - ۵۹ - ۶۴ - ۶۷ - ۸۹ - ۹۱ - ۱۱۶	Cyperales: Poaceae	<i>Cynodon dactylon</i> (L.) Pers. (1805)	مرغ
۸۹	Cyperales: Cyperaceae	<i>Cyperus difformis</i> L. (1756)	اویارسلام
۵۹ - ۹۱ - ۹۳	Cyperales: Cyperaceae	<i>Cyperus rotundus</i> Linnaeus (1753)	اویارسلام
۱۹ - ۴۵ - ۴۶ - ۵۴ - ۵۹ - ۸۵ - ۱۱۵	Cyperales: Cyperaceae	<i>Cyperus</i> spp.	گونه‌های اویارسلام
۹۸	Cyperales: Poaceae	<i>Dactylis glomerata</i> L.	علف باغی
۳۵ - ۸۰ - ۹۸	Solanales: Solanaceae	<i>Datura stramonium</i> L. (1753)	تاتوره
۹۱	Cyperales: Poaceae	<i>Dichanthium annulatum</i> (Forssk.) Stapf.	پنجه‌مرغی
۹۱ - ۱۱۵	Cyperales: Poaceae	<i>Digitaria sanguinalis</i> Linnaeus (Scop.) (1771)	پنجه‌مرغ
۹۱	Cyperales: Poaceae	<i>Diplachne fusca</i> (L.) P. Beauv.	علف برنجی

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۹۱	Cyperales:Poaceae	<i>Echinochloa colona</i> (L.) Link.	دورنه
۱۹ - ۳۵ - ۴۵ - ۴۶ - ۵۱ - ۵۴ - ۸۰ - ۸۵ - ۸۹ - ۹۱ - ۹۴ - ۹۸ - ۱۱۵	Cyperales:Poaceae	<i>Echinochloa crus-galli</i> (L.) Beauv.	سوروف
۱۰۳	Cyperales:Poaceae	<i>Echinochloa</i> spp.	سوروف
۱۱۵	Cyperales:Poaceae	<i>Elymus repens</i> (L.) Gould 1947 (<i>Agropyron repens</i> (L.) Beauv. (1812))	بیدگیاه
۹۱	Cyperales:Poaceae	<i>Eragrostis</i> sp.	دانه مرغی
۱۰۴	Euphorbiales:Euphorbiaceae	<i>Euphorbia helioscopia</i> L. 1753	فرفیون
۳۷ - ۱۱۵	Euphorbiales:Euphorbiaceae	<i>Euphorbia</i> spp.	گونه‌های فرفیون
۴۶	Papaverales:Papaveraceae	<i>Fumaria officinalis</i> L. (1753)	شاه‌تره
۱۶ - ۳۷ - ۵۴ - ۱۰۱	Gentianales:Rubiaceae	<i>Galium</i> spp.	گونه‌های بی‌تی‌راخ
۱۶ - ۳۳ - ۶۴ - ۶۷ - ۶۹ - ۱۱۵	Fabales:Fabaceae	<i>Glycyrrhiza glabra</i> L.	شیرین بیان
۱۱۶	Fabales:Fabaceae	<i>Glycyrrhiza</i> spp.	شیرین بیان
۱۰۴	Brassicales:Brassicaceae	<i>Goldbachia laevigata</i> DC.	ناخنک
۳۷ - ۸۰ - ۹۸ - ۱۰۳	Boraginales:Boraginaceae	<i>Heliotropium</i> spp.	آفتاب‌پرست
۳۵ - ۸۵ - ۱۰۳	Malvales:Malvaceae	<i>Hibiscus trionum</i> L.	غوزک (کنف وحشی)
۵۱	Cyperales:Poaceae	<i>Hordeum leporinum</i>	جوموشک

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۱۴ - ۱۰۲	Cyperales:Poaceae	<i>Hordeum murinum</i> Am.	جووحشی
۱۴	Cyperales:Poaceae	<i>Hordeum spontaneum</i> C.Koch	جودره
۵۹ - ۹۱ - ۱۱۶	Cyperales:Poaceae	<i>Imperata cylindrica</i> (Linnaeus) Raeuschel (1797)	حلفه
۴۶ - ۹۱ - ۱۰۱	Asterales:Asteraceae	<i>Lactuca serriola</i> L.	گاوجاق‌کن
۱۱۵	Asterales:Asteraceae	<i>Lactuca</i> spp.	کاهوی خرمایی
۱۶	Fabales:Fabaceae	<i>Lathyrus</i> spp.	گونه‌های خلروحشی
۳۷ - ۱۰۱ - ۱۰۲	Brassicales:Brassicaceae	<i>Lepidium draba</i> L. (1753) (<i>Cardaria draba</i> (L.) Desv.)	ازمک
۱۰۱	Caryophyllales:Caryophyllaceae	<i>Lepyrodiclis holosteoides</i> (C. A. Mey.) Fenzl.	ارشته خطایی
۳۷	Araliales:Umbelliferae	<i>Lisaea heterocarpa</i> (Boiss.)	سگ دندان
۱۴ - ۳۳ - ۵۱	Cyperales:Poaceae	<i>Lolium</i> spp.	گونه‌های چچم
۱۰۴	Brassicales:Brassicaceae	<i>Malcolmia africana</i> (L.) R. Br.	درشتوک
۸۹ - ۱۰۱	Malvales:Malvaceae	<i>Malva neglecta</i> Wallr.	پنیرک
۹۱	Malvales:Malvaceae	<i>Malva parviflora</i>	پنیرک
۱۶ - ۸۰	Malvales:Malvaceae	<i>Malva</i> spp.	گونه‌های پنیرک
۱۱۵	Fabales:Fabaceae	<i>Medicago lupulina</i>	یونجه سیاه

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۹۱	Fabales:Fabaceae	<i>Melilotus indicus</i> (L.) All.	یونجه زرد هندی
۱۰۱	Fabales:Fabaceae	<i>Melilotus</i> spp.	یونجه زرد و شاه‌انسر
۱۹	Pontederiales:Pontederiaceae	<i>Monochoria vaginalis</i> (Burm.f) C.Presl. (1827)	سل‌واش
۹۳	Scrophulariales:Orobanchaceae	<i>Orobanche cernua</i> Loeft. (1758)	گل جالیز
۹۱	Cyperales:Poaceae	<i>Panicum maximum</i> Jacq.	چیک‌واش
۱۶	Papaverales:Papaveraceae	<i>Papaver</i> spp.	گونه‌های شقایق
۱۹	Cyperales:Poaceae	<i>Paspallom dilatatum</i> Poir.	پاسپالوم
۱۹ - ۳۰ - ۵۹	Cyperales:Poaceae	<i>Paspallom distichum</i> L.	پاسپالوم
۸۵ - ۹۸	Cyperales:Poaceae	<i>Paspalum</i> sp.	پاسپالوم
۶۴	Spindales:Nitrariaceae	<i>Peganum harmala</i> L.	اسفند
۱۴ - ۸۰ - ۱۰۱	Cyperales:Poaceae	<i>Phalaris</i> spp.	گونه‌های خونی‌علف
۳۰ - ۳۳ - ۹۱ - ۱۱۶	Cyperales:Poaceae	<i>Phragmites australis</i> (Cav.) Steud.	نی
۱۰۲	Scrophulariales:Plantaginaceae	<i>Plantago major</i> L.	بارهنگ
۱۰۲	Cyperales:Poaceae	<i>Poa bulbosa</i> L.	چمن غده‌ای

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۱۱۵	Cyperales:Poaceae	<i>Poa pratensis</i> L.	چمن مرتعی
۵۱-۸۰-۸۹-۱۰۲-۱۰۳-۱۰۴-۱۰۵- ۱۱۵	Polygonales:Polygonaceae	<i>Polygonum aviculare</i> L. (1753)	هفت‌بند
۵۱-۸۵-۸۹-۹۸-۱۰۳	Caryophyllales:Portulacaceae	<i>Portulaca oleracea</i> Linnaeus 1753	خرنه
۱۱۶	Fabales:Fabaceae	<i>Prosopis stephaniana</i> will.	کهورک
۱۶-۵۴	Brassicales:Brassicaceae	<i>Raphanus raphanistrum</i>	تریچه وحشی
۱۶-۵۴-۱۰۱	Brassicales:Brassicaceae	<i>Rapistrum rugosum</i> (L.) All.	شلمی
۱۰۴	Papaverales:Papaveraceae	<i>Roemeria refracta</i> DC.	گل‌عروس
۱۱۶	Rosales:Rosaceae	<i>Rosa persica</i> J. F. Gmel. <i>Hultemia persica</i> (mich. Ex Juss.) Bornm.	ورک
۱۰۴	Polygonales:Polygonaceae	<i>Rumex acetosella</i>	ترشک
۵۴	Polygonales:Polygonaceae	<i>Rumex</i> sp.	ترشک
۱۹	Alismatales:Alismataceae	<i>Sagittaria sagittifolia</i>	تیرکمان آبی
۳۷	Caryophyllales:Chenopodiaceae	<i>Salsola kali</i> L.	علف شور
۶۴	Caryophyllales:Chenopodiaceae	<i>Salsola</i> spp.	گونه‌های شور

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۵۴	Lamiales:Lamiaceae	<i>Salvia</i> sp.	مریم‌گلی
۱۹	Cyperales:Cyperaceae	<i>Scirpus</i> spp.	گونه‌های سیرپوس (بیزور)
۱۴	Cyperales:Poaceae	<i>Secale cereale</i> L. (1753)	چاودار
۳۰ - ۳۵ - ۴۵ - ۴۶ - ۵۱ - ۵۴ - ۸۰ - ۹۱ - ۹۴ - ۹۸ - ۱۰۳ - ۱۱۵	Cyperales:Poaceae	<i>Setaria</i> spp.	گونه‌های ارزن وحشی
۳۳	Cyperales:Poaceae	<i>Setaria verticillata</i> (L.) P. Beauv. (1812)	چسبک
۶۴ - ۸۹	Cyperales:Poaceae	<i>Setaria viridis</i> (L.) Beauv. (1812)	ارزن وحشی
۱۰۱	Asterales:Asteraceae	<i>Silybum marianum</i> (L.) Gaertn.	کنگر ابلق
۱۶ - ۴۶ - ۱۰۱ - ۱۰۲	Brassicales:Brassicaceae	<i>Sinapis arvensis</i> L.	خردل وحشی
۴۶ - ۵۱ - ۸۰ - ۸۵ - ۸۹ - ۹۳ - ۹۴ - ۹۸ - ۱۰۱ - ۱۰۳	Solanales:Solanaceae	<i>Solanum nigrum</i> L.	تاج‌ریزی
۱۰۴	Asterales:Asteraceae	<i>Sonchus arvensis</i> L. (1753)	شیرتیغی
۴۶ - ۹۱	Asterales:Asteraceae	<i>Sonchus oleraceus</i> L. (1753)	شیرنرم
۱۰۱	Asterales:Asteraceae	<i>Sonchus</i> spp.	شیرتیغی
۳۳ - ۱۱۶	Fabales:Fabaceae	<i>Sophora alopecuroides</i> L. (<i>Goebelia alopecuroides</i> L.)	تلخ‌بیان
۳۰ - ۳۳ - ۴۶ - ۵۱ - ۵۴ - ۶۷ - ۸۵ - ۸۹ - ۹۱ - ۱۱۵	Cyperales:Poaceae	<i>Sorghum halepense</i> (L.) Pers. 1805	قیاق

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۱۱۵	Caryophyllales:Caryophyllaceae	<i>Stellaria media</i> (L.) Vill. 1753	گندمک
۶۴	Caryophyllales:Chenopodiaceae	<i>Suaeda altissima</i>	شور کاکلی
۱۰۱ - ۱۰۴ - ۱۱۵	Brassicales:Brassicaceae	<i>Sysimbrium sophia</i> L. (<i>Descurainia sophia</i> Webb & Berth.)	خاکشیر
۶۴	Asterales:Asteraceae	<i>Taraxacum officinale</i> Weber ex Wigg.	گل قاصد
۱۱۵	Asterales:Asteraceae	<i>Taraxacum</i> spp.	قاصدک
۹۱	Gentianales:Apocynaceae	<i>Trachomitum venetum</i> (L.) Woods.	قیطانی
۱۰۳	Geraniales:Zygophyllaceae	<i>Tribulus terrestris</i> L. (1753)	خارخسک
۱۰۴	Cyperales:Poaceae	<i>Triticum</i> sp.	گندم خودرو
۱۶	Apiales:Apiaceae	<i>Turgenia latifolia</i> (L.) Hoffm.	ماستونک
۱۱۵	Scrophulariales:Scrophulariaceae	<i>Veronica persica</i> Poir. 1808	سیزاب
۱۰۱ - ۴۶ - ۱۶	Fabales:Fabaceae	<i>Vicia</i> spp.	گونه‌های ماشک
۱۰۵	Fabales:Fabaceae	<i>Vicia villosa</i>	ماشک
۳۰	Santalales:Viscaceae	<i>Viscum</i> spp.	گونه‌های دارواش
۸۰ - ۹۸	Asterales:Asteraceae	<i>Xanthium strumarium</i> L. (1753)	توق
۱۰۱	Cyperales:Poaceae	-	گندم و جو خودرو

فهرست اسامی افرادی که در تهیه مجموعه حاضر سهیم بوده‌اند

سازمان حفظ نباتات	موسسه تحقیقات گیاهپزشکی	موسسه تحقیقات گیاهپزشکی	موسسه تحقیقات پسته کشور
کرامت اله اکبرپور	همایون کاظمی	رویبا ارباب تفتی	امیر حسین محمدی
بنفشه اصغری	رئوف کلیایی	مسعود اربابی	محمد رضا مهرنژاد
محبوبه امیر نظری	علی اکبر کیهانیان	محمد جواد ارده	
حسین ایزدی نجف آبادی	غلامرضا گل محمدی	همایون افشاری آزاد	
منصوره بیطرفان	جعفر محقق نیشابوری	محمدعلی باغستانی	موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور
محمود چالاکی	علی محمدپور	ولی اله بنی عامری	محمد جعفر فارسی
شبنم حیدری فاروقی	عارف معروف	حسین خباز جلفایی	حمید یارمند
اعظم السادات حسینی	محمد رضا ملک زاده	اسکندر زند	
منصوره سجادی نائینی	منصور منتظری	ابوالفضل سرپله	
سید محمود سجادی نژاد	حسن مومنی	حمیرا سلیمی	اداره کل پنبه و دانه های روغنی
پیمان سیدین	منصوره میرابوالفتحی	کسری شریفی	ایرج ملکی
اصغر شایان	مهدی مین باشی معینی	فاطمه شفقی	
شادی صدیقی	حسین نجفی	اعظم شکاری	
سیف اله عادل	لاله نراقی	عزیز شیخی گرجان	موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه بذر چغندررقند
محسن عصار		پرویز شیمی	سید باقر محمودی
پرویز علیزاده	موسسه تحقیقات مرکبات کشور	منصور عبایی	
شبنم فرزاد	محمد فاضل حلاجی ثانی	خدامراد عرب جعفری	
فرزاد کلاترهرمزی	حسین طاهری	علیرضا عطری	مرکز تحقیقات نیشکر(امیر کبیر)
فریبا وفایی اسکویی	اسماعیل غلامیان	حسین فرازمند	کوروش طاهرخانی
محبوبه یگانه		ابوالقاسم قاسمی	